Møte tirsdag 28. november 2006 kl. 10

President: C a r l I. H a g e n

D a g s o r d e n (nr. 22):

1. Finansministerens redegjørelse om stats- og nasjonalbudsjettet for 2007 i Stortingets møte 6. oktober 2006
2. Innstilling fra finanskomiteen om Nasjonalbudsjettet 2007 og forslaget til statsbudsjett for 2007 (Budsjett-innst. S. I (2006-2007), jf. St.meld. nr. 1 (2006-2007), St.prp. nr. 1 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1-4 (2006-2007))
3. Innstilling fra finanskomiteen om skatte-, avgifts- og tollvedtak for 2007, rammetilskudd til kommunesektoren mv. for 2007, tilfeldige utgifter og inntekter i statsbudsjettet for 2007 og statsbudsjettets kapitler som gjelder utbytte mv. for 2007 (Budsjett-innst. S. nr. 1 (2006-2007), St.meld. nr. 1 (2006-2007), St.prp. nr. 1 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 og 4 (2006-2007))
4. Innstilling frå finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Ine Marie Eriksen, Gunnar Gundersen og Jan Tore Sanner om skattemessig likebehandling ved oppretting av gaveprofessorater ved universiteter og høgskoler (Innst. S. nr. 43 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:90 (2005-2006))
5. Innstilling frå finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Kari Kjønaas Kjos, Anders Anundsen, Gjermund Hagesæter, Karin S. Woldseth og Harald T. Nesvik om å ivareta norske borgeres interesser i utlandet, samt bruk av norske behandlingsinstitusjoner mv. i utlandet (Innst. S. nr. 42 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:96 (2005-2006))
6. Referat

Presidenten: Den innkalte vararepresentant for Nordland fylke, Janne Sjelmo *Nordås*, har tatt sete.

Fra Stortingets delegasjon til parlamentarikerforsamlingen til OSSE foreligger søknad, undertegnet av delegasjonens leder, stortingsrepresentant Morten Høglund. Søknaden gjelder permisjon for å delta i OSSEs parlamentarikerforsamlings besøk i Kasakhstan for representantene Sigvald Oppebøen *Hansen*, Trond *Helleland* og Morten *Høglund* i tiden fra og med 28. november til og med 1. desember, og for representanten Olav Gunnar *Ballo* i dagene 30. november og 1. desember.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:
   For Akershus fylke: Tove *Nyhus*
   For Buskerud fylke: Beate Heieren *Hundhammer*
   For Finnmark fylke: Kirsti *Saxi*
   For Telemark fylke: Lise *Wiik*

Presidenten: Tove Nyhus, Beate Heieren Hundhammer og Lise Wiik er til stede og vil ta sete.

Valg av settepresidenter

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det velges to settepresidenter for Stortingets møter i dag og for resten av inneværende uke – og anser det som vedtatt.

Presidenten vil foreslå Solveig Horne og Hans Frode Kielland Asmyhr. – Andre forslag foreligger ikke, og Solveig Horne og Hans Frode Kielland Asmyhr anses enstemmig valgt som settepresidenter for inneværende ukes møter.

S t a t s r å d Ø y s t e i n D j u p e d a l overbrakte 20 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten: Stortinget setter pris på å få mer å gjøre.

Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 1–5 behandles under ett – og anser det for vedtatt.

S a k n r . 1

Finansministerens redegjørelse om stats- og nasjonalbudsjettet for 2007 i Stortingets møte 6. oktober 2006

S a k n r . 2

Innstilling fra finanskomiteen om Nasjonalbudsjettet 2007 og forslaget til statsbudsjett for 2007 (Budsjett-innst. S. I (2006-2007), jf. St.meld. nr. 1 (2006-2007), St.prp. nr. 1 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1-4 (2006-2007))

S a k n r . 3

Innstilling fra finanskomiteen om skatte-, avgifts- og tollvedtak for 2007, rammetilskudd til kommunesektoren mv. for 2007, tilfeldige utgifter og inntekter i statsbudsjettet for 2007 og statsbudsjettets kapitler som gjelder utbytte mv. for 2007 (Budsjett-innst. S. nr. 1 (2006-2007), St.meld. nr. 1 (2006-2007), St.prp. nr. 1 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 og 4 (2006-2007))

S a k n r . 4

Innstilling frå finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Ine Marie Eriksen, Gunnar Gundersen og Jan Tore Sanner om skattemessig likebehandling ved oppretting av gaveprofessorater ved universiteter og høgskoler (Innst. S. nr. 43 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:90 (2005-2006))

S a k n r . 5

Innstilling frå finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Kari Kjønaas Kjos, Anders Anundsen, Gjermund Hagesæter, Karin S. Woldseth og Harald T. Nesvik om å ivareta norske borgeres interesser i utlan-

det, samt bruk av norske behandlingsinstitusjoner mv. i utlandet (Innst. S. nr. 42 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:96 (2005-2006))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten føres over én dag, med en samlet taletid på 6 timer, eksklusive replikker og treminuttersinnlegg. Taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 130 minutter, Fremskrittspartiet 80 minutter, Høyre 50 minutter, Sosialistisk Venstreparti 30 minutter, Kristelig Folkeparti 25 minutter, Senterpartiet 25 minutter og Venstre 25 minutter.

Replikkordskiftene foreslås ordnet slik: Det blir adgang til fem replikker med svar etter innlegg av partigruppenes hovedtalere, parlamentariske ledere og finansministeren og tre replikker med svar etter talere med 10 minutters taletid eller mer samt etter øvrige statsråders innlegg innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A) [10:11:30] (komiteens leder): For en drøy måned siden kunne vi markere 1-årsjubileet for den nye regjeringen. Ett år er kort tid, for kort til at vi er i mål på alle områder. Men ett år er også lang tid, lang nok til at vi kan se en ny kurs: med mer fellesskap framfor skattelettelser, med bedre offentlige tjenester framfor privatisering, med økt trygghet for vanlige arbeidsfolk framfor flere midlertidige jobber.

Statsbudsjettet viser at vi holder det vi har lovet. Vi lovte at alle som ønsket det, skulle få plass i barnehage. Derfor legger vi opp til full barnehagedekning i 2007.

Vi lovte å satse på kunnskap. Derfor tar vi et kraftig løft for skolen. Vi lovte gratis læremidler i videregående opplæring. Nå gjennomfører vi det.

Vi lovte å styrke eldreomsorgen. Nå gjør vi det gjennom et historisk løft i kommuneøkonomien i år og neste år. Vi er godt på vei mot 10 000 nye årsverk i eldretjenestene.

Vi holder løftet om en historisk satsing på kultur. Vi tar et massivt løft mot fattigdom. Bistanden øker mer enn noen gang.

Men for å kunne dele mer, må vi også skape mer. Næringslivets viktigste krav er bedre samferdsel. Vi lovte å øke bevilgningene til vei og jernbane med 2 milliarder kr mer pr. år enn det den forrige regjeringen hadde planlagt. Vi holder det vi lovte. Dette er den sterkeste veksten i veibevilgninger på 15 år og for jernbane på 25 år.

Og viktigst: For norsk næringsliv er det avgjørende at det føres en ansvarlig økonomisk politikk som ikke øker presset på renten eller truer næringslivets konkurranseevne. Det er første gang siden den forrige Stoltenberg-regjeringen at det legges fram et budsjett som følger handlingsregelen.

Så hører jeg at enkelte sier at grunnen til at Regjeringen kan satse så kraftig på mange nye velferdsoppgaver, er at vi har gode økonomiske tider. Det har aldri vært en ulempe at økonomien i landet går godt, men det er ikke grunnen til at Regjeringen har fått til store satsinger på en rekke områder i budsjettet. Satsingen skyldes et politisk valg. Vi har valgt bedre velferd framfor lavere skatt, slik vi lovte før valget. Eldreomsorg, skole, barnehager og samferdsel har stått fremst i køen. Skattelettelsene for høytlønte har måttet vike.

Per-Kristian Foss foreslo nesten 7 milliarder kr i nye skattelettelser for 2006. Stoltenberg-regjeringen har i stedet økt skattene for dem som har mest, med 5 milliarder kr i 2006 og 2007. Det betyr at Stoltenberg-regjeringen har 12 milliarder kr mer å bruke på velferd i 2007 enn det Bondevik-regjeringen hadde hatt hvis den hadde fortsatt, dersom den ikke hadde lagt inn ytterligere skattelettelser.

Nå er ikke 12 milliarder kr forskjellen mellom himmel og avgrunn, men 12 milliarder tilsvarer hele økningen til barnehageutbygging på 3,2 milliarder kr, hele den historiske økningen på vei og jernbane på 2,1 milliarder kr, hele økningen til eldreomsorg og skoler i kommunene på 3,7 milliarder kr, hele milliarden til bekjempelse av fattigdom og hele den historiske økningen i bistandsbudsjettet på 2,2 milliarder kr til sammen. Til sammen!

Jeg registrerer at også Kristelig Folkeparti og Venstre langt på vei synes å være enig i denne satsingen på å bygge ut velferden framfor å gi nye skattelettelser. Det er jeg glad for. Jeg er også glad for at regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti har gått sammen om å styrke den viktige innsatsen som frivillige organisasjoner og institusjoner bidrar med i vårt samfunn.

På enkelte felt kan man se store endringer allerede etter ett år med en ny regjering. På andre områder er hvert enkelt skritt mindre merkbart.

Den sosialdemokratiske historien i Norge viser at de mange små skrittene over tid har gitt store forandringer. Da Gro Harlem Brundtland tok over som statsminister i 1986, hadde svangerskapspermisjonen stått stille på 18 uker i alle de år som Kåre Willoch hadde sittet i stolen før henne. Da hun gikk av ti år senere, var det gjennom en rekke små skritt foretatt en utvidelse fra 18 til 52 uker. Vi har i dag en av verdens beste permisjonsordninger for småbarnsforeldre, men den ble innført over flere år uten voldsom oppmerksomhet.

På en rekke felt ser vi nå hvordan Norge forandres, skritt for skritt. Vi ser hvordan samfunnet styres i en annen retning enn under den forrige regjeringen.

Jeg har registrert at Siv Jensen i en debatt etter at statsbudsjettet var lagt fram, sa at full barnehagedekning ville vi nok ha fått uansett hvem som styrte. Da vil jeg spørre: Hvorfor fikk ikke de borgerlige partiene det til i alle årene de styrte? Svaret er enkelt: De prioriterte skattelette framfor denne typen velferdsoppgaver. Det betyr noe hvem som styrer landet!

I den politiske debatten blir den nye regjeringen lett sammenliknet med den forrige regjeringen. Men alternativet til dagens regjering er ikke lenger en Bondevik-regjering. Det er en Jensen-regjering. Det er Fremskrittspartiet som nå er den dominerende kraft på borgerlig side. Det er ikke mulig å se noe borgerlig alternativ uten støtte fra Fremskrittspartiet. De borgerlige partienes budsjett-

forslag viser imidlertid at det er høyst uklart hva opposisjonen vil. Ville en Jensen-regjering brukt mer oljepenger eller mindre? Ville den økt bevilgningene til Forsvaret eller redusert dem? Ville den satset på store kutt for kulturen eller påplussinger? Ville den lagt ned store deler av jernbanenettet eller styrket tilbudet? Ville den lagt ned jordbruket ellet opprettholdt det? Ville den ha hatt et levende lokaldemokrati eller sentralstyrt skolene og eldreomsorgen? Ville den kuttet i kommuneøkonomien eller styrket den? Ville den ha kuttet på miljøtiltak eller økt innsatsen? Alle disse valgene er det rom for innenfor de ulike budsjettalternativene fra opposisjonen. Opposisjonens budsjettalternativer viser fundamentalt ulikt verdisyn i en rekke viktige spørsmål. Man er ikke i nærheten av å være enige, selv ikke om de mest sentrale forhold i den økonomiske politikken.

Kanskje ser vi forskjellene klarest når vi setter politikken til landets to største partier opp mot hverandre. Arbeiderpartiet vil ha en mer rettferdig fordeling. Vårt og Regjeringens skatteopplegg for inneværende år betyr at de 100 rikeste i Norge må bidra med over 1 mill. kr mer til fellesskapet, selv når vi ser bort fra skatten på aksjeutbytte. Vi styrker økonomien til dem som har lite, bl.a. ved å styrke tiltak mot fattigdom og ved å rette opp kutt i arbeidsledighetstrygden.

Fremskrittspartiet vil ha større forskjeller mellom folk. Deres skatteopplegg for inneværende år betyr at de 100 rikeste i gjennomsnitt får en skattelette på om lag 5 mill. kr hver bare gjennom formuesskatten. Det var de som sikret flertall for å kutte arbeidsledighetstrygden med opptil 20 000 kr pr. år.

Arbeiderpartiet vil ha bedre fellestjenester for alle framfor satsing på private tilbud til dem som kan kjøpe seg fram i køen. Den nye regjeringen stoppet privatiseringen av skolen og helsevesenet. Vi vil ha en god felles pensjonsordning gjennom folketrygden og en rett til tjenestepensjon for alle. Fremskrittspartiet på den annen side er den fremste forkjemper for private tjenester. De vil at det skal være fritt fram for private skoler og private sykehus. Folketrygden skal gjøres lik for alle. Vi skal alle bli minstepensjonister. Fremskrittspartiet er det eneste partiet som er imot å sikre en obligatorisk tjenestepensjon for industriarbeidere og andre som ikke har slike ordninger.

Arbeiderpartiet vil ha et sterkt vern av arbeidstakerne og en sterk fagbevegelse som kan ivareta arbeidstakernes interesser. Den nye regjeringen stoppet åpningen for mer bruk av midlertidig tilsetting. Vi vil ha et nært samspill med partene i arbeidslivet.

Fremskrittspartiet vil svekke vernet av arbeidstakerne og svekke arbeidstakernes kraft i lønnsforhandlinger. De stod fremst når det gjaldt å innføre økt bruk av midlertidige stillinger. Arbeidsdagen skulle kunne utvides til 13 timer uten overtidsbetaling. De ville fjerne landsomfattende tariffavtaler og overlate til hver enkelt å forhandle med sin arbeidsgiver om lønn.

Vi er stolte av det norske og den nordiske samfunnsmodellen som er bygd opp – som ikke minst arbeiderbevegelsen har bygd opp. Vi er stolte av et samfunn som FN regner som verdens beste land å bo i. Fremskrittspartiet ønsker et annet samfunn, mer likt det amerikanske, et hardere samfunn, hvor hver enkelt er mer overlatt til seg selv. Derfor er kampen mot Fremskrittspartiet også kampen for å beholde det velferdssamfunnet vi i Norge er så stolte av.

I tillegg til de prinsipielle og ideologiske forskjellene er det en viktig skillelinje mellom Fremskrittspartiet og alle de andre partiene på Stortinget, nemlig at Fremskrittspartiet kamuflerer mye av sine liberalistiske holdninger ved å sprøyte ut masse oljepenger i en allerede opphetet norsk økonomi. Slik kan det framstå som om man slipper å velge mellom skattelette og velferd.

Jeg har lagt merke til at Høyre kritiserer Regjeringen for å bruke for mye oljepenger. Hva sier de da til at Fremskrittspartiet, som de ønsker å inngå forpliktende samarbeid med, foreslår å bruke 23 milliarder kr ekstra? Og de har det siste året, utenom all ordinær budsjettbehandling, lagt fram det ene forslaget dyrere enn det andre. Men hvor ble det egentlig av forslaget om å slette bompengegjelden? Det ble foreslått i Stortinget, men det er ikke lagt inn én krone til det i Fremskrittspartiets alternative budsjett. Hvor ble det av forslaget om å fjerne mobilskatten? Hvor i Fremskrittspartiets alternative budsjett finner vi det? Eller hvor blir det av forslaget om å la bensinavgiften svinge i takt med oljeprisen? Hvor i Fremskrittspartiets budsjett finner vi det? Innen de tre første månedene av året hadde gått, hadde Fremskrittspartiet fremmet forslag om å bruke 37 milliarder kr utover det de selv hadde funnet plass til i sitt eget budsjett.

Når man ser disse forslagene om å bevilge stadig mer, minner det meg faktisk om en hendelse fra da vi begynte å bruke sjekkhefte. En av byorginalene hadde også fått sjekkhefte, og han skrev ut sjekker i øst og vest. Etter en kort stund ble han – naturlig nok – kalt inn til banksjefen, som fortalte at han hadde brukt langt mer penger enn det han hadde. Da ville mannen berolige banksjefen, og han sa at det måtte de selvfølgelig ordne opp i – han skulle skrive ut en sjekk!

Kostnadene ved Fremskrittspartiets pengebruk ville det imidlertid vært unge boligeiere og ansatte i konkurranseutsatt næringsliv som måtte betale. Det ble bekreftet av sjefen for Norges Bank da han møtte til høring i Stortinget for en tid siden. På spørsmålet om virkningene av en pengebruk som den Fremskrittspartiet foreslår, svarte han entydig at den ville ha «en umiddelbar virkning i form av høyere rentenivå og en sterkere kronekurs».

Fram mot valgene i 2007 og 2009 vil altså to helt ulike samfunnssyn stå mot hverandre. De ulike budsjettforslagene som er presentert i høst, understreker det. Regjeringspartiene holder her det de lovet før valget, regjeringspartiene løfter her fram en satsing på et sterkere fellesskap, framfor å gi nye skattelettelser til dem som har mest.

I denne samfunnskampen fram mot de neste valgene vil vi se de klare linjene: På den ene siden ser vi dem som vil teste ut det liberalistiske fremskrittspartisamfunnet, hvor enhver er sin egen lykkes smed – med flere barn på private skoler, bestemor på anbud og et mer brutalt arbeidsliv. På den andre siden står vi som ønsker å videreutvikle den nordiske velferdsmodellen, modellen som har

gjort Norge til verdens beste land å bo i, der man bygger ut velferden, og der alle skal få ta del i den. Det er et samfunn det er verd å kjempe for.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Leirstein (FrP) [10:25:17]: Det er meget interessant å registrere at representanten Schjøtt-Pedersen så til de grader velger å kommentere Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett i sitt innlegg, der han egentlig kanskje skulle presentert hva de selv er opptatt av å få til. Det bare konstaterer vi, og det er bra at man bruker såpass mye tid på vårt budsjettalternativ. Da bør kanskje noe av det etter hvert også kunne synke inn. Innlegget representanten hadde, viste at det tydeligvis ikke har gjort det.

Dommen over Regjeringen og flertallets politikk ville også Schjøtt-Pedersen dele ut allerede, men det skal vi heldigvis overlate til velgerne i 2009.

Det er rørende å høre at Schjøtt-Pedersen er veldig opptatt av at de borgerlige partiene ikke har samlet seg om et alternativt statsbudsjett. På tilsvarende tidspunkt i forrige stortingsperiode hadde heller ikke de rød-grønne partiene samlet seg om noe statsbudsjettalternativ. Hvorfor i alle dager er det slik at Schjøtt-Pedersen er så opptatt av at de borgerlige partiene er nødt til å gjøre det når de rødgrønne ikke så behov for det på tilsvarende tidspunkt før forrige valg?

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A) [10:26:27]: De tre partiene som i dag sitter i regjering, Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har en bred enighet om hvilken retning det norske samfunnet skal utvikle seg i. Det er blitt bekreftet gjennom dette året, med valg av fellesskap framfor skattelette, felles løsninger framfor privatisering, et bedre arbeidsliv framfor et råere arbeidsmarked.

Det som er oppsiktsvekkende, er at Fremskrittspartiet og Høyre har gjort det klart at de ønsker å utgjøre et regjeringsalternativ ved neste valg, mens når vi får presentert budsjettet, får vi ikke presentert noe felles opplegg – og det er nå så – men tvert imot opplegg som går i stikk motsatte retninger. Det er jo slik at Høyre retter kritikk mot Regjeringen for at den etter Høyres syn bruker for mange penger. La det da ligge at Høyres opplegg og Regjeringens opplegg vil gi den samme virkning på norsk økonomi, men vi hører kritikken fra Høyre. På den andre siden ser vi Fremskrittspartiet, som vil bruke 23 milliarder kr mer. De har altså et fundamentalt forskjellig syn på hvordan den økonomiske politikken skal være. Der kan man finne store forskjeller.

Jan Tore Sanner (H) [10:27:41]: Det er ikke vanskelig å forstå at Schjøtt-Pedersen har mange barn, for en bedre eventyrforteller finnes i hvert fall ikke i dette hus. Jeg tror heller ikke at alle kjenner seg igjen i de eventyrene Schjøtt-Pedersen forteller – en regjering som kutter i kunnskap og forskning, en regjering som ikke sørger for at det blir behandlet flere pasienter ved våre sykehus til neste år, en regjering som bidrar til høyere rente. Schjøtt-Pedersen bør tenke litt på de mange unge i etableringsfasen med store lån.

Jeg registrerer at Schjøtt-Pedersen sier at man må øke skatten for dem som har mest. Hvem er det Schjøtt-Pedersen øker skatten for til neste år? Jo, det er vanlige lønnsmottakere, ingeniører, lærere og selvstendig næringsdrivende. Det er pensjonister som har nedbetalt huslånet sitt, og sitter i en leilighet eller en bolig. Det er de som må betale høyere boligskatt til neste år, og det er de mange med privat pensjonssparing, som vil kunne få 10 000 kr–12 000 kr i skatteskjerpelse av Karl Eirik Schjøtt-Pedersen.

Skjønner Schjøtt-Pedersen at ikke alle kjenner seg igjen i de eventyr han forteller? Og forstår han at mange velgere føler seg lurt av de løftene som ble gitt?

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A) [10:28:53]: La meg først gjenta overfor representanten Sanner at det er en styrking, en betydelig styrking, av budsjettene både for grunnskolen og videregående skole i tillegg til den opplæringen som er i barnehagen. I tillegg er det faktisk en styrking av budsjettet for forskning. Sanner hadde gjerne ønsket mer, men det er en styrking på 900 mill. kr.

Så snakker representanten Sanner om rente. Situasjonen er jo at Høyres budsjettopplegg og Regjeringens budsjettopplegg vil ha samme virkning på rentenivået. Det er senest bekreftet i brev fra Finansdepartementet, som komiteen mottok i går. Utfordringen er ikke forskjellen på Arbeiderpartiets og Høyres opplegg. Utfordringen for Sanner må jo være forskjellen mellom Høyres og Fremskrittspartiets økonomiske opplegg. Jeg gjentar at sjefen for Norges Bank entydig har uttalt at et opplegg som det Fremskrittspartiet foreslår, vil ha en umiddelbar virkning i form av høyere rente. Det er som kjent Fremskrittspartiet Høyre vil be velgerne om tillit til å regjere sammen med. Kanskje han bør bruke mer av oppmerksomheten på det!

Hans Olav Syversen (KrF) [10:30:06]: Når regjeringserklæringen faktisk heter Soria Moria, må vi kanskje også forvente noen eventyraktige framstillinger både av eget budsjetts fortreffelighet og av andres alternative budsjetter, som var litt mindre fortreffelige etter som jeg skjønte på Schjøtt-Pedersen.

Statsbudsjettet viser at vi holder det vi har lovet, sa finanskomiteens leder. Ja, hvis vi går på høgskoler og universiteter, ser vi at det kuttes med 274 mill. kr, og det i et budsjett som er fremmet i oppgangstider. I tillegg sørger man for at bedrifter ikke kan benytte SkatteFUNN-ordningen på samme måte som tidligere. Der strammer man til i den forskning og utvikling som særlig små og mellomstore bedrifter har nytte av, og som vi alle har nytte av i den verdiskapingen vi trenger i dette landet.

Så mitt spørsmål er: Er det også på høgskole- og universitetssektoren slik at statsbudsjettet viser at den nye regjeringen holder det den lover?

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A) [10:31:13]: Det er nok slik at enhver regjering må ta et valg om hva den skal satse på i det enkelte år. Regjeringen ønsker å styrke høy-

ere utdanning, men har ikke funnet rom for å gjør det i neste års budsjett. Det er riktig som representanten Syversen her sier.

Derimot har vi prioritert andre viktige områder innenfor utdanningssektoren. Barnehager er et viktig fundament for senere opplæring. Vi har en kraftig styrking av grunnskoleopplæringen med 1,4 milliarder kr til Kunnskapsløftet. Vi sørger for at våre skoleelever i videregående opplæring vil få gratis læremidler, som vi vet at skoleelevene har hatt et sterkt ønske om over mange år.

Samtidig tar vi også mange andre viktige løft i budsjettet. Vi tar et viktig løft ved at vi styrker eldreomsorgen. Det tror jeg Kristelig Folkeparti og Arbeiderpartiet er veldig enige om. Vi tar et viktig løft ved at vi setter inn nye tiltak for å gjøre hverdagen enklere for dem som har dårlig økonomi. Det tror jeg også vi er enige om. Og ikke minst tar vi et viktig løft for bistanden. Jeg registrerer at Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene derfor har vært enige om mange viktige prioriteringer.

Lars Sponheim (V) [10:32:28]: Et av statsbudsjettets og dermed finanspolitikkens viktigste oppgaver er å dele ressursene mellom ulike sektorer og mellom offentlig og privat sektor. Nå melder norske bedrifter om at det er 100 000 ledige jobber. Vi får rapporter om offentlige bygg som legges ut og hvor ingen har tid eller kapasitet til å bygge dem. Kanskje det er én tilbyder som tar den prisen han vil. Jeg hørte på nyhetssendingene i går at det er opptil ett års ventetid på helt elementære betongelementer til bygging. Det er ikke sement å oppdrive på mange måneder, fordi det ikke er arbeidskraft.

I denne situasjonen velger Regjeringen gjennom sin kommunalminister under budsjettbehandlingen å gå ut og oppfordre norske kommuner til å ansette flere mennesker. Den sender penger, slik at kommunene kan drive opp lønninger og på den måten klare å konkurrere til seg flere mennesker.

Mitt spørsmål til finanskomiteens leder og talsmann for regjeringspartiene er: Hva i dette budsjettet peker på en løsning av disse fundamentale utfordringene i vårt samfunn, og hva slags signal ligger i dette budsjettet til norske bedrifter som kan fortelle at de kan satse videre i Norge og på arbeidskraft i Norge?

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A) [10:33:35]: Først og fremst en ryddighet i den økonomiske politikken. Jeg antar at representanten Sponheim og Venstre må være enig i de hovedvurderingene av økonomien som Regjeringen foretar. I all hovedsak deler Venstre synspunktet om doseringer i økonomien, slik det ligger fra Regjeringens side.

Jeg har registrert at Venstre foreslår å kutte i kommuneøkonomien med 500 mill. kr, og med det har de 500 mill. kr mindre i samlet ramme. Det har som Finansdepartementet skriver i et brev til komiteen, ingen vesentlige virkninger sett i forhold til pressituasjonen i norsk økonomi.

Derimot må jeg si at jeg er overrasket over at Sponheim ikke er enig med Regjeringen i at det er behov for disse tiltakene for bl.a. å gjøre det mulig å løse de utfordringene som finnes i grunnskolen, og å løse de utfordringene vi har ved å gi et bedre tilbud til våre eldre, slik Regjeringen har lagt opp til, ved bl.a. å se til at det skal ansettes 10 0000 flere for å gi våre eldre et bedre tilbud. Da er også flere ansatte i kommunesektoren en naturlig følge av det.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:34:53]: Under den førre valkampen lovde Arbeidarpartiet at dersom partiet kom i posisjon, skulle ikkje skattar og avgifter aukast til meir enn 2004-nivå. Då den raud-grøne Regjeringa tok over, blei det presisert til å vere 4,9 milliardar kr. Når vi summerer den skatteskjerpinga som er komen for 2006- og 2007-budsjettet, kjem vi opp i 5,9 milliardar kr. Då er det også rekna inn auka arbeidsgjevaravgift for arbeidstakarar over 62 år, med nesten 1 milliard kr. Merkeleg nok reknar ikkje Regjeringa denne skatteskjerpinga som ei skatteskjerping, fordi ho går til gode føremål, og fordi ho følgjer av IA-avtalen.

Mitt spørsmål til representanten Schjøtt-Pedersen er: Er representanten einig i at skatteløftet no er brote, eller meiner leiaren av finanskomiteen at skatteløftet ikkje gjeld dersom det går til gode føremål eller følgjer av avtalen mellom partane i arbeidslivet?

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A) [10:35:58]: Selvfølgelig gjelder skatteløftet, og Regjeringen har selvfølgelig også holdt det. Det representanten Hagesæter her viser til når det gjelder inkluderende arbeidsliv og tiltak for dem over 60 år, er en forhandlet løsning, i utgangspunktet mellom partene og myndighetene, hvor det lå inne en løsning allerede i det opprinnelige budsjettforslaget, og hvor det ble gjort ytterligere endringer som en følge av Sykelønnsutvalget, som ble ledet av statsministeren.

På samme måte går jeg ut fra at representanten Hagesæter ikke mener at når man nå gjeninnfører gradert arbeidsgiveravgift, skal det regnes som en skattelette ved at det gjør at en tar bort de kompensasjonstiltakene som følger av det. Her tror jeg man må ha en ryddighet i argumentasjonen. Jeg tror jeg aldri tidligere har hørt noen som har fremmet den påstanden som representanten Hagesæter her kommer med.

Skatteløftet holdes, men det vesentlige bak skatteløftet er at innenfor det skatteløftet er det mulig å foreta de prioriteringene som jeg viste til i mitt innlegg, noe som ikke er mulig dersom man velger å bruke de store pengene på å gi nye lettelser til dem som allerede har mest, slik den forrige regjeringen dessverre kom i skade for å gjøre.

Presidenten: Dermed er replikkordskiftet over.

Ulf Leirstein (FrP) [10:37:28]: Når Stortinget nå behandler statsbudsjettet for kommende år, gjøres det med utgangspunkt i at staten aldri tidligere har opplevd større rikdom enn det vi gjør nå. Vi har et enormt overskudd på statsbudsjettet, et oljefond som vokser raskere enn noen kunne forutse for kun få år siden, og skatte- og avgiftsinntekter i verdenstoppen, og store deler av næringslivet kan fortelle om gode tider. Alt ligger egentlig til rette for at

landets innbyggere – som eier AS Norge – skulle kunne oppleve å være med på ferden på en meget positiv måte.

Nasjonen har alle muligheter. Hvis man ønsker, skulle man kunne legge til rette for:

– en historisk satsing på investeringer i landet, som ville gagne dagens og framtidens innbyggere, og det næringslivet vi alle er avhengige av
– eldreomsorg, sykehus og helsetjenester som det skinner av
– en skole som er verdensledende, hvor det investeres i kunnskap, framtidens kompetanse og forskning, som ville være et rikt land verdig
– en trygghetsfølelse for alle landets borgere gjennom nødvendig satsing på politiet og rettssystemet
– at skatter og avgifter reduseres betydelig, slik at familiene og innbyggerne skulle kunne oppleve en tryggere økonomisk hverdag

Dessverre konstaterer jeg at de muligheter vi nå har, ikke blir fulgt opp. Veldig mange mennesker i Norge har det godt. Men etter Fremskrittspartiets oppfatning opplever veldig mange mennesker at de ikke lever i et rikt land. Derfor er det komplett uforståelig at landets nasjonalforsamling ikke nå benytter de mulighetene vi faktisk har, og for folk flest må det også virke ganske frustrerende.

Fremskrittspartiet ønsker at mulighetenes land, Norge, også skal bruke de muligheter vi nå har. Derfor har de punktene jeg nevnte tidligere, om hvordan man kunne prioritere, også vært førende for Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2007.

Fremskrittspartiet foreslår betydelige skatte- og avgiftsreduksjoner. Fremskrittspartiet fremmer forslag om reduksjon av skatter og avgifter på ca. 26 milliarder kr. Det å gi en reduksjon i skatter og avgifter er ikke noe man gjør for å være snill. Ved å redusere skatter og avgifter velger man å la folk få beholde mer av sin inntekt og sine midler enn det som det legges opp til i innstillingen fra stortingsflertallet. De fleste vil helst jobbe for egen inntekt og kunne leve av denne. Det gir mennesker verdighet og gjør arbeidet mer meningsfylt. Fremskrittspartiet vil derfor at skattelettelser skal merkes for folk flest, og at lettelsene i særlig grad skal komme de med lave og middels inntekter til gode.

Fremskrittspartiet ønsker fortgang i investeringer som er framtidsrettet og nødvendige. Fremskrittspartiet foreslår en betydelig satsing på utbygging av norske veier, viktige investeringer i våre sykehus, styrking av og nødvendig innkjøp til vårt forsvar, en bedre eldreomsorg, økte ressurser til norsk skole, betydelig avsetning til forskning på en rekke samfunnsområder og investeringer som næringslivet ber om. Dette er noen eksempler på investeringer som det er viktig for Fremskrittspartiet å påpeke at vi har råd til. Det vil være fornuftig å investere i framtiden og legge til rette for framtidige generasjoner. Norge har ikke råd til å la være.

Fremskrittspartiet ønsker at det skal bevilges mer til dem som har lite. En rekke av Fremskrittspartiets forslag vil gi en betydelig bedre sosial profil overfor alle de grupper i vårt samfunn som har lite. Gjennom statsbudsjettet har vi mulighet til å gi et løft til alle landets minstepensjonister. Fremskrittspartiet foreslår å øke minstepensjonen med 13 000 kr fra 1. mai neste år. Regjeringens egen definisjon av fattigdomsgrensen plasserer godt over 200 000 minstepensjonister i kategorien fattige. Med et enkelt bevilgningsforslag kunne man ha rettet opp i dette. Minstepensjonistene ville kunne oppleve et verdig løft i sin inntekt.

Norge har råd til ikke å øke matmomsen. Regjeringen foreslår likevel at den også for neste år skal ha en økning. Økning i matvarebudsjettet for husholdningene vil spesielt ramme dem som har lite fra før.

Fremskrittspartiet ønsker store endringer i skatteopplegget, som vil gi barnefamilier og eldre betydelige skattelettelser. Vi fremmer forslag om at særfradraget for alder og uførhet økes. Avgiftskuttene som Fremskrittspartiet foreslår, vil merkes på folk flests økonomi allerede fra dag én.

Fremskrittspartiet ønsker satsing på bekjempelse av kriminalitet, ikke tomme ord. Fremskrittspartiet konstaterer at vi som nasjon stadig opplever en utvikling vi ikke ønsker. Spesielt ser vi dette på området kriminalitet. Derfor er det behov for en styrking av budsjettene for politiet og justissektoren. Derfor er det behov for å få på plass et investeringsbudsjett for politiet. Fremskrittspartiet vil at politiet skal få et eget investeringsbudsjett på 500 mill. kr for neste år, slik at våre tjenestemenn og -kvinner kan få kjøpt inn nødvendig utstyr for å trygge sin egen sikkerhet og styrke kampen mot en stadig råere og tøffere kriminalitet.

Vi trenger flere hender i eldreomsorgen og en bedre kvalitet. Fremskrittspartiet ønsker et system med en direkte betaling fra staten via den enkelte bruker til det pleietilbud den enkelte selv ønsker. Men det politiske flertall ønsker et system der det er bostedskommunens økonomi og prioriteringer som bestemmer hvilket tilbud man får når man trenger omsorg. Inntil vi kan få på plass et nytt finansieringssystem, ønsker Fremskrittspartiet at kommunene, som i dag har ansvaret for eldreomsorgen, skal få økte ressurser. For å sikre at de eldre kan oppleve et bedre tilbud, ønsker vi å øremerke konkrete bevilgninger til eldreomsorgen. Innenfor dagens system er det kun øremerking som gir innbyggerne en garanti for at økte ressurser faktisk går dit pengene behøves.

Fremskrittspartiets budsjettopplegg viser at folk flest skal kunne oppleve velstandsøkningen. Våre politiske motstandere vil bruke all sin energi og tid på å prøve å innbille det norske folk at dette har vi ikke råd til. I flere år har vi hørt at handlingsregelen ikke tillater at man kan gjennomføre Fremskrittspartiets politikk. At folk flest er enig med Fremskrittspartiet om bl.a. at vi nå må foreta et betydelig løft i investeringene, preller tydeligvis av på våre motstandere. Men kanskje folk faktisk er ganske fornuftige. Det kan jo være slik at det finnes fornuftige meninger blant folket som andre partier kanskje burde tatt inn over seg.

Fremskrittspartiet mener at en ansvarlig og langsiktig forvaltning av oljeformuen må fokusere på å maksimere økonomisk vekst, og at oljeinntektene i større grad dermed kan brukes til nødvendige investeringer framfor

utenlandske verdipapirer. Det hjelper svært lite for kommende generasjoner at de arver vår oljeformue i form av et oljefond hvis de samtidig står overfor enorme investeringer som tidligere har vært særdeles mangelfulle.

Det blir jo ganske spesielt at det viktigste målet for Regjeringens politikk er at handlingsregelen skal overholdes. Målet er tydeligvis ikke å sikre velferden. Målet er ikke å sette inn konkrete tiltak for å løfte folk ut av fattigdom. Målet er ikke å gjøre investeringer og bedre rammevilkårene som ville ha gjort at næringslivet ville ha fått gode tider på lang sikt.

Siden 2001 har aldri en regjering fulgt sin egen handlingsregel. Men i denne budsjettdebatten skal vi oppleve at de partier som står bak regelen, skal konkurrere i norgesmesterskap om den såkalt mest ansvarlige økonomiske politikken. Uansett hvem som går av med gullmedaljen, vil nok det hele for folk flest fortone seg noe spesielt.

Forskjellen i norsk politikk går på mange områder mellom Fremskrittspartiet på den ene siden og de øvrige politiske partiene på den andre siden, spesielt når vi ser på hvordan man velger å prioritere. Fremskrittspartiet mener nemlig at vi kan unne oss litt mer velferd. De øvrige partier tviholder på en argumentasjon om at hvis vi bruker én krone mer, går det galt. Forskjellen mellom Fremskrittspartiet og de øvrige partier er en forskjell som vi som parti kan leve godt med. Men det som er trist, er at en rekke mennesker som har stått på med sin arbeidsinnsats gjennom et langt liv, nå ikke skal få nyte godt av den velstanden de har lagt grunnlaget for.

De fleste andre partier har langt på vei skapt et inntrykk av at Norge ikke har råd til mer velferd. Men en feilaktig påstand blir ikke til fakta bare fordi man gjentar påstanden mange nok ganger.

Fremskrittspartiet legger i sitt budsjettopplegg fram en helhetlig økonomisk politikk. Vi kutter i statens utgifter på en rekke områder hvor vi mener det er forsvarlig, og foretar fornuftige omprioriteringer. Det er viktig at vi fokuserer på effektivisering av statens virksomhet, fordi det tross alt er det private næringsliv, i tillegg til nasjonens naturrikdom, som vil legge grunnlaget for fortsatt vekst.

Borgernes eierskap i AS Norge skal være den mest lønnsomme investering man kan tenke seg. Fremskrittspartiet ønsker at statens eiere, altså våre innbyggere, skal få god avkastning. Jeg konstaterer at flertallet ikke deler synet på den samme konklusjonen.

For Fremskrittspartiet er det viktig å vise at vi er utålmodige på vegne av mange av landets innbyggere, utålmodige etter å få til forandringer som umiddelbart ville sette fart på viktige investeringer, utålmodige etter å få til en styrking av eldreomsorgen, skolen, helsevesenet og justissektoren og utålmodige etter å få kuttet de skyhøye skattene og avgiftene i dette landet.

Som et parti som er utålmodig, hjelper det lite å ta små skritt. Nettopp derfor viser Fremskrittspartiet at det i sitt alternative statsbudsjett tar viktige grep for å rette opp skjevhetene i samfunnet, trygge arbeidsplassene til alle dem som hver dag arbeider i et konkurranseutsatt næringsliv, og gjøre investeringer som både dagens og kommende generasjoner vil kunne høste av.

Jeg tar opp alle forslag som er framsatt av Fremskrittspartiet i budsjettinnstillingen, og det forslaget som er omdelt i salen, samt forslagene i sakene nr. 4 og 5.

Presidenten: Representanten Ulf Leirstein har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A) [10:47:32]: Den forrige regjeringen beskrev i sitt nasjonalbudsjett at renten ville øke noe i årene framover. Vi ser nå at denne justeringen gjennomføres. De fleste av oss er bekymret for at unge familier får økte kostnader som følge av det. I denne situasjonen foreslår Fremskrittspartiet et økonomisk opplegg som ville økt renten ytterligere, et økonomisk opplegg som ville økt valutakursen, noe som ville ført til tap av arbeidsplasser for titusenvis av ansatte i norsk industri, i reiseliv og annen konkurranseutsatt virksomhet. Er dette å unne oss litt mer velferd, slik representanten Leirstein sa i sitt innlegg, eller er det et uansvarlig økonomisk opplegg som må betales av unge familier og dem som blir arbeidsledige i industrien?

Ulf Leirstein (FrP) [10:48:30]: Jeg synes det er viktig at vi fokuserer på det Fremskrittspartiet faktisk har foreslått. Fremskrittspartiet er det partiet i denne sal som kutter mest i statens utgifter på en rekke områder, spesielt i forhold til å få avbyråkratisert Norge. Det betyr altså at vi velger å gjøre store omprioriteringer til dem som har lite fra før av. Vi velger å gi store skatte- og avgiftslettelser. Jeg konstaterer at representanten Schjøtt-Pedersen mener at dette vil sette renten kraftig opp. Fagøkonomer konstaterer at det ikke kommer til å bli gigantiske rentehopp med Fremskrittspartiets politikk. Jeg konstaterer også at veldig mange innenfor Arbeiderpartiet og de rødgrønne partier selv mener at vi kan unne oss noe mer i form av investeringer, fornuftige investeringer som nettopp får fart i økonomien på en enda mer positiv måte. Hadde det vært sånn at Fremskrittspartiet bare hadde økte utgifter med å ansette en rekke nye mennesker i offentlig sektor, kunne jeg skjønne at man blinket med varsellampen, men med vårt opplegg mener vi at det ikke er fare for det som Schjøtt-Pedersen tar opp.

Heikki Holmås (SV) [10:49:42]: Fremskrittspartiet legger fram et budsjettalternativ som går løs på folk flest.

For det første kutter Fremskrittspartiet med 745 ansatte i skatteetaten, noe som gjør at vanlige folk som er ærlige, kommer til å fortsette å betale skatt, mens skattesnyterne slipper unna, fordi skatteetaten ikke blir i stand til å ta dem. Forklar hvordan dette ikke vil ramme folk flest!

I tillegg er Fremskrittspartiet så dårlige til å prioritere de sakene som de selv mener er viktigst, at de er nødt til å bruke flerfoldige milliarder – over 20 milliarder kr – på sine statsbudsjetter, noe som kommer til å gå ut over folk flest gjennom en økt rente.

Men det jeg synes er rarest, og som får meg til å lure på hva slags skredderøkonomer Fremskrittspartiet har ansatt i sin stab, er dette utenlandsbudsjettet. Her bruker

man 7 milliarder kr i utlandet, som man sier ikke skal ha noen innvirkning, mens de 10 milliardene som man kutter i bistandsbudsjettet, de fører man ikke på utenlandsbudsjettet.

Ulf Leirstein (FrP) [10:50:50]: Fremskrittspartiet er stolt av at vi kutter mye i byråkratiet, og grunnen til at vi bl.a. kutter i skatteetaten og andre etater knyttet til den skatteinndrivelsen som skjer i Norge, er nettopp at Fremskrittspartiet reduserer skattene betraktelig, forenkler skattesystemet og avgiftssystemet og fjerner flere avgifter – ergo trenger man faktisk færre personer til å gjennomføre inndrivingen.

I tillegg konstaterer jeg at skatteetaten nå skal omorganiseres. Det skal investeres store beløp i omorganisering uten at det reduseres noe på antallet årsverk, og uten at man skal oppnå noen effektivisering. Det er ganske underlig at man gjør store endringer i en etat uten at man skal oppnå effektivisering. I det private næringsliv ville man nettopp ha sett på mulighetene for effektivisering før man gjorde store omorganiseringer.

Så til utenlandsbudsjettet. Heikki Holmås mener det er underlig å sette opp et utenlandsbudsjett, men ganske mange, også økonomer, er faktisk enige med Fremskrittspartiet i at det å sette opp et eget utenlandsbudsjett, kjøpe tjenester i utlandet, kan være en særdeles fornuftig omprioritering av oljepengene.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [10:52:05]: Det er solid dokumentert at det er en klar sammenheng mellom pris, tilgjengelighet, forbruk og skader når det gjelder alkohol. Hvis totalforbruket av alkohol skyter i været, øker også omfanget av trafikkulykker, omsorgssvikt og blind vold. Det åpenbarer seg dermed her en manglende logikk i Fremskrittspartiets alternative budsjett. Ser ikke Fremskrittspartiet at dersom de faktisk hadde fått flertall for sin politikk, ville det ha blitt et stadig økende behov for bevilgninger til både sykehus, barnevern og politi for å reparere på skader som oppstod som følge av alkoholpolitikken som ble ført?

Ulf Leirstein (FrP) [10:53:54]: Det er veldig bra at man er bekymret for de skadevirkningene som alkoholmisbruk medfører i samfunnet. Der deler jeg og Fremskrittspartiet representantens bekymring for at vi har noen utfordringer. Men vi skiller vei i forhold til hva som kan være aktuelle virkemidler. Vi ser i dag at vi har store problemer bl.a. med rusmidler i Norge, men det har vi jo på tross av at vi har et flertall i denne sal som fører en meget restriktiv alkoholpolitikk, og som sørger for ganske store avgifter på alkohol. Fremskrittspartiet har tiltro til at vi faktisk må kunne gi det enkelte menneske noe mer frihet og mulighet til å handle varer legitimt, framfor at man skal ha en enorm grensehandel, som kanskje tapper norsk næringsliv for 10 000 arbeidsplasser, og at vi har en stadig økning av smugling av illegale varer inn til landet. Vi mener at det er mye bedre å senke avgiftene på alkohol, slik at mennesker selv kan kjøpe alkoholen her i Norge, til en billigere penge, noe som både vil få slutt på grensehandelen og føre til noe reduksjon i den illegale importen av alkohol.

Peter Skovholt Gitmark (H) [10:53:57]: Fremskrittspartiet skiller seg ut. Partiet omfordeler mer og bruker mer penger enn alle andre. I 2002 og 2003 sa daværende finanspolitisk talskvinne, nåværende leder, Siv Jensen, at det å bruke 20–30 milliarder mer enn Regjeringen la opp til, var godt tilpasset den økonomiske situasjonen.

Det var i en nedgangsperiode. Nå er Norge inne i en historisk oppgangsperiode. Vi har et ekstremt stramt arbeidsmarked, og det er flere og flere bedrifter som melder om at de ikke kan levere inn anbud på grunn av beskrankninger, og at de har for mye å gjøre. Likevel ønsker Fremskrittspartiet å bruke over 20 milliarder mer enn regjeringspartiene neste år, og man tar det fra pensjonsfondet. Ser ikke Fremskrittspartiet at vi er inne i vesentlig forskjellige perioder, en oppgangsperiode kontra en nedgangsperiode, som vi var i i 2002–2003, og har ikke den økonomiske situasjonen vi ser rundt oss, og den Norge er inne i, noen som helst innvirkning på Fremskrittspartiets alternative opplegg?

Ulf Leirstein (FrP) [10:55:05]: Fremskrittspartiet tar viktige grep i sitt statsbudsjett. Vi gir enorme skatte- og avgiftslettelser, og jeg tror, når det gjelder retningen på det, at både jeg og representanten fra Høyre mener at det er en riktig utvikling. Det betyr også at de store grepene vi tar, er enorme skatte- og avgiftslettelser, noe også partiet Høyre legger opp til i sitt alternative budsjett. Da må Fremskrittspartiet og Høyre dele den oppfatning at skatte- og avgiftslettelser er fornuftig også i den økonomiske situasjonen vi har nå.

Så får vi se på hvilke prioriteringer Fremskrittspartiet gjør. Vi foreslår bl.a. en gigantisk satsing på veiutbygging, men vi får stadig høre at det ikke er arbeidskraft til å håndtere dette. Jeg har her en pressemelding fra Maskinentreprenørenes Forbund, hvor det står at 397 av deres 467 medlemsbedrifter har ledig kapasitet til veibygging de neste 12 månedene. Det er altså deler av samfunnslivet hvor vi har mulighet til å foreta fornuftige investeringer, som også vil gagne næringslivet på sikt og gagne bilistene. Så vi har absolutt belegg for det vi har lagt fram.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:56:07]: For Fremskrittspartiet er jo Norge et aksjeselskap. Det er ganske avklarende å få det så sterkt sagt fra Stortingets talerstol. Sjølsagt er det altfor enkelt.

Fremskrittspartiets budsjett viser at statens utgifter vil øke kraftig, kombinert med at det blir store skatte- og avgiftslettelser, og det gis inntrykk av, sånn som det nå blir presentert, at alle skal få mer, og alt skal få mer til disposisjon. Sånn er det sjølsagt ikke. Uansett hvordan man legger dette opp, så er det noen som må ivareta helheten. Denne oppgaven overlater Fremskrittspartiet til sentralbanksjefen – utenfor folkevalgt styring.

Det sitter imidlertid medlemmer av Fremskrittspartiet i Norges Banks hovedstyre, og de må ta dette ansvaret. De har tillit til sentralbanksjefen. Mitt spørsmål er: Hvorfor

vil ikke Fremskrittspartiet i Stortinget innrømme at deres politikk fører til en ekstra renteøkning fra Norges Bank, når det er klart uttrykt fra sentralbanksjefen?

Ulf Leirstein (FrP) [10:57:19]: Jeg konstaterer at også representanten Lundteigen mener at renten vil øke drastisk med Fremskrittspartiets økonomiske opplegg. Men vi har altså ikke prøvd ut opplegget. Nå skulle vi gjerne bedt om å få flertall her i dag, så ville man ha sett hvordan dette hadde slått ut. For hvis man går inn og ser på hvordan vi legger opp den økonomiske pakken, så er det altså store skatte- og avgiftslettelser, det er store kutt i en del overføringer, bl.a. til en yrkesgruppe som Lundteigen er veldig opptatt av, og vi foretar store kutt i byråkratiet. Hvis man hadde tatt det som utgangspunkt, tror jeg også at sentralbanksjefen faktisk ville ha moderert seg.

Det man tar utgangspunkt i, er at man uhildet bare bruker 20–30 milliarder mer, men man må se på hva man faktisk bruker de 20–30 milliardene mer til. Man foretar altså store avgiftskutt og store skattereduksjoner. Fremskrittspartiet kutter i byråkratiet, gjør Norge mer effektivt og sørger for at den enkelte selv skal få mer penger i lommeboka si, som man vil kunne disponere fritt over.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Jan Tore Sanner (H) [10:58:20]: Det går bra i norsk økonomi. Veksten er god. Det skaper rom for å styrke velferden. Arbeidsledigheten går ned, og flere kommer i jobb. Det gir flere mulighet til leve et selvstendig liv. Økonomien påvirkes av de internasjonale konjunkturene, men den økonomiske politikken avgjør om et land makter å utnytte de gode tidene.

Når noen europeiske land lykkes bedre enn andre, har det sin forklaring i den nasjonale økonomiske politikken. I Norge har vi lyktes, og forklaringen ligger i at sentrum-Høyre-regjeringen førte en ansvarlig økonomisk politikk i kombinasjon med en fremtidsrettet næringspolitikk og økt satsing på kunnskap og innovasjon. Det la grunnlaget for de historisk gode tidene vi nå opplever.

Valgkampens retorikk om at valget stod mellom skattelette og fellesskap, er gjort til skamme. Skatteinntektene til kommunene og skatteinntektene til staten vokser. Den dynamiske skattepolitikken bidrar til at kaken bakes større, slik at det blir mer å fordele. Vi ser at lavere skatt gir mer til fellesskapet. Veksten i økonomien gjør det mulig å styrke velferden, og Høyre mener at det er riktig å bruke deler av veksten til å styrke offentlig finansiert velferd. 23 000 flere pasienter ville blitt behandlet med Høyres forslag. Vi øker satsingen på pasientbehandling og på rehabilitering og styrker kommuneøkonomien.

Men de gode tidene blir kortvarige dersom man lener seg tilbake og bare fordeler veksten, slik de rød-grønne partiene gjør. Utfordringen nå er å føre en politikk som kan bidra til at de gode tidene vedvarer. Da må det investeres mer i morgendagens velferd. Vi trenger

– økte investeringer i kunnskap og forskning
– økte investeringer i nye veier
– gjennom vekstfremmende skattelettelser som øker arbeidstilbudet, å gjøre det mer lønnsomt å investere i norske arbeidsplasser

Skal de gode tidene vare ved, må den økonomiske politikken tilpasses utfordringene i økonomien. Det er nå mange tegn på overoppheting. Innen deler av offentlig sektor og innen mange bransjer er det en betydelig mangel på arbeidskraft. Det bidrar til økt lønnspress og økt press på renten. Regjeringen synes handlingslammet i møte med disse utfordringene.

I januar sa finansministeren i et foredrag på Samfunnsøkonomenes valutaseminar at det ville være riktig «om bruken av petroleumsinntekter i noen år ligger under den forventede realavkastningen av Statens pensjonsfond». Regjeringen legger opp til å bruke mer enn det som følger av handlingsregelen. I samme foredrag mente finansministeren at det i en situasjon med høy kapasitetsutnytting er «viktig at budsjettpolitikken ikke bidrar til ytterligere press i økonomien». Regjeringen har lagt frem et budsjett som ifølge finansministeren vil «stimulere innenlandsk etterspørsel».

Det betyr at Regjeringen gjennom finanspolitikken øker presset på renten og skyver ansvaret for konjunkturstyringen over på Norges Bank. Resultatet vil bli en økende rente.

Høyres alternative budsjett vil legge et bedre grunnlag for den økonomiske utviklingen ved at vi reduserer bruken av penger fra pensjonsfondet, premierer sparing og øker arbeidstilbudet. Samlet vil dette dempe presset på renten i forhold til Regjeringens forslag.

Høyre foreslår å bruke 1,3 milliarder kr mindre av pengene fra pensjonsfondet. Det er i tråd med intensjonen i handlingsregelen, nemlig at det i gode tider bør brukes noe mindre enn realavkastningen skulle tilsi.

Høyre vil premiere sparing for å dempe veksten i det private forbruket. Vi foreslår å gjeninnføre skattestimulert privat pensjonssparing, vi utvider ordningen med Boligsparing for ungdom, vi forbedrer skattefordelen ved sparing i aksjefond og øker bunnfradraget i formuesskatten, slik at småsparerne slipper ekstra skatt på pengene de har satt i banken. Mens sosialistene åpenbart ser på sparing som en statsoppgave, verdsetter Høyre at mennesker tar ansvar for sin egen fremtid.

Mangelen på arbeidskraft kan kvele den økonomiske veksten. Etterspørselen øker både i privat og offentlig sektor, men det mangler arbeidskraft til å utføre oppgavene. Derfor legger Høyre frem en omfattende strategi for å øke tilbudet av arbeidskraft:

For det første må vi få flere fra trygd til arbeid. Det må lønne seg å arbeide. Vi må hindre utstøting fra arbeidsmarkedet, og vi må legge til rette for de mennesker som trenger en ny sjanse.

For det andre må vi øke arbeidsinnvandringen. Det vil i tiden som kommer, være behov for en mer aktiv rekruttering av den arbeidskraften vi mangler.

For det tredje må det lønne seg å jobbe, det må lønne seg å stå lenger i jobb. Derfor senker Høyre skattene på lave og midlere inntekter. Og derfor vil vi la 67-åringer som ønsker å stå litt lenger i jobb, slippe avkorting i pen-

sjonen. Vi ønsker at de skal få beholde hele pensjonen hvis de står lenger i arbeid.

Og for det fjerde må vi sikre moderniseringen av offentlig sektor. Den må gjenopptas, slik at vi får færre permflyttere i administrasjonen og flere varme hender inn i omsorgen.

Med det enestående økonomiske handlingsrommet som Regjeringen har i 2007, fremstår det som meningsløst, ja helt uforståelig, at Regjeringen kutter i kunnskap og nedprioriterer forskning. Høyre vil investere mer i morgendagens velferd. Derfor øker vi investeringene i kunnskap og forskning med nesten 1,1 milliard kr. Det handler om å gi våre barn og våre ungdommer en best mulig utdannelse, slik at de kan klare seg i et arbeidsmarked i endring. Det handler om å gi bedriftene redskaper til utvikling og til innovasjon.

Høyre ønsker å investere mer i nye veier. Derfor foreslår vi å bevilge 600 mill. kr mer, slik at vi kan ta igjen etterslepet i Nasjonal transportplan når det gjelder veibygging. Vi foreslår også et veifond, hvor avkastningen skal sikre økte investeringer i veiene i tiden som kommer.

Høyre vil ha et samfunn med muligheter for alle. Høyres politikk handler om å skape rom for initiativ og skaperkraft. Derfor satser vi på kunnskap i skolen. Derfor satser vi på en fremtidsrettet næringspolitikk som legger grunnlaget for å kunne utnytte mulighetene over hele landet. Og derfor satser vi på mangfold, på frivillig sektor og på kultur.

Høyre er opptatt av at mulighetene ikke bare skal gjelde for noen, men at de skal gjelde for alle. Derfor har vi en politikk for å løfte opp elever som faller utenfor i skolen. Vi ønsker å satse mer på leksehjelp. Vi ønsker å satse mer på frivillig sommerskoletilbud. Og Høyre har konkrete forslag for å gi mennesker som faller utenfor arbeidsmarkedet, en ny sjanse.

Høyre foreslår også en større og mer målrettet fattigdomssatsing enn det Regjeringen gjør. Høyre vil slippe private og frivillige organisasjoner til, slik at vi kan løse flere velferdsoppgaver. Det ser ut til at Regjeringen lider av en form for privatallergi: Man skal ikke benytte private aktører. I Høyre tenker vi motsatt, nemlig at de velferdsoppgavene som vi står foran, er så store at vi trenger alle krefter. Vi trenger frivillige organisasjoner, og vi trenger også de private.

Det ser ut til å være en gjenganger at finansministeren hver gang hun har lagt frem et budsjett, sier at neste gang skal hun ta de rike. Når finansministeren bare truer med å gjøre dette, men ikke foreslår det, håper jeg det betyr at Regjeringen har forstått at økt skatt på kapital og investeringer er ris til egen bak fordi det vil flytte investeringer fra Norge og til andre land.

Desto mer provoserende er det at Regjeringen med sin skatte- og avgiftspolitikk rammer helt vanlige folk, med helt vanlige inntekter og pensjon. Det er læreren, ingeniøren og den selvstendig næringsdrivende som blir sittende igjen med skatteregningen. Det er pensjonister som har nedbetalt huset eller leiligheten, som får høyere boligskatt, og det er de med privat pensjonssparing som får høyere skatt på pensjonen.

Høyre går motsatt vei:

– Vi mener at det skal lønne seg å jobbe – derfor senker vi skatten på lavere og midlere inntekter.
– Vi mener at det skal lønne seg å spare – derfor fremmer vi en rekke forslag for å premiere sparing.
– Vi mener at det skal lønne seg å investere – derfor senker vi skatten på investeringer i norske arbeidsplasser.

Med dette vil jeg ta opp de forslag som Høyre fremmer.

Presidenten: Representanten Jan Tore Sanner har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A) [11:08:33]: Fremskrittspartiets finanspolitiske talsmann sa nettopp at han ville ha et eksperiment for å prøve ut en politikk med kraftig økt pengebruk. Sanner advarte på sin side nå nettopp mot press i økonomien. Samtidig vil Høyres leder legge til rette for et regjeringssamarbeid med Fremskrittspartiet. Høyre ber om tillit til sin økonomiske politikk. Vil det være et ultimativt krav fra Høyre som grunnlag for et eventuelt regjeringssamarbeid med Fremskrittspartiet at handlingsregelen skal legges til grunn for den økonomiske politikken?

Jan Tore Sanner (H) [11:09:21]: Høyre ber ikke bare om tillit – vi har også vist oss tilliten verdig. Vi har styrt norsk økonomi i fire år, og snudde den fra pessimisme til optimisme, sørget for at det ble lagt til rette for investeringer og nye arbeidsplasser. Vi forhandlet statsbudsjett med Fremskrittspartiet gjennom fire år, og vi satte foten ned hver gang Fremskrittspartiet krevde å bruke mer oljepenger. Høyre vant frem. Schjøtt-Pedersen kan føle seg helt trygg på at når det gjelder den økonomiske politikken, er Høyre til å stole på. Vi driver ikke med noen eksperimenter i økonomisk politikk.

Men det er jo litt underlig at lederen av finanskomiteen bruker denne anledningen til først og fremst å skyte på Fremskrittspartiet. Han burde kanskje være mer opptatt av Høyres alternative opplegg, og også kanskje av å forsvare det opplegget som Regjeringen har lagt frem. Vi har sagt at vi har en ambisjon om å få til et godt samarbeid mellom alle de fire ikke-sosialistiske partiene, og det jobber vi med i Stortinget.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:10:41]: På dei fleste områda er Høgre einig med Framstegspartiet i at vi må få redusert skatte- og avgiftsnivået. Lågare skattar og avgifter vil gi auka vekst og verdiskaping, slik at kaka som skal fordelast, blir større. Det er vi einige om. Men på enkelte område, f.eks. når det gjeld matmomsen, går Høgre motsett veg. Her har Regjeringa foreslått ein auke frå 13 til 14 pst. Det meiner Høgre ikkje er nok, og dei har i det alternative statsbudsjettet sitt foreslått at matmomsen skal aukast til 15 pst., noko som først og fremst går ut over dei med svakast økonomisk evne, på grunn av at dei brukar ein forholdsmessig større del av inntekta til mat enn

dei rike. Spørsmålet mitt til representanten Sanner er: Kva er grunnen til at det er så viktig for Høgre å auke prisen og avgifta på mat i Noreg, og kva vil ein slik avgiftsauke ha å seie for grensehandelen?

Jan Tore Sanner (H) [11:11:47]: Det er helt riktig at Høyre har tro på en dynamisk skattepolitikk. Vi har sett at den skattepolitikken som sentrum-Høyre-regjeringen førte, har bidratt til vekst og fremgang for Norge, ved at lavere skatt har gitt mer penger til fellesskapet og mer penger å fordele. For 2007 ser ikke vi det som noe mål at skattelettelsen skal være størst mulig. Derimot ser vi det som et mål at skattelettelsene skal bidra til å gjøre det mer lønnsomt å jobbe, at det skal bli mer lønnsomt å spare og mer lønnsomt å investere i norske bedrifter. Det å øke matmomsen med 1 pst. vil jo ifølge finansministeren ha helt marginal betydning for prisnivået på mat. Derimot synes vi det er viktig å redusere skatten på lave og midlere inntekter. Vi synes faktisk at det for 2007 er viktigere å prioritere å sørge for at folk med inntekt rundt 250 000 kr får lavere skatt, enn at matmomsen skal stå på stedet hvil.

Heikki Holmås (SV) [11:12:54]: I fjorårets debatter sa Høyre at det var helt nødvendig med 8 milliarder kr i skattelette. Hvor er det blitt av alle de skattelettene i årets budsjett, og hvorfor er det slik at det fortsatt er de rikeste, de med de høyeste inntektene, som får størst skattelette med Jan Tore Sanners forslag? Hvorfor mener Høyre at foreldre til barn som går i barnehage, skal være nødt til å betale 300 kr mer i måneden, til sammen 3 600 kr ekstra i barnehageavgift i løpet av et helt år? Og hvorfor er det ungdom som skal finansiere Høyres skatteletter, ved at de ikke skal få gratis skolebøker i videregående skole?

Jan Tore Sanner (H) [11:13:39]: Høyre har et langt bedre opplegg for finansiering av skolebøker enn det Regjeringen har lagt frem. Høyre sørger også for at flere barnefamilier skal få barnehageplass. For oss er det faktisk viktigere at folk får barnehageplass, og at det er kvalitet i barnehagetilbudet, enn at prisen skal være lavest mulig. Vi senker prisen med 120 kr i forhold til 2005, men vi mener at i 2007 er det viktigste å sørge for at vi stimulerer til barnehageutbygging gjennom mer likebehandling av offentlige og private barnehager. Vi synes at det er viktigere å prioritere kvaliteten i barnehagetilbudet. Det er veldig mange foreldre som er bekymret for kvaliteten i barnehagene. Det prioriterer Høyre. Vi reduserer også skattene til neste år med 3,5 milliarder kr – målrettede skattelettelser, slik at det skal lønne seg å jobbe, lønne seg å spare, lønne seg å investere i norske arbeidsplasser. Jeg tror kanskje at Heikki Holmås burde være mer bekymret for at hans egen regjering øker skattene for helt vanlige lønnsmottakere.

Lars Peder Brekk (Sp) [11:15:00]: De siste ti årene har vekslende regjeringer gjort lite for å øke kraftproduksjonen i Norge. Først i denne stortingsperioden har vi fått en regjering som tar utfordringen på alvor, og som har kommet med en rekke tiltak for å øke produksjonen. Høyre har gått svært høgt på banen og kritisert denne satsingen. I tillegg har de fremmet en rekke egne tiltak, som krisepakke i Midt-Norge, en nasjonal dugnad for økt kraftproduksjon, støtte til kjøp av vedovner osv. Problemet er imidlertid at ingen av disse tiltakene følges opp i Høyres eget budsjett. Når 20 milliarder kr til fornybar energi ifølge Høyres Børge Brende er puslete, kan umulig 60 mill. kr til petroleumsforskning være en kraftsatsing. Etter at Høyre i over et år har hatt økt energiproduksjon som en av sine hovedsaker, er spørsmålet mitt: Er det slik at Høyre egentlig er veldig fornøyd med det Regjeringen har gjort på området, eller har partiet nok en gang bortprioritert økt kraftproduksjon til fordel for andre satsinger?

Jan Tore Sanner (H) [11:16:05]: Det ble bygd ut mer kraft i løpet av våre fire år i regjering enn i de ti årene som gikk før Høyre kom i regjeringskontorene. Vi satte i gang økt kraftproduksjon, både vannkraft og gasskraft. Vi har foreslått å etablere et grønt sertifikatmarked i Norge sammen med Sverige. Det ville ha ført til at mange av de gryteklare prosjektene ville ha blitt realisert, mens Regjeringen har valgt et byråkratisk system hvor vi ser at alle må stille seg i kø hos Enova, og at Enova ikke får utbetalt pengene slik at man får realisert prosjektene og bygd ut mer kraft.

Høyre har fremmet forslag i sitt alternative budsjett, som ville økt kraftproduksjonen. Vi har bl.a. foreslått at vi skal ha et nytt skatteregime som bidrar til at man får mindre skattemessig tilpasning blant småkraftverkene, og at man da ville fått større kraftproduksjon. Vi har foreslått å delegere til kommunene å kunne gi tillatelse til bygging av mikro- og minikraftverk. At Senterpartiet sier nei til å delegere til kommunene å kunne si ja til minikraftverk, *det* vil kunne få konsekvenser for kraftproduksjonen.

Marianne Aasen Agdestein (A) [11:17:30]: Høyre og Fremskrittspartiet synes å ønske å søke sammen for å danne et politisk alternativ til dagens regjering. Det ser vi lite av i finansinnstillingen eller i dagens debatt. Det er enkelt å konstatere at det er et hav av forskjell mellom Høyre og Fremskrittspartiet i den økonomiske politikken. Jeg vil minne om at økonomisk politikk er fundamentet i enhver regjerings politikk. Derfor ønsker jeg et klart svar på følgende spørsmål: Er det et ultimativt krav for Høyre å følge handlingsregelen ved et eventuelt framtidig samarbeid med Fremskrittspartiet?

Jan Tore Sanner (H) [11:18:04]: La meg først si at jeg er enig med Agdestein i at den økonomiske politikken er fundamentet for en regjering. Vi har sagt at vi ønsker et bredt samarbeid mellom de fire ikke-sosialistiske partiene. Vi har god erfaring med samarbeid med Kristelig Folkeparti og Venstre, og vi ønsker frem mot stortingsvalget i 2009 å bygge et bredere samarbeid som også skal innbefatte Fremskrittspartiet.

Så vet Agdestein utmerket godt at for Høyre er den økonomiske politikken og handlingsregelen selvsagt en avgjørende faktor for den politikken vi kan føre i regjering. Det var det i perioden 2001–2005. Vi satte foten ned hver gang Fremskrittspartiet ville bruke mer oljepenger,

som kunne ført til et høyere rentenivå, og Høyre er til å stole på i den økonomiske politikken.

Bare helt til slutt: Jeg husker at TV 2 i 2003 laget en reportasje om de rød-grønne partiene. Da sa man at det spriket med mellom 30 og 40 milliarder kr mellom de rød-grønne partiene. Vel, man har klart å bli enige. Vi viste i vår regjeringsperiode at vi klarte å bli enige med Fremskrittspartiet om alternative budsjetter.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Heikki Holmås (SV) [11:19:30]: Det er for folk ett spørsmål som er mer vesentlig enn andre å stille til en regjering som styrer landet. Det er det samme spørsmålet vi hver dag stiller oss selv: Holder vi løftene? Når vi de viktigste målene vi har satt oss? Jeg pleier å si til partimedlemmer, når vi snakker om hva som er målet for det vi driver med, at alle må finne hver sin setning i Soria Moria-erklæringen – enten partimedlemmer eller andre som støtter det rød-grønne prosjektet – og sørge for at det blir gjennomført.

Jeg har mine egne setninger, og det er de som beskriver målene for den økonomiske politikken, nemlig følgende:

> «Målene for den økonomiske politikken skal være arbeid til alle, en bærekraftig utvikling, en mer rettferdig fordeling og styrking av velferdsordningene.»

I tillegg er det «et mål for Regjeringen at de økonomiske forskjellene skal reduseres og fattigdom avskaffes».

Det er lett på en dag som i dag å bli preget av det som står på forsiden av avisene, glemme det som er de viktigste målene for det langsiktige prosjektet vårt, og heller bli styrt av dag til dag-politikken. Men vi må likevel holde oppmerksomheten klart festet på målene. Da er svaret: Ja, arbeidsløsheten går ned. Vi har skaffet omtrent 79 000 nye jobber i løpet av det siste året. Over 30 000 av dem som stod i arbeidsløshetskø, har fått seg jobb. Arbeidsløsheten for helt ledige er ned mot 2,2 pst. Arbeidsløshet er sløsing med samfunnets ressurser og sløsing med folks liv. Vi lykkes med å få folk i jobb, og i motsetning til hva høyresiden gjorde da de satt i regjering, gjør vi det samtidig som vi gir de arbeidsløse mer penger – penger som høyresiden tok fra folk som var arbeidsløse.

Neste år skal vi gjøre mer for å få dem som står utenfor arbeidslivet, inn i jobb. Vi fører en økonomisk politikk som legger forholdene til rette for fortsatt nedgang i arbeidsløsheten. Vi satser penger på næringsutvikling over hele landet, og vi gjeninnfører den differensierte arbeidsgiveravgiften, som den forrige regjeringen nærmest hadde gitt opp. Vi ruster opp skoler og bygger ut jernbane for folk og gods. Vi lager en ny kvalifiseringsordning for dem som har vært langtidssosialhjelpsmottakere. Ordningen likner på den vellykkede introduksjonsordningen for flyktninger, der man får et fast beløp i måneden og rett til bostøtte for å delta i opplegg som går på kompetanseheving eller annet. Det er en av de konkrete ordningene som følger opp det gamle SV-forslaget om å gi folk én dør å gå inn av når de skal møte Aetat, Trygdeetaten og sosialkontoret, og som seinere alle partier på Stortinget er enige om.

Ja, vi beveger oss skrittvis i retning av en mer bærekraftig utvikling. Klimaet er vår generasjons største utfordring, fordi vi er for at utviklingslandene skal nærme seg oss i velstand, samtidig som det betyr en enorm belastning for klimaet på vår felles jordklode. Derfor setter vi av millioner til å rense gasskraftverk som tidligere regjeringer har tillatt å slippe ut store mengder CO_2. Vi skal rense framtidige gasskraftverk òg. Vi satser på fornybar energi. De første 10 milliardene er på plass i et fond. Det gir oss 400 mill. kr i året til satsing på omlegging fra olje og ikke-fornybar energi til ny produksjon av fornybar elektrisitet, og til å gjøre det billigere for folk å investere i strømsparing hjemme.

Vi legger om bilavgiftene, slik at det blir billigere for folk å velge klimavennlige biler. Dette var første skritt når det gjelder omlegging av bilavgiftene i miljøvennlig retning. Neste skritt for å få flere biler på biodrivstoff kommer allerede til sommeren.

Næringslivet har vi òg fått på lag i arbeidet med å få bukt med den sure nedbøren som tar livet av laksen – og annet liv – i elvene. Derfor innfører vi første trinn i en NO_x-avgift, med mulighet for næringslivet til å framforhandle ordninger med Miljøverndepartementet som gir minst de samme avgiftsreduksjonene.

Vi er altså på vei i miljøpolitikken i retning av en mer bærekraftig utvikling. Og – ja – vi kommer oss i retning av en mer rettferdig fordeling. Vi øker de veiledende sosialhjelpsnormene fra 1. januar med 5 pst. mer enn prisstigningen. Mens alle andre grupper i samfunnet får trygd og lønn økt i takt med lønnsveksten, har sosialhjelpsmottakere sakket akterut de siste ti årene. Det gjør vi noe med, og så er det opp til kommunene å følge opp med konkrete sosialhjelpsvedtak. I tillegg bruker vi 200 mill. kr på å fjerne en del tvangsgebyrer, noe som særlig gjør at folk som har havnet i økonomisk trøbbel, får det lettere. Dette er viktig for å hindre at folk som har dårlig råd, plutselig ender opp i en fattigdomsfelle.

Og så er vi, sammen med resten av regjeringspartiene, et skatteletteparti for dem med lave inntekter. Vi sørger for å trekke inn penger fra dem som har mye aksjer og høyere lønnsinntekter, og gir skattelette til ungdom ved å øke frikortgrensen til 40 000 kr. Vi gir skattelette til deltidsarbeidere og lavtlønte som tjener under 200 000 kr, og til folk som sitter på en liten formue, f.eks. fordi de eier et lite hus.

Forskjellene har økt helt siden 1980-tallet. Vi er ambisiøse og mener at forskjellene bør bli mindre, fordi det er særlig de aller rikeste – særlig de 5 pst. rikeste – som har dratt fra resten av oss. Vi mener at forskjellene skal bli mindre, ikke av misunnelse, men fordi rimelig, jevn økonomisk fordeling er det som skaper følelsen her i landet av at vi er ett lag, at vi har et felles mål, at vi kan jobbe sammen i det som er skapt ved den nordiske arbeidslivsmodellen og den nordiske velferdsmodellen, der alle stiller opp med skatt og samtidig får trygghet – både arbeidsgivere og arbeidsfolk – gjennom gode trygdeordninger, helsevesen og barnehageplasser.

I tillegg sørger vi for å kjempe for rettferdighet, ikke bare i Norge, men i hele verden. Vi leder an i kampen mot

internasjonal fattigdom og for en rettferdig utvikling i verden. Vi kommer til å nå målet om at 1 pst. av inntektene våre her i landet skal gå til utvikling i fattigere land enn vårt eget, fordi vi er et solidarisk folk som er opptatt av at vi skal fordele den rikdommen som er kommet oss til del gjennom oljeinntektene fra Nordsjøen. Vi ser at de oljeinntektene som vi får fra Nordsjøen, er inntekter som bl.a. kommer fra salg av olje til fattigere land. En del av de pengene bør gå tilbake til fattige land, fordi vi er for internasjonal solidaritet.

Vi går i front internasjonalt ved å slette gjeld fra 1970-tallets skipseksportkampanje. Vi er med på å stoppe nedkuttingen i Amazonas-jungelen for å bedre verdens miljø. Vi er for vaksineprogrammer for å få bukt med lidelser blant barn – barn som dør av helt vanlige sykdommer som burde vært utryddet. Vi er med på en utvikling som særlig bidrar til likestilling, fordi vi sørger for at det i mange land er jenter, ofte jenter som ellers ikke ville fått utdanning, som er med på å bidra til framtiden i landet sitt.

Så skaper vi mer velferd her i landet. Vi har satt av penger til den største barnehageutbygging noensinne. Vi har nye rekordtall i år, og vi kommer til å få enda høyere tall neste år. Vi har satt av penger til å klare å følge opp barnehageløftet. Da er det for meg uforståelig når Jan Tore Sanner står her og sier at de kommer til å skape flere barnehageplasser. Vi har altså satt av penger til å skape akkurat nok barnehageplasser til å innfri løftet om at alle som ønsker det og som søker om plass neste vår, skal få en plass i løpet av neste høst. Det er bare det at når man øker barnehageprisen, slik som både Høyre og Venstre legger opp til, prøver man å løse problemet med barnehagekøene gjennom å tvinge folk som har dårlig råd, til isteden å være hjemme – fordi de ikke har råd til å betale barnehageregningen. Det er en usolidarisk måte å løse barnehagekøene på, som vi er dypt uenig i.

Jeg vil likevel si at den største velferdsøkningen som det rød-grønne alternativet står for, er det løftet vi ser i kommuneøkonomien. I forrige periode var det frafall av tillitsvalgte rundt omkring i kommunesektoren, fordi folk følte det var helt fryktelig å være med. De følte at det de var med på, var å kutte i velferdstilbudet rundt omkring i kommunene. Det var ikke rart, for den forrige regjeringen hadde som målsetting at velferden i landet skulle få en mindre og mindre andel av den samlede kaken av inntekter og verdiskaping vi hadde her i landet. Vi har det motsatte målet. Vi sier at veksten gjennom økningen i oljeinntektene i årene som kommer, skal gå til velferd. Det skal gå til velferd ved å sikre gode trygdeordninger til folk. Det skal gå til velferd ved å sikre en utbygging av velferdsstaten i alle årene som kommer. Samlet sett kommer kommuneøkonomien i løpet av dette året og neste år til å få en vekst på 17 milliarder kr. Det er vanvittig mye penger. Det er penger som aldri hadde vært der hvis den forrige regjeringen hadde fått fortsette, med støtte av Fremskrittspartiet.

Hans Frode Kielland Asmyhr hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:29:58]: Jeg har lyst til å bringe representanten Holmås litt tilbake til politikkens realiteter.

I dag blir, relativt sett, stadig færre ansatt i private, verdiskapende virksomheter. Denne verdiskapingen må sikre velferden for stadig flere mennesker. I dag er det slik at én i privat sektor må sikre velferden for fem personer. Vi vet at Regjeringen foreslår bl.a. nye miljøavgifter, flere bomringer, kutt i SkatteFUNN-ordningen, noe som rammer FoU i næringslivet, og kutt i bevilgninger til høyere utdanning.

Min utfordring til representanten Holmås er: Hvilke tiltak i Regjeringens fremlagte budsjett ønsker representanten Holmås å trekke frem for å legge forholdene bedre til rette for økt verdiskaping i privat virksomhet? Det var ikke nevnt i hans innlegg, der han nevnte de fire hovedpunktene i Soria Moria-erklæringen som han var så glad i. Jeg hørte ingen ting om økt verdiskaping i privat sektor.

Heikki Holmås (SV) [11:30:54]: Da hørte Christian Tybring-Gjedde dårlig etter, for jeg trakk i hvert fall fram tre ting som vil bidra til økt privat verdiskaping. Det ene er at vi har gjeninnført den differensierte arbeidsgiveravgiften, noe som gir bedre muligheter for næringslivet rundt omkring i distriktene som ligger langt vekk fra de store markedene i det sentrale østlandsområdet og de store byene. Den differensierte arbeidsgiveravgiften hadde den forrige regjeringen så å si gitt opp å få innført. I brev til EU har de klarert det. Vi, derimot, satte det i fokus med en gang og fikk trykk på det.

Vi har gjennomført det løftet innenfor samferdsel som vi var veldig opptatt av å få til. Vi har satt av penger til godstrafikk for å håndtere det godset og få mer gods over på jernbane, noe som er bra for både miljøet og trafikksikkerheten rundt omkring.

I tillegg til dette har vi satt av mer penger til næringsutviklingstiltak i distriktene.

Det er én ting som det er viktig å si helt til slutt: Det er faktisk ikke sånn som Tybring-Gjedde sier, at det å sørge for en god offentlig sektor går på bekostning av det private næringslivet. Tvert imot: Et godt utdanningssystem og gode barnehageplasser er avgjørende for å bidra også til privat næringsutvikling.

Svein Flåtten (H) [11:32:20]: Jeg forstår at representanten Holmås hver dag stiller seg spørsmålet: Holder vi løftene? Blant mange andre har Unios leder, Anders Folkestad, gitt ham svaret i et brev til komiteen hvor han skriver følgende:

> «Satsinga på kunnskap og kompetanse er urovekkende dårlig i forslaget til statsbudsjett. Både høyere utdanning og forskning er blant budsjettaperne (…). Unio mener at dette står i grell kontrast til måla i Soria Moria om et Norge i front som kunnskapsnasjon.»

Holmås' partikollega Øystein Djupedal, som bestyrer det gjeldende departement, har forsvart disse kuttene med nokså svevende og upresise regnestykker, senest i spørretimen i forrige uke, mens finanskomiteens leder i dag går nokså langt i å si at man har nedprioritert området.

Har representanten Holmås en annen og bedre forklaring til Anders Folkestad og oss andre på hvordan SV, av alle partier – med sin forhistorie – kan være medansvarlig for en systematisk nedprioritering av investeringer i kunnskap og forskning, som skulle være vårt viktigste konkurransefortrinn i fremtiden?

Heikki Holmås (SV) [11:33:31]: Jeg er ikke enig i Flåttens beskrivelse av at vi systematisk har nedprioritert dette. For det første har vi økt forskningen ved at det er mer penger til forskning neste år – riktignok ikke så mye som kanskje Flåtten ville ønsket, og som det som ligger i opptrappingsplanen for forskning.

Det er riktig at kuttet i høyere utdanning ikke er en prioritering av høyere utdanning som bl.a. ligger i Soria Moria-erklæringen. Men samtidig er det innenfor høyere utdanning bygd opp en god del penger – Riksrevisjonen sier at 2,3 milliarder kr ligger der – og jeg håper de bruker noe av dette til å satse på videre utdanning i året som kommer. Men det viktige er at vi har prioritert andre deler av kunnskapsløftene. Vi har prioritert både den videregående skolen og grunnskolen gjennom den storstilte satsingen på mer penger til kommunene, noe som først og fremst kommer den delen av utdanningsløpet til gode.

Laila Dåvøy (KrF) [11:34:44]: Kristelig Folkeparti mener i likhet med mange andre at Regjeringens forslag til bevilgning til helseforetakene ikke er tilstrekkelig. Vi har foreslått 250 mill. kr til pasientbehandling i vårt alternative budsjett for 2007. I tillegg har vi foreslått 100 mill. kr mer til psykiatrien.

Som ett eksempel viser jeg til at Statens helsetilsyn har ført tilsyn med behandlingstilbudet til rusmiddelavhengige. I Helse Vest kommer det fram at det er store forskjeller i behandlingstilbudet. Ikke alle pasienter får vurdering, utredning og behandling. De regionale helseforetakene trenger mer tid enn det Regjeringen legger opp til for å gjøre omstillinger og prioriteringer som er medisinskfaglig begrunnet, slik at nødvendige justeringer ikke rammer pasientbehandlingen. Det er pasientene som må stå i fokus.

Vil ikke representanten Holmås egentlig stemme for Kristelig Folkepartis forslag til budsjett for 2007 og derved sikre verdig behandling til syke mennesker?

Heikki Holmås (SV) [11:35:45]: Nei, jeg vil ikke stemme for Laila Dåvøys forslag til budsjett, rett og slett fordi vi har gjort andre prioriteringer. Vi har bl.a. prioritert satsing på bekjempelse av fattigdom veldig høyt.

Men jeg regner med at Laila Dåvøy er fornøyd med at vi har gjennomført opprettingen av skjevfordelingen mellom deler av landet og bl.a. Vestlandet, som Laila Dåvøy kommer fra, raskere enn det den regjeringen som Laila Dåvøy selv var del av, hadde lagt opp til og anbefalte til Stortinget. Og jeg regner med at Laila Dåvøy er fornøyd med at vi kommer med en opptrappingsplan for rusfeltet, som vil sikre mer penger til dette i årene som kommer. For vi er helt enige om at det å sørge for å gjøre noe for dem som er blant de mest utstøtte her i landet, og som har dårligst råd og størst helseproblemer, er kjempeviktig i årene framover.

Borghild Tenden (V) [11:36:49]: Mitt spørsmål til SV går på belønningsordningen som ble innført av regjeringen Bondevik II, som har vært en stor suksess i de store byene våre, og som vi ønsket å videreføre og utvide til flere byer. Jeg regner med at Oslo-representanten har fått med seg de rullende fortauene, femminuttersrutene og samtidsinformasjonen, og at han benytter seg av dette.

Kollektivsatsingen til Regjeringen er på jernbane, som representanten sa i sted i sitt innlegg, og det støtter selvsagt Venstre, som et miljøparti. Men det hjelper lite for bevegelsene innad i bykjernen i de store byene våre. Ser representanten Holmås viktigheten av belønningsordningen, og vil han støtte Venstres opptrappingsplan framfor den reduksjonen som regjeringen Stoltenberg II legger opp til?

Heikki Holmås (SV) [11:37:45]: Nei, jeg vil ikke støtte Venstres opptrappingsplan, men jeg er helt enig i at belønningsordningen er veldig viktig – den har vært viktig for SV også.

I våre budsjetter og i behandlingen av Nasjonal transportplan la vi i forrige runde opp til en satsing på 1 milliard kr mer til jernbane enn det Venstre var med på. Mye av jernbanetrafikken er også helt avgjørende for å sikre bedre kollektivtransport i Oslo og for de mange brukerne i Oslo-området. Jeg mener at den prioriteringen vi har gjort ved å kutte i den incentivordningen, få pengene over på jernbane, sørge for å gi mer penger til kommunene sånn at f.eks. Oslo kommune er godt i stand til å investere mer penger i bl.a. kollektivtrafikken i egen by, samlet sett gir et bedre resultat enn det Venstre i regjering med Kristelig Folkeparti og Høyre fikk til.

Jørund Rytman (FrP) [11:38:49]: Jeg har til min glede registrert at representanten Holmås og ikke minst finansministeren har endret holdning når det gjelder avgifter i Norge, og nå vil gjøre noe med de urettferdige, høye særavgiftene som vi har – i hvert fall er det noe finansministeren sier – men mener at dette først må utredes nærmere. Hvorfor kan vi ikke allerede nå, i statsbudsjettet for 2007 bedre økonomien for folk flest ved å redusere f.eks. omregistreringsavgiften, dokumentavgiften eller elavgiften om vinteren? Og hvorfor øker Regjeringen også i år matmomsen? Representanten og jeg har sikkert råd til at maten blir litt dyrere, men spesielt gruppen med svak økonomi vil merke en ytterligere økning i matmomsen. Er representanten enig i at høye avgifter rammer fattige – og folk flest – i Norge?

Heikki Holmås (SV) [11:39:50]: Jeg er helt enig i at man er nødt til å se på hele skattesystemet for å få en mer rettferdig fordeling enn det vi har. Nå har vi en enestående sjanse, for vi har sagt at vi skal beholde skatten på et 2004-nivå. Det betyr at vi herfra og helt fram til 2009 – når velgerne har mulighet til å gjenvelge oss hvis de synes vi gjør en bra jobb – har mulighet til å øke de skattene

og avgiftene som vi mener det er rettferdig å øke, og til å senke de vi mener det er rettferdig å senke. Nå har vi endret bilavgiftene og gjort det billigere for folk å velge miljøvennlig. Vi har senket skatten for folk som tjener under 200 000 kr, og økt den for folk som tjener over 400 000 kr. Samtidig har vi økt den mest for dem som har de største formuene. Dette vil vi gradvis fortsette å gjøre hvert eneste år fram til 2009, og forhåpentligvis også i fortsettelsen derfra. Særavgiftene skal vi se særlig på, for noen avgifter rammer helt klart skjevt.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:41:13]: For første gang på mange år legger Kristelig Folkeparti fram sitt eget alternative budsjett. Det er unektelig av og til godt å komme fram med et fullstendig eget alternativ, som ikke skal gjennom kompromissenes litt kronglete vei. Det var kanskje det finansministeren også tenkte på da hun presenterte SVs «alternative» budsjett på helgens landsstyremøte i partiet. Kanskje var det mer enn en forsnakkelse? Hva vet jeg?

Vårt budsjettalternativ, «En annen dans», er nytt av året, det er ikke oppattsydd – for å sitere fritt fra en dansevise av Prøysen. Like fullt er jeg sikker på at mange vil nikke gjenkjennende til den profil som Kristelig Folkeparti markerer gjennom det alternative budsjettet. Vi prioriterer omsorg, oppvekst og utdanning, kamp mot fattigdom både hjemme og ute, en sterk frivillighetssatsing og en politikk som gagner næringsliv og framtidig verdiskaping.

Men først noen ord om de store tall i budsjettet.

Kristelig Folkeparti legger til grunn samme bruk av oljepengene som Regjeringen, dvs. at 71 milliarder oljekroner brukes i budsjettet for neste år. Det er altså 8 milliarder kr mer enn for inneværende år. Det gir faktisk grunnlag for mer velstand for mange. De som måtte hevde at den summen utgjør småpenger, må ha et forhold til pengebruk som har lite med et sunt forvalteransvar å gjøre.

Kristelig Folkepartis samlede skatte- og avgiftsopplegg innebærer at vi reduserer skatter og avgifter med 170 mill. kr i forhold til Regjeringens forslag. Imidlertid vrir vi avgiftene i grønn retning, samtidig som vi styrker dem som faktisk i stor grad baker den kaken vi alle fortærer, nemlig næringslivet. Jeg vil her særlig trekke fram vårt forslag til en lettelse av arveavgiften ved generasjonsskifte i familieeide bedrifter. Det er de små og mellomstore bedriftene som med dette tilgodeses, og dermed styrkes næringslivet ikke minst rundt omkring i distriktene. Dessuten bedrer vi forholdene for gründerne, ikke minst de kvinnelige, ved å styrke rettigheter knyttet til fødsels- og omsorgspenger for denne gruppen.

En trygg oppvekst er investering i framtiden. I Kristelig Folkepartis alternative budsjett er det en helhet i denne satsingen. Vi fortsetter Bondevik II-satsingen på fedrene gjennom en ny pappaperm-uke, og alle fedre skal gis rett til pappaperm uavhengig av mors yrkesdeltakelse før fødsel. Valgfriheten sikres ved en kombinasjon av kontantstøtte og barnehageplasser. Vi øker også tilskuddene til de private barnehagene – dermed hindrer vi at økonomien setter en stopper for de ambisiøse barnehageløftene. Og vi ønsker en bedre fordelingspolitikk ved at det settes av penger til inntektsgraderte betalingssatser.

Vi har høye mål for Norge som kunnskapsnasjon. Vi har forutsetningene, men da må det satses – noe hvileskjær trenger vi ikke! Hvileskjær har dessverre også en stygg tendens til å bli etterfulgt av stive lår og melkesyre, så her blinker det virkelig rødt. Det har derfor vært viktig for oss å rette opp kuttene til universiteter og høyskoler, øke forskningsfondet og reversere innstramningen av SkatteFUNN-ordningen, som promoterer forskning og utvikling i Bedrifts-Norge. Summen av Regjeringens forslag på disse områdene er et Soria Moria som er like vanskelig å få øye på som skihoppere i Kollen-tåka. Det må være med tungt hjerte regjeringspartiene stemmer for denne delen av budsjettet.

Andre viktige deler av Kristelig Folkepartis budsjett er en satsing på tiltak overfor yrkeshemmede, ikke minst for dem som trenger størst bistand til å komme tilbake til arbeidslivet. Vi vil styrke pasientbehandlingen innenfor både somatikk og psykiatri, og vi har et kommuneopplegg som gir en god kommuneøkonomi, der vi også gir incentiver til god næringspolitikk, og der staten tar et større finansielt ansvar for såkalte tunge tjenester.

Vi tar også et grep for å komme ut av den helt meningsløse situasjonen som har oppstått innenfor rusomsorgen, der private ideelle organisasjoner har ledige plasser for rusmiddelavhengige, men mangler finansiering. Her må vi virkelig endre en systemfeil!

Da statsbudsjettet ble lagt fram den 6. oktober, gav vi ros til Regjeringen for satsing bl.a. på kommunene, bistand og trosopplæringen. Vi utfordret samtidig Regjeringen og regjeringspartiene til å la demokratiet virke – det kunne jo komme gode forslag i tiden fram til budsjettets endelige vedtakelse, og det kunne jo vise seg at noen av Regjeringens opprinnelige forslag ville egne seg til kildesortering. La oss slå fast: Det har skjedd endringer. Sykelønnsopplegget til Regjeringen er parkert, NO_x-avgiften er endret, og dieselavgiften for fritidsbåter er kassert, for å nevne noe.

I Kristelig Folkeparti tok vi også på alvor at Regjeringen ønsket konstruktive innspill fra opposisjonen. Derfor utfordret vi flertallet på en frivillighetspakke. Vi var oppriktig overrasket over en del forslag i budsjettet som hadde en klart negativ frivillighetsprofil: at man i oppgangstider f.eks. kutter på folkehøyskoler, var unektelig noe overraskende fra en rød-grønn regjering.

Fra Kristelig Folkepartis side er vi glad for at dagens finansinnstilling viser en positiv endring i forhold til Frivillighets-Norge – folkehøyskoler, tiltak for rusmiddelavhengige, private lærerhøyskoler, samlivskurs, tiltak for fangers barn er blant det som dermed kan løftes gjennom denne positive enigheten. Det gleder vi oss over – ikke først og fremst på Kristelig Folkepartis vegne, men på vegne av alle dem som dermed kan få et bedre tilbud, enten det er i form av et godt folkehøyskoletilbud, en god lærerutdanning, eller den rusmiddelavhengige som endelig kan få behandling. I ettertid har vi også sett at mange

representanter i regjeringspartiene har ønsket å rette opp de her nevnte skjevheter i det framlagte statsbudsjettet. En slik støtte har vi i Kristelig Folkeparti selvsagt ikke noe imot.

Så har jeg lagt merke til at noen synes å mene at Kristelig Folkeparti har latt seg bedåre av dette avgrensede samarbeidet – ja nesten som i Prøysen-visa, der «hæin Gunnar på Mo» byr opp til dans og dermed får det til å bruse «hett i mitt blo'», som Nora Brockstedt pleier å synge det. Vel, litt brusing i blodet er neppe av veien, men i Kristelig Folkeparti er vi verken naive eller troskyldige – for å låne noen merkelapper fra en nylig utkommet bok – når det kommer til de politiske realiteter. Og realitetene er at vi er tilfreds med at regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti er kommet til enighet om en slik frivillighetspakke. Det indikerer en samarbeidsvilje fra flertallet mot opposisjonen, verken mer eller mindre. Det er vel også kjent at et samarbeid mellom Kristelig Folkeparti og f.eks. Arbeiderpartiet i budsjettspørsmål er lite revolusjonerende. En bioteknologilov som er like rundt hjørnet, vil nok kanskje være mer illustrerende for hvor ulikhetene mellom Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti tradisjonelt har vært å finne.

Norge er verdens beste land å bo i. Vi har en velstandsutvikling som har overgått alle prognoser. Det kan være grunn til å spørre hva det gjør med oss: Blir vi mer takknemlige, eller blir vi mer kravstore? Blir vi mer interessert i å dele med dem som faller utenfor her hjemme, og hva med den urettferdighet vi ser i verden? Gjør rikdommen oss til spydspisser for endring, eller nikker vi megetsigende til status quo? I dette ligger det store utfordringer, ikke bare for regjering og opposisjon, men for oss alle.

Med dette tar jeg opp Kristelig Folkepartis forslag i innstillingen samt det omdelte forslag.

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Reidar Sandal (A) [11:50:18]: Regjeringa har fremma eit budsjettforslag med sterk vekt på verdiskaping, velferd og rettferdig fordeling. Det fører til at vi neste år kan satse sterkt på velferd i kommunane, spesielt på det som har å gjere med omsorg og opplæring. Av finansinnstillinga kan vi lese at andre parti, spesielt Framstegspartiet og til ein viss grad Høgre, framleis køyrer sterkt på å gi skattelette i milliardklassen. Det må resultere i mindre velferd.

Då er spørsmålet mitt til representanten Syversen: Kvar finn Kristeleg Folkeparti seg best til rette – i ein tradisjon med sterk vekt på fellesskap og tung satsing på velferd, eller i ein kurs som først og fremst stiller krav om skattelette?

Hans Olav Syversen (KrF) [11:51:14]: Jeg er kanskje ikke helt enig med representanten Sandal i at det framlagte budsjett er et godt budsjett når det gjelder verdiskaping. Når man i oppgangstider greier å gjøre det kunststykket å kutte både på universiteter og høyskoler og samtidig stramme inn SkatteFUNN-ordningen, er jeg litt usikker på om vi har samme forståelse av begrepet «verdiskaping».

Så vil jeg si at skattelette er positivt når det fører til at vi får et mer robust næringsliv som kan skape verdier. Det er faktisk slik at en del skattelettelser kan bidra til økt skatteinngang på sikt. Den type skattelettelser har Kristelig Folkeparti støttet, og det vil vi også støtte framover – og fremme forslag om. Men så skal ingen være i tvil om at Kristelig Folkeparti ønsker – og her tror jeg vi har en god tradisjon, til felles med Arbeiderpartiet – et velferdssamfunn der vi løfter dem som oftest faller utenfor. Her tror jeg vi skal kunne finne enighet også framover.

Jørund Rytman (FrP) [11:52:31]: Jeg registrerer at representanten fra Kristelig Folkeparti og hans parti er opptatt av nødlidende i u-land, av katastrofehjelp osv. Det er jo bra. Samtidig er representanten bekymret for økt bruk av såkalte oljepenger. Hvorfor vil da representanten og hans parti ikke støtte Fremskrittspartiets forslag om at man oppretter et utenlandsbudsjett, der vi bl.a. øremerker 1 milliard kr til f.eks. sykdomsbekjempelse i utlandet – sykdommer som hiv, tuberkulose, malaria osv. – og katastrofehjelp? Dette vil da ikke innvirke på norsk innenlandsøkonomi og gi inflasjon, men det vil utvilsomt hjelpe mange syke.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:53:17]: Vi har i grunnen svært lite behov for å støtte forslaget på 1 milliard kr. All den tid Fremskrittspartiet har kuttet 10 milliarder kr når det gjelder bistandsbudsjettet, så blir det – unnskyld meg – litt smått å be om vår støtte til 1 milliard kr til noe vi allerede har lagt inn større summer til når det gjelder satsingen på bistand og hjelp til verdens fattige. Så jeg har egentlig mer lyst til å returnere spørsmålet: Hvorfor støtter ikke Fremskrittspartiet et opplegg som i det minste sørger for at vi nærmer oss at dette rike landet gir 1 pst. i bistand til verdens fattige? Det synes jeg er en mer relevant problemstilling enn representantens spørsmål.

Magnar Lund Bergo (SV) [11:54:13]: Regjeringen har lagt fram et budsjett som gjør noe med miljøutfordringene. Budsjettet inneholder flere tiltak i forhold til klimaproblemene, og vi er glad for den støtten Kristelig Folkeparti har gitt oss på dette området. Men vi er overrasket over at Kristelig Folkeparti går mot innføring av NO_x-avgift fra nyttår. Dette er det fremste virkemidlet for å oppfylle Norges forpliktelser etter Gøteborgprotokollen som ble framforhandlet i 1999, under den første Bondevik-regjeringen, og ratifisert i 2002, under den andre Bondevik-regjeringen. Utslippene skal reduseres fra 215 000 tonn til 158 000 tonn. Dette er krevende, og vi er allerede sent ute. Nå tar den rød-grønne regjeringen tak i problemstillingen. I samarbeid med de berørte parter har vi laget et opplegg som belaster næringslivet så lite som mulig, og som de fleste i næringslivet har støttet. Hva er bakgrunnen for at Kristelig Folkeparti går imot innføring av denne avgiften fra nyttår?

Hans Olav Syversen (KrF) [11:55:11]: Da Regjeringen la fram sitt budsjett, fikk vi mange henvendelser, ikke minst fra partifeller av regjeringspartiene rundt omkring i landet som var meget bekymret for hvordan denne NO_x-avgiften skulle innføres. Det har vel også regjeringspartiene selv tatt ad notam, all den tid de nå fremmer et helt alternativt opplegg i forhold til Regjeringens utgangspunkt.

Vi fremmet da, i tråd med det som skulle være kjent også for Magnar Lund Bergo, et forslag om å utsette avgiften et halvt år. Det skulle gi oss mulighet til å få til en fondsløsning i samarbeid med næringslivet som skulle bidra til at utslippene kunne gå ytterligere ned i forhold til det som var Regjeringens forslag, som ville gitt store og uheldige utslag overfor enkeltnæringer, f.eks. fiskerinæringen. Så vi er ikke uenig i at det er behov for å gjøre noe med NO_x-utslippene, men vi er altså uenig i valg av framgangsmåte.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [11:56:23]: I store, tunge saker det siste året har Kristeleg Folkeparti bevisst valt å støtta dagens regjering framfor den politikken dei var med på i Bondevik II. Forvaltningsplanen for nordområdet, kommuneopplegget og jordbruksoppgjeret er tre av fleire eksempel frå i vår. Same signal er tydeleg i budsjettet for 2007: kommuneøkonomi, samferdsel, distriktspolitikk, kamp mot fattigdom – nasjonalt og internasjonalt. Kristeleg Folkeparti har kome med innspel til å styrkja ein frå før god frivilligheitsprofil, og slik bidrege til ytterlegare styrking av eit viktig felt. Bondevik II foreslo 6 milliardar kr i skattelette, noko dagens regjering reverserte. Eg antek at Kristeleg Folkeparti no er glad for at dei midlane kan brukast på fellesskapet. Men vi undrar oss over kva omsorg Kristeleg Folkeparti har for folk som tener over 400 000 kr, sidan dei foreslår å heva grensa for dei som skal betala toppskatt.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:57:30]: For det første var det interessant at representanten Meltveit Kleppa åpenbart visste hva en eventuell fortsatt Bondevik-regjering ville gjøre når det gjaldt forvaltningsplanen – det er litt mer klarsyn enn det jeg kan bringe til torgs, for det var altså ikke fremmet noen forvaltningsplan fra den daværende Bondevik-regjeringens side. Men la nå det ligge.

Når det gjelder toppskatten, er det altså en forskjell mellom Regjeringens og vårt opplegg på 3 000 kr med hensyn til innslagspunktet. Så jeg er ikke helt sikker på om det gjør noen revolusjonerende forskjell. Men jeg tror vi alle egentlig er enige om at det må være en viss sammenheng mellom ordet «toppskatt» og at de det gjelder, har en lønn som kanskje ikke kvalifiserer for akkurat den betegnelsen.

Så vil jeg bare gjenta at vi er for skatteletter som kan bidra til verdiskaping, ikke minst når det gjelder næringslivet. Det har jeg i grunnen håp om at også Senterpartiet har et syn for.

Eirin Kristin Sund (A) [11:58:40]: Representanten Syversen hadde noen velvalgte og kloke ord til slutt i sitt innlegg som noen hver kan legge seg på hjertet. Men det er slik at Kristelig Folkeparti i sitt alternative budsjett har lagt veldig stor vekt på miljø, på frivillig sektor og på bistand. Da er spørsmålet mitt til representanten Syversen: Vil det da være mulig for Kristelig Folkeparti å samarbeide med parti som f.eks. Fremskrittspartiet, som ikke prioriterer disse områdene? Og hvis svaret er ja – hvilke av disse områdene er Kristelig Folkeparti villig til å forhandle vekk?

Hans Olav Syversen (KrF) [11:59:18]: Jeg skjønner det er fristende for representanten Sund å prøve å uteske Kristelig Folkeparti om akkurat de spørsmålene. Men det jeg kan berolige representanten Sund med, er at Kristelig Folkeparti, når vi nå har tre år igjen av denne stortingsperioden, kommer til å fremme Kristelig Folkepartis politikk. Vi kommer ikke til å skjele til høyre og venstre for å se hvor det passer best inn i et politisk mønster, et mønster som kanskje alle andre ønsker å påvirke på en eller annen måte. Jeg vil heller oppfordre representanten Sund og alle andre til å følge med på utviklingen her i Stortinget, og se hvilke forslag som Kristelig Folkeparti fremmer. Og så kan man jo se hvilke forslag andre partier fremmer. Jeg er helt sikker på at der vi har felles løsninger, står vi sammen om dem. Der vi har ulike prioriteringer, vil det også framkomme.

Så har jeg lyst til å avslutte med å si at budsjettspørsmål er én ting. Vi har også andre tunge saker innenfor ulike verdimessige områder som er av stor betydning for Kristelig Folkeparti.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:00:48]: Gjennom statsbudsjettet må vi prioritere. Vi må vise vår stillingtaken til de utfordringer som krever lederskap – ja, vi må vise vår ideologiske plattform i praktisk politikk.

Norges befolkning i dag høster av tidligere generasjoners planmessige bygging av Norge gjennom bevisst samfunnsorganisering, med en blandingsøkonomisk balanse mellom markedskrefter og folkevalgt korrigering av markedet. Dette vil Senterpartiet videreutvikle.

Statens økonomiske politikk er et viktig instrument for å sørge for langsiktige beslutninger. I dag har børsnoterte private selskaper og interesser en iboende, nærmest ubønnhørlig tendens til å prioritere det kortsiktige. I dagens økonomiske situasjon framstår det som en av den moderne markedskapitalismens aller svakeste sider. Stortinget har derfor et stort ansvar for å sikre handlefrihet til å bruke det offentlige eierskapet i et langsiktig samfunnsbyggende arbeid, altså faktisk bruke det offentlige eierskapet som det redskap det skal være. Det å la være å bruke statens eiermakt er for oss i Senterpartiet å gi fra oss makt på bekostning av allmenne samfunnsinteresser.

Fordeling av aktivitet og en balansert inntektsfordeling utover i territoriet vårt er en stor utfordring i ethvert demokratisk samfunn som på noen områder i økende grad blir innvevd i en globalisert markedsøkonomi. Det gjelder ikke minst i vårt langstrakte land. Regjeringa og spesielt

Senterpartiet har som mål at det skal bo folk og drives virksomhet over hele landet.

Det offentlige har et særskilt ansvar for å tilrettelegge for moderne kommunikasjoner som binder landet sammen. Det er på telekommunikasjonsområdet vi har de største mulighetene og de største behovene for endring. Vi må snarest få en tilbudsstyrt utbygging av mobil-, fjernsyns- og bredbåndsdekning av framtidsrettet kvalitet fram til alle husstander. Når denne fysiske monopolinfrastrukturen – på linje med den til våre veier og vårt strømnett – er åpen for alles konkurrerende bruk, medvirker vi til å realisere det beste i vår blandingsøkonomiske tradisjon. Vårt eierskap i Telenor må brukes for å sikre dette. Et alternativ kan være at fysisk telekommunikasjonsutstyr inngår i et eget statsforetak, på linje med eksempelvis Statnett. Dagens manglende utbygging i geografiske områder hvor utbygging ikke er forretningsmessig lønnsomt, kombinert med parallelle linjer i bystrøk, er ikke god samfunnsøkonomi, men innebærer store velferdsmessige tap. Vi må bli flinkere til å så. Det er lett å høste.

Våre områdevise fortrinn gjennom rike naturressurser og en kunnskapsrik befolkning må systematisk videreutvikles. Både for store deler av næringslivet og for en befolkning som lever i et barskere klima enn de fleste i andre deler av Europa, er det avgjørende viktig å ha stabil og sikker energiforsyning fra fornybare kilder som gir oss et økonomisk fortrinn internasjonalt. Satsingen i statsbudsjettet på fornybare energikilder er svært gledelig, men ikke tilstrekkelig når vi kjenner behovet for å redusere forbrenninga av olje i næringslivet.

Gjennom dette budsjettet kraftsamler Regjeringa for fellesskapets velferdsinteresser. Det er en viktig ny kurs, som det er stor oppslutning om langt utover regjeringspartienes rekker. Kommunenes tilrettelegging for bedre skole, barnehage og eldreomsorg blir økonomisk mulig å realisere gjennom Regjeringas budsjett. Få med høy inntekt roper lenger etter mer skattelette. Regjeringas prioritering er framtidsrettet og gledelig.

Som følge av svært store geografiske avstander, mange unge familiers ønske om å bo mer landlig og en bygdebefolkning som har tradisjon for og kunnskap om å bosette og forvalte hele landet, har vi spesielt store og avgjørende utfordringer i å redusere avstandsulempene både for næringsliv og for befolkning. Nasjonal transportplan oppfylles i år når det gjelder vei og bane. Det er en viktig etappeseier, men ikke noe mer, for behovet for vedlikehold av baner, kaier og veier er enormt, samtidig som mange distrikter ikke har sett snurten av nyinvesteringer på flere tiår.

Norge skal videreutvikle sin åpenhet mot det internasjonale samfunn og samtidig sikre herredømme over ressursene i eget hus. All erfaring fra andre lands ensidige satsing på internasjonalisering viser at det er en glatt stein å stå på. Samfunn står tryggere på sin egen plattform, hvor en har herredømme over naturressursene og fører en aktiv eierskapspolitikk, med tilhørende plikter og rettigheter.

I Senterpartiet står hjemfallsinstituttet når det gjelder våre vannkraftverk fjellstøtt. Dette må uansett utfall av behandling i EØS-avtalens organer videreføres som i dag, da det sikrer det norske fellesskapets råderett over en framtidsrettet og stadig mer verdifull fornybar energikilde. Da EØS-avtalen ble inngått, ble det positivt sagt at den ikke skulle berøre vårt lovverk for eierskap til kraftverk. Regjeringa må nå gi klar beskjed til de viktigste unionslandene om at vi oppfyller våre energiforpliktelser gjennom stabile og store leveranser av olje og gass. Vi skal ikke påtvinges utsalg av vår vannkraft.

Et viktig kjennetegn ved Norge er samarbeidsforholdene i arbeidslivet. Vi må ikke oppgi vår modell forankret i hevdvunne norske verdier som respekt og jambyrdighet mellom ulike fag og ansvar i arbeidslivet. I dagens arbeidsliv er det etter Senterpartiets oppfatning en for stor import av overdreven tro på ledelsens betydning. Framtidas nøkkel til å lykkes vil tvert imot ligge i respekt for ulike gruppers kompetanse og interesser og samarbeid på tvers av disse. Dagens utvikling i retning av sosial dumping er et skritt tilbake til en tid vi trodde vi hadde lagt bak oss. Spesielt har situasjonen innenfor deler av bygg og anlegg samt renhold vært i fokus.

De fleste familier erfarer i sin midte at noen føler seg utsatt for en urettferdig konkurranse på arbeidsmarkedet. Som et hverdagseksempel kan nevnes en drosjesentral i Drammen hvor det nå bare er én etnisk norsk drosjeeier igjen. Inntektssituasjonen er som følge av myndighetenes konkurransepolitikk slik at det bare er våre nye landsmenn som finner det økonomisk forsvarlig å arbeide i næringa. Vi får altså en segregering i arbeidslivet. Noen yrker skal ikke tilrettelegges for å være økonomisk gode nok for etnisk norske ungdommer. En slik utvikling må vi motarbeide.

Vi trenger ikke nå en ytterligere liberalisering av tjenestesektoren, slik eksempelvis EUs tjenestedirektiv legger opp til. Det vi derimot trenger, er konkrete tiltak for å få lovlydigheten tilbake i alle deler av arbeidsmarkedet. Det snakkes ofte om svart arbeid og useriøse selskaper for å beskrive problemene vi strir med i deler av arbeidslivet. Dette blir, slik Senterpartiet ser det, for milde begreper for å beskrive sakens realiteter. Dette handler i mange sammenhenger om en kamp mot økonomisk kriminalitet, der mektige bakmenn står bak – alt fra hvitvasking av penger og trafficking til import av arbeidstakere på slavekontrakter.

Gjennom tiltakspakken mot sosial dumping har Regjeringa allerede kommet med tiltak. Arbeidstilsynet har fått utvidet sanksjonsmyndighet, bl.a. til å utskrive tvangsmulkt. I tillegg skal tilsynet få økte ressurser. Det innføres krav om ID-kort på norske byggeplasser. Senterpartiet vil gi honnør til det arbeidet som fagbevegelsen gjør ved å ta fatt i forholdene på den enkelte arbeidsplass. Spesielt gjør Fellesforbundet en stor innsats.

Nicholas Stern har nettopp levert en veldokumentert rapport om klimaendringene til den britiske regjering. Det er ikke lenger tvil hos dem som vil ta innsikten inn over seg. De vitenskapelige bevisene er nå entydige og overbevisende: Klimaendringene er en alvorlig global trussel.

Det er et akseptert prinsipp at forurenser skal betale. Men nivået må stå i forhold til de samfunnsmessige virkningene, og ikke bare målt etter økonomenes regnestyk-

ker. Avgifter, kvotehandel og reguleringer må kombineres med positive incentiver. Lokalsamfunn, bedrifter og folk flest må få mulighet til å tilpasse seg nye og mer framtidsrettede løsninger.

Mangfold er viktig i naturen, i finansverdenen, i næringslivet og i arbeidsmarkedet. I Senterpartiet er vi opptatt av at en framtidsrettet miljøpolitikk ikke skal få negative konsekvenser i form av et ensidig næringsliv, og dermed et ensidig arbeidsliv. Vi må ikke innrette oss slik at norsk økonomi hovedsakelig kommer til å bestå av en høyteknologisk og effektiv petroleumssektor i tillegg til offentlig og privat tjenestesektor. Det vil være et elendig politisk håndverk, noe denne Regjeringa ikke vil være bekjent av.

Det kan ikke være tvil om at en rekke av miljøproblemene kan løses ved fornyelse av teknologi og produksjonsløsninger. Som land har vi en stor mulighet for å få en betydelig andel av dette markedet med framtidsrettet miljøteknologi. I min hjembygd, Øvre Eiker, er OSO, som lager varmtvannsberedere, et glitrende eksempel på dette. Et stabilt, langsiktig familieeierskap og dyktige arbeidsfolk skaper et stadig mer energieffektivt produkt, med et stort internasjonalt marked.

Det er sentralt å avveie de ulike interessene. Vi er i dag inne i en lånefinansiert etterspørsel på privatmarkedet som skaper betydelige problemer. Det er et tema vi må gå sterkere inn i.

Vår internasjonale satsing i budsjettet er forbilledlig. Vi viser at vi vil dele med andre. Vi viser vår internasjonale solidaritet.

Til slutt: Etter Senterpartiets syn er Regjeringas budsjett et nøkternt, ansvarlig og godt budsjett, som viser kursendring på viktige områder. Mange har store forventninger til det videre arbeidet med å oppfylle Soria Moria-erklæringa. Det er en fordel for Regjeringa å ha utålmodige støttespillere som inviteres til å se helheten og delta i debatten om prioriteringene. Da vil vi også kunne utmeisle nødvendige kursendringer på flere viktige samfunnsområder.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jørund Rytman (FrP) [12:11:05]: En ny svensk undersøkelse viser at den svenske grensehandelen med matvarer er mange ganger større enn eksporten av mat fra Sverige til Norge, og den har en enorm betydning for svensk landbruk og matindustri. Det er altså ikke så veldig hyggelig lesning for norsk jordbruk og matindustri.

Jeg lurer på om representanten er enig i at hvis norske alkoholavgifter og norsk matmoms hadde vært lavere, slik at disse varene ble billigere, hadde grensehandelen gått ned. I så fall: Hvorfor gjør ikke representanten noe med dette?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:11:44]: Det er ganske opplagt at dersom prisene på alkohol og mat i Norge og Sverige hadde vært like, hadde grensehandelen vært tilnærmet null.

Det som imidlertid er spørsmålet, er avveiinga av andre hensyn i forbindelse med dette. Vi har i Norge valgt å ha høye alkoholavgifter, noe som, når andre land har eksperimentert med å sette dem ned, har vist seg å være en klok politikk. Vi vil ha en viss forskjell i alkoholavgiftene i Norge og Sverige, i hvert fall så lenge Norge står utenfor Den europeiske union.

Når det så gjelder moms på matvarer, er ikke Senterpartiet tilhenger av en økning i matvaremomsen. Det er imidlertid en del av det budsjettforliket som er inngått. Vi står ved det som der er foreslått. Etter Senterpartiets syn kunne den økninga av momsen vært på andre produkter, med mindre negative resultater, men slik ble det.

Gunnar Gundersen (H) [12:12:57]: Det kunne vært moro, siden representanten Lundteigen drar fram taxisjåfører, å spørre ham om hvor mange nordmenn som plukker jordbær i norske åkrer, men det skal jeg ikke gjøre.

Det ser ut som om Senterpartiet er langt unna en del prinsipper de vanligvis slåss for. SkatteFUNN-ordningen skal strammes inn. Det rammer småbedriftene rundt omkring i Distrikts-Norge veldig hardt. Delegering av konsesjonsmyndighet til kommunene når det gjelder mikro- og minikraftverk, avvises. Men på ett område er man relativt forutsigbar, og det er at friheten til bonden avvises konsekvent. Jeg refererer bl.a. til diskusjonen om delingssaker her i Stortinget.

Det Senterpartiet ikke tar inn over seg, er at dødsbo er i ferd med å bli den største eiergruppen i norsk landbruk. Man ser tydelig at den politikken som har vært ført, ikke har virket, og at mer penger heller ikke hjelper. Senterpartiet står for en politikk som stort sett gir motsatt resultat av det man ønsker. Det burde da være tid for å se på ting med nye øyne, og kanskje Senterpartiet skulle gå inn i en liten sjelegranskning.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:14:03]: Det som Regjeringa gjør når det gjelder SkatteFUNN-ordningen, er en beskjeden justering av regelverket. Det innebærer bl.a. at taket for personalkostnader og indirekte kostnader settes til 500 kr pr. time, og at inntil 1 850 timer kan godkjennes pr. person. Jeg syns ikke det er noen urimelig presisering av regelverket for SkatteFUNN, kanskje tvert imot. Det er slike presiseringer som gjør at SkatteFUNN-ordningen kan føres videre som en robust ordning.

Når det så gjelder friheten til den norske bonden og dem som arbeider med jorda, bør det være et tankekors for partiet Høyre at så få utøvere i den næringa som en her ønsker å omfavne, viser tillit til partiet. Det må være noe grunnleggende feil med hva en sier og hvordan yrkesutøverne sjøl oppfatter det. Høyres politikk fører til mer statsstyre, ved at markedsprisene går ned.

Bjørg Tørresdal (KrF) [12:15:13]: Kristelig Folkeparti er glad for at mange av de kuttene som Regjeringen og Senterpartiet gjorde i budsjettforslaget, nå er reversert. Spesielt gjelder dette folkehøyskolene, samlivskurs i regi av frivillige organisasjoner og tilskudd til bygging av forsamlingshus og bedehus. Disse kuttene kom i et budsjett-

forslag som hadde mer penger å fordele enn vi noen gang har hatt. Derfor er det rart at Regjeringen kutter i frivillighetsarbeidet. Kristelig Folkeparti er opptatt av at dette ikke må skje igjen. Frivillig sektor gjør en fantastisk jobb og får mye ut av pengene.

Mitt spørsmål til Senterpartiet blir: Kan folkehøyskolene og de frivillige organisasjonene risikere nye og uforklarlige kutt i neste runde? Eller: Hva vil Senterpartiet gjøre for å unngå at det skjer?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:16:09]: Jeg er glad for spørsmålet. Jeg føler det også slik at spørsmålet viser en tillit til Regjeringas satsing gjennom kulturløftet, så der er vi enige.

Det som var sentralt for Regjeringa og som er sentralt for Regjeringa ved behandlinga i Stortinget, er å lytte til de reaksjoner som vi får. Blant annet kom det sterke reaksjoner på de områdene som representanten Tørresdal her refererer til. Jeg tror at den erfaring som regjeringspartiene i Stortinget og Regjeringas medlemmer har gjort i denne saken, tilsier at det ikke skal bli et tilsvarende opptrinn ved kommende budsjett. Der har vi lært hvordan vi skal innrette oss.

Lars Sponheim (V) [12:17:02]: Jeg skal i min replikk ikke komme inn på de åpenbare avstander det måtte være gjennom det – på mange ulike politikkområder – samfunnssyn som Per Olaf Lundteigen på vegne av Senterpartiet her gir uttrykk for, og det modernister i Arbeiderpartiet og til dels i SV måtte gi uttrykk for. Det er verdt en studie. Jeg forstår også at man i budsjettarbeidet i Regjeringen må bruke forlik. Det er åpenbart at det er stor avstand. Jeg skal ikke spørre om det.

Jeg skal heller ikke spørre om ønsket om å få Televerket tilbake igjen. Jeg vil avvente Regjeringens forslag før jeg vil ta den debatten.

Det jeg derimot vil spørre representanten om, dreier seg om et ord han innførte i behandlingen av revidert nasjonalbudsjett i vår, nemlig at det er en «systemfeil» i norsk økonomi som må rettes opp, idet han sa at en «også må regne med å møte en beskatning» – altså i neste års budsjett – «som korrigerer denne systemfeilen som vi har i økonomien i dag».

Det er ganske avgjørende og viktig når en finanspolitisk talsmann for regjeringspartiene varsler en systemfeil i økonomien som må rettes opp.

Kan jeg få be om en leseveiledning i hvor i budsjettet denne systemfeilen blir rettet opp?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:18:10]: Det er interessant at Venstres finanspolitiske talsperson tar fatt i dette temaet. Det tyder på at representanten har tatt inn over seg at vi har en spesiell utfordring med et fritt kapitalmarked over grensene, hvor vi i en situasjon med et anstrengt arbeidsmarked i Norge i tillegg har en skattepolitikk som innebærer at det er et ubegrenset fradrag for privatpersoners gjeldsrenter. Det innebærer altså at når privatpersoner tar opp mange, mange millioner kroner i lån, så vil alle renteutgiftene komme til fradrag i inntekt. Etterspørselen etter kapital vil gjennom dette øke sterkt, og vi får altså en aktivitet knyttet til privat sektor i deler av landet som er svært høy. Det er et tema som en bør gå nærmere inn i, som en ikke finner forslag til i dette budsjettet, men som enhver økonom etter hvert ser at det er grunnlag for å debattere videre.

Ulf Leirstein (FrP) [12:19:19]: I sommer registrerte jeg at representanten Lundteigen var veldig på hugget, bl.a. i media, i forhold til å få fram et synspunkt om at vi nå burde bruke mer oljepenger i norsk økonomi, spesielt rettet mot investeringer. Spesielt nevnte Lundteigen, etter det jeg klarte å få med meg, at det var behov for ytterligere større investeringer i forhold til veier og infrastruktur, og at han ønsket å bruke mer oljepenger til det.

Nå konstaterer vi at representanten Lundteigen er med på dagens flertallsinnstilling. Betyr det at den grensen som Regjeringen nå har satt i forhold til bruken av oljepenger, er den grensen som også representanten Lundteigen etterlyste og er enig i, eller er det slik at representanten Lundteigen var opptatt av å drive en form for dobbeltkommunikasjon, hvor han lover velgerne mer penger til disse formålene, mens han når han skal inngå forlik i Regjeringen, uten problemer gir dette på båten?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:20:08]: Regjeringa og staten har to viktige investeringsområder. Det ene er Forsvaret, og det andre er samferdsel. På samferdselsområdet, som befolkningen er svært opptatt av, har Regjeringa for første gang levert det standpunkt at en bevilger i henhold til Nasjonal transportplan. Det var Senterpartiets etappe. Det er vi svært godt fornøyd med. Det er noe som vi vil videreutvikle.

Når det så gjelder oljepengebruken, står vi ved det som er handlingsregelen, og det den innebærer, samtidig som vi hele tida ønsker å fokusere på hvordan det offentlige disponerer sine penger. Og etter vårt syn bør vi framover se i retning av større investeringer, for det gir en framtidsrettet kommunikasjon, noe som er helt nødvendig. Men alt skal balanseres, noe som Fremskrittspartiet dessverre ikke gjør.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Lars Sponheim (V) [12:21:30]: La meg først få gi noen kommentarer til replikksvarene fra representanten Lundteigen, som er en av regjeringspartienes finanspolitiske talsmenn. Det vi her fikk høre, var at hans egne tanker om at en bør fjerne adgangen til å trekke fra renter før skatt beregnes, ennå ikke er lagt vekk av Regjeringen, men arbeides videre med, dette i kombinasjon med en situasjon hvor vi åpenbart er i en periode med internasjonal oppgang av renten, og hvor mange av oss – og stadig flere – frykter at vi skal få en rød-grønn renteøkning på toppen av det. Folk der hjemme som er glad i huset sitt, og som er glad i arbeidsplassen sin, bør merke seg det.

La meg likevel begynne med å si at det må være veldig fint å være finansminister i Norge, for sjelden er *det* en

mer takknemlig oppgave enn det vi ser akkurat nå. Veksten i norsk økonomi er stor, sysselsettingsveksten er rekordhøy, og arbeidsledigheten stuper. Det er det flere som skal ha æren for, også finansministeren, som har lagt store deler av SVs økonomiske politikk til side. Men det er ikke tvil om at det vi først og fremst ser, er resultater av den forrige regjeringens bevisste økonomiske politikk gjennom fire år. Etter mitt og Venstres skjønn er dette også den rette politikken for å bringe landet videre: gode rammevilkår for norsk næringsliv, videreføring av skattereformen, satsing på innovasjon og forskning, på en god skole og en framtidsrettet utdanningspolitikk og en aktiv miljøpolitikk hvor næringsutvikling og miljøvennlig atferd gjensidig er avhengig av hverandre og blir et konkurransefortrinn for Norge.

Sjelden har grunnlaget for å gjennomføre viktige og riktige endringer i norsk politikk vært bedre enn det vi ser nå. Oppgaven vår er å sikre velferden til generasjoner etter oss, sikre en bærekraftig utvikling og utvikle det næringslivet Norge skal leve av når oljealderen en gang tar slutt. Det krever endringsvilje. En slik endringsvilje ser vi dessverre få spor av i Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2007. Den aktive næringspolitikken er avgrenset til å gi skattefritak for ansatte på Hurtigruta. Det er ingen spor av satsing på framtiden – på skole, utdanning og forskning. En ny giv i miljøpolitikken er i beste fall status quo: Noe går i rett retning, noe går i feil retning.

Det kan virke som om det å bringe skattenivået tilbake til 2004-nivå, er Regjeringens aller viktigste prosjekt. Resultatet blir at skatteskruen strammes for folk med normale inntekter og normale boliger, samtidig som det fases inn rekordmye oljepenger i den offentlige økonomien. Dette er en kombinasjon som jeg frykter medfører et sterkere press på rente og kronekurs enn det som er nødvendig. Det rammer norsk næringsliv, norske kommuner og ikke minst familier i etableringsfasen. Det er, for å sitere en ikke ukjent arbeiderpartipolitiker, dobbelt urettferdig.

Når en regjering har rekordmye penger å bruke på statsbudsjettets utgiftsside, er det åpenbart at mye må bli bra. Derfor støtter Venstre mange av Regjeringens forslag, og det er grunn til å gi ros for vilje til å fortsette opptrappingen av bistanden. Det er grunn til å gi ros for en rekordstor satsing på jernbane, selv om medaljens bakside er at det delvis finansieres av kutt i bevilgninger til trikk, buss og bane i storbyene. Det som bekymrer meg, er imidlertid at det ikke finnes vilje til å satse på framtiden i et så ekspansivt budsjett: Skole, utdanning, forskning og morgendagens næringsliv blir i beste fall avspist med smuler, om det i det hele tatt er noen positive signaler i Regjeringens opplegg når vi også tar i betraktning alle nærings- og forskningsfiendtlige skatteforslag.

Jeg må få gi uttrykk for en lett forvirring også. Tidligere har representanter fra regjeringshold hevdet at det ikke står på vilje, men på penger når det gjelder satsing på forskning og høyere utdanning. Hadde vi bare hatt litt mer penger, skulle vi satset også her, ble det sagt etter at budsjettet ble lagt fram. Hva skjer så når Regjeringen ikke bare får litt mer penger, men om lag 4 milliarder kr mer i nye anslag? Ikke én krone mer til forskning og utdanning. Så var det altså viljen og ikke pengene som var avgjørende allikevel – eller at noen sov i timen. Kunnskapsminister Djupedal fikk seg jo til å hevde i spontanspørretimen sist onsdag at de nye anslagene som framkom i Regjeringens tilleggsproposisjon overhodet ikke dreier seg «om noen andre politikkfelt enn akkurat det feltet som går på sykelønn».

Det er ikke akkurat et kvalitetstegn for landet å ha en kunnskapsminister som mener at 4 minus 2,8 er lik 0.

Representanter for regjeringspartiene vil i denne debatten sikkert skryte på seg stor vilje til samarbeid med Stortinget gjennom en slags felles forståelse med Kristelig Folkeparti om å endre på 105 mill. kr i budsjettet. Det er i og for seg greit nok og bra, men det er grunn til å påpeke at det stort sett dreier seg om påplusninger til ulike tiltak som både Venstre, Høyre og Fremskrittspartiet har i sine alternative budsjetter.

I vårt alternative budsjett omprioriterer vi i Venstre i underkant av 7 milliarder kr i forhold til Regjeringens forslag. Vårt alternativ vil gi en netto skatte- og avgiftslette på 434,8 mill. kr og en mindrebruk av oljepenger på en halv milliard kr. Venstres alternativ innebærer derfor mindre press på rentenivå og kronekurs enn det Regjeringen legger opp til.

Venstres budsjettforslag gjenspeiler satsing på våre fire hovedsatsingsområder: miljø, småbedrifter, sosialt ansvar og skole. Venstres hovedsatsing og største utgiftsøkning er innenfor utdanning og forskning, med over 1,4 milliarder kr. Regjeringens «hvileskjær» på dette feltet er etter vårt skjønn uakseptabelt. Hovedlinjen i Venstres skatteopplegg er mer skatt på forbruk og på helse- og miljøskadelig atferd og mindre skatt på arbeid og næringsliv, i tillegg til at enkelte særgoder knyttet til spesielle grupper fjernes.

For Venstre er det et mål at Norge skal bli en førsteklasses kunnskapsnasjon. Dette forutsetter at man sikrer gode og stabile rammebetingelser for grunnopplæring, høyere utdanning og forskning. Derfor foreslår Venstre en samlet styrking av forsknings-, universitets- og høyskolesektoren på vel 1,1 milliarder kr utover Regjeringens forslag. Og vi foreslår å øke Forskningsfondet med 40 milliarder kr, noe som vil gi 1,5 milliarder kr mer til forskning hvert år.

For Venstre er det åpenbart at framtidens velferdssamfunn avhenger av et nyskapende næringsliv. Norge må ha bedrifter som lykkes i den internasjonale konkurransen. Gode vilkår kommer ikke av seg selv – det krever satsing. En slik satsing vises igjen i Venstres alternative budsjett. Vi bedrer de sosiale ordningene for gründere og selvstendig næringsdrivende for å få flere kvinner til å satse på egen næringsvirksomhet, vi har flere målrettede skatteforslag, bl.a. økte avskrivingssatser og bedring av Skatte-FUNN-ordningen. Vi foreslår reduserte gebyrer til Brønnøysund og satsing på næringsrettet forskning.

Venstre er av den oppfatning at velferdssamfunnet måles etter hvordan vi tar vare på de svakeste. Det er ikke god velferdspolitikk å gi mer til alle, god velferdspolitikk er å hjelpe enkeltmennesker som trenger det. I Venstres

budsjettforslag starter vi to viktige reformer: offentlig finansiert tannhelse og en prøveordning med borgerlønn for langtidsmottakere av sosialhjelp. I tillegg har vi målrettede satsinger på tiltak for rusmisbrukere, økt satsing på rehabilitering for å få flere inn i arbeidslivet raskest mulig, og økt støtte til enslige foreldre og bostedsløse. Dessuten øker vi støtten til dem som adopterer barn til 1G, og gir rett til pappapermisjon til fedre der mor ikke har jobbet nok til at slike rettigheter automatisk inntreffer. Vi foreslår også å utvide fedrekvoten med én uke, og registrerer at Regjeringen heller ikke her følger opp sine egne løfter fra Soria Moria. Vi foreslår dessuten at Norge skal ta imot 500 flere kvoteflyktninger fra FN enn det Regjeringen foreslår.

Venstre har som mål at Norge skal være en moderne miljønasjon. Regjeringens forslag til budsjett har enkelte gode tiltak for et bedre miljø som Venstre støtter, og dessverre enkelte mindre gode forslag som Venstre i sitt alternativ sørger for å rette opp. Blant annet styrker Venstre satsing på miljøovervåking, barskogvern, kulturminnevern og opprydding av gift i fjorder. I tillegg foreslår vi å heve vrakpanten med 1 000 kr for å stimulere til en bedre og mer miljøvennlig bilpark, og vi styrker belønningsordningen for kollektivtrafikken med 75 mill. kr, der Regjeringen foreslo kutt.

Det er åpenbart at Regjeringen snakker med minst to tunger i miljøpolitikken. Et eksempel på dette er støtten til organisasjonen «Folkeaksjon ny rovdyrpolitikk». Det SV-ledede Miljøverndepartementet avslo støtte fordi organisasjonens mål ikke var i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser, mens regjeringspartiene nå har funnet ut at organisasjonen kan få støtte fra det senterpartiledede Landbruksdepartementet, for der er det sikkert noen andre nasjonale mål enn i Miljøverndepartementet. Det høres iallfall slik ut.

Til slutt: Jeg er oppriktig bekymret for faren for overoppheting av norsk økonomi og dermed en høyere rente enn det som er nødvendig. Derfor foreslår Venstre å bruke litt mindre av de ekstrainntektene Regjeringen har fått til disposisjon etter at budsjettet ble lagt fram. Vi mener at det er bedre å være føre var enn å drive en kortsiktig politikk som har en ukjent kostnadsside om ett eller to år. Jeg håper at finansministeren er noe mer nyansert i sitt syn på utfordringene i norsk økonomi enn kommunalminister Åslaug Haga, som i Politisk kvarter mente at skillelinjene i norsk politikk når det gjelder satsing på mer eller mindre velferd, går på om man vil bevilge en halv milliard mer til kommunene eller en hel milliard mer til kommunene enn det Regjeringen selv den 29. september mente var mer enn tilstrekkelig. Det er grunn til å minne om at 1 pst. renteøkning innebærer en ekstra kostnad for landets kommuner på 800 mill. kr. Derfor er Venstres alternative budsjett bedre tilpasset utfordringene i norsk økonomi, både på kort og lang sikt.

Jeg vil til slutt ta opp de forslagene Venstre har fremmet i innstillingen.

S o l v e i g H o r n e hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Representanten Lars Sponheim har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Rolf Terje Klungland (A) [12:31:49]: Jeg er en enkel mann fra landet som liker enkle ting, og jeg har alltid likt representanten Sponheim. Men av og til kan det bli for enkelt.

Representanten Sponheim har som kjent tidligere vært landbruksminister, og han reiste da rundt i Norges land og snakket om hvor viktig det var å produsere lokale merkevarer som var så gode at de faktisk kunne bli eksportartikler. Er det derfor han vil kutte i støtten til eksport av norsk ost?

Men verre er det at det kuttet han foreslår, er en del av jordbruksoppgjøret. Er det slik at den tidligere landbruksministeren vil kutte midt i året i en inngått avtale? Og i forhold til økonomien: Er det ikke nettopp handlingsregelen, som Arbeiderpartiet foreslo og fikk vedtatt, som har medført den lave renten? Noen ganger kan retorikken bli for enkel.

Lars Sponheim (V) [12:33:09]: Jeg vet ikke om jeg skal delta i et stortingsmesterskap med representanten Klungland om hvem som er mest enkel. Det får vi legge til andre arenaer enn selve stortingssalen.

Men til de konkrete spørsmålene vil jeg først si: Venstre foreslår å kutte i eksportstøtten til norsk ost. Det gjør vi etter å ha fått gode råd gjennom det finansminister Kristin Halvorsens parti gjorde i sitt siste alternative budsjett, og som er i samsvar med det som er Rolf Terje Klunglands egen regjerings politikk i forhold til WTO, nemlig at Norge skal fjerne eksportstøtte for ost. Vi vet at de forhandlingene kanskje tar av til våren. Jeg tror det vil være et meget offensivt tiltak om Norge går foran og viser vilje til faktisk å gjøre det, ikke bare snakker om det, slik som det er frykt for at en kommer til å gjøre. Rent teknisk kan det gjøres på den måten som Venstre foreslår, og som også Kristin Halvorsen foreslo i opposisjon for godt og vel et år siden.

Når det gjelder handlingsregelen, er den viktig. All ære til Stoltenberg I-regjeringen som tok det viktige styringsinitiativet i norsk økonomi. Det er helt avgjørende at den ligger til grunn for pengebruken framover – også mindre pengebruk om norsk økonomi krever det.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [12:34:33]: I Venstres alternative budsjett foreslår partiet at Norge skal motta 500 kvoteflyktninger i tillegg til det som Regjeringen har foreslått. Det nevnte også Sponheim fra talerstolen.

Kostnadsberegningen for dette er 32 mill. kr. Statistisk og erfaringsmessig vil hver kvoteflyktning ta med seg fem nye familiemedlemmer gjennom familiegjenforeningsordningen, så det vi snakker om, er altså 3 000 nye flyktninger som kommer på grunn av de 500.

Norge har i dag allerede store utfordringer med å integrere og bosette de flyktningene som kommer. Vi opplever at svært mange kvoteflyktninger blir permanente tryg-

demottakere. Har da Venstre ingen betenkeligheter med hvor disse 3 000 nye personene skal bosettes, hvordan de skal integreres, de kulturelle utfordringene dette medfører, eller hvordan disse skal kvalifiseres for det norske arbeidsmarkedet? Eller mener Venstre faktisk at det å ta imot kvoteflyktninger kun er et økonomisk spørsmål som avgjøres over statsbudsjettet?

Lars Sponheim (V) [12:35:30]: Først og fremst er det å øke antall kvoteflyktninger å følge opp initiativ som vi vet tas av FNs Høykommissær for flyktninger, at landene må gjøre mer for å kunne ta imot flyktninger som er kvoteflyktninger – også vårt land. Det er en den viktigste begrunnelsen.

Vi tror Norge er i stand til å kunne ta på seg en noe høyere andel kvoteflyktninger – ikke veldig stor, men en noe høyere andel. Det er Venstres liberale grunnsyn i asyl- og flyktningpolitikken.

Jeg er enig med Tybring-Gjedde i at Norge i dag er for dårlig når det gjelder integrering. Vi har en svær jobb å gjøre, og det er et paradoks at vi ikke klarer å få til en god nok bosetting, skaffe arbeid og integrere flyktninger i en situasjon hvor det er 100 000 ledige jobber i norske bedrifter. Der har vi en jobb å gjøre. Der tror jeg alle kan bli bedre. Og så må vi etter hvert, uavhengig av flyktning- og familiegjenforeningsveien, kunne føre en offensiv politikk når det gjelder innvandring av den arbeidskraft Norge trenger. Det tror jeg vi trenger uavhengig av det som er flyktning- og asylveien inn til landet.

Magnar Lund Bergo (SV) [12:36:45]: Representanten Sponheim har tidligere – etter at budsjettet ble lagt fram, og også i debatten i dag – bekymret seg for rentenivået i Norge. Han frykter et rød-grønt rentesjokk.

Bekymring for renten er bra, og den deles selvfølgelig også av den rød-grønne regjeringen.

Partileder Lars Sponheim ber finansminister Kristin Halvorsen om å dra kraftig i nødbremsen, og han frykter at vi kan se 10 pst. i løpet av denne perioden med denne politikken. Han mener at vi burde komme med en pekefinger om innstramming og ikke gi gass og tenke kortsiktig.

Det Venstre så gjør, er å redusere budsjettet med 0,7 promille. Hva mener Sponheim at en endring på 0,7 promille vil bety for rentenivået? Er det forskjellen på ansvarlig og uansvarlig? Når Sponheim snakker om å dra i nødbremsen, vet jeg ikke hvor Sponheim var på toget, om han kom fra spisevognen eller satt og slumret, men det kan virke som om han har dratt i kofferthåndtaket og ikke i nødbremsen.

Lars Sponheim (V) [12:37:51]: La meg starte med å si at jeg har prøvd å ordlegge meg nyansert ved å si at jeg er urolig. Jeg fikk sågar statsministeren til å si i spontanspørretimen at han også var en smule urolig for mulighetene for at vi lander feil i denne toppkonjunkturen. Det burde bekymre alle. Ingen kan være skråsikre på dette, og jeg har registrert at sentralbanksjefen har økt hyppigheten når det gjelder varslene om renteøkninger framover. Så det er nok også en viss uro i Norges Bank. Jeg tror det er grunnlag for det. Når det sies at Finansdepartementet har sagt at pytt, pytt, 500 mill. kr betyr ikke noe, da har Kristin Halvorsen klart å spre et virus i Finansdepartementet. Dette er helt fremmed i forhold til det jeg har opplevd gjennom mange år, med en kamp ned til hver siste million, og det har betydning for norsk økonomi. Jeg har rett og slett ingen tro på at det er Finansdepartementets faglige råd at halve milliarder ikke betyr noe. Dette betyr noe, og det er i så fall et varsel om at nå må vi gå inn for en myk landing i en toppkonjunktur som kan få store konsekvenser for folk der ute.

Jeg får anledning, sammen med representanten Lund Bergo til å følge denne utviklingen i årene framover.

Presidenten: Presidenten må be representantene forholde seg til taletiden.

Lars Peder Brekk (Sp) [12:39:14]: Først vil jeg kommentere Sponheims svar på representanten Klunglands replikk når det gjelder statsstøtte til eksport av ost, for det finnes ikke statsstøtte til eksport av ost. Det betales av melkeprodusentene selv gjennom omsetningsavgift på melkeprodukter, og dermed blir inndekningsforslaget fra Venstre feil, slik vi ser det.

Men det jeg har lyst til å kommentere spesielt, er at vi registrerer at Venstre i sitt alternative budsjett går imot Regjeringens forslag til forbedringer innenfor skogfondsordningen, som av skognæringens organisasjoner blir beskrevet som en gjeninnføring av skogpolitikken i Norge. Selv om det er beklagelig at Venstre går imot denne viktige distriktssatsingen, er det kanskje ikke så overraskende siden det var Venstres landbruksminister Sponheim som måtte fronte nevnte avvikling av skogpolitikken i sin tid. Hva er Venstres tiltak for å øke nødvendig avvirkning i norsk skogbruk når de ikke vil bruke skogfondsordningen? Eller er det slik at Venstre ikke ønsker å satse på skogbruket som viktig distriktsnæring?

Lars Sponheim (V) [12:40:15]: Først til dette med statsstøtte: Det er klart at i WTO-sammenheng er den støtte som gis for å redusere prisene ved eksport av norsk Jarlsberg-ost, å anse som statsstøtte – som en del av et samlet landbrukspolitisk regime hvor det gis enorme overføringer til melkebøndene. Det er en riktig og god politikk. Den regjeringen Lars Peder Brekk representerer her i denne sal, har forpliktet seg til å fjerne denne støtten, som i WTO-sammenheng er statsstøtte. At det finnes teknikk for å gjøre det, er helt åpenbart. Jeg har vist en måte å gjøre det på, etter kopi fra SV: via ymsepost og landbruksforhandlinger å ta ut støtte tilsvarende dette beløpet og forutsette at den samme omsetningsavgift reduseres – et nullsumsspill for bonden og et minusbeløp for jordbruksoppgjøret. Og så øker Venstre f.eks. avskrivningssatsene for maskiner fra 20 til 25 pst. og reduserer formuesskatten også for bønder, slik at inntektsvirkningene er mer positive enn det Regjeringen presenterer.

Så til skogfondsordningen – som jeg ikke rekker å svare på.

Torgeir Michaelsen (A) [12:41:25]: Jeg må vel kunne si at oppsummert er Sponheims innlegg en blanding av jammerdal og ros til Regjeringen. Jeg velger å legge mest vekt på det siste og registrerer at Sponheim og Venstre langt på vei er kommet regjeringspartiene i møte gjennom det alternative budsjettet, og at de befester posisjonen sin som et reelt sentrumsparti. Der det spesielt kommer til syne, er når det gjelder skatte- og avgiftsopplegget generelt, hvor Venstre denne gangen nøyer seg med beskjedne 390 mill. kr i samlede skatte- og avgiftsreduksjoner, noe som står i en relativt pussig kontrast til de siste års skatte- og avgiftsmas da Sponheim hadde makt.

Men jeg tror nok også at Sponheim er enig med meg i at de reelle motsetningene ligger i den økonomiske politikken mellom Fremskrittspartiet og de andre partiene her på Stortinget. Tidligere i denne debatten gikk jo Høyres Jan Tore Sanner oppsiktsvekkende langt i å avlyse en nærmest eksperimentell politikk fra Fremskrittspartiet i en mulig alternativ borgerlig regjering på et senere tidspunkt, hvis det skulle la seg gjøre. Er Sponheim villig til å gå like langt som Jan Tore Sanner i å avlyse Fremskrittspartiets overbud og løfter til velgerne i en eventuell framtidig regjering, hvor man skal bruke 20 milliarder, kanskje 30 milliarder kr ekstra?

Lars Sponheim (V) [12:42:35]: Til den første delen av replikken vil jeg si at i tillegg til en mindre beskatning på knapt en halv milliard går Venstre i sitt budsjett inn for et skatteskifte i en størrelsesorden på rundt 3 milliarder – etter vår tradisjonelle vei med skatt på forbruk og miljøskadelig forbruk og mindre på arbeid. Det er ikke minst viktig i en tid hvor det er mangel på arbeidskraft.

Så til utfordringen når det gjelder Fremskrittspartiet: Det er mer naturlig å ta en replikkrunde med Fremskrittspartiet, men jeg vil på et generelt grunnlag si at Venstres stolte tradisjon i denne sal i langt over 100 år har vært å stå for nøkternhet og forsiktighet. Vi kommer heller til å praktisere en føre var-holdning i den økonomiske politikken og bruke mindre penger enn det vi tror er forsvarlig, enn å gjøre det motsatte. Det kommer aldri til å oppstå en parlamentarisk eller en annen situasjon som skulle tilsi at vi skal gå på bekostning av det prinsippet. Det kan jeg garantere.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Statsråd Kristin Halvorsen [12:44:02]: Det er ganske interessant lesing å sette seg ned med finansinnstillingen for 2007. Jeg skal komme litt tilbake til hvordan jeg ser bildet blant de politiske partiene, også i forhold til opposisjonen. Men først vil jeg konsentrere meg om å si hva som er hovedretningen i det budsjettet som Regjeringen har lagt fram for 2007.

For det første er det viktig å se det store grepet som vår regjering har tatt for å prioritere fellesoppgaver framfor skattelette. Når opptil flere talere fra opposisjonen er meget høye og mørke og prioriterer nye områder med stor glød, burde de jo ha kuttet 12 milliarder kr først, for verken Høyre, Kristelig Folkeparti eller Venstre ville hatt 12 milliarder kr hvis deres økonomiske opplegg for 2006 hadde gått gjennom. Vi har altså sørget for et handlingsrom ved å komme oss tilbake til 2004-nivå på skatt, som gir oss 12 milliarder kr mer neste år, og året etter, og som gjennom denne stortingsperioden gir ca. 50 milliarder kr mer til velferd. Det er det store valget. Egentlig burde vi bedt Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre starte med å kutte 12 milliarder, så kunne de begynne å snakke om hva de skulle prioritere, med mindre de vil kaste hele den forrige regjeringens økonomiske politikk rett i bøtta.

Den store satsingen på fellesgodene dreier seg om å sikre en kommuneøkonomi som gjør det mulig for alle de som har påtatt seg tillitsverv lokalt, å sette seg ned og begynne å diskutere hvor de skal satse neste år, istedenfor de rundene de til nå har hatt år ut og år inn under den forrige regjering, som dreide seg om hvilke basseng de skulle tømme, hvilke bibliotek som skulle ha kortere åpningstider, og hvor mange lærere de skulle si opp. Det er en ny kurs. Nå er det mulig å sitte og diskutere hvordan de skal plusse på. Vi ser rundt omkring i mange kommuner at det blir omsorgsarbeidere og lærere av dette. Jeg har til gode å få en telefon – eller en sjekk – fra ordførere fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Venstre eller Fremskrittspartiet, som sier at nå ble det litt mye her, jeg sender noen kroner i retur. Dette er en endring i velferdspolitikken og den økonomiske politikken som er godt mottatt av flere enn de rødgrønne.

Det har aldri vært satset så mye på barnehager i noe budsjett, eller vært en så stor økning på barnehager i noe budsjett. Vi har nå sjansen til i løpet av 2007 å komme i mål med et løfte som småbarnsforeldre har ventet på lenge, nemlig å få til full barnehagedekning og den friheten det er å kunne velge en god barnehageplass for sine barn innenfor en økonomisk ramme. Det er utrolig viktig, ikke bare fordi foreldre trenger å ha et trygt sted der barna kan være mens de selv er på jobb, men fordi det å investere i kunnskap og utvikling for de yngste er en av de viktigste grunnsteinene vi kan gi et menneske for livet videre.

Det er også slik at vi har satt av betydelige midler til ulike tiltak for integrering og for å bekjempe fattigdom i løpet av dette budsjettet, fordi nettopp det at alle kan delta, er en viktig del av investeringene i framtiden.

Jeg var senest i forrige uke på besøk i Ole Brum Barnehage i Stovner bydel i Oslo, som nå har gratis kjernetid for fire–fem-åringer. Det betyr at mange minoritetsbarn kommer seg i barnehagen og får kjennskap til norsk kultur og norsk språk. Det er viktig for framtidens verdiskaping. Til dem som litt foraktelig snakker om barnehager som om det skulle være en uting å satse på kunnskapsmessig, og at det bare er universiteter som teller, må jeg virkelig si at de burde sette seg inn i alt vi har av forskning når det gjelder hva grunnlaget i de første leveår betyr.

Fellesskap er altså en stor og viktig overskrift over dette budsjettet. Den neste store, viktige overskriften er den klare grønne tråden som går gjennom mange sektorer. Det gjelder når vi foreslår et samferdselsbudsjett som øker investeringene med 50 pst., og som er det beste jernbanebudsjettet Stortinget har sett på 25 år. Det gjelder når det

for første gang bevilges i hundremillionersklassen til rensing av CO_2 fra gasskraftverk. Da driver vi teknologisk og miljømessig nyutvikling som hele verden kan få bruk for. Det gjelder når vi satser på miljørettet bistand. Det gjelder når vi innfører en NO_x-avgift. Det gjelder når vi legger om bilavgiftene. Det gjelder også mange andre ting på budsjettet.

Det er på tide at klimapolitikken og miljøpolitikken får mye større oppmerksomhet i den økonomiske debatten. Det er, slik som Nicholas Stern tydelig la fram i sin rapport, mye billigere å forhindre og forebygge klimakriser enn det er å sette seg ned og vente på regningen fra nye orkaner og nye flommer. Bare forsikringskravene etter orkanen «Katrina» er på 100 milliarder US dollar. Det er nesten like mye som et norsk statsbudsjett, og det er fem ganger så mye som kravene etter de grusomme terroranslagene mot Twin Tower den 11. september 2001.

Vi har også en historisk satsing på bistand, kombinert med at vi gjør opp den gjelden som utviklingsland har hatt til Norge fra den gamle skipseksportkampanjen. Og vi har en klar, ny dreining når det gjelder fordelingspolitikken. På to år har denne regjeringen klart å gjøre en større innsats i forhold til å bekjempe fattigdom enn det Bondevik-regjeringen klarte på fire år. Men vi er ikke i mål i forhold til å bekjempe fattigdom, det må vi ha som en overskrift på det vi holder på med hele veien.

Nå har vi et arbeidsmarked som trenger mange mennesker i arbeid. Det betyr at mange av dem som tidligere ble tvunget ut av arbeidslivet, har mulighet til å få en lønn istedenfor å gå på sosialhjelp eller en lavere trygd. Det er viktig for å bekjempe fattigdom. Vi må ha det som overskrift hele veien.

I tillegg må vi sørge for at skattesystemet fører til en omfordeling. Det er også en helt tydelig kurs i denne regjeringens politikk. Vi skjerper skattene på toppen. De som får mest i skattelette, er de med inntekter på mellom 150 000 og 200 000 kr.

Det er riktig at det nå er presstendenser i norsk økonomi. Det er riktig at vi skal være veldig forsiktige og påholdne med hvor mye penger vi tillater oss å bruke i norsk økonomi. Det er gledelig at vi har en historisk lav arbeidsløshet. Utviklingen på arbeidsmarkedet er enda gledeligere enn da vi la fram nasjonalbudsjettet. Det viktige fokus en rød-grønn regjering nå må ha, er å sørge for at en situasjon med lav arbeidsløshet holder så lenge som mulig. For man har tidligere sett eksempler på at en lav arbeidsløshet veldig fort går rett opp igjen. Derfor er det så viktig å dimensjonere oljepengebruken og lande omtrent der Regjeringen har landet. Og omtrent der som Regjeringen har landet, lander Venstre, Høyre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene. Det er ingen store endringer på budsjettet fra Venstre og Høyre. Hvis vi ser litt kritisk på et par inndekningsforslag de har, som seg hør og bør, er det ingen som kan se noen forskjell. Representanten Sponheim trenger ikke å insinuere at jeg sitter og – hva skal en si – pynter på faglige vurderinger av andres budsjetter. Svarene fra Finansdepartementet som dreier seg nettopp om det, er til å stole på.

La oss da se litt nærmere på hva som er situasjonen når opposisjonen legger fram sine alternative budsjetter. For det første mener jeg at det er meget oppsiktsvekkende at vi ikke kan få et meget klart svar fra Høyre på om de, hvis de skulle få regjeringsmakt igjen etter 2009, vil stille som et ultimativt krav til Fremskrittspartiet at man ikke beveger seg 30–40 milliarder kr over det som Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti mener er ansvarlig politikk. For hvis utgangspunktet er, som Høyre ganske riktig sier, at hver gang de har forhandlet med Fremskrittspartiet, så har det skjedd, og vi skreller 37 milliarder kr fra Fremskrittspartiets alternative budsjett, da er det bare Høyre-politikk igjen. Da er det ingen påplussinger og bare Høyre-politikk igjen.

Hvis det skulle være slik at Fremskrittspartiet skulle få gjennomslag for å legge på 30–40 milliarder kr i forhold til det som er situasjonen i dagens økonomi, og gjennomfører det eksperimentet som Leirstein bebudet her i sted, så er vi i den situasjonen at hvis renten skulle gå opp 1 prosentpoeng – det er et meget forsiktig anslag – og folk har 1 mill. kr i gjeld, ville det for alle med inntekter under 600 000 kr koste mer at Fremskrittspartiet fikk gjennomført noen av sine påplussingsforslag, fordi skattelettene deres blir spist helt opp og vel så det.

Så de øvelsene som Fremskrittspartiet prøver seg på her i dag, om at de letter så mye på skatten og at man derfor tåler litt mer på renten, det er med respekt å melde bare sprøyt. Og dette er et forsiktig anslag. Skulle renten gå opp med 2 prosentpoeng eller 3 prosentpoeng, kan folk bare doble osv. – 7, 14, 21. Det er dårlig økonomisk politikk for folk flest.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Leirstein (FrP) [12:54:41]: Jeg konstaterer at finansministeren spår om rentevirkningene av Fremskrittspartiets økonomiske politikk. Jeg konstaterer at ingen fagøkonomer har begynt å snakke om at renten skal gå opp verken 2 eller 3 prosentpoeng, som finansministeren insinuerer. Men la nå den debatten ligge foreløpig.

Det er noe jeg har lyst til å ta opp. Jeg konstaterer at finansministeren nå har brukt sitt embetsverk til å regne litt på Fremskrittspartiets forslag. Fremskrittspartiet har som kjent sterkt fokus på effektivisering av offentlig sektor, spesielt med tanke på å få redusert byråkratiet. Man har også fått Finansdepartementet til å se på konsekvensene. Det blir jo på mange måter som å sette bukken til å passe havresekken å be embetsverket i Finansdepartementet se på konsekvensene av det å redusere og kutte i byråkratiet. Svaret er vel gitt på forhånd.

Betyr det altså når man nå har store omstillinger i Skatteetaten, at finansministeren i svaret til oss bekrefter at det ikke skal bety færre årsverk? Er man da komfortabel med at effektiviseringen i statlig virksomhet ikke skal bety at det blir færre årsverk, mens Regjeringen skriver i det samme statsbudsjettet at det er et betydelig effektiviseringspotesial i kommunal sektor?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:55:46]: Det er veldig oppsiktsvekkende hvis ikke Fremskrittspartiet nå er klar for at man tar deres egne forslag på alvor. Det har vi gjort. Derfor har vi gått igjennom hva det vil bety å gjennomføre de kuttforslagene som Fremskrittspartiet har foreslått når det gjelder Skatteetaten, Tolletaten og Statens innkrevingssentral, som er Finansdepartementets ansvarsområder.

Det meget oppsiktsvekkende vil være at man kutter i årsverk – det må det bety med den typen kutt som Fremskrittspartiet foreslår – som i veldig stor grad går til kontroll i forhold til skatteunndragelser, skattekriminalitet og smugling. Når vi beregner effekten av det, kan det bety 5–6 milliarder kr mer i skattesnyteri hvis Fremskrittspartiets forslag går igjennom. Så sier Fremskrittspartiet når vi sier at dette koster årsverk, at det vil føre til så mange forenklinger at det ikke blir så mye å kontrollere. Vel, vel, om alkoholavgiftene går ned med noen prosent, kan det likevel være slik at noen prøver å få med seg hasj og heroin over grensen, og det er lurt at det står noen tollere der. Uansett er det noen avgifter igjen på alkohol.

Uansett er det slik at det skatteopplegget som Fremskrittspartiet foreslår, vil kreve kontroll. Så her er det rett og slett slik at Fremskrittspartiets helt konkrete politikk ikke tåler dagens lys.

Presidenten: Presidenten vil påpeke at en replikk er på 1 minutt – svaret også.

Jan Tore Sanner (H) [12:57:23]: Statsråden tar feil når det gjelder Høyres skattepolitikk. Det har vist seg at lavere skatt gir mer til fellesskapet, det øker arbeidstilbudet og fremmer verdiskapingen. Det ble også underbygd i en rapport som ble lagt frem i Danmark i går.

Jeg har imidlertid lyst til å utfordre statsråden på et tema som interesserer henne, og det er kunnskap i skolen. I går gikk SVs partileder Kristin Halvorsen ut og beklaget overfor det norske folk at hun i valgkampen hadde vært for opptatt av gratis mat og for lite opptatt av kunnskap i skolen. I dag vedtar vi et budsjett som innebærer at det kuttes i kunnskap, og at forskning nedprioriteres.

Den botsøvelsen som Kristin Halvorsen gjorde, hadde det stått respekt av hvis hun hadde tatt konsekvensen av det. Man må stille spørsmålet når Kristin Halvorsen sier at hun er så opptatt av kunnskap og forskning: Er det da utdanningsministeren som har nedprioritert høyere utdanning og forskning, eller er det rett og slett slik at når det kommer til stykket, så er ikke finansministeren villig til å prioritere kunnskap og forskning?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:58:36]: Det jeg har sagt til vårt landsstyre i helgen, er at jeg tror at mange misforstod SVs politikk som å være mye mer opptatt av alt som ikke dreide seg om det faglige innholdet i skolen, som mat og alle mulige andre ting.

Men det er ikke det samme som å si at det er feil å tenke f.eks. en ny og lengre skoledag for de yngste. Tvert imot, det står som en målsetting i Soria Moria-erklæringen. Det vi i hvert fall vet helt klart, er at vi har mye igjen for å investere i noen flere undervisningstimer for de yngste. Det er en av de reformene som nå står foran oss, og som vi skal klare å få til framover. Da vil vi gjerne se det sammen med både mat og fysisk fostring osv. Det er kanskje den viktigste reformen vi kan få på kunnskapssiden framover. Det må SV og Regjeringen selvfølgelig også meget klart begrunne som en meget viktig investering for kunnskap, ikke for noe annet.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [12:59:50]: Kristeleg Folkeparti er oppteke av at små og mellomstore bedrifter skal ha gode levevilkår, for dette er sjølve berebjelken i næringslivet vårt. Derfor la me merke til SVs nestleiar, Øystein Djupedal, sitt svar i eit nettmøte i Dagbladet like før stortingsvalet i 2005. Spørsmålet var slik: Kva vil SV gjera for dei private småbedriftene? Svaret lydde:

> «Vi vil ha etablererstipend, bedre avskrivingssats for investering i teknologi og lavere arbeidsgiveravgift. Det viktigste også for småbedriftene er at det satses skikkelig på kunnskap. Jeg brenner virkelig for dette.»

Så ser me at i budsjettet strammar SV kraftig inn når det gjeld småbedriftene sine moglegheiter for forsking og utvikling, dei seier nei til å gjera generasjonsskifte lettare, osb.

Mitt spørsmål er: Brann SV sitt engasjement for småbedriftene opp i valkampen 2005, eller er det håp om å sjå eit meir og betre engasjement for verdiskaping i småbedriftene i komande budsjett?

Statsråd Kristin Halvorsen [13:00:54]: For det første synes jeg det er veldig interessant å se Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett, for det er bare en variant av det statsbudsjettet som den rød-grønne regjeringen har lagt fram. Det vitner om en politisk slektskap som er nærmere oss enn mange andre partier i denne sal. Representanten Syversen følte i tillegg at det bruste i hans blod, så det vil jeg virkelig si at jeg er godt fornøyd med. Så så ille kan det umulig være, hvis Sørfonn nå skulle ha rett i at denne jammerdalen stemmer.

For det første har vi et veldig klart fokus i dette budsjettet, og det gjelder det som små og store bedrifter sier er deres største utfordring nå, nemlig at de trenger arbeidskraft. Det er det som først og fremst avgjør om de kan utvide produksjon, om de kan ta alle de ordrene de har. Derfor har vi et veldig klart fokus på det.

Det andre klare fokuset, som også er et område der næringslivet er veldig tydelig hørt av vår regjering, er på samferdselspolitikken. Det har ikke vært lagt fram et så godt samferdselsbudsjett på veldig, veldig mange år. Mange næringsdrivende og småbedrifter, særlig i distriktene, har sagt at det er vanskelige flaskehalser for dem.

Derfor er dét viktige prioriteringer i dette budsjettet – og god næringspolitikk.

Odd Einar Dørum (V) [13:02:13]: Statsråden er både finansminister, partileder i SV og Oslo-representant. Hun legger fram et budsjett. Etter først å ha hatt 12 milliarder kr til rådighet, fikk hun en høstgave på 4 milliarder kr. Hun har systematisk klart å nedprioritere en av de viktigs-

te tingene som f.eks. SV og Venstre har felles, nemlig satsing på forskning, det å skaffe oss kunnskap for kommende generasjoner, det å sørge for at vi har grunnlag for det ufødte næringsliv. Det rammer i hele landet. Men det rammer spesielt hardt i denne delen av landet, f.eks. når det gjelder SkatteFUNN, som er den ordningen som gir små og mellomstore bedrifter stor kraft.

Jeg vil si det slik: Først har man 12 milliarder kr, og så klarer man ikke å følge opp den forskningssatsingen som SV ville ha i opposisjon, og som Regjeringen har i Soria Moria. Så får man 4 milliarder kr ekstra – altså mer enn det en trenger for å dekke inn sykelønnskuttet – og så klarer man heller ikke å satse på forskningen.

Er det slik at det ikke bare er evnen, men også viljen som faktisk ble låst inne i et kott på Soria Moria når det gjaldt forskningsinnsatsen?

Statsråd Kristin Halvorsen [13:03:17]: Jeg synes det er overraskende at Venstre har fått et så smalt kunnskapssyn siden sist jeg møtte dem i debatter. Det ligger jo en voldsom satsing på kunnskap i dette budsjettet. Satsingen på barnehager er ikke noe man liksom fisefint skal flire av som noe annet enn satsing på kunnskap. Den voldsomme satsingen på kommuneøkonomien gjelder skole, grunnskole og videregående skole rundt omkring. La oss nå i hvert fall være enige om at det er en viktig del av kunnskapssatsingen.

Så er det riktig at det er 1 pst. realnedgang når det gjelder universiteter og høyskoler. Men det er også sånn at Stortinget for kort tid siden fikk en rapport fra Riksrevisjonen som viser at universiteter og høyskoler har 2,3 milliarder kr på bok, og det økte i løpet av det siste året. Det er noe som man burde være interessert i å se nærmere på.

Så er det ikke sant at det er kutt på forskning. Det er en økning på forskning. Vi styrker Forskningsfondet, selv om innsatsen ikke er så stor som Venstre gjerne skulle ønsket seg.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [13:04:19]: Det var interessant å høre på statsråd Halvorsens eventyrfortellinger om Fremskrittspartiets politikk. De slår sikkert an i SVs landsstyre, men man bør være litt mer redelig og litt mer seriøs når man kommer i stortingssalen. Men jeg skal la det ligge nå og gå tilbake til handlingsregelen, for det er interessant. Jeg vil gjerne ha svar, for jeg har mange ganger stilt Kristin Halvorsen tilsvarende spørsmål.

Regjeringen hevder at den eneste ansvarlige bruken av oljepenger er 800 mill. kr mer enn hva handlingsregelen tilsier. Venstre mener at det er 300 mill. kr mer. Partiet Høyre, derimot, mener at både Regjeringen og Venstre er uansvarlige. De vil bruke 500 mill. kr mindre enn hva handlingsregelen tilsier.

Mener statsråden at partiene Venstre og Høyre er mer økonomisk ansvarlige enn Regjeringen selv er? Mener statsråden at de nevnte partiers forsiktige bruk av oljepenger går ut over den offentlige velferden? Eller er det slik som Schjøtt-Pedersen sa fra talerstolen, at dette ikke betyr noe, fordi skredderøkonomene i Finansdepartementet har funnet ut at det betyr ingenting å bruke 1,3 milliarder kr mer eller mindre?

Statsråd Kristin Halvorsen [13:05:29]: Det er ikke en eksakt vitenskap å prøve å beregne at det finnes akkurat 1 million kr som gjør at man på en måte er på overoppheting eller ute i fare. Men vi er omtrent der som Venstre, Høyre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene ligger, når vi skal føre en ansvarlig politikk for neste år. Så de som melder seg helt ut av denne debatten, er Fremskrittspartiet.

Jeg må si Fremskrittspartiet tar veldig lett på hva det vil bety å bruke 37 milliarder kr mer i norsk økonomi i dagens situasjon. Det har ikke først og fremst med handlingsregelen å gjøre. Det har først og fremst med situasjonen i norsk økonomi å gjøre, og at vi mangler arbeidskraft. Hvis man prøver å få til aktivitet for 37 milliarder kr mer, og ikke har folk til å gjøre jobben, blir det veldig lett slik at renten går opp, at kronekursen styrker seg, og at kostnadsnivået generelt går opp. Hvis renten går opp med bare 1 prosentpoeng, og man har 1 million kr i lån, blir det 7 000 kr mer i utgifter for vanlige mennesker. Det er ikke noen beregning av effekten av Fremskrittspartiets alternative budsjett, for det ville vært en altfor forsiktig beregning av en effekt. Men det Fremskrittspartiet nå gjør, er å gamble med den største økonomiske utgiftsposten for vanlige folk, særlig de som er i etableringsfasen.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Hill-Marta Solberg (A) [13:07:12]: Etter valget i fjor høst har vi fått en ny politisk kurs og en ny retning på samfunnsutviklingen i Norge. Den rød-grønne regjeringen vil noe annet med samfunnet vårt enn den forrige regjeringen. Verdiskaping, fellesskapsløsninger og trygge velferdsordninger for alle er vår ledetråd.

Regjeringens og Stortingets arbeid med neste års statsbudsjett bidrar til å understøtte landets gode økonomiske utvikling. Vi fører en ansvarlig økonomisk politikk som ikke øker presset mot renten. Vi gjennomfører kraftige tiltak bl.a. innenfor samferdsel, nyskaping og arbeidsmarked for å øke verdiskapingen og sysselsettingen. I tillegg til den store satsingen på velferdsområder som barnehager og skole, som er viktig i seg selv, legger vi også grunnlaget for langsiktig økonomisk vekst.

Stortingets budsjettbehandling bekrefter nok en gang at det eksisterer to viktige og grunnleggende skillelinjer mellom partiene i den økonomiske politikken. Den første forskjellen gjelder bruken av oljepenger. Den andre store forskjellen mellom partiene er prioriteringen mellom skattelette og utbygging av fellesskapsløsningene.

Et stort flertall av partiene på Stortinget står for en ansvarlig økonomisk politikk. Kristelig Folkeparti, Venstre og Høyre har presentert alternative budsjetter som, i likhet med regjeringens budsjettforslag, ikke øker presset på renten. I den økonomiske politikken er det ett av partiene som skiller seg markert fra dette. Det er Fremskrittspartiet. Fremskrittspartiet ser ut til å leve i sin egen økonomiske verden. Uten hensyn til økonomiske realiteter eller

økonomiske sammenhenger vil partiet øke bruken av oljeinntekter med om lag 23 milliarder kr, pluss sletting av gjeld til bompengeselskaper og en del andre ting. I en situasjon med svært høy aktivitet i økonomien, er det bare én ting å si om dette; det er fullstendig uansvarlig. Fremskrittspartiets politikk vil med sikkerhet medføre høyere rente for husholdningene, for bedriftene og kommunene, og vil bety redusert sysselsetting i norsk industri.

Den andre store og viktige forskjellen mellom partiene i den økonomiske politikken er valget mellom skattelette og utbygging av velferdstjenester. Her finner Høyre og Fremskrittspartiet hverandre, mens Kristelig Folkeparti og Venstre ligger nærmere regjeringspartiene. Høyrepartiene fortsetter å foreslå store skattelettelser, med tilsvarende reduksjoner av velferden.

Jeg konstaterer derimot at Kristelig Folkeparti og Venstre ligger om lag på Regjeringens skatte- og avgiftsnivå. Det gir selvfølgelig også disse partiene mulighet til å foreslå satsing på felles velferd. Det er også et uttrykk for at den viktigste skillelinjen i synet på velferdssamfunnet fortsatt går mellom høyrepartiene på den ene siden og partiene i sentrum og til venstre på den andre siden.

Regjeringspartiene satser stort på eldreomsorg, skole, helse og kultur. Det er historiske løft som gjennomføres, ikke minst på samferdselssektoren og barnehagesektoren. Vår regjering holder løftene i Nasjonal transportplan, både når det gjelder vei, og når det gjelder jernbane. Og med den storsatsingen som nå kommer på barnehager, er full barnehagedekning innenfor rekkevidde. Vår regjering følger opp Kulturløftet, og innsatsen for internasjonal solidaritet og bistand har aldri vært større.

Kommunene er vår fremste velferdsleverandør. Det er i kommunene at regjeringsskiftet kanskje merkes aller sterkest. Samlet sett vil oppjusteringen av inntektsanslagene innebære at inntekstveksten for kommunesektoren i 2006 og 2007 kan anslås til om lag 18 milliarder kr, hvorav 5,5 milliarder kr er økte skatteinntekter i inneværende år. Dette gir en ny virkelighet for de lokale folkevalgte. Gjennom de store økningene i bevilgningene til kommunene i år og til neste år kan de styrke velferds- og omsorgstilbudene rundt om i hele landet. Kommunene kan bygge ut eldreomsorgen og kan ruste opp skolene. Og det blir altså bygd barnehager i stor stil.

Høyre-ordførere – og ordførere fra alle partier – er selvfølgelig fornøyd med økte overføringer. Høyres ordfører Amund Enge i Etne kommune sa til Nationen i forrige uke:

> «Jeg har vært med i politikken i 15 år. I år er første gang vi slipper å kutte i budsjettet. Tidligere har vi alltid måttet legge ned en skole eller gjøre andre upopulære grep. Årsaken er at staten har sluppet kvelertaket på kommunene.»

Budsjettet for 2007 viser at regjeringspartiene fortsetter å innfri løftet om at de store pengene skal brukes til de store samfunnsoppgavene. Det er et bevisst politisk valg, som gir Regjeringen rom for å styrke velferden. Regjeringspartiene velger velferd framfor skattelettelser. Det gir også rom for den betydelige styrkingen av ulike velferdssektorer.

Regjeringspartiene har ønsket en god dialog med opposisjonen. Gjennom Stortingets behandling av budsjettet har vi kommet til enighet med Kristelig Folkeparti om mange gode forslag. Spesielt er jeg glad for at stortingsflertallet styrker frivillige formål som folkehøyskoler og rusomsorg. Dette får også støtte fra de fleste partiene i opposisjonen.

Jeg synes også det er verdt å kommentere at Stortingets budsjettbehandling denne høsten har foregått i ordnede og rolige former, uten dramatiske budsjettforhandlinger i sene nattetimer. Regjeringspartiene har vært lydhøre overfor næringsliv og organisasjoner som har møtt opp til høringer knyttet til budsjettforslaget, og også overfor andre partier på Stortinget, som allerede omtalt.

Det er flere talere som i dag har pekt på at Norge er verdens beste land å bo i. Det budsjettet som vedtas i dag, er et viktig bidrag til den videre utbyggingen av det norske velferdssamfunnet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Leirstein (FrP) [13:14:05]: Jeg registrerer at representanten Solberg sier at selve budsjettforhandlingen har foregått i rolige former her på Stortinget. Hvor rolig det var før budsjettet ble lagt fram i regjeringspartiene, sier representanten Solberg ingenting om. Det får vi heller tenke oss til.

Jeg konstaterer at Fremskrittspartiet får en del karakteristikker, bl.a. er vi uansvarlige med vår økonomiske politikk. Det kom ikke som noen bombe at Arbeiderpartiets parlamentariske leder mener nettopp det. Men jeg konstaterer at stadig flere tillitsvalgte og folkevalgte i Arbeiderpartiet faktisk tar til orde for akkurat det samme som Fremskrittspartiet fremmer forslag om i Stortinget. Blant annet på Troms Arbeiderpartis fylkesårsmøte, for å ta ett eksempel, gikk fylkesrådslederen fra Arbeiderpartiet ut og mente at et var på tide å bruke mer av oljefondet. Han sier bl.a. at det må være bedre å omforme realverdiene til veier, rassikring og annen infrastruktur vi trenger for å bygge framtiden. Jeg har sett flere eksempler fra arbeiderpartitillitsvalgte og -folkevalgte som mener det.

Anser da parlamentarisk leder i Arbeiderpartiet tillitsvalgte og folkevalgte i Arbeiderpartiet som hevder det samme som Fremskrittspartiet, som uansvarlige?

Hill-Marta Solberg (A) [13:15:11]: Først vil jeg si at grunnlaget for den økonomiske politikken som Regjeringen styrer etter, og som faktisk alle partiene på Stortinget, med unntak av Fremskrittspartiet, styrer etter, er handlingsregelen. Det er en regel som innebærer at vi hvert eneste år bruker mer oljepenger. Det følger av handlingsregelen at vi bruker mer, men innenfor en klar begrensning av hvor mye økonomien kan tåle.

Så spør folk etter mer penger til samferdsel. Ja, Arbeiderpartiets tillitsvalgte er veldig opptatt av samferdsel. Jeg må få lov til å understreke at det budsjettet som blir vedtatt her i dag, faktisk er det første budsjettet der man innfrir løftene i Nasjonal transportplan. Det var også Fremskrittspartiets subsidiære standpunkt når det gjaldt

samferdsel i forrige periode. At man innfrir løftene til vei og jernbane, er Arbeiderpartiets tillitsvalgte ute i fylkene meget godt fornøyd med.

Per-Kristian Foss (H) [13:16:17]: Jeg er enig med finansministeren og også med siste taler i at det viktigste med dette budsjettet er hvordan det virker i økonomien, særlig for folk flest. Bidrar det til å øke rentepresset, eller til å dempe det?

I et foredrag den 25. januar sa finansministeren:

> «I en situasjon med høy kapasitetsutnytting er det viktig at budsjettpolitikken ikke bidrar til ytterligere press i økonomien.»

I det samme foredraget varslet hun at man i årene fremover kunne ligge under handlingsregelens 4-pst. når det gjaldt bruk av oljepenger. I det budsjettet som nå legges frem, gjør man ikke dette, og man varsler at budsjettet vil øke presset i økonomien. Samtidig gjør man heller ikke noe for å øke tilgangen på arbeidskraft. Mitt spørsmål til Hill-Marta Solberg er derfor: Hva har endret seg når det gjelder presset i norsk økonomi, siden januar i år? Og er det slik at man nå overlater mer av ansvaret for konjunkturstyring til pengepolitikken, altså Norges Bank, hvis eneste virkemiddel er renteendringer?

Hill-Marta Solberg (A) [13:17:23]: La meg først si at representanten Foss jo har en fortid som finansminister. Han har vist seg å være en ganske dyktig spåmann, for da han satt i Finansdepartementet, skisserte han en renteutvikling for flere år framover. Hvis man går tilbake og sjekker den, har den slått til. Dagens rentenivå er helt identisk med det som tidligere finansminister Per-Kristian Foss skisserte som det sannsynlige rentenivået ved utgangen av 2006, slik at det har ikke skjedd noen ting etter regjeringsskiftet som har endret utviklingen av den økonomiske politikken på dette området, utover det som var tidligere finansminister Per-Kristian Foss' utsikter for renteutviklingen.

Per-Kristian Foss (H) [13:18:09]: Så var det svaret, da.

Hill-Marta Solberg (A) [13:18:11]: Så er det slik at Regjeringen har lagt fram et budsjett som vi mener er i tråd med en ansvarlig økonomisk politikk. Det er også riktig at det kan være år da det er riktig å avvike fra de eksakte 4 pst. i den økonomiske politikken som følger av handlingsregelen. Det budsjettet som behandles i dag, er et ansvarlig budsjett, og avviket fra regjeringspartienes opplegg til Høyres er minimalt og ville ikke hatt noen reell betydning på utviklingen, verken når det gjelder rente eller andre økonomiske parametere, framover.

Bjørg Tørresdal (KrF) [13:18:49]: Jon Lilletun sa for noen år siden under budsjettbehandlingen at et godt budsjett var blitt bedre. Kristelig Folkeparti vil gjerne gjenta siste del av dette. Budsjettet er blitt bedre under stortingsbehandlingen denne gangen, ikke minst når det gjelder frivillighet.

Men det har ikke blitt bedre for alle. I dag har man ansettelsesstopp i det statlige barnevernet, som har konsekvenser for rekruttering av fosterhjem, bemanning på barnevernsinstitusjoner og oppfølging av kommunale barnevernsarbeidere. Køene av barn som trenger tiltak fra barnevernet, vokser. En rapport fra Kommunerevisjonen viser at barnevernet i Oslo har latt være å sjekke 2 000 bekymringsmeldinger.

Kristelig Folkeparti foreslo i sitt alternative budsjett 50 mill. kr mer til det statlige barnevernet, fordi det er nødvendig. Ser ikke Arbeiderpartiet problemene i det statlige barnevernet? Hva vil Regjeringen gjøre i forhold til denne vanskelige situasjonen?

Hill-Marta Solberg (A) [13:19:48]: Først vil jeg jo si at det ville være veldig ille om partienes håndtering av det framlagte budsjettet på Stortinget skulle føre til et dårligere budsjett. Vi må vel alltid legge til grunn at når vi gjør noen endringer i fellesskap her i Stortinget, gjør vi det for at vi skal oppnå et enda bedre resultat.

Til det som er representanten Tørresdals bekymring: Det tror jeg er en bekymring som veldig mange deler. Det er veldig mange urovekkende signaler om utviklingen i barnevernet. Dette tar Regjeringen på det største alvor. Det er også foreslått styrking av barnevernet i budsjettet. Jeg er overbevist om at vi i årene som kommer, må vie situasjonen i barnevernet betydelig oppmerksomhet, for her har vi fått mange urovekkende signaler om utviklingen, dessverre.

Lars Sponheim (V) [13:20:47]: La meg først si angående svaret til representanten Per-Kristian Foss: Siden den forrige regjeringen la fram sine prognoser, har vi kunnet registrere at sentralbanksjefen har økt signalene om hyppigere renteøkninger. Jeg tror at alle vil mene at det er flere røde lys som blinker i norsk økonomi i dag, enn det var for et år siden. Det burde nok Regjeringen ha tatt mer på alvor.

Mitt spørsmål til den parlamentariske leder for det største partiet går på denne høstens budsjettbehandling. Jeg regner med at også hun er opptatt av hvordan parlamentet behandler budsjettet. Vi har sluppet de vanlige mindretallsregjeringsbehov for forhandlinger i Stortinget – ut og inn av møter på hemmelige steder, som representanten Solberg og jeg har vært med på noen ganger. Jeg tror det kan representere en fordel og gi klarhet i skillelinjene i politikken. Men vi har sett noe annet i stedet, nemlig at Regjeringen etter at budsjettet er lagt fram, har gått ut og inn av tilsvarende møter og forhandlet med partene i arbeidslivet om endringer i budsjettet. Vi satt i Stortinget og så på at Stortingets behandling skjedde utenfor dette hus, til vi fikk en avklaring en måned etter at budsjettet ble lagt fram. Ser den parlamentariske leder for Arbeiderpartiet betenkeligheter ved denne høstens budsjettbehandling?

Hill-Marta Solberg (A) [13:21:59]: Når det gjelder det første representanten Sponheim tok opp: Jeg tror faktisk også det er en styrke for Stortingets anseelse at vi

greier å gjennomføre budsjetthåndteringen her på en ryddig og ordentlig måte. Det har ikke alltid vært tilfellet ved ulike regjeringers mindretallsregimer.

Så er det slik at den situasjonen vi hadde i høst knyttet til sykelønnssaken og IA-avtalen, var spesiell. Men det viktige er at saken har blitt løst på en veldig god måte, og en måte som de politiske partiene har vært opptatt av, nemlig at man skal videreføre og trygge IA-avtalen, samtidig som Regjeringen har gjennomført det som er Regjeringens ansvar, nemlig de budsjettmessige konsekvenser av denne avtalen. Så den saken mener jeg har blitt håndtert på en veldig god måte, og den har ikke på noen måte skapt problemer for Stortingets budsjettbehandling. Stortinget har fått et saldert budsjett, og det har dannet grunnlaget for den innstillingen som skal vedtas i dag.

Per-Kristian Foss (H) [13:23:08]: Det hadde vel vært overraskende om ikke lederen for det største regjeringspartiet hadde sagt at hun var fornøyd med budsjettbehandlingen. Men med respekt å melde har vel støyen bare fortsatt, men forflyttet seg til andre rom, og kanskje mer blitt støy mellom regjeringspartiene og mellom regjeringspartiene og Regjeringen enn det man har vært vant til.

Jeg stilte et spørsmål i min første replikk som jeg gjerne vil gjenta, for representanten Solberg svarte ikke på det. Hva har endret seg siden januar når det gjelder presset i økonomien, og er det slik at når budsjettet øker innenlandsk etterspørsel, for å sitere fra budsjettdokumentet, vil det også øke rentepresset og overlate mer av konjunkturstyringen til Norges Bank?

Hill-Marta Solberg (A) [13:23:50]: Først til støyen. Jeg mener – det tror jeg faktisk at også partiet Høyre mener – at vi i dette landet tåler å ha en diskusjon både i Stortinget, utenfor Stortinget, partier imellom osv. Det tåler et solid demokrati som vårt. Det vil bli veldig merkelig her i landet den dagen det er musestille, at vi ikke har noen ting å debattere, og at det som Per-Kristian Foss kaller for støy, er totalt fjernet fra den norske offentlige debatt. Så det tåler vi.

Så til budsjettet. Det budsjettet som er lagt fram, er avstemt i henhold til den økonomiske situasjonen på det tidspunkt budsjettet er lagt fram. Det gjøres en referanse til januar, men det var ikke i januar Regjeringen sluttbehandlet sitt budsjett. Det ble sluttbehandlet i august–september, og den økonomiske rammen i budsjettet er avstemt mot den virkeligheten som Regjeringen så på det tidspunktet, og som en også mener er et riktig nivå å legge seg på når det gjelder håndteringen av handlingsregelen.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Erna Solberg (H) [13:25:21]: Jeg fikk behov for å korrigere en åpenbar misforståelse hos sistnevnte taler. Så langt jeg kan se, var ikke budsjettbehandlingen i Regjeringen ferdig i august–september. Den var ferdig i begynnelsen av november, da de siste delene av den utenomparlamentariske forhandlingsprosessen som i år har vært det viktigste bidraget til budsjettbehandlingen, var ferdig, gjennom forliket mellom IA-avtale-partnerne.

Jeg skjønner at det er et behov for å snakke pent om prosesser. Vi har vel aldri hatt en mer spesiell budsjettprosess enn den vi har hatt i høst.

Men Høyre har altså et prosjekt. Vi har et mål for vår politikk, og det er å bidra til å forme et samfunn som gir muligheter for alle, for det er det som bidrar til å skape både den offentlige og den private velferden. Det er det som bidrar til at mennesker får mulighet til å bruke seg – at vi styrker landet, bygger gründerskapet og nyvinningskulturen. Det er det vi som politikere bør stimulere. Det krever en politikk som gjør det mulig å holde på de gode arbeidsplassene i dag, samtidig som vi legger grunnlaget for enda bedre arbeidsplasser i årene fremover.

Verden rundt oss endrer seg hurtigere, og endringene er mer omfattende enn før. Det er ikke så mange som tar inn over seg det faktum at fra 1990 til i dag har antallet mennesker som deltar i verdenshandelen, fordoblet seg, fra en og en halv milliard til tre milliarder mennesker. Det som skjer rundt oss, treffer oss med mye større styrke enn det har gjort tidligere. Det innebærer at vi må endre oss, og vi kan ikke møte de endringene vi ser ute, ved å stikke hodet i sanden og håpe at dette går over. Den globale konkurransen kan ikke stenges ute ved hjelp av proteksjonisme, isolasjonisme eller tollbarrierer. Det krever en strategi for fremtidsoptimisme, ikke det jeg opplever at Regjeringen har, en strategi for fremtidspessimisme. Omstilling trenger ikke å være slutten på noe godt, det kan like gjerne være starten på noe bedre.

Jeg har tro på at Norge kan hevde seg i den globale konkurransen, og jeg er optimist på Norges vegne. Jeg tror vi kan være et av verdens beste land å bo i de neste 20–30 år, hvis politikerne bestemmer seg nå for å ta inn over seg det som skjer rundt oss, og forbereder oss på det. For det kommer ikke av seg selv. Vi må fremover bruke de store pengene våre på å gjøre landet rustet for fremtiden. Mulighetene ligger der i påvente av en politikk som setter oss bedre i stand til å gripe dem.

Regjeringen har pleid å si at i budsjettet skal vi bruke de store pengene på de store oppgavene. Men jeg ser stort sett bare de store ordene på de store oppgavene, og veldig lite prioritering for fremtiden. Det er også skuffende at Regjeringen prioriterer forbruk i dag fremfor investeringer for fremtiden. Vi kan ikke vente til vi har full barnehagedekning og de barna som går i barnehage nå, kommer ut i arbeidslivet, før vi innfører kunnskap, krav og kvalitet i skole og høyere utdanning. Vi kan ikke ta hvileskjær i forskningsinnsatsen når vi allerede ligger både to og tre runder bak. Vi kan ikke utsette å realisere kunnskapssamfunnet når vi vet at Kina og India puster oss i nakken når det gjelder avanserte ting som nanoteknologi, men også når det gjelder vare- og tjenesteproduksjon på mange områder.

Regjeringens politikk skiller seg fra Høyres politikk på flere punkter, men kanskje det vesentligste punktet er at vi vil forme fremtiden. Vi stiller oss ikke passive til hvordan utviklingen rundt oss skjer, vi prioriterer å investere i mennesker, kunnskap, forskning, innovasjon og infra-

struktur. Vi investerer fordi omstilling og endringsvillighet også betyr at vi må gjøre mennesker rustet til å klare seg i dette fremtidssamfunnet. Derfor satser vi på kompetanseutvikling for elever, men også for voksne.

I årene fremover er det enda viktigere enn før at vi lar alle gode krefter slippe til. Behovet for trygghet og omsorg kommer til å øke, og jakten på de gode løsningene må derfor være viktigere enn ideologiske kjepphester. Regjeringens allergi mot private og frivillige løsninger vil gjøre det vanskeligere for folk å få et tilpasset tilbud når de trenger hjelp fra det offentlige, enten det gjelder helse-, rehabiliterings-, omsorgs- eller skoletilbud. Hvis vi skal unngå at folk blir kasteballer i det offentlige, kan vi ikke la utdaterte prinsipper utkonkurrere fornuftige ordninger, slik Regjeringen gjør. På mange områder ser vi nå at andre må presse Regjeringen til å legge de ideologiske kjepphestene til side til fordel for å finne gode løsninger. Høyre er alltid på side med de gode løsningene, og ikke på de ideologiske kjepphestenes side.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hill-Marta Solberg (A) [13:30:39]: Jeg vet ikke om dette berører en kjepphest hos Høyre eller ikke, men jeg har lyst til å stille representanten Solberg et spørsmål knyttet til det budsjettet Høyre har lagt fram når det gjelder internasjonal solidaritet og bistand.

Høyre var medlem av en regjering som i likhet med den nåværende regjeringen hadde som mål at man skal opp på et bistandsnivå på 1 pst., og vi hadde den oppfatningen at den forrige regjeringen, som Høyre var medlem av, også var veldig opptatt av å hjelpe verdens fattigste. Når vi nå ser Høyre tilbake igjen i opposisjon, er de litt der de var før, og lager alternative budsjetter ved bl.a. å kutte i bistand. De har altså råd til i Høyre å gi skattelettelser, men finner det likevel nødvendig og riktig å gjennomføre kutt i bistand til verdens fattigste. Da sitter man igjen med et spørsmål om det er slik at det faktisk var Kristelig Folkeparti som holdt Høyre i ørene i den forrige regjeringen, som gjorde at de hadde en styrking av bistand, og om Høyre nå er falt litt tilbake til gamle synder og lager alternative budsjetter ved å kutte i bistand. Det kan i alle fall ikke være situasjonen i norsk økonomi som har gjort at Høyre har funnet dette nødvendig.

Erna Solberg (H) [13:32:00]: Jeg er veldig stolt av det helhetlige opplegget vi har laget i vårt statsbudsjett for å bidra til utviklingen i den tredje verden. Det er på tre viktige områder alle utviklingslandene ber om støtte, det er tre viktige områder som hele den internasjonale opinionen snakker om når det gjelder det å skape økonomisk utvikling i den tredje verden.

Det ene er gjeldslette. Der følger vi Regjeringen – vi synes Regjeringen gjør en god jobb med å komme sterkere på gjeldslette, og det får de vår støtte til.

Så er det bistand. Vi øker bistanden i forhold til vårt eget forslag i fjor, men vi øker den ikke så mye som Regjeringen.

Og så gjør vi noe ganske dramatisk annerledes enn det noen andre partier i denne sal gjør, vi tar det taket som det fra utviklingsland er bedt oss om å gjøre, nemlig å redusere tollsatsene våre for utviklingsland. I dag er det de 50 fattigste landene som har fri tolladgang til det norske markedet. Vi sørger for at alle utviklingslandene i løpet av en trappetrinnperiode neste år kommer til å få fri markedsadgang til Norge med hovedtyngden av sine varer. Det kommer til å bidra betydelig mer enn den lille forskjellen det er mellom vårt opplegg og regjeringspartienes opplegg når det gjelder utvikling i utviklingslandene målt i bistand. Det er handel de ber om – mye mer enn bistand.

Dagfinn Sundsbø (Sp) [13:33:31]: Høyre ønsker en slanking av landbruksbudsjettet og en deregulering av produksjonen. I forslaget i årets statsbudsjett, som jeg forstår bare er et første skritt på veien, vil de jo som kjent redusere inntektsnivået med ca. 30 000 kr. Høyre legger seg nå på siden av – ja, mange vil faktisk si foran – Fremskrittspartiet i et ønske om å deregulere produksjonen.

I denne sammenhengen har jeg lyst til å spørre om det som står om tollfritak. Det heter der at det tollfritak man i dag har for de minst utviklede landene, MUL-landene, skal utvides til ytterligere 90 land. Mitt spørsmål er: Vil de 90 landene også innbefatte Argentina og Brasil, og har Høyre regnet på hvilke konsekvenser det vil få for prisnivået på landbruksproduksjonen i Norge og den pris som norske bønder vil kunne oppnå i markedet?

Erna Solberg (H) [13:34:24]: Dette var jo en interessant debatteknikk.

For det første skal jeg svare på det representanten spurte om. Nei, det står også i budsjettalternativet – hvis man har lest igjennom det – at vi unntar sensitive landbruksprodukter. Ja, det betyr at Argentina og Brasil og latinamerikanske land vil få markedsadgang, men ikke for det som må defineres som sensitive produkter, nettopp av hensyn til at vi ikke skal ha for raske endringer for norsk landbruksproduksjon. Men jeg synes jo at vi kunne tåle litt mer import også fra disse landene.

Når representanten forsøker å hevde at vi går foran Fremskrittspartiet, må jeg spørre: Kan man regne? Fremskrittspartiet har fire ganger så stort kutt i landbrukssubsidier som vi har. Vi har ikke sagt at dette er et første skritt i reduseringen. Vi har sagt at dette er senkningen av nivået, og vi har sagt at det begrunner vi i at vi vil slippe bøndene fri fra mye av de reguleringene som Senterpartiet og landbruksforvaltningen påfører den enkelte ambisiøse, fremtidsrettede bonden, og som f.eks. bidrar til at man legger unødvendige hindringer i veien for samdrift og andre utviklingstiltak i landbruket.

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A) [13:35:34]: For mange av oss er det overraskende å registrere at Høyre søker å saldere sitt budsjettopplegg nettopp med kutt i bistand – ikke minst etter at man har vært sammen med Venstre og Kristelig Folkeparti i en regjering som har hatt en uttalt ambisjon om å nå det samme mål, på 1 pst., som også denne regjeringen arbeider ut fra.

Så hører jeg representanten Erna Solbergs svar på spørsmålet fra representanten Hill-Marta Solberg og registrerer at det til forveksling er likt det svaret som Fremskrittspartiet tradisjonelt gir, at man reduserer tollsatser i stedet for å foreslå bevilgninger. Er det som Høyre her foreslår i budsjettet, en tilnærming til Fremskrittspartiet med sikte på å mykgjøre et framtidig samarbeid?

Erna Solberg (H) [13:36:31]: Vi øker bistandsbudsjettet med 2,5 pst. neste år. Det er litt mindre enn Regjeringen gjør, men det er altså omtrent 8 milliarder kr mer i bistand enn det Fremskrittspartiet har.

Så svarer vi altså på det utviklingslandene ber om, og jeg har lyst til å si at jeg er litt forbauset over denne høye tonen fra dem som ikke svarer på utviklingslandenes bønn, og som mener at det er bedre at vi bare gir bistand. Vi sier at vi både skal gi bistand og øke handelen, for når vi øker handelen samtidig som vi gir bistand, så får det en langsiktig, god effekt. Hvis vi sperrer landene ute fra våre markeder og bare gir bistand, fortsetter vi et avhengighetsforhold av bistanden som jeg faktisk tror er veldig usunt både for nasjonalitetsfølelse, for selvhevdelse og for selvrespekt i mange av utviklingslandene. Og jeg tror at over tid er vår utesperring fra markedet også en sikkerhetsrisiko i forhold til den verdensutviklingen vi ser. Jeg tror at verdens utvikling blir betydelig bedre av de endringene vi gjør på tollsiden, enn den blir av den milliarden og litt mer som de andre partiene har mer i bistand. Den langsiktige effekten blir bedre av dette.

Heikki Holmås (SV) [13:37:45]: Jeg kunne også være fristet til å snakke om de usosiale bistandskuttene som Høyre legger opp til, de usosiale skattelettene som jeg mener at Høyre gir, og økningen i barnehagesatsene. Men jeg kan isteden tenke meg å bruke tiden min på å si at Høyre skal ha ros for at de faktisk prioriterer. De viser forskjellene mellom sin politikk og vår politikk ved å prioritere annerledes.

Lars Sponheim var i sted klokkeklar i å understreke at nøysomhet skulle ligge til grunn for ethvert samarbeid som Venstre gikk inn i. Jan Tore Sanner var hakket mer ullen. Derfor vil jeg stille et veldig enkelt spørsmål til representanten Solberg, og det er: Er det uaktuelt for Erna Solberg å gå inn i et samarbeid med Fremskrittspartiet dersom de krever å få kjøre den form for usosial renteøkningspolitikk som ligger til grunn for deres alternative opplegg?

Erna Solberg (H) [13:38:58]: Jeg konstaterer at representanten Heikki Holmås mener at det er usosialt å gi minstepensjonister i store hus lavere skatt, at det er usosialt å gi folk i fullt arbeid med lave og helt vanlige inntekter skattelettelse, og at det er usosialt å gi handelsåpninger for utviklingslandene, til tross for at det er det de ber om, særlig alle de nye latinamerikanske venstresidelederne, som SV ellers i andre debatter pleier å dyrke så mye. Jeg synes det er sosialt å bidra til at mennesker kan stå på egne ben og klare å betale regningene sine, og å sørge for et skattenivå for vanlige inntekter og for pensjonister med dårlig økonomi. Det synes jeg er bra.

Vi kommer alltid til å stå for en ansvarlig økonomisk politikk. Det er en del av den Willochske ryggmargsrefleksen i partiet Høyre. Det kommer vi til å gjøre, og det tror jeg alle samarbeidspartnere vet at vi gjør. Det har vi gjort i alle de regjeringer vi har sittet i, og det kommer vi til å gjøre i alle de regjeringer vi kommer til å sitte i i fremtiden.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Inge Ryan (SV) [13:40:24]: Vi har fått framlagt det beste statsbudsjettet i norgeshistorien. Det skyldes naturligvis at vi er velsignet med en masse naturressurser, som gjør at vi har godt med penger i dette landet. Men det skyldes ikke minst at vi velger å gjøre disse naturressursene om til velferd. Vi omdanner altså naturressursene til velferd. Det som da preger denne regjeringen, i motsetning til den forrige, er at vi får en ny retning ved at det er fellesgodene som skal prioriteres framfor privat rikdom. Det er nok den viktigste endringen i dette budsjettet i forhold til det budsjettet som regjeringen Bondevik i sin tid la fram.

I denne salen har det vært tatt mange viktige historiske beslutninger, og det har vært mange milepæler, om en vil bruke det ordet. Jeg vil dra fram to milepæler i dette budsjettet. Den ene er at det nå er slutt på at noen står i barnehagekø. For noen år siden var det sånn at alle hadde rett til videregående skole. Nå er det sånn at alle barn kan gå i barnehage. Og man vil da snakke om det sånn: Før i tida var det sånn at man stod i barnehagekø. Nå er det sånn at alle som vil, kan gå i barnehage. Det er en historisk milepæl.

En annen historisk milepæl er at vi har kommet fra ord til handling i forhold til den største klimatrusselen vi har, nemlig CO_2-utslipp. Vi har snakket om den oppvarminga som skjer gjennom mange år, vi har kikket på isbreer som smelter, vi får stadig rapporter fra ulike institutt som sier at den verste klimatrusselen vi har, er overoppheting, og CO_2 står for det største utslippet i så måte. Nå har altså denne regjeringa bestemt seg for å gjøre noe med det, og man har satt i gang et seriøst, skikkelig prosjekt sammen med Statoil, der man skal rense CO_2. Det er ikke bare noe som kommer Mongstad til gode, det vil også komme en rekke andre lignende anlegg til gode, både innenlands og også utenlands. Det er å gå fra ord til handling med å ta klimautfordringene på alvor.

Så vil jeg ta opp to andre ting som jeg syns er ekstra gledelig i budsjettet. Det ene er at vi som et av verdens rikeste land å bo i – vi lever jo innerst i indrefileten – faktisk klarer å holde fanen høyt for de aller svakeste, for de aller fattigste, både gjennom at vi er villige til å slette gjeld, og gjennom at vi er villige til å bruke over 2 milliarder kr ekstra, slik at vi passerer 20 milliarder kr i bistand. Jeg må si at det er viktig at vi faktisk klarer å se forskjellen på den fattigdommen som enkelte opplever i hjemlandet vårt, og den bunnløse fattigdommen som vi ser i enkelte utviklingsland. Det er ikke sammenlignbart, og derfor skal vi

(Ryan)
som et veldig rikt land alltid ha fanen høyt hevet for å gi så det monner til utviklingsland. Jeg er veldig glad for at Regjeringa har lagt fram et budsjett som er med på å gi et formidabelt løft i så måte.

Så må jeg til slutt snakke om den kjepphest som jeg alltid har, og det er distriktspolitikk. Distriktspolitikk er hovedårsaken til at jeg er på Stortinget, og for mange SV-ere er det usedvanlig viktig at vi klarer å utvikle det. Vi vet at Norge er et lite land, Norge er så lite et land at om vi hadde samlet hele befolkninga mellom Drammen og Gardermoen, hadde det fortsatt vært spredtbygd. Den er ikke mer enn en forstad til London, den befolkningskonsentrasjonen vi har. Men det er jo ikke det som er Norge. Norges sjel ligger i at vi har klart gjennom mange år å ta vare på hele bosettinga, fra Nordkapp til Lindesnes. Derfor er det så bra at vi også i dette budsjettet har klart å gjøre en rekke viktige løft i distriktspolitikken.

Vi har en nordområdesatsing som er formidabel. Det er viktig med tanke på en landsdel som er truet med fraflytting, men det er også viktig med tanke på de strategiske forhold i nordområdene. Dessuten har man gjennom iherdig innsats fra både finansminister og kommunalminister klart å få tilbake den differensierte arbeidsgiveravgiften – det antakelig viktigste distriktspolitiske virkemidlet som Norge har hatt. Vi mistet det dessverre for noen år tilbake, og denne regjeringa har ved iherdig jobbing klart å få det tilbake. Det er meget bra at det er på plass, og det er veldig viktig for Distrikts-Norge.

Dette budsjettet er et viktig steg i retning av å nå målet som står i Soria Moria-erklæringa.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gjermund Hagesæter (FrP) [13:45:40]: I valkampen førte SV ein retorikk om at ein skulle ta dei rikaste, ein skulle flå dei rikaste med skatt. Mykje tyder på at SV har endra holdning litt i forhold til det. Det kjem nok av at SV også er i ferd med å innsjå at kapital og dei rikaste flyttar seg dit rammevilkåra er best, slik at auka skatt for dei aller rikaste i landet i mange tilfelle kan bety reduserte skatteinntekter for staten, og altså ikkje auka skatteinntekter. Det er det også ei nyleg publisert dansk undersøking som bekreftar.

Derimot har dei med 400 000 kr i inntekt fått auka skatt i form av at innslagspunktet for toppskatt er underregulert. 65 000 har fått auka toppskatt på grunn av dette. Spørsmålet mitt til representanten Ryan er om ein person med i overkant av 400 000 kr i inntekt er ein rik person som må takast i form av høgare skatt?

Inge Ryan (SV) [13:46:46]: Aller først tror jeg man må ha forståelse for viktigheten av å betale skatt. Det er en ting som jeg tror både representanten Hagesæter og jeg må kunne diskutere i ulike fora. Jeg vet at han vil si at man skal betale minst mulig skatt, og så skal man ha lite til fellesskapet.

SV er opptatt av at vi skal betale skatt etter evne. En inntekt på 400 000 kr, som representanten spør om, er en akseptabel inntekt, og man skal betale skatt i forhold til den inntekten. Betaler man for mye eller for lite skatt i dag når man tjener 400 000 kr? Jeg syns man betaler ca. riktig i skatt i dag når man har 400 000 kr i inntekt. Vi mener at skatten på de laveste inntektene med fordel kunne vært noe redusert. Det er noe som vi i SV jobber videre med, altså at det skal bli redusert skatt på de aller laveste inntektene i åra framover.

Per-Kristian Foss (H) [13:47:51]: Det var hyggelig å høre at det viktigste representanten Inge Ryan hadde å glede seg over i distriktspolitikken, var et politisk gjennombrudd overfor EU som skjedde under den forrige regjeringen, slik det også er meddelt Stortinget i flere dokumenter. Det gjaldt den differensierte arbeidsgiveravgiften.

Mitt spørsmål er imidlertid, når det gjelder distriktspolitikken, hvorfor representanten Ryan ikke har anledning til å glede seg over høyere avskrivningssats for industrien, som jo næringslivet i distriktene, som andre steder, har bedt om, og som faktisk også står i SVs program. Finansministeren har svart at dette ikke er aktuelt når det går så godt som det gjør i økonomien i dag. I dag svarte hun at når vi nå satser mer på veier, er det ikke nødvendig, og når arbeidskraft er viktigere, er det heller ikke nødvendig. Mitt spørsmål er egentlig: Når er det nødvendig i norsk økonomi å realisere den biten av SVs program som går på høyere avskrivningssatser for industrien?

Inge Ryan (SV) [13:48:45]: Det er helt riktig, som representanten Foss sier, at SV har sagt i sitt program at man ønsker å øke avskrivningssatsene i industrien. Det er ikke SVs program som denne regjeringa følger til punkt og prikke, det er Soria Moria-erklæringa som ligger til grunn, og der ligger det ikke inne at vi skal øke avskrivningssatsene for industrien. Jeg tror at man i en gitt situasjon der næringslivet går dårligere, må ta i bruk en del nye virkemidler for både industrien og annet næringsliv. Det gjelder arbeidsmarkedstiltak, det gjelder skattetiltak, og det gjelder avgiftstiltak. Men akkurat nå går faktisk norsk industri veldig godt. Jeg vet at representanten Foss tidligere i Stortinget har tatt opp utfordringen med hensyn til mangel på arbeidskraft. Det er situasjonen i Norge i dag, og det er viktig at vi faktisk kjøler ned økonomien, slik som også tidligere finansminister Foss var veldig opptatt av, når ting går bra i landet.

Jan Sahl (KrF) [13:49:51]: Vi står overfor store utfordringer i årene framover knyttet til et økende antall eldre mennesker. Blant de største utfordringene i forbindelse med dette er å skape en eldreomsorg med kvalitet i innhold og behandlingstilbud og å gi mennesker med funksjonshemning, utviklingshemning eller kronisk sykdom innflytelse og kontroll over eget liv. Det er ikke et velferdssamfunn verdig at unge mennesker fortsatt skal bli plassert på sykehjem. For å klare dette trengs det en forpliktende opptrappingsplan med konkrete bevilgninger til formålet. Da er mitt spørsmål til SV: Vil SV i regjering være med på å sikre at vi får en forpliktende plan for å

møte framtidens omsorgsutfordringer, der omsorgstjenestene har høy kvalitet og brukernes behov settes i høysetet?

Inge Ryan (SV) [13:50:45]: Det er jo ingen tvil om at en av de store utfordringene vi har, er å klare å dekke behovene i forhold til både pleietrengende og funksjonshemmede ute i kommunene. Det er jo nettopp derfor at man satser så formidabelt på bedre kommuneøkonomi som denne regjeringa har gjort. Vi har passert langt over 10 milliarder kr i økt satsing på kommunesektoren, og man har også signalisert at man ønsker å satse videre i åra framover. For det er jo i kommunene at den desidert største tjenesteproduksjonen skjer for de gruppene som representanten Sahl er opptatt av, så med en styrket kommuneøkonomi legger man til rette for at man kan få gode tilbud til både funksjonshemmede og pleietrengende i åra framover. Det er klart at behovet er enormt, så å nå helt til topps slik at alle sammen får dekket det de har krav på og behov for, er veldig krevende. Men man må hele tida streve mot å komme så nær målet som mulig.

André N. Skjelstad (V) [13:51:55]: Representanten Ryan har i lengre tid prøvd å framstille seg som distriktenes talsmann først og fremst. Det var med stor interesse jeg la merke til det han sa, at dette var det beste statsbudsjettet noensinne. Det blir litt pompøst. Det er nesten så det blir litt OL-aktig, men dog – la det ligge.

Det som mitt spørsmål til hr. Ryan i denne sammenhengen gjelder, er: Med det som nå smekkes inn i kommuneøkonomien – og det kan isolert sett være bra – fører det til at i mange av distriktskommunene er kommunen lønnsledende. Klarer Ryan å se at det er med på å skape en større sentralisering også internt i kommunene? Er det ikke en viss uro hos representanten for at dette kan være med på å skape en sentralisering som kanskje ikke er hensikten?

Inge Ryan (SV) [13:52:49]: Jeg klarer ikke å se at kommunene er spesielt lønnsledende. I hvert fall har ikke jeg noe kunnskap for å kunne påstå det.

Det som er viktig for at vi skal unngå sentralisering, er at vi gjør en del konkrete grep. Den differensierte arbeidsgiveravgiften, som jeg pekte på i mitt innlegg, er et meget effektivt grep. Vi har fått flere forskningsrapporter som har gått gjennom hva det er som virker i norsk distriktspolitikk. Der har man pekt på at det vi gjør i Nord-Troms og Finnmark, er effektivt. Det vi har gjort gjennom differensiert arbeidsgiveravgift, er effektivt, og det vi har gjort gjennom Innovasjon Norge, er også til dels effektivt – det er litt mer varierende resultater der. For at vi skal hindre sentralisering, må vi fortsette å ha en del virkemidler der vi prioriterer og satser på spesielle ting i utkantene. Jeg er opptatt av at vi ikke må se på det som en subsidiering. Det er en nasjonal politikk for hvordan vi skal bevare bosettinga i Norge, for det er viktig for hele landet.

Ulf Leirstein (FrP) [13:54:01]: Jeg hørte med stor interesse på representanten Ryans skryt av alt Regjeringen hadde fått til, og det lover sikkert godt i forhold til mange av valgløftene som SV hadde. Det er nettopp det jeg har lyst til å henge meg opp i. Det er et par av valgløftene som jeg faktisk mangler og ikke ser noe til. Det ene var man veldig klar på. Det gjelder dette med makspris i barnehagen. Så ser vi nå at SV helhjertet støtter et budsjettforslag hvor maksprisen økes. Man skal nå ta inn flere millioner kroner fra barnefamiliene i økt makspris.

Det andre var dette måltidet i skolen, som veldig mange foreldre hadde sett fram til. Dette skulle man få gjennomført nå, siden det var veldig høyt på den politiske agendaen under valgkampen. Kan representanten Ryan nå gi noen garanti for når man eventuelt kommer tilbake til dette med skolemåltid? Når vil dette bli innført, og vil dette være et av valgløftene som man kan se fram til er innført innen denne valgperioden?

Inge Ryan (SV) [13:54:50]: Jeg tror SV har fått innført veldig mange av de løftene vi gikk til valg på. Nå har denne regjeringa sittet ca. 13 måneder, og fram til neste valg vet vi at det er nesten tre år. Det betyr at vi er veldig godt i gang med å innfri mange av løftene som SV hadde, og ikke minst mange av løftene i Soria Moria-erklæringa.

Det er slik at denne regjeringa bygger på Soria Moria-erklæringa. Der fikk SV betydelig gjennomslag for sin politikk, som gjorde at vi gikk inn i denne regjeringa. Det er den som gjelder for Regjeringa. Så vil sjølsagt SV framover jobbe med en del av sine saker som vi ikke nådde fram med på Soria Moria, både på landsmøter og i diverse partiprogram. Slik vil det være for alle parti. Men for oss er det Soria Moria-erklæringa som gjelder, og der står det ingen ting om at man skal ha varm skolemat innført i løpet av denne stortingsperioden.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Siv Jensen (FrP) [13:56:04]: Jeg synes mye av denne finansdebatten har vært et forsøk fra regjeringspartiene på å spore debatten bort fra det statsbudsjettet som faktisk blir vedtatt. I den grad man har snakket om budsjettets innhold, har det vært floskler og store ord, og i stedet har man brukt mye tid på å skape et inntrykk av at det er umulig for dagens opposisjonspartier å samarbeide.

Det jeg opplever, er at man her gjør et forsøk på å dekke over sine egne samarbeidsproblemer. Det var et hav av forskjell mellom SV og Arbeiderpartiet før Soria Moria. Man ser at selv om man har sittet på Soria Moria og forhandlet, er det fortsatt et hav av forskjell mellom regjeringspartiene på en rekke områder. Den debatten ser vi daglig. Det er uenighet om forsvarspolitikk, utenrikspolitikk, energipolitikk – for å nevne noen helt essensielle områder for nasjonen Norge. Det er et faktum.

Å bruke denne finansdebatten til å forsøke å skape et inntrykk av at det skulle være vanskeligere for dagens opposisjonspartier, eller nærmest forvente at vi skulle ha kommet lenger enn de rød-grønne partier hadde gjort på tilsvarende tidspunkt for fire år siden, synes jeg rett og slett er tåpelig. Jeg synes man burde bruke tid på å snakke om det budsjettet som faktisk blir vedtatt, for det er det som kommer til å prege nasjonen Norge neste år – om

man har bevilget nok penger til å bekjempe fattigdom, som var en av de store sakene, særlig til SV, før valget. Hva har man gjort for å redusere fattigdomsproblemene for alle landets minstepensjonister som lever under fattigdomsgrensen? Jeg synes det er flaut å bo i et av verdens rikeste land, og så klarer man ikke å gjøre noe for 100 000 pensjonister som lever på et eksistensminimum. Det er klart vi kunne gjort noe med det. Det er bare å øke minstepensjonen. Fremskrittspartiet har foreslått det, og jeg registrerer at det blir nedstemt i løpet av voteringen i dag. Det synes jeg er trist.

Hadde man ønsket å gjøre noe med utfordringene i helsevesenet, hadde man sanert gjelden til sykehusene. Man hadde sørget for å bedre mulighetene for sykehusene til økt pasientbehandling. Når nær sagt samtlige av våre sykehus gir uttrykk for at den eneste måten å få dette til på er å øke den innsatsstyrte finansieringen, synes jeg det er bemerkelsesverdig at Regjeringen går motsatt vei og reduserer den innsatsstyrte finansieringen, når man har bevis for at jo høyere prosentsatsen er, jo mer effektiv er driften av landets sykehus. Det får Regjeringen redegjøre for selv.

Så har man prøvd å skape et inntrykk av at Fremskrittspartiets budsjettalternativ er urealistisk, er på en egen klode, på en egen vidde. Den har jeg lyst til å returnere, særlig til SV, som oppfører seg nå som om de har flere tiårs erfaring som et statsbærende parti. Jeg synes det er litt underholdende å sitte og høre på SVs talsmenn. Da SV la frem sine alternative statsbudsjetter, foreslo de bl.a. et kutt i Forsvaret på 3 milliarder kr, og de mente de kunne innestå for at det var et veldig ansvarlig budsjett. Da var det parlamentarisk leder Kristin Halvorsen som la det frem. Nå sier finansminister Kristin Halvorsen at det er helt urealistisk å kunne foreta et kutt i den størrelsen. Dette er i beste fall et gigantisk voksenopplæringsprosjekt for partiet SV.

Så gikk finanspolitisk talsmann og leder av finanskomiteen Karl Eirik Schjøtt-Pedersen til angrep på Fremskrittspartiet i stedet for å fortelle om Regjeringens budsjett – igjen en fordekningsmekanisme. Der har jeg lyst til å ta to av utfordringene. Det første Schjøtt-Pedersen var innom, var en uttalelse fra meg om at full barnehagedekning ville kommet uansett. Det innestår jeg for. To av statsrådene som har sittet i denne salen i hele dag, nemlig finansministeren og kunnskapsminister Øystein Djupedal, var jo arkitektene bak barnehageforliket sammen med meg og Fremskrittspartiet. Hadde ikke det skjedd, hadde vi altså ikke hatt den progresjonen i utbyggingen av barnehager. Det var fordi SV og Fremskrittspartiet fant hverandre i en sak hvor vi i utgangspunktet stod langt fra hverandre, at de andre partiene kom med og man fikk fart i både utbyggingen av og prissettingen på barnehageplasser. Det synes jeg ikke at Karl Eirik Schjøtt-Pedersen skal forsøke å bortforklare. Det var jo som en følge av *det* at Arbeiderpartiet kom med i det brede barnehageforliket, og vi er stolte av å ha vært med på det.

Denne debatten bærer preg av store floskler, store ord og et forsøk på å fordekke det budsjettet som landet skal styres etter i 2007. Vi skal i løpet av kommende år sørge for å avsløre mange av de feilvalgene, feilprioriteringene og feilbudsjetteringene som denne regjeringen nå gjør, som dessverre kommer til å redusere velferden på mange områder der Regjeringen selv sier at velferd skal prioriteres.

L o d v e S o l h o l m hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hill-Marta Solberg (A) [14:01:28]: Vi er mange som har merket oss at Fremskrittspartiet ikke synes så særlig om at det blir stilt spørsmål ved deres budsjett i finansdebatten, men i et replikkordskifte må vel det kanskje være lov.

Jeg skal spare Fremskrittspartiets formann for å spørre om den økonomiske politikken, og utfordre representanten Jensen på et helt annet punkt, som, ifølge lesning av Fremskrittspartiets budsjettforslag, merker seg ut. Kanskje er en av de aller største utfordringene kloden står overfor, klimaendringer. Vi ser dem komme, vi ser dem komme mye raskere enn noen hadde trodd, og vi får stadig sterkere dokumentasjon på at det henger sammen med utslipp av klimagasser.

Fremskrittspartiet ønsker jo å komme i regjering, og da er det interessant å vite hva Fremskrittspartiets formann mener om disse spørsmålene. I budsjettet framkommer det følgende: Man kutter drastisk i bevilgningene til jernbane. Der skal bilkjøring være alternativet. Det skal sågar også gjøres billigere. Så skal det ikke gjennomføres rensing av CO_2. Det er borte i Fremskrittspartiets budsjett. Miljøverndepartementets budsjett er kuttet kraftig. Man sanerer hver eneste krone som er til både internasjonal og nasjonal miljøpolitikk. Hva er Fremskrittspartiets svar på disse utfordringene?

Siv Jensen (FrP) [14:02:45]: Først må jeg få lov å si at jeg synes det er veldig gledelig at både regjeringspartiene og andre retter mye oppmerksomhet mot Fremskrittspartiets politikk. Det betyr jo bare at den blir presentert i langt bredere skala enn den ellers ville blitt hvis bare vi presenterte den, så jeg takker for den hjelpen.

Dernest til klimaspørsmålet. Det blir ikke bedre klima av at vi har et omfattende byråkrati i Miljøverndepartementet. Det er direkte forbausende at Hill-Marta Solberg mener det. Men det som kanskje kunne vært et bidrag, var å fornye bilparken, som ville gjort at flere av oss hadde hatt råd til å kjøre rundt i miljøvennlige biler til en anstendig pris, og at vi fikk vraket alle de bilene som forurenser, og dermed hadde fått fornyet bilparken. Det blir det et bedre miljø av. Det blir ikke mer miljøvennlig energiproduksjon i Norge av at vi bruker milliarder av kroner på CO_2-rensing. Kanskje vi heller skulle bruke energien vår på bokstavlig talt å utvikle nye energiprosjekter der hvor Norge har rikelige muligheter og anledning til å være i førersetet i verden – på å produsere miljøvennlig energi, som vi har alle forutsetninger for å få til.

Ola T. Lånke (KrF) [14:04:01]: I sitt alternative statsbudsjett går Fremskrittspartiet inn for å etablere et ekstra utenlandsbudsjett på 7 milliarder kr til tiltak som etter fremskrittspartiteorien ikke skal påvirke norsk økonomi, fordi pengene da brukes utenlands. Dette dekker så Fremskrittspartiet inn en og en halv gang ved å kutte i bistandsbudsjettet til de fattige i andre land. Dersom hensikten var å bruke mer penger uten å skade norsk økonomi, henger jo ikke dette helt sammen.

Men så vil også Fremskrittspartiet bruke 23 milliarder kr ekstra av oljepengene som skulle sikre våre barns framtid, til mer forbruk hos oss i dag. Fremskrittspartiet har jo stor tro på at å bruke mer penger i Norge vil føre til bedre levevilkår her, mens man samtidig ved å bruke mye mindre penger på innsats mot fattigdom ikke ser noen som helst negative effekter der ute. Verdens utviklingseksperter er, som vi vet, enige om at utryddelse av fattigdom i verden må baseres på gjeldslette, handel og økning av bistand fra de rike land. Hvordan henger dette sammen? Er det slik at Fremskrittspartiet ikke ser noen hensikt i å bidra til å avhjelpe fattigdom ute?

Siv Jensen (FrP) [14:05:15]: Til det siste først: Også i Fremskrittspartiets budsjettalternativ foreslår vi faktisk en økning av gjeldsletten. Vi er for det, fordi vi mener det virker. Vi er også for økt handel. Vi står her i en motsetning til mange andre partier i denne sal som opererer med en utrolig dobbeltmoral når de ønsker å opprettholde handelsbarrierer og handelshindre overfor verdens fattigste land, som vi selv skal berike oss på og tro at det eneste som hjelper, er ensidig stat til stat-bistand, som gjerne havner i lomma på korrupte ledere, i stedet for å komme ut til dem som virkelig trenger det. Handel har vist seg å være et effektivt virkemiddel i alle sammenhenger. Da må vi også sørge for at de fattige landene får ta del i det.

Jeg synes at de som kritiserer Fremskrittspartiets bistandspolitikk, først skal gå i seg selv og forklare hvordan det har seg at 50 år med tradisjonell bistandspolitikk i Afrika, bare har gjort det kontinentet fattigere. Noen få mennesker har fått hjelp – det er helt korrekt – men fattigdommen er brutal, og den er synlig. Da må de som går i bresjen for tradisjonell bistand, selv begynne å forklare hvorfor de vil fortsette med en medisin som åpenbart ikke virker.

Inge Ryan (SV) [14:06:31]: Fremskrittspartiet har ved flere anledninger uttrykt at de har et mål om å komme i regjering. Med det budsjettet som Fremskrittspartiet legger fram her, der de øker det med 23 milliarder kr, frir man neppe til Høyre. Så har de også et budsjett som reduserer bistanden med 10 milliarder kr. Da frir man neppe til Kristelig Folkeparti.

Betyr det at representanten Jensen og Fremskrittspartiet har gitt opp håpet om å få til en regjering på høyresiden i Norge?

Siv Jensen (FrP) [14:07:02]: Jeg synes det er rørende, jeg, med denne forferdelige omsorgen som både SV, Arbeiderpartiet og Senterpartiet har vist i denne debatten, for hvorvidt det lykkes Høyre og Fremskrittspartiet å oppnå et samarbeid eller ikke. Den eneste grunnen til at disse partiene er så opptatt av dette, må jo være den reelle frykten for å få et regjeringsalternativ som konkurrent. Jeg kan ikke forstå dette på noen annen måte. Jeg synes faktisk dette begynner å bli litt underholdende.

Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet hadde enorm avstand mellom seg før de satte seg ned på Soria Moria og forhandlet, men den avstanden ser vi jo hver dag ikke er vekk. Det er svære diskusjoner innad i de samme regjeringspartiene mot hverandre om både dette og hint. SVs stortingsrepresentanter demonstrerer ute på plenen istedenfor å sitte inne i stortingssalen. Jeg synes vi har nok eksempler det siste året på at selv om de tre partiene har flertall, er ikke samarbeidet på alle måter så forferdelig vellykket. Det bør kanskje regjeringspartiene ta inn over seg i stedet for å være så rørende opptatt av et potensielt samarbeid mellom andre partier.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [14:08:25]: Ein raudgrøn tråd i dette budsjettet er meir pengar til kommunane og dermed auka kommunalt sjølvstyre. Viss det lokale sjølvstyret skal ha noka meining, må kommunane og dei folkevalde der ha økonomisk handlingsrom til å driva politikk og utforma tenestene sine i tråd med det folk lokalt ynskjer og treng. Senterpartiet meiner meir lokalt folkestyre fører til meir lokalt tilpassa velferd og dermed til betre velferd.

Ein motsats til dette samfunnssynet er ein sentralistisk politikk som går ut på at Stortinget øyremerkjer midlar og overlet til tusen på tusen av byråkratar å styra velferdspolitikken. Den lokale nyansen, det spesielle behovet, kjem då fort i skuggen.

Kor står eigentleg Framstegspartiet i dette spørsmålet? Er dei einige med oss i at kommunane skal vera drivkrafta i velferdspolitikken, eller skal staten og byråkratiet styra langt på veg uavhengig av lokale ynske og forhold?

Siv Jensen (FrP) [14:09:32]: Nå synes jeg Meltveit Kleppa virkelig brakte opp et interessant perspektiv. Hun refererte til tusener på tusener av byråkrater. Kanskje hun skal gå til sin egen regjering og prøve å sette i gang et prosjekt for hvordan vi på en mer effektiv måte kan bruke folks skattekroner slik at de blir brukt til tjenesteproduksjon fremfor papirflytting og byråkrati. Det er klart at det er mulig.

Fremskrittspartiet er for det lokale selvstyret. Fremskrittspartiet er for at kommunepolitikerne skal kunne rå i størst mulig grad over de oppgavene de er satt til å styre. Det er en av grunnene til at vi har vært kritisk til mange av de innblandingene som Miljøverndepartementet gjør, som Fylkesmannen gjør, hvor man direkte griper inn i enstemmige vedtak fattet av lokale kommunestyrer, og det burde bekymre Meltveit Kleppa mye mer. Denne saken har Fremskrittspartiet reist mange ganger, men dessverre får vi ikke støtte av de partiene som *sier* at de er opptatt av det lokale selvstyret.

Og til slutt: Vi er svært opptatt av at de viktigste primæroppgavene som kommunene er satt til å gjøre, nemlig

å ta vare på våre eldre og våre barn, skal prioriteres over alt annet. Derfor øremerker vi midler til eldreomsorg og skole.

Lars Sponheim (V) [14:10:49]: Representanten Siv Jensen og jeg kunne sikkert fort bli enige om at den sittende rød-grønne regjering bør få avløsning ved første anledning. Vi kan sikkert også bli enige om at sannsynligheten for at det vil skje, er ganske stor. Det ser vi bl.a. på hvordan Arbeiderpartiet godblunker til sentrumspartiene i denne sal. Det er nok et forsøk på å investere «beyond» 2009.

Det store spørsmålet er: hva så? På denne bakgrunn var jeg veldig spent på Fremskrittspartiets alternative budsjett. Hvor ligger invitasjonene til det å kunne se noen endring av det som er avstanden, å lese i budsjettinnstillingen i dag – ikke det at jeg mener at Fremskrittspartiet skal utslette seg selv og bli lik de andre partiene, men en strateg som Siv Jensen har helt sikkert et siktemål der ute for hvor politikken skal treffe. Kan jeg få en leserveiledning i Fremskrittspartiets budsjett? Hvor er det jeg skal se etter invitasjoner i dette budsjettet, og hvor er det bevegelsene går mot et slikt mulig siktemål?

Siv Jensen (FrP) [14:11:55]: For det første: Jeg mener at eventuelle bevegelser skjer gjennom samtaler og forhandlinger mellom partiene, ikke gjennom et alternativt statsbudsjett, som er et bevis for det partiprogrammet som Fremskrittspartiets stortingsgruppe har gått til valg på. Vår jobb nr. 1 er å fremme de forslagene vi har gått til valg på. Alt annet ville vært en hån mot alle våre velgere. De skal være helt sikre på at vi gjør alt det vi kan for å ivareta vår politikk.

Men la meg snu dette tilbake til Venstres leder, Lars Sponheim. Hvor i Venstres budsjett ligger det en invitasjon til samarbeid med Fremskrittspartiet? For spørsmålet blir jo hele tiden stilt den ene veien! Man forventer på en måte at det er Fremskrittspartiet, og Fremskrittspartiet alene, som skal nærme seg resten av det politiske Norge. Men Fremskrittspartiet har altså en betydelig større oppslutning enn partiet Venstre. Jeg tror kanskje våre velgere forventer at vi holder fast på vår politikk, men hvis Lars Sponheim mener at vi gjennom alternative budsjetter skal synliggjøre samarbeidsvilje, forventer jeg at det også gjelder Venstre, Kristelig Folkeparti og Høyre.

Lars Sponheim (V) [14:13:01]: Jeg svarer gjerne på det, president.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme. Representanten Sponheim får nok høve til å svare seinare i debatten.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [14:13:30]: Sist fredag var ein spennande dag for mange fjernsynssjåarar. Gjennom hausten har store delar av folket benka seg rundt TV 2-sendingane fredagskveldane og kost seg med foxtrot, samba, quickstep og rikskjendisar i kamp om dommarane og sjåarane sin gunst. Og fredag vart altså den siste spenninga utløyst i den store dansefinalen.

I Kristeleg Folkeparti har me kalla budsjettalternativet vårt for «Ein annan dans». Me er ikkje redde for å verta bydde opp eller å by andre opp til dans på den politiske parketten. Men i motsetnad til TV 2-programmet kan ikkje tilskodarane til budsjettprosessen slå av programmet viss dei er misfornøgde. Vedtaka i Stortinget får direkte konsekvensar for kvardagslivet til folk flest. Derfor må breidda i budsjettet femna om alle, privatpersonar så vel som næringsliv, offentlege tenester og frivillige lag og organisasjonar osv.

Kristeleg Folkeparti har ikkje vore ute etter å svartmåla eller krisemaksimera. På fleire område har me faktisk gjeve gode karakterar til Regjeringa sine prestasjonar. Me er godt fornøgde med at satsinga på bistand held fram. Innafor realistiske budsjettrammer er det heller ingen grunn til å setja strykkarakter på framlegg som gjeld kommuneøkonomi og offentleg infrastruktur.

Men prestasjonane kan forbetrast på fleire andre område. Satsinga på omsorg er skuffande svak. Løyvingane til helseføretaka er så stramme at ein med god grunn må frykta at det vil gå ut over behandlingstilbodet til pasientane. Opptrappingsplanen for psykisk helse vert berre følgt delvis opp. Mange personar som på grunn av ulike funksjonshemningar treng omfattande tenestetilbod frå kommunen, opplever at kommunen må prioritera dei frie midlane til andre føremål.

Budsjettkapitla om utdaning og forsking liknar vel meir på ei tung vandring i myrlendt terreng enn på ein fengjande sportsdans. Regjeringspartia har tydelegvis avgrensa tiltru til at verksemdene sjølve er i stand til å styra forskinga. Og kutt eller manglande opptrapping av løyvingar til universitet, høgskular og stipendiatstillingar svekkjer utdaningstilbodet og forskingsinnsatsen i høgskule- og universitetssystemet over heile landet.

At kunnskapsministeren og regjeringspartia har eit engasjement for barnehagetilbodet, trekkjer me ikkje i tvil. At dei tre partia har lagt om barnehagepolitikken i forhold til kva dei meinte i opposisjon, tek me til etterretning. Og når det gjeld prioritering mellom dekningsgrad og makspris, så kjem me med ein forsiktig gratulasjon for kursskiftet, men eg vil gjerne etterlysa det same engasjementet for høgare utdaning og forsking.

I familie- og oppvekstpolitikken trengst det ein annan dans! Kristeleg Folkeparti vil gje alle foreldre eit reelt høve til å velja arbeid i eller utanfor heimen medan borna er små. Born treng tryggleik og tid i lag med foreldra sine. Kristeleg Folkeparti vil difor gje borna forkjørsrett. Det gjer me best ved tiltak som styrkjer familien. Særleg vil me styrkja fedrane sitt omsorgsansvar gjennom å auka foreldrepermisjonen med ei veke, øyremerkt til far. At regjeringspartia er mot meir reell valfridom, er vel kjent. Men eg er overraska og skuffa over at heller ikkje det å auka farspermisjonen vert prioritert av Regjeringa.

Så må eg få avslutta med nokre ord om den såkalla «frivillighetspakken». Kristeleg Folkeparti er nøgd med at dei endringane som regjeringspartia i Stortinget har gjort i budsjettet, i hovudsak dreier seg om å betra forhol-

da for frivillige lag og organisasjonar. Smertefulle kutt i løyvingane til folkehøgskular og til samlivskurs i regi av frivillige og i tilskot til private kyrkjebygg er retta opp. Kapasiteten i rusinstitusjonar åtte av ideelle organisasjonar og stiftingar vert betre utnytta. Dette gjev håp til fleire rusmisbrukarar. Endringane i budsjettet er ein siger for frivillig samfunnsinnsats.

Men me er ikkje i mål på dette feltet. Kristeleg Folkeparti ønskjer framleis å stimulera endå meir til frivillig innsats. Gåvefrådraget må aukast, og det frivillige barne- og ungdomsarbeidet på lokalt plan må styrkjast. Me vil styrkja innslaget av frivillige organisasjonar i bistandsarbeidet både utanlands og i integreringsarbeidet innanlands. Me trur på verdien av levande, frivillig innsats. Difor oppfordrar me Regjeringa til å prioritera frivillig arbeid også utanom den korte perioden frå statsbudsjettet vert lagt fram til finansinnstillinga vert avgjeven.

Omsorg, oppvekst og frivillig innsats er hovudinnhaldet i den politiske dansen som Kristeleg Folkeparti byr opp til. Og eg kan lova alle dansepartnarar at om dansen inneheld desse programpostane, skal ikkje Kristeleg Folkeparti vera den første til å forlata parketten.

Presidenten: Ja, det kjem vel an på musikken.

Det blir replikkordskifte.

Reidar Sandal (A) [14:18:54]: Eg har ikkje tenkt å stille spørsmål om Kristeleg Folkeparti sine dansetrinn, sjølv om representanten Sørfonn snakka ein god del om det.

I finansinnstillinga går Kristeleg Folkeparti inn for å bruke ein liknande sum av oljepengane som det Regjeringa gjer. Vi ser òg at Kristeleg Folkeparti er det av dei tidlegare regjeringspartia som utmerkar seg når det gjeld bruk av skattar og avgifter, ved at dei foreslår å redusere skatte- og avgiftsnivået med ca. 170 mill. kr. I sterk kontrast til dette finn vi forslaget frå Framstegspartiet om ein ekstremt høg bruk av oljepengar, som må føre til at det blir sterkt press på renta og kronekursen. Eg vil derfor spørje: Meiner representanten Sørfonn at Framstegspartiet, som han i førre periode gjorde mange budsjettavtaler med, fører ein ansvarleg økonomisk politikk?

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [14:20:00]: Eg har jo mest lyst til å snakka om Kristeleg Folkepartis budsjett, men på oppfordring kommenterer eg gjerne andre sine.

Eg har respekt for dei ulike partia på Stortinget, med ulik politikk og med ulik tilnærming til ulike saksområde. Det eg òg registrerer, er at i den regjeringa som mitt parti var med i, var det mogleg å finna fram til felles budsjettløysingar som me kunne stå godt oppreiste med, òg i samarbeid med Framstegspartiet.

Kristeleg Folkeparti er eit sentrumsparti. Det har me vore, det er me, og det ønskjer me å vera. Det er med på å forma vår politikk. Me søkjer dei beste løysingane, der me kan få mest mogleg gjennomslag for den politikken som me trur på. Det har me gjort, og det kjem me til å fortsetja med.

Kåre Fostervold (FrP) [14:21:05]: Kristelig Folkeparti har i media og i denne sal kritisert *ett* av Fremskrittspartiets forslag til å løse den omfattende grensehandelen, nemlig vårt forslag om å harmonisere norske alkoholavgifter med avgiftene i land som grenser til vårt eget. Denne avgiften på alkoholholdig vare er i stor grad med på å bidra til handelslekkasjen til f.eks. Sverige på godt over 10 milliarder kr. Likevel øker Kristelig Folkeparti denne avgiften i sitt budsjettforslag. Ser ikke Kristelig Folkeparti at denne handelen er en stor utfordring for næringslivet som holder til langs grensen, og tror ikke representanten at de skyhøye alkoholavgiftene bidrar til handel med ulovlige og kanskje farlige smuglervarer, der staten absolutt ikke har noen kontroll over verken kvalitet, omsetning eller skatteinntekter?

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [14:21:57]: Grensehandel er ei utfordring, men det er òg alkoholproblema. Difor har faktisk alle siviliserte land ein eigen alkoholpolitikk, og ingen land blandar næringspolitikken og alkoholpolitikken. Dei utgjer kvar for seg ein fullstendig politikk og står på kvar sine sjølvstendige bein. Det ser ein i ein god del land i Europa. Frankrike og Tyskland har ganske nyleg diskutert å heva alkoholavgiftene for å dempa skadeverknadene av alkoholmisbruk. Mange EU-land diskuterer tiltak mot promillekjøring. Finland angrar på eksperimentet dei gjorde med å senka alkoholavgiftene. Dei ser store konsekvensar av det, noko som vart stadfesta her i salen for halvanna veke sidan av vår statsminister. Kristeleg Folkeparti meiner at det er ein så nøye samanheng mellom pris, bruk og misbruk at me står oppreist med forslaget vårt om å auka alkoholavgiftene.

Inge Ryan (SV) [14:23:09]: Jeg er ikke noen stordanser. Derfor har jeg store problemer med å se forskjellen på den dansen som Regjeringa danser, og den dansen som Kristelig Folkeparti presenterer for oss.

Det er altså 0,3 pst. i forskjell på budsjettforslaget til Kristelig Folkeparti og forslaget til Regjeringa. Det er en mikroskopisk forskjell. Derimot er det veldig stor forskjell på budsjettforslaget til Kristelig Folkeparti kontra Høyres, og ikke minst på Kristelig Folkepartis kontra Fremskrittspartiets.

Mitt spørsmål til representanten Sørfonn blir derfor: Er man mer bekvem med det budsjettforslaget som Regjeringa legger fram, er man mer fortrolig og enig i det, enn med det budsjettforslaget som det tidligere regjeringspartiet Høyre la fram, og det Fremskrittspartiet nå legger fram?

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [14:23:56]: Eg må innrømma at kunnskap om og erfaring med dans heller ikkje er mi sterkaste side.

Når det gjeld økonomisk politikk og samarbeid, har me, som eg sa i eit tidlegare replikksvar, vår politikk. Me søkjer løysingar der me får mest mogleg gjennomslag for vår politikk.

I den regjeringa som me var med i i førre periode, viste det seg at det var mogleg å finna gode kompromissløysingar der me kunne stå godt oppreist. I motsetning til det som me ser no, vart diskusjonane førte internt i regjeringskvartalet, og me stod samla om det me vart einige om gjennom gode prosessar. No er me i ein annan situasjon, no er me i opposisjon, og me, på lik linje med andre opposisjonsparti, fremjar og viser vår politikk.

Erling Sande (Sp) [14:25:06]: Kristeleg Folkeparti har eit engasjement for frivillig sektor. Det har vi òg i Senterpartiet. Og regjeringspartia har styrkt frivillig sektor på fleire område, ikkje minst har den styrkte kommuneøkonomien vore viktig for det frivillige kulturlivet. Vi veit at Kristeleg Folkeparti har gode intensjonar for frivillig sektor, men vi opplevde i førre periode at også Kristeleg Folkeparti var med på kutt i løyvingane til viktige frivilligheitsområde, slik som studieforbunda og den viktige frifondordninga.

Så spørsmålet til representanten Sørfonn, for å bruke hans eigen retorikk, er: Kan Kristeleg Folkeparti love ein annan dans – og auka støtta til frifondordninga for barn og unge og støtta til studieforbunda i tida framover?

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [14:25:47]: Me ser på heile frivillig sektor som viktig, med alle sine ulike element og avskyggingar – om eg kan bruka eit slik uttrykk – og me ønskjer mangfaldet. Kanskje er det her forskjellen er størst når det gjeld den førre regjeringa og denne, nemleg at me ønskte – og me ønskjer – å dyrka eit mangfald framfor å styra, i form av sterkare statstilskott, ein del av utviklinga i frivillig sektor. På alle område kjem me til å sørgja for at frivillig sektor skal ha gode levevilkår òg i tida som kjem, same kva for sektor det dreiar seg om.

Marianne Aasen Agdestein (A) [14:26:43]: Kristelig Folkeparti har en sterk røst når det gjelder solidariteten til de fattige både i inn- og utland. Derfor er jeg glad for at Kristelig Folkeparti støtter Regjeringens økning i bistandsbudsjettet. Men vel så viktig som årlig økning er hvordan vi bruker disse pengene, noe jeg antar representanten Sørfonn også er enig i. Her må vi bli bedre og mer effektive. Men ikke alle partier er enig med oss i at vi har et såpass høyt nivå på bistandsbudsjettet som vi ser i neste års budsjett. At Fremskrittspartiet har et annet syn på bistand, er vi vel kjent med, men hvordan stiller Kristelig Folkeparti seg til at den tidligere nære samarbeidspartner Høyre kutter 1,4 milliarder kr i bistandsbudsjettet?

Hva mener Kristelig Folkeparti om den nye måten bistandspolitikken er utformet på i Høyres budsjettforslag, i form av kutt på 1,4 milliarder kr, men med 200 millioner kr mer i redusert toll?

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [14:27:38]: Bistand er veldig viktig. Me ser på det som ei rein symbolhandling for eit rikt land, men det er mykje meir enn det, og det er realitetane som betyr absolutt mest for oss. Derfor har me kjempa for og vil kjempa for at norsk bistand skal vera på verdstoppen. Det har me råd til, og det skuldar me òg dei fattigaste av dei fattige.

Så vert eg på nytt invitert til å kommentera andre sine budsjett. Eg likar ikkje så godt å kommentera andre sine budsjett. Eg likar betre å snakka om Kristeleg Folkeparti sitt budsjett. Men eg er godt fornøgd med at i eit regjeringssamarbeid med Høgre hadde me ikkje problem med å få gjennomslag for vår budsjettpolitikk.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [14:28:48]: Statsbudsjettet for 2007 er det fyrste gjennomarbeidde framlegget til budsjett frå ei fleirtalsregjering på over 20 år.

Eg vil peika på tre viktige forskjellar frå «vanlege» mindretalsregjeringsbudsjett:

1. Ingen «hemmelege» forhandlingar med eitt eller fleire opposisjonsparti, ergo mindre ståk og støy, og ingen bilete av folk ut og inn av mange dører i Stortinget.
2. Regjeringa og regjeringspartia lyttar. Det har vore meir tid og rom til å få innspel frå partar, organisasjonar og andre. Høyringane i Stortinget er tekne på alvor. Kristeleg Folkeparti har kome med konkrete innspel. Dei har òg blitt høyrde. Ein frå før god frivilligheitsprofil har blitt enda meir tydeleg.
3. Stortingsgruppene til regjeringspartia har vore tungt involverte under heile prosessen.

Alt i alt: Eit breitt forankra budsjett.

Statsbudsjettet er eit sentralt verkemiddel for å innfri valløfte, og spesielt for å følgja opp Soria Moria-erklæringa. Ei fleirtalsregjering har større sjansar enn ei mindretalsregjering til å innfri løfte. Ei mindretalsregjering må i praksis, dvs. over tid, ofte samarbeida med ulike parti. Det krev ulike former for gjennomslag. Dette kan stå i motstrid til å innfri løfte. Sett på spissen: Det kan bli viktigare å få vedteke eit budsjett enn kva budsjettet inneheld. Forliket mellom Arbeidarpartiet og Bondevik II var ikkje noko skattelettebudsjett, trass i at lågare skatt var det overordna målet for budsjettpolitikken til Bondevik II.

Budsjettet har endra den politiske samtalen. Det politiske ansvaret for budsjettet og finanspolitikken er klargjort og tydelegare enn før. Dette gjer òg diskusjonen om budsjettet ryddigare. Kritikk og forslag til endringar kan rettast til dei som sit med ansvaret.

Både penge- og finanspolitikken påverkar den norske økonomien, og skal medverka til ei stabil utvikling. Den viktigaste utfordringa for finanspolitikken er å handtera bruken av såkalla oljepengar. Di større utanlandsdelen av pensjonsfondet blir, di meir oljepengar tilseier handlingsregelen at vi kan bruka. No er vi inne i ein høgkonjunktur som bør tilseia varsemd med bruken òg av offentlege midlar. I og med dette budsjettet viser regjeringspartia vilje og evne til eit slikt ansvar, på same tid som vi leverer og innfrir valløfte i stor stil. Ei viktig forklaring er sjølvsagt den bevisste og uttalte vektlegginga av fellesskapsløysingar framfor ny og stor skattelette. Meir høgrepolitikk i dag – skattelette – måtte ha gått i hop med kutt i offentlege utgifter, forbruk og investeringar. Dette hadde ført til ei anna samfunnsutvikling enn det vi og folk flest ynskjer.

Senterpartiet gjekk til val på ei ny regjering fordi vi meinte dei ressursane og moglegheitene vi har i dette landet, skal forvaltast på ein meir klok og framtidsretta måte. Regjeringa har no lagt eit godt grunnlag for den økonomiske politikken: ei betre og meir framtidsretta fordeling mellom grupper og distrikt, ein ny og framtidsretta næringspolitikk med styrkt samferdsel som basis og tydeleg styrking av lokale velferdstilbod.

Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet lova 1 milliard kr meir enn Bondevik II pr. år til veg, og det same til bane. Vi held løfta. Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet lova ei satsing på omsorg, skule og helse i kommunane. Ei historisk styrking av kommuneøkonomien er på plass. Folk flest i kvar einaste kommune i dette landet kjenner no dette. Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet lova eit eige kulturlyft. Det blir følgt opp krone for krone. Du verda kor mykje glede og inspirasjon desse midlane gir!

Senterpartiet er svært nøgd med handlingsplanen mot fattigdom, med auka bistandsbudsjett og mykje, mykje meir. Vi har høgare mål! Vi har òg store utfordringar!

Eit grundig og framtidsretta arbeid må nedleggjast når det gjeld tilhøvet mellom næring og miljø. Mongstad og Kårstø er viktige stikkord. Vi er godt nøgde med at vi er komne så langt der, og òg at nødvendig dialog er på plass for å følgja opp NO_x-protokollen.

Eit tankevekkjande aukande sjukefråvær gjer at vi må intensivera innsatsen for meir førebyggjande arbeid på skulen, arbeidsplassen og i heimane. Vi er på god veg – vi har tre budsjett til!

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Leirstein (FrP) [14:34:07]: Jeg registrerer at også Senterpartiet, som et av de tre regjeringspartiene, er veldig godt fornøyd med budsjettet – noe annet ville jo forundret oss i denne sal. Men det jeg også konstaterer, er at Senterpartiet ofte ønsker å gi inntrykk av at man er det mest distriktsvennlige partiet. Jeg hører stadig at Senterpartiet snakker om at det er viktig at folk skal være bosatt i Distrikts-Norge. Mitt utgangspunkt da er at det må være slik at det er levelig for folk å bo i Distrikts-Norge, f.eks. i forhold til dette med lavere drivstoffutgifter, lavere utgifter knyttet til bilhold osv., hvor man kanskje ikke har de alternativene som vi som bor på det sentrale Østlandet, har. Hvorfor er ikke Senterpartiet mer på hogget i forhold til å kreve at man får ned utgiftene for dem som bor i Distrikts-Norge – få ned utgiftene for næringslivet i Distrikts-Norge slik at man kan transportere varene sine langt rimeligere enn det man kan i dag, med de skyhøye avgiftene som i dag er lagt på bilhold?

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [14:35:06]: Det er heilt rett at Senterpartiet er svært oppteke av ein god og framtidsretta distriktspolitikk. Akkurat i dag legg kommunalkomiteen siste hand på verket med innstillinga i samband med ei eiga stortingsmelding om distrikts- og regionalpolitikken. Så langt har eg i det heile ikkje sett noko engasjement frå Framstegspartiet for å stilla opp for dei mange tiltaka som der er foreslått for verkeleg å gjera det mogleg for fleire å velja å bu i distrikta.

Så er det òg rett at samferdsel er viktig. Det aller viktigaste der er faktisk å sørgja for eit betre vegnett og betre framkomsttilhøve. Det betyr noko for folk flest, og det betyr faktisk òg veldig mykje for næringslivet. I dette budsjettet ser vi òg ytterlegare distriktspolitiske tiltak.

Jan Tore Sanner (H) [14:36:15]: Senterpartiets finanspolitiske talsmann pleier å slå seg løs om sommeren med meningsløse, eller ganske meningsfulle, utspill som vekker det politiske Norge fra dvalen. I sommer gikk han til angrep på boligeiere, særlig bosatt i byene. Det som er mer oppsiktsvekkende, er at Senterpartiets finanspolitiske talsmann bringer den debatten inn i Stortinget, og fra Stortingets talerstol i dag tar til orde for at man skal begynne å beskatte folks renteutgifter. Det påkaller oppmerksomhet fra parlamentarisk leder i Senterpartiet – det bør i hvert fall gjøre det. Jeg vil be om at Senterpartiets parlamentariske leder avklarer: Er det Senterpartiets og Regjeringens politikk at folk skal begynne å betale skatt på sine renteutgifter? Det er en dårlig melding til unge i etableringsfasen, særlig de som er bosatt i byene, med store lån og med stor bekymring over at vi nå har en rød-grønn regjering som presser opp rentenivået (presidenten klubber), som øker skatten på bolig, og hvis man i tillegg ikke lenger skal få fratrekk for rentene på selvangivelsen, vil det være en dårlig julehilsen fra den rød-grønne regjeringen.

Presidenten: Presidenten må be om at ein respekterer taletida.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [14:37:30]: Eg trur ingen som for ti år sidan følgde Per Olaf Lundteigen sitt engasjement for ei meir rettferdig skattlegging av bustader, vil kalla det for å gå til angrep på bustadeigarar. Tvert imot har Senterpartiet kontinuerleg vore oppteke av at den enkelte – òg han som ikkje har så veldig mykje å rutta med – skal ha moglegheit både til å koma inn på bustadmarknaden og til å behalda bustaden sin.

Når det gjeld Regjeringa sin politikk, ligg den heilt klart i budsjettet for 2007 – det er berre å lesa der.

Når det gjeld rentenivået, er det faktisk slik at den renta som Regjeringa no føreset, er heilt i tråd med det som Per-Kristian Foss spådde som finansminister.

Hans Olav Syversen (KrF) [14:38:41]: Vi fra opposisjonen har tidligere påpekt at når det gjelder forskning, er ambisjonene til den rød-grønne regjeringen kanskje ikke så veldig høye.

Men på ett område ser vi noe annet. I budsjettframlegget fra Helse- og omsorgsdepartementet står det følgende under forskningskapittelet:

> «Regjeringen ønsker økt satsing på stamcelleforskningen. Samtidig er det ønskelig å åpne for forskning på stamceller fra overtallige befruktede egg, og et forslag til endring i bioteknologiloven om dette har vært på en høring.»

En slik forskning på stamceller fra befruktede egg som man nå vil prioritere, innebærer at spirende liv behandles som et middel i forskningen – og ikke som et mål i seg selv.

Det er med undring vi leser dette i budsjettframlegget. Jeg vil derfor spørre Meltveit Kleppa: Er Senterpartiet enig i de ganske viktige føringene på dette området som Regjeringen gir i Helse- og omsorgsdepartementets budsjettframlegg?

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [14:39:46]: Ingen skal vera i tvil om at denne regjeringa ynskjer å styrkja forskinga. Det er ikkje rett, slik det har vorte framstilt i dag, at det er kutt i løyvingane til forsking. Tvert imot er det solide påplussingar.

Så nemner representanten Syversen eit felt som er krevjande både for helsepersonell, for forskarar og for folk i ulike parti, nemleg dei moglegheitene som ny teknologi gir, og dei etiske grensene som her må setjast. Om stamcelleforskinga, forsking på adulte stamceller, meiner Regjeringa – og har varsla i Soria Moria-erklæringa – at Noreg bør vera i forkant. Det er dessutan ikkje omstridt. I Soria Moria-erklæringa har vi òg varsla forsking på bestemte vilkår på overtalige befrukta egg. På bakgrunn av høyringsfråsegnene er regjeringspartia no i ein dialog om vidare lovverk.

Gunnar Kvassheim (V) [14:41:02]: I sitt første budsjett skjerpet Regjeringen boligbeskatningen ved å øke likningsverdiene på bolig med 25 pst. Skal en tro Senterpartiet, var det en sak som partiet hadde tapt i Regjeringen. Så sent som i debatten om revidert nasjonalbudsjett sa Senterpartiets Per Olaf Lundteigen:

> «Det er ikke Senterpartiets politikk å beskatte vanlige folks boliger. Det er et sentralt gode, og det har i hele etterkrigstida i Norge vært stimulert til at en skulle eie sin egen bolig. Det har vært et gode som skulle tas vare på, og det kan jeg forsikre at det også skal være framover.»

Denne forsikringen holdt i tre og en halv måned. Nå foreligger det nok et budsjett der en har skjerpet boligbeskatningen. Forstår Senterpartiets parlamentariske leder at velgerne ikke lenger stoler på Senterpartiet på dette området? Kan hun avklare hvorvidt det er Senterpartiets politikk å skjerpe beskatningen på bolig for vanlige folk?

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [14:42:04]: Eg trur folk ser i budsjettet for 2007 at Senterpartiet er til å stola på når det gjeld dei tre områda som vi gjekk til val på: ein styrkt kommuneøkonomi, ein styrkt samferdslepolitikk og meir til kultur og det frivillige – i tillegg til mange andre område.

Når det gjeld skatt på bustad, er det framleis Senterpartiet sitt prinsipp at bustad av vanleg standard ikkje skal skattleggjast – og ikkje det Venstre vil, i alle høve å fjerna alt og medverka til ein skattelette på kanskje 12 milliardar kr på to år. Men vi må sjå dette i samanheng med skatteopplegget elles.

Vi går inn for budsjettet slik det no ligg føre. Det trur eg Kvassheim har forstått.

Jan Tore Sanner (H) [14:43:11]: Jeg må nesten be Meltveit Kleppa svare på de spørsmålene hun blir stilt.

Spørsmålet fra Kvassheim dreide seg om boligskatt. Det er faktisk slik at det er pensjonister med helt vanlig pensjon og med nedbetalt hus eller leilighet som får høyere boligskatt med en regjering som Senterpartiet sitter i. I inneværende år har boligskatten økt med 25 pst. Neste år skal den øke med 10 pst.

Jeg stilte Meltveit Kleppa et konkret spørsmål som jeg ber om svar på nok engang: Taler Per Olaf Lundteigen på vegne av Senterpartiet og Regjeringen når han tar til orde for at man skal fjerne rentefradraget for lån? Det er mange familier som føler usikkerhet når en av regjeringspartienes fremste finanspolitiske talsmenn løper rundt i sommerdebatten – og nå, i stortingsdebatten – og tar til orde for at man skal fjerne rentefradraget. Det vil bety en skikkelig skattesmell for mange unge i etableringsfasen. Jeg må be Senterpartiets parlamentariske leder om å avklare hva som er Senterpartiets politikk.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [14:44:18]: Eg synest personleg at Per Olaf Lundteigen reiser ei interessant problemstilling som kanskje òg Høgre skulle tenkja igjennom. Det er altså at ein får frådrag for renteutgiftene sine, uavhengig av kor store dei er. Det er gjenstand for grundigare drøftingar internt i Senterpartiet – og bør òg vera det hos andre – før ein vil ta eit steg vidare. Men parti som ynskjer ei rettferdig fordeling, som ynskjer å satsa meir på fellesskapet, som ynskjer meir skattelette til dei som har minst i dette samfunnet, inklusiv meir skattelette for minstepensjonistane, vil eg råda til å tenkja meir over dette – òg Høgre.

Presidenten: Dermed er replikkordskiftet omme.

Reidar Sandal (A) [14:45:43]: Politikk handlar om å velje. For vel eitt år sidan stod valet mellom to klare regjeringsalternativ: mellom meir skattelette eller sterkare satsing på fellesordningane. Veljarane valde fellesskap framfor skattelette. Statsbudsjettet for neste år viser tydeleg at kursen no er lagd om.

Regjeringspartia vil skape verdiar i heile landet og styrkje fellesskapet. Vi arbeider også målretta for ei rettferdig fordeling. Dette er berande element i politikken vår.

Lovnaden vår i valkampen var at det samla skatte- og avgiftstrykket skulle tilbake til nivået for 2004. Dette løftet blir innfridd neste år. I praksis gir dette oss 12 milliardar kr meir til å drive velferd for enn Bondevik-regjeringa ville hatt. Ein klar konsekvens av denne politikken er at det blir løyvt 3,2 milliardar kr meir til barnehagane i 2007. Dette vil gjere det mogleg å nå målet om full barnehagedekning neste år. Det blir løyvt 2 milliardar kr meir til veg og jernbane i 2007. Vi snakkar her om det største løftet på vegsektoren på 15 år, og det største løftet for jernbana på 25 år.

Kommunane får 3,65 milliardar kr meir i frie inntekter neste år. Realveksten i samla inntekter for kommunesektoren er 6,6 milliardar kr. Ein slik sterk vekst i inntektene gjer det mogleg å gå eit viktig steg på vegen mot målet om 10 000 fleire årsverk i eldreomsorga. Alle desse satsingane er moglege fordi Regjeringa satsar på fellesskapet og avviser skattelette til dei som har nok frå før.

Påstanden om at det er liten avstand mellom dei politiske partia, høyrer vi frå tid til anna. Det er ikkje korrekt. Skattepolitikken viser til fulle at det er ein klar forskjell mellom høgre- og venstresida. Vi vil bruke 12 milliardar kr meir på velferd i staden for skattelette enn det Bondevik-regjeringa la opp til for 2006. Over fire år gir dette oss nesten 45 milliardar kr meir. Det er opplagt at det fører til ei klar kursendring. Det er fellesordningane det no blir satsa på. Folkevalde rundt om i kommunane har forstått dette. Dei har sanneleg fått erfare at det er nye tider for velferda i kommunane. Sveltefôringa er avløyst av ei offensiv satsing.

Det er særleg på tre område kommunane merkar takt- og kursskiftet: Satsing på barnehagar, styrking av fellesskulen og lyft for eldreomsorga.

Mange regjeringar har snakka om å få til full barnehagedekning. No blir det lagt til rette for at det kan skje neste år. Det skal skaffast over 19 000 nye barnehageplassar i 2007. For å få det til krevst det sterk politisk vilje nasjonalt og stor handlekraft og vilje til gjennomføring lokalt.

Noko av det første Regjeringa greip tak i etter at ho kom til makta, var å fjerne planane om ei storstilt privatisering av skulen. Det var særleg Høgre og Framstegspartiet som hadde slike planar. No er det fellesskulen som vil bli styrkt. Kvaliteten i opplæringa skal bli betre, og ein startar med å innføre gratis læremiddel i vidaregåande opplæring. Det har vore eit viktig krav frå elevane i mange år. No blir det endeleg gjennomført.

Eldreomsorga er ei kjerneoppgåve for kommunane. I førre periode måtte denne oppgåva vike til fordel for skattelette, som var kursen til Framstegspartiet og dei dåverande regjeringspartia. No blir det ein langt lettare kvardag for dei folkevalde i kommunane. Dei får langt meir midlar enn før til å gi nødvendig omsorg for eldre og sjuke. Det er tvingande nødvendig i eit velferdssamfunn.

For Arbeidarpartiet er det avgjerande å ha eit rettferdig skattesystem. Vi ønskjer å bruke systemet til omfordeling. Dei som tener lite, skal betale mindre skatt enn dei som tener mykje. Dette kjem til uttrykk i den skatteprofilen som Regjeringa legg opp til. Personar med bruttoinntekt under 400 000 kr får skattelette eller uendra skattetrekk. Dei som har inntekt over dette nivået, får skatteauke. Størst blir skatteauken for skattytarar med inntekt over 1 mill. kr. Skatteprofilen blir styrkt. Det gir ei betre fordeling neste år.

Innstramminga i toppskatten og formuesskatten fører til at personar med høg inntekt og stor formue må yte meir til fellesskapet. Auka satsar i minstefrådraga vil derimot gi lette til personar med lågare inntekter og dermed føre til ytterlegare betre fordeling.

Framstegspartiet har ein heilt annan skatteprofil. Dei gir skattelette til alle inntektsgrupper. Men det er skattytarar med dei høgste inntektene som får desidert størst lette. Personar som har ei bruttoinntekt over 1 mill. kr, blir vinnarane med Framstegspartiet sitt opplegg. Regjeringspartia vil derimot gi klart auka skatt for denne gruppa. Fordelingsprofilen er svært forskjellig. Framstegspartiet gir dei rikaste den største utteljinga. Slikt kan vi ikkje kalle ein politikk for folk flest. Det er absolutt forskjell på liv og lære i Framstegspartiet.

Høgre har ein profil i skatteopplegget sitt som i sterk grad premierer dei øvste inntektsgruppene. Det er personar med bruttoinntekt over 1 mill. kr som er vinnarane i Høgre sin skattepolitikk. Det er likevel ein nivåforskjell mellom skatteletten til Framstegspartiet og skatteletten til Høgre.

Det er gode tider i landet vårt. Talet på sysselsette har auka sterkt det siste året. Færre personar enn før er heldigvis utan arbeid. Store delar av næringslivet tener gode pengar. Alt dette er udelt positivt. Det er derfor viktig at det blir ført ein økonomisk politikk som tek vare på og fører vidare den positive utviklinga. Vi treng ein politikk som sikrar arbeidsplassar, og som legg grunnlaget for at nye kan bli skapte. Det er uansvarleg å føre ein politikk som set arbeidsplassar over styr. Vi treng ein berekraftig økonomisk politikk. Regjeringspartia satsar sterkt på ein slik kurs – som skal gi balanse i norsk økonomi.

Framstegspartiet legg opp til, når vi tek omsyn til alle forslaga og innspela deira, at bruken av oljepengar skal aukast med ca. 36,5 milliardar kr neste år samanlikna med opplegget til Regjeringa. Ein slik politikk vil utan tvil gi ein kraftig ekspansiv impuls til aktiviteten i norsk økonomi. Det vil gi vesentleg auka press på renta. Skadeverknadene vil bli store. Det er dei aller fleste fagøkonomane einige om. I det politiske miljøet står Framstegspartiet svært åleine i forsvaret av ein slik kurs.

Sentralbanksjefen var veldig klar i si vurdering av saka då han i vår deltok på ei høyring i finanskomiteen. Han uttalte at å bruke 20–30 milliardar kr meir enn det som følgjer av handlingsregelen, vil ha «en umiddelbar virkning i form av et høyere rentenivå og en sterkere kronekurs, et høyere norsk kostnadsnivå». Eg minner om at då var føresetnaden for resonnementet ein klart mindre bruk av oljepengar enn Framstegspartiet no foreslår for 2007. Skadeverknadene vil følgjeleg bli endå større enn sentralbanksjefen la til grunn.

Ein ansvarleg økonomisk politikk er alfa og omega for landet vårt. Det er eit ufråvikeleg vilkår for at vi skal klare å skaffe arbeid til folk. Særleg sårbart er det eksportretta næringslivet. Mange legg stor vekt på Framstegspartiet sine påplussingar til ulike formål i samfunnet. Men det er uansvarleg å sjå på påplussingane isolert. Det er heilt avgjerande å ta med kva slags verknader dei ulike forslaga har for den økonomiske politikken i vidaste forstand. Det vil vere svært uheldig om populistiske forslag om alle slags påplussingar på ulike budsjettpostar riv grunnlaget vekk for ein balansert økonomisk politikk. I den kampen går det eit grunnleggjande skilje mellom Framstegspartiet på den eine sida og regjeringspartia på den andre.

Regjeringa har lagt fram eit offensivt budsjett. Det vil gi meir fellesskap i det norske samfunnet. Dessutan sikrar

det balansen i økonomien vår. Forskjellane er særleg store i forhold til Framstegspartiets alternative budsjettforslag. Vi har på denne måten fått klargjort forskjellane i norsk politikk.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gjermund Hagesæter (FrP) [14:55:41]: Eg synest representanten Sandal fekk klart fram skiljelinjene, iallfall mellom Framstegspartiet og Arbeidarpartiet, i sin retorikk på talarstolen når det gjeld dette med skattelette.

Vårt utgangspunkt er at ein gir ikkje pengar til skattytarane når ein reduserer skattane, ein lèt skattytarane få behalde meir av eigne inntekter. Det er vårt syn på det, og eg forstod veldig klart at det ikkje er Arbeidarpartiet sitt syn.

Det er heller ikkje slik at når ein aukar skatten med 12 milliardar kr, har ein altså 12 milliardar kr meir å rutte med. Det er også ein dansk rapport som tydeleg har slått fast at når ein aukar skattane, kan det også bety reduserte skatteinntekter for staten.

Mitt spørsmål er: Meiner representanten Sandal at det ikkje er nokon samanheng mellom rammevilkåra i form av skatt og den verdiskapinga som skjer i eit samfunn?

Reidar Sandal (A) [14:56:48]: Eg meiner openbert at ein føresetnad for at vi skal ha ein god fordelingspolitikk, er at det skjer ei omfattande verdiskaping i samfunnet vårt. Derfor har Regjeringa i sitt budsjettforslag satsa tungt både på ei stor og omfattande verdiskaping i alle delar av landet vårt og på ein velferdspolitikk som tek sikte på å skape rettferdig fordeling av dei verdiane som blir skapte.

Så er det regjeringspartia sin politikk at det ikkje er skattelettar vi lever av. Det er ikkje berre ei meir prinsipiell haldning vi har, men det er òg ei realpolitisk haldning. Vi veit at blir det mindre i den offentlege kassa, anten det er i kommunane, i fylkeskommunane eller i staten, blir det mindre pengar å dele ut til viktige velferdsoppgåver, særleg innanfor eldeomsorg og opplæring.

Svein Flåtten (H) [14:58:07]: Senterpartiets finanspolitiske talsmann har i dag avklart hva han mener med sin systemendring i skattesystemet. Det er å fjerne skattefradraget for renteutgifter i forbindelse med bolig. Etter å ha blitt presset på dette har hans parlamentariske leder nylig i et svar sagt at dette er en interessant problemstilling som flere burde tenke på, at det har med rettferdig fordeling å gjøre, og at man arbeider videre med dette – både i Senterpartiet og i Regjeringen.

Mitt spørsmål er nokså enkelt: Støttes dette initiativet av Arbeiderpartiets finanspolitiske talsmann og av Arbeiderpartiet?

Reidar Sandal (A) [14:58:50]: Flåtten seier at han stiller eit enkelt spørsmål. Han skal òg få eit enkelt svar.

Regjeringa har lagt fram eit skatte- og avgiftsopplegg der ein legg opp til at det skal vere fritak for dei renteutgiftene ein har, før ein bereknar skatt. Det opplegget står Arbeidarpartiet på. Det er Arbeidarpartiet sin politikk no, og det vil vi arbeide for at det skal vere i åra som kjem.

Lars Sponheim (V) [14:59:30]: Det siste var et betryggende svar. Vi skal huske på det og ta det med oss videre. Jeg velger også å tro på det, for det er det eneste riktige og fornuftige for de mange som sliter med å betale sine boliglån, ikke minst i byene.

Mitt spørsmål til representanten Sandal er knyttet til at representanten Sandal, som dyktig finanspolitiker for Arbeiderpartiet i dag, også har en fortid som undervisningsminister. Jeg vet at han har hatt et sterkt engasjement for hele undervisningssektoren, ikke minst for universitets- og høyskolesektoren, som han selv har en stolt tradisjon fra. Jeg har brukt denne budsjetthøsten til å tenke litt på representanten Sandal da budsjettet ble lagt fram og det eneste sektorområdet som fikk kutt, var universiteter og høyskoler. Jeg har tenkt at her har Sandal ført en hard kamp, men dessverre ikke lyktes. Heller ikke med arbeidet i finanskomiteen lyktes Sandal i sin kamp for universiteter og høysoler, og heller ikke da tilleggsproposisjonen ble lagt fram.

Kan representanten Sandal gi oss en prognose på om han vil lykkes i neste runde når han tenker på universitetene og høyskolene, som jeg vet han er opptatt av?

Reidar Sandal (A) [15:00:40]: Eg vil først seie at eg takkar for den omtanken som representanten Sponheim gir uttrykk for. Eg vedkjenner meg at eg har eit sterkt engasjement for kunnskapspolitikken, og for at vi skal ha ei opplæring og ein kunnskapspolitikk som er offensiv i vidaste forstand.

I det budsjettforslaget som Regjeringa har presentert, har ein valt å satse særleg tungt på barnehagesektoren og på midlar til opplæring i grunnskulen og vidaregåande opplæring.

Eg seier ikkje at det forslaget som ligg på bordet frå Regjeringa, er ideelt når det gjeld løyvinga til universitets- og høgskulesektoren. Eg vil vere klar på det, men eg trur ikkje det blir nokon varig tilstand at det skal vere slik. Eg kan love representanten Sponheim at eg framleis vil ha eit tungt engasjement for at universitets- og høgskulesektoren i landet skal ha nok pengar til å drive ei forsvarleg verksemd.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Odd Einar Dørum (V) [15:02:04]: Det er noen politiske arbeidsområder som er mer krevende enn andre. De er krevende på den måten at en ser ikke hva en har sådd, før det er gått en viss tid. I det samfunnet jeg vokste opp, der jeg ble født, lærte vi faktisk den enkle setning at en god bonde tar vare på såkornet for å tenke framover. Vår tids såkorn er, selvfølgelig i tillegg til det vi skal gjøre ut av markens grøde, det såkorn som vi skaffer gjennom kunnskap, forskning og forskningsbasert innsats for å fremme to grunnleggende verdikjeder i samfunnet.

Den ene verdikjeden er den som gjør at vi alle sammen holder oppe en stor og sterk norsk tradisjon som gjør at vi

i en krevende verden får med oss så mye ballast og så mye kunnskap at vi stadig står oppreist som borgere i demokratiet vårt. Vi står rett og slett ikke med lua i hånda når vi møter en ekspert. Vi får eksperten til å snakke normalt med oss, og der vi selv er eksperter, står vi ydmykt og tenker at vi har noe nytt å lære. Det er den ene verdikjeden.

Den andre er den verdikjeden vi kan kalle det ufødte næringsliv, det som gjør at folk skaper jobber ut av det de tenker og forsker på. Jeg møtte et slikt eksempel forleden, for øvrig sammen med representanten Bøhler fra Arbeiderpartiet Oslo, Oslo Cancer Cluster, som rett og slett er en kjede av små og mellomstore bedrifter som lager næringsliv basert på virkemidler som har betydning for kreftbekjempelse, og som springer ut av forskning, grunnleggende avansert forskning i dette landet og i denne byen.

Når jeg starter med å beskrive på denne måten, er det for å si at som politikere har vi et særlig ansvar for å løfte det som ikke umiddelbart er populært. Jeg tror mange vil være enige i det. Det er nok slik at folk ikke uten videre tar bølgen i kampen for forskningsmidlene. De av oss, og jeg er en av dem, som har en sjuårig grunnskole bak oss, fikk en så sterk ballast at vi var stolte av det vi kunne og ydmyke overfor det vi kunne lære videre, og senere var vi nysgjerrige. Vi har opplevd et Norge hvor den sjuårige grunnskolen ble niårig og den niårige ble tolvårig, og i dag har vi faktisk en situasjon der mer enn halvparten av ungdomskullene har høyere utdanning i praksis som grunnutdanning.

Dette er et Norge der både sosialdemokrater, venstrefolk og Ernst G. Mortensen kunne si: Kunnskap er makt. De visste at det betydde noe. Dette er tungt forankret i Stortinget. Stortinget har hatt en forskningsmelding som det virkelig skinner av. I sin tid var det en bortgått hedersmann, Jon Lilletun, som var med på å løfte dette på en måte som vant tverrpolitisk respekt.

Vi vet at det er norske forskere som har gitt oss mobiltelefonen. Men vi hadde så mye oljepenger på hjernen at det ble et industrielt produkt i Finland. Det var norske forskere som gav oss Simula, et fremragende senter på Fornebu i dag, men Simula hadde gjennombrudd midt på sekstitallet når det gjaldt å gjøre datateknologien anvendbar for kommunikasjon. På en rekke områder finner vi at det er norske forskere som har gjort det bra. Det har i Norge aldri vært noen motsetning mellom det at folk flest skulle gjøre det bra, og at noen skulle gjøre det særdeles framifrå.

Så hvorfor denne innledningen? Jo, fordi jeg skal snakke om Regjeringens behandling av høyere utdanning og forskning. Jeg skal faktisk starte med å si noe som jeg ikke pleier å si, for når jeg tar det opp, møter jeg tre linjer fra Regjeringen: Først den mest sympatiske, representert ved representanten Sandal her i sted: Den ærlige og oppriktige, som sier: Vi skal komme igjen og slåss mer. Greit.

Vi har så statsråd Djupedals linje, som jeg vil kalle bagatelliseringslinjen: Det en ser, er ikke det en ser, og hvis en tror en ser noe annet enn det en ser, tar en feil.

Så har vi statsråd Halvorsen-linjen, som jeg kaller benektingslinjen: Representanten Dørum og alle andre tar feil, for vi har satset på barnehagene. Jeg er for å satse på barnehager. Men det er vel ikke noen i denne salen som mener at det å satse på barnehager skal erstatte det å satse på et minimum av det som trengs innenfor forskning, det som gjør at vi har mennesker som kan gjøre jobben, stipendiater, det vi kaller post.doc-er, at de har vitenskapelig utstyr, og at vi har en finansiering som gjør at folk kan ha det bra.

Jeg våger denne påstanden i denne salen: En gang i min ungdom visste jeg at faren til Einar Gerhardsen var sin tids proletar når han ledet det vegarbeidslaget i Oslo som holdt gatene rene. Det var jeg ikke i tvil om, men jeg vil våge påstanden at vår tids proletarer er bortimot statsstipendiater på norske universiteter, som ikke er begeistret lønnet, men som gjør en kjempestor samfunnsinnsats, fordi de tror på og er nysgjerrig på det de holder på med. Disse menneskene bør samfunnet hedre på den måten at det gir dem rammevilkår som gjør at det ikke blir nærmest et lottospill å sende søknader, slik at de ikke bruker mesteparten av tiden på å skrive søknader og kanskje kommer dårligere ut enn en lottomillionær fra Verdal.

Disse rammevilkårene er politikk, og så sitter vi da med en regjering som ikke lar seg påvirke av en liste som jeg gjerne skal lese opp på nytt, for det gjorde jeg for kunnskapsministeren for en knapp uke siden: Abelia, IKT-Norge, Norsk Industri, NHO – jeg skal ikke synge, hr. president! – Forskerforbundet, Akademikerne, Universitets- og høgskolerådet, Tekna, Norges forskningsråd. De finner knapt et eneste lyspunkt når det gjelder forskning og høyere utdanning. De snakker lavmælt, stille og presist norsk. De går ikke i tog, men de snakker veldig presist. De er altså enige.

Og så kommer vi til det neste: SV var jo partiet som gikk i brodden for dette. Det var et av deres stolte øyeblikk, som jo ser ut til å falme utrolig fort. Representanten Reikvam sa f.eks. i sin tid om et forslag fra Bondevik II-regjeringen om å kutte 20 mill. kr på høyere utdanning at det nesten var som å nærme seg dommedag. Jeg skal ikke prøve å forklare forholdet mellom dommedag basert på 20 mill. kutt og et kutt på 274 mill. kr. Da tror jeg vi ender langt ut i Johannes åpenbaring, hvis vi først skal bevege oss ut i dette. Jeg skal ikke ta stortingssalen inn på teologiske vandringer i dag.

Ut fra SVs program skulle Forskningsfondet 1. januar 2008 ha 100 milliarder kr. Ja, Venstre fremmer et forslag slik at det kan bli det. Hva gjør regjeringspartiene da? Det som da skjer, er at regjeringspartiene, som i tillegg til dette vet at de må få næringslivet til å satse, først tar Skatte-FUNN-ordningen, som vi har fått skildret som en ubyråkratisk, all right ordning, og strammer til. I en del av landet, Oslo-regionen, hvor vi ikke har Innovasjon Norge på samme måte som i andre deler av landet, er det Skatte-FUNN-ordningen som bærer veldig mye av aktiviteten når det gjelder å skape noe i næringslivet. Man strammer det inn med en byråkratisk begeistring, nesten som å vandre inn i en liten Kafka-roman, og synes å ha en viss glede av å tilføre folk nye skjemaer og vansker, slik at folk ikke skal få til det de tror på. Og så, på toppen av det hele, klarer den samme regjeringen, som egentlig ikke tror på

at privatfolk eller næringslivet vil yte noe som helst, ved revidert nasjonalbudsjett tidligere i år å stramme inn på det som kalles gaveforsterkningsordningen. Den betyr at dersom rikinger gir noe til forskning, er det ikke de som bestemmer hva pengene skal gå til, for det er det forskningen som bestemmer, og så legger staten 25 pst. på toppen. Når Trond Mohn gir en kvart milliard til Universitetet i Bergen, blir det panikk i Regjeringen. De mangler penger, så det flytter man over fra Forskningsrådet. Hvis man hadde vært tvilrådig til at næringslivet ville yte sitt, burde man i hvert fall holdt seg til det enkle og støttet de ordningene som er forutsigbare – SkatteFUNN – og være hjertelig glad for dem som synes det er kjekkere å gi penger til Universitetet i Bergen enn å kjøpe seg en kjempestor hytte, en superstor båt, et fly eller hva det måtte være. Men så kommer man da til det som er det verste av alt. Man bryter noe så grunnleggende som en norsk kontrakt med borgerne: Hvis du gir noe, så gir vi noe, men så bryter man det.

Slik kan man altså bit for bit se på denne regjeringens følgjetong når det gjelder forskning. Og så kommer det som jeg nærmest vil si er en statsråds høytidsstund. Jeg sier det på den måten, for jeg har en viss erfaring. Midt i behandlingen av et budsjett kommer det ikke et mirakel ovenfra, men det kommer et mirakel i form av nye skatteinnslag. Plutselig får man 4 milliarder kr. Og etter at man først har hatt 12 milliarder kr og har klart å kutte i universiteter og høyskoler med ca. 280 mill kr, og har unngått å følge opp forskningsinnsatsen bortsett fra arv etter Bondevik II-regjeringen, klarer man å få 4 milliarder kr til og har dekket opp for sykelønnen. Så klarer man fortsatt å få noen penger igjen, men man klarer ikke å bruke én eneste krone på dette. Og når man tar det opp fra opposisjonens side her i Stortinget, møter vi altså enten den ærlige linjen, Sandal, bagatelliseringslinjen, Djupedal, eller fornektingslinjen. Som sosialarbeider vil jeg si at når mennesket begynner å bagatellisere og fornekte noe som er alvorlig, nærmer vi oss en krise. Men jeg skal ikke trekke resonnementet lenger, for det betyr bare at det må jo være en veldig øm tå når man ikke engang kan velge Sandal-linjen, for Sandal-linjen bukker jeg for. Den er oppriktig og ærlig. Jeg sier at jeg tapte kampen i dag, men jeg kommer tilbake og vil slåss. Regjeringens statsråder bør altså la seg inspirere av Sandal, si at de fikk juling på noen runder, og så får de slåss senere. Venstre skal i hvert fall gjøre det.

Jeg hadde bestemt meg for å holde innlegget på denne måten, for det må jo bli litt liv både i debatten og i kampen for forskningen. Vi får prøve å ta en bølge for noe som kommende generasjoner er helt avhengige av.

C a r l I. H a g e n hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Rolf Terje Klungland (A) [15:12:20]: La meg begynne med å si at jeg skal ikke bagatellisere, for det er vanvittig dyrt å rydde opp etter Bondeviks og Dørums prosjekter i regjering.

En god bonde tar vare på såkornet sitt, sa Dørum i sitt innlegg. I framtiden er det vel slik at det er Fremskrittspartiet som er et såkorn, dersom Venstre igjen ønsker å komme inn i regjeringskontorene. Kanskje ikke Venstre er så glad for det. Men jeg er glad for at Dørum snakker om forskning og næringspolitikk, selv om jeg ikke ser på Venstre som noe næringspolitisk parti.

Forskning er viktig, og derfor plusser denne regjeringen på forskningen i det budsjettet som vi nå behandler. Det er en viktig faktor i samfunnsutviklingen framover. Men Dørum bør jo forske litt på eget budsjett òg, for han mangler altså 12 milliarder kr før han skal gjøre opp sitt budsjett. Han gjør i dag opp sitt budsjett uten vert.

Odd Einar Dørum (V) [15:13:33]: Personlig er jeg veldig glad for at det finnes en arv etter Bondevik II, og det er jo den arven som kalles dynamisk skattepolitikk, og som fikk såpass fart på norsk økonomi, bl.a. gjennom en disiplinert finanspolitikk, som er en av de viktige faktorene for å holde renten nede slik at det suser inn skatteinntekter både i 2006 og 2007, som jo Regjeringen har stor glede av. Jeg unner en hvilken som helst regjering å ha den gleden. Mitt poeng var bare at når man har den gleden med de 12 milliardene og med de 4 milliardene, satser man ikke i det hele tatt.

Så har representanten Klungland og jeg noe felles. Vi tror på næringslivet – ja vel. Regjeringen har en SkatteFUNN-ordning som beskrives som ubyråkratisk. Som sønn av en gründer som gikk med hodet rett mot veggen i 1950-talls Norge, da sosialdemokratene elsket direktører og ikke gründere, vil jeg si at når gründere føler at de kan satse på noe, burde vi ta vare på det. Men da slår altså Finansdepartementet til – med Regjeringens penn, for det er statsråden som er ansvarlig – og struper ordningen. Jeg synes ikke det er noe å være stolt av. Men jeg er stolt over at jeg var med i en regjering som gav såkorn som gjorde at man fikk penger til å boltre seg med. Men det er lite å være stolt over at en nå ikke bruker én ekstra krone på høyere utdanning og forskning.

Heikki Holmås (SV) [15:14:48]: Jeg må innrømme at jeg er lei av dette snakket om dynamisk skattepolitikk fra Bondevik-regjeringen. I det året vi har styrt nå, har vi økt skattene med 6 milliarder kr. I løpet av dette året har vi fått større, uventede skatteinntekter til kommunesektoren og til statskassen enn noen gang tidligere. Om dette skyldes den dynamiske skattepolitikken eller ikke, skyldes det iallfall at vi har økt skattene og dermed har fått inn så mye ekstra skatt.

Det ene punktet som jeg har lyst til å ta opp med Odd Einar Dørum, er det Dørum og vi stod sammen om i forrige periode, nemlig at vi skulle foreta et enormt løft for å sørge for barnehageplasser til alle og for å få ned prisene. Så er det altså slik at den ene gruppen som Venstre synes det er riktig skal betale mye mer i løpet av det neste året, er de unge menneskene som har barn i barnehagene. De

skal til sammen få en økning i utgiftene sine på 1 440 kr. Er dette spesielt sosialt?

Odd Einar Dørum (V) [15:15:55]: Det er veldig ærlig, det vi gjør. Vi har i motsetning til SV skjønt at vi skal få full barnehagedekning. Hvis vi hadde styrt etter SVs makspris, hadde vi aldri klart det, og det har faktisk Regjeringen skjønt også. Den skulle ha 1 750 kr i makspris ved årsskiftet 2007–2008. Regjeringen har gjort den erkjennelse at det er tilbud og etterspørsel. Så har vi lagt på 200 kr. Det har vi faktisk erkjent at vi har gjort, og det gir oss penger som gjør at vi kan satse på noen av de tingene som SV-erne har fortrengt i regjering – som å satse på universiteter, høyskoler og forskning. Politikk handler selvfølgelig om å velge, og da er vi

a) for barna og flere barnehageplasser
b) for å satse på forskning – som gjør at barna har noe å leve av når vi har brukt opp alle oljepengene

Det må jo være et flott barneperspektiv.

Jeg skjønner godt at representanten Holmås er lei av å høre om dynamisk skattepolitikk, for hans regjering er jo på full fart til å undergrave den ved å drive et renteeksperiment, som representanten Sponheim på en dannet og forsiktig måte har omtalt her tidligere i dag. Men dette er en ny variant, dette er bortforklaringsvarianten – jeg snakker ikke om forskning, jeg snakker om barnehagene i stedet – fjerde variant i å bortforklare et dårlig forskningsbudsjett.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Statsråd Trond Giske [15:17:18]: Den vesentligste forskjellen på denne og den forrige regjeringen er at vi putter pengene der munnen er, som de sier «på engelsk». Mens den forrige regjeringen snakket om jernbanesatsing, om kommuneøkonomi, om skole, om bistand og om kultur, så leverer vi resultatene.

Jeg har lyst til å minne forrige taler om at da vi skiftet sist, halverte Bondevik-regjeringen forskningsveksten fra 1,3 milliarder kr til rundt 600–700 mill. kr. Det var resultatet av regjeringsskiftet da Odd Einar Dørum kom inn i regjering. Jeg synes at debatten her mangler litt fokus på fakta. Hva er det de 12 milliardene som finansministeren snakket om – som hadde manglet på statsbudsjettet hvis vi ikke hadde snudd skattepolitikken – ville ha gått ut over? Det får vi ingen svar på. Det skattenivået som var helt forferdelig i valgkampen i 2005, er i dag helt perfekt for Kristelig Folkeparti og Venstre, litt for høyt for Høyre og kanskje enda litt høyere for Fremskrittspartiet.

Noe av det som dette budsjettet gir rom for, er historiens største satsing på kultur. Mens Bondevik-regjeringen før den gikk av foreslo en vekst på 100 mill. kr, foreslår vi nå, i 2007-budsjettet, en vekst på nesten en halv milliard kr. I tillegg sørger kommuneøkonomien – 12,5 ekstra milliarder i 2007 i forhold til 2005 – for kanskje ca. 400 mill. kr mer til kultur, for man bruker ca. 3,5 pst. på kultur. Det gir altså 1 milliard kr til kultur. Når ble budsjettet for kultur noen gang omtalt i milliardtermer? Man har bare satt en ekstra null bak alt det man driver med på kulturfeltet etter at man fikk et regjeringsskifte.

Noen sier at frivilligheten er glemt, og Kristelig Folkeparti har, i godt samarbeid med regjeringspartiene, fått mer penger til forskjellige frivillighetsformål. Vel og bra! Men jeg kjenner ikke igjen dette bildet fra min sektor – tvert imot. Det som ventet meg i det departementet jeg kom inn i, var et kutt på 15 mill. kr på Frifond – foreslått av en Kristelig Folkeparti-statsråd, som enden på en lang rekke kutt på Frifond. Vi rettet opp det kuttet, og i statsbudsjettet for 2007 plusser vi nye 15 mill. kr på Frifond. Det er satsing på frivillighet, og det er ikke bare forskjell på nivå, det er forskjell på retning. Det er en dramatisk forskjell når det gjelder å utvikle rammebetingelsene for alle dem som driver frivillig arbeid rundt omkring i hele Norge – om det er kulturliv, om det er sosialt arbeid, om det er bistandsarbeid eller hva det nå er.

Vi trenger en god økonomi i Norge, og det går usedvanlig godt. Solid økning i kommunebudsjettet gir bedre helsetjenester, mer omsorg og skole, og det er jo helt feil det Fremskrittspartiet hele tiden sier, at midler må øremerkes for at det skal bli penger av det. I 2006 brukes 6,5 milliarder kr mer i kommunene til skole, eldreomsorg og helse. Det er resultatet av den politikken vi fører. Det blir penger til det også i lokalmiljøet.

Men vi trenger ikke bare et økende velstandsnivå – at vi får ned arbeidsløsheten, at rekordmange nye bedrifter som har kommet under denne regjeringen, ikke bare er fiktive bedrifter for å omgå skattereglene, men reelle bedrifter som driver nyskaping – vi trenger også noe å leve for. Kulturopplevelser, kulturaktiviteter, engasjement og fellesskap blir enda viktigere for oss etter hvert som mange får de materielle behovene dekket – kunst og kultur, kreativitet, trivsel, samvær, fellesarena i et samfunn der mange ønsker seg mer fellesskap. Det handler om det autonome, uavhengige kunst- og kulturlivet som dytter samfunnet videre, åpner nye dører og skaper ny kreativitet, men det handler også om mange andre vesentlige samfunnsforhold: gode oppvekstvilkår, god alderdom, godt fellesskap for menneskene i Norge. Mange av de små og store beløpene på kulturbudsjettet kan omsettes i større livsglede, større livskvalitet og gode samfunnsforhold.

Av og til møter jeg folk som er det vi kan kalle fattige, i Norge. Hva forteller de? Forteller de at de mangler mat? Nei, det er stort sett ingen i Norge som mangler mat. Forteller de at de mangler tak over hodet? Vel, de har ofte dårlige boforhold, men de har tak over hodet. Det de ofte opplever som fattigdom, er at barna deres ikke kan delta i de fritidsaktivitetene, idrettsaktivitetene eller kulturaktivitetene som de andre barna kan. De selv forteller at de har ikke hatt råd til å gå på kino på mange år. De har ikke de ekstra pengene som gjør at de kan delta i samfunnet som alle andre. Også kultur, frivillighet på denne sektoren, handler om de grunnleggende målene i politikken til den rød-grønne regjeringen: mer rettferdighet, at alle skal oppleve likeverd, at alle skal få delta i samfunnet på like vilkår, at alle skal få utvikle sine evner uansett om de bor i byen eller på bygda, uansett om det er en gutt eller jente, funksjonshemmet eller frisk, svart eller hvit. Vi ønsker et

inkluderende, deltakende samfunn. Kultursatsingen, frivillighetssatsingen – alt det vi gjør på dette feltet – handler nettopp om det, og derfor blir det en del av det store rød-grønne prosjektet. Dette budsjettet er rett og slett full levering av de løftene vi gav i Soria Maria-erklæringen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Åse M. Schmidt (FrP) [15:22:39]: Det er veldig bra at kulturministeren også er kirkeminister. Jeg har lyst til å prate litt om det, og stille et spørsmål som er viktig for meg.

Statsråden sier at han ønsker å styrke kirkedemokratiet, men vi ser også at Regjeringen i de to siste budsjettene faktisk reduserer overføringene til de valgte menighetsrådene. En forbedret kommuneøkonomi har nettopp ikke gitt disse ekstra bevilgningene.

Hvordan kan kirkeministeren da på den ene siden forsvare krav til demokratiutvikling, samtidig som han reduserer kirkedemokratiets økonomiske handlefrihet?

Statsråd Trond Giske [15:23:21]: Vi kuttet litt i overføringene til Felleskirkelig råd i kommunene, det øremerkede tilskuddet, både i 2006 og i 2007. Det var bl.a. fordi den ordningen i utgangspunktet var ment å være en midlertidig ordning. Men bare i 2006 øker vi kommunebudsjettet med 11,5 milliard kr. Bare den økningen som vårt kommunebudsjett bidrog til i ekstrabevilgning til kirkelige formål i Oslo kommune alene, var større enn hele det landsomfattende kuttet vi hadde i den øremerkede ordningen. Det å sørge for at kommunene har en solid økonomi, er det som bidrar til at Kirke-Norge fungerer. Vi sier at vi har en statskirke, men vi har jo kanskje først og fremst en kommunekirke. Det er kommunene som driver det sosiale arbeidet, det er de som sørger for at det er varmt i kirken, det er de som sørger for at taket er tett, det er de som sørger for at man har penger til Felleskirkelig råd, og det er de som driver den grunnleggende grasrotaktiviteten i kirken. De 11,5 milliarder kr som 2006-opplegget til slutt har gitt til kommunene, betyr uendelig mye mer enn de 10–15 mill. kr som er kuttet på Felleskirkelig råd i en øremerket ordning.

Olemic Thommessen (H) [15:24:35]: Det er en fest å høre på statsråd Giske når han lager regnestykkene sine i forhold til hvor mye som går til kultur. Det er jo heller ikke tvil om at det går mye til kultur. Høyre kommer til å være med på så godt som hver eneste øre, og enda skal vi ha noen flere kroner å putte inn hist og her.

Det er også et annet spørsmål knyttet til mengden av penger, og det går på hva som skjer med kulturlivet når man har en så stor finansieringskilde som staten nå blir. Er det kanskje slik at man burde fokusere på også andre typer beslutningstakere enn de tradisjonelt statlige? Burde man prøve å få frem miljøer som også forvalter kulturpenger, som kan bygge broer inn mot næringslivet? Jeg sikter da til å få på beina en kultur- og næringslivsorganisasjon, kanskje noe i retning av det man har i England. Statsråden har jo selv pekt på problemstillinger knyttet til f.eks. nære bånd mellom dem som sitter i Norsk kulturråd, og søkerne.

Vil statsråden bidra til at en del av de pengene han har, også kan kanaliseres inn i en slik sammenheng?

Statsråd Trond Giske [15:25:43]: Jeg er for alle de private pengene vi kan få inn i kulturlivet. Vi bruker mer av vårt private konsum på kultur. Vi kjøper DVD-er, vi går på konserter, vi drar på festivaler. Etter hvert som vi har mer enn nok materielle ting, etterspør vi den type ting. Det er veldig, veldig positivt.

Vi bør få inn private sponsorer, vi bør få mesenkulturen – folk som har mye penger, bør altså rett og slett gi av sin velstand for å bygge samfunnet rundt seg. Men kanskje nettopp når mer og mer privat forbruk går inn i kultursektoren, er det så viktig å holde fast på den kulturdelen som ikke skal være kommersiell, som ikke skal ha et marked, og som ikke nødvendigvis skal lønne seg. Den balansen er det viktig å få.

Jeg synes det er veldig flott at Høyre ikke gjør store kutt i kulturbudsjettet. Det betyr at de er med på den kraftige kulturrevolusjonen som vi er inne i. Men det som da blir interessant, er at Fremskrittspartiet foreslår et kutt på 700–800 mill. kr. Så hva slags politikk en borgerlig regjering bestående av fire partier, som Høyre ønsker, vil føre, det blir et stort spørsmål og et veldig stort usikkerhetsmoment for hele Kultur-Norge når vi nærmere oss valgkampen i 2009.

May-Helen Molvær Grimstad (KrF) [15:26:54]: For Kristeleg Folkeparti er det viktig med eit offensivt og godt kulturbudsjett, og det er eit bra kulturbudsjett som har kome for neste år.

Vi har hatt mange høringar og innspel frå ulike organisasjonar. Norsk Kulturforum seier at dei saknar eit meir heilskapleg grep for dei større fagområda. Norsk Kulturforum har peika på at departementet prioriterer tilskot til delområde og enkelttiltak framfor oppfølging av langsiktige planar for større fagområde, særleg oppfølging av den økonomiske opptrappingsplanen for arkiv, bibliotek og museum.

Ein veit at når det gjeld samanslåinga av museum, er det viktig å følgje opp ABM-meldinga. Når ein går gjennom smertefulle konsolideringar, ventar ein at ein får ein økonomisk gevinst av det. Føler statsråden seg forplikta til å følgje opp ABM-reforma i dei komande kulturbudsjetta, sjølv om reforma kanskje ikkje gir resultat i form av snorklipping?

Statsråd Trond Giske [15:27:58]: Igjen, jeg er glad for at tidligere regjeringspartier nå ser at kultur er viktig. Vi satser altså i 2007 ca. 65 mill. kr, så vidt jeg husker i farten, på museumssektoren alene. Veksten i det siste kulturbudsjettet Valgerd Svarstad Haugland la fram, hele feltet, var på 100 mill. kr. Vi har to tredjedeler av hele veksten bare på museumssektoren, en revolusjon i gjennomføringen av ABM-meldingen og museumskonsolideringen i forhold til det den forrige regjeringen drev med. Så ja, vi skal følge opp den reformen. Det er en viktig reform. Vi

må bruke litt lengre tid fordi den forrige regjeringen var så forsinket, men vi har altså fullt trykk på det.

Man kan harselere over at en femdobling av kulturbudsjettet i forhold til eget budsjett da man satt i regjering, ikke er nok, men jeg synes det er positivt at man får en bred oppslutning. Og igjen, den samme utfordringen til Kristelig Folkeparti som til Venstre og til Høyre: Hva skjer med kulturpolitikken når et parti som er like stort som disse til sammen, blir sittende i førersetet i politikken? Det bekymrer veldig, veldig mange.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Gjermund Hagesæter (FrP) [15:29:21]: Framstegspartiet ønskjer eit lågare, enklare og meir føreseieleg skattesystem enn det vi har i dag. Det er også grunnlaget for vårt alternative statsbudsjett. Vi meiner at skatt og lågare avgifter er ein viktig føresetnad for at vi skal få til ei god verdiskaping, og vi meiner også det er ein viktig føresetnad for å få til auka velferd. I vår verd er det altså ikkje noko skilje mellom skatt på den eine sida og velferd på den andre sida. I vår verd er det slik at ved å gi lågare skattar vil vi også auke velferda.

Vi har eit alternativt statsbudsjett med ein total skatte- og avgiftslette på litt under 26 milliardar kr, som vi har finansiert med eit nettokutt i statsbudsjettet på 11,5 milliardar kr og det resterande ved redusert overskot.

Vi har altså ein litt større oljepengebruk enn resten av Stortinget, men det meiner vi er både forsvarleg og fornuftig. Vi har ei innretning på det som gjer at det ikkje vil skape noko press i økonomien, og vi vil også stimulere til auka verdiskaping for framtida. Vi har fordelt dette på bedriftsskattelette, som vil gjere det meir attraktivt å starte næringsverksemd i Noreg, på personskattelette, som vil gjere det meir lønnsamt å arbeide, noko som vil medføre at fleire vil jobbe meir, og vi har satsa ganske mykje på infrastruktur, noko som gjer at vi får fleire vegar og betre moglegheiter for å drive verdiskaping i Noreg.

Vi konstaterer at Regjeringa har brote sitt skatteløfte om å halde det samla skatte- og avgiftstrykket på 2004-nivå med 1 milliard kr. Eg har lytta til bortforklaringane her. Det eine er at ein begynner å blande inn differensiert arbeidsgivaravgift. Då må eg minne om at eit samla storting har gått inn for ei gjeninnføring av den differensierte arbeidsgivaravgifta, og det er slege tydeleg fast at dersom vi ikkje hadde fått det til, skulle det kompenserast krone for krone.

Det viktigaste med profilen i Framstegspartiets opplegg er at vi innfører eit høgare personfrådrag og eit høgare minstefrådrag enn det Regjeringa har foreslått. Det vil sjølvsagt ha størst effekt for dei med lågare og middels store inntekter.

Vi meiner at det er rettferdig og sjølvsagt at folk flest skal behalde ein større del av inntekta si. Vi seier ikkje at ein gir pengar til skattytarane når vi reduserer skattane – i vår verd er det slik at vi let skattytarane få behalde meir av sine eigne pengar.

I tillegg til dette vil skattelette også stimulere til auka tilbod av arbeidskraft, fordi den enkelte då får meir igjen for å jobbe ekstra. Skattelettar vil også bidra til at skattytarane får auka kjøpekraft utan å måtte krevje store brutto lønnstillegg. Dette vil igjen leggje grunnlaget for auka økonomisk vekst utan kapasitetsproblem.

Vi har også auka frikortgrensa til 70 000 kr. Vi meiner at Regjeringa si haldning til dette med å skattleggje dei med lågast inntekt er dobbeltmoral. Vi konstaterer at Regjeringa definerer dei som tener under 95 000 kr, som så fattige at dei ikkje vil kunne delta i eit normalt sosialt liv. Det er vi sjølvsagt heilt einige i. Bur ein i Noreg, med vårt høge avgiftsnivå, og berre har 95 000 kr å rutte med, har ein det ikkje spesielt romsleg. Då er det dobbeltmoral at ein pålegg ein som tener 95 000 kr, å betale 14 000 kr til fellesskapet i skatt. Det ønskjer vi å få ein slutt på. Det har vi også begynt å trappe ned, slik at vi har ei frikortgrense på 70 000 kr i vårt budsjett.

I tillegg til skattelettane har vi også sjølvsagt ein del avgiftslettar som er viktige. Vi har gått imot dei skatte- og avgiftsskjerpingane som Regjeringa har foreslått. I tillegg har vi redusert både bensinavgifta og elavgifta, dokumentavgifta har vi redusert med 25 pst., og ein del andre ting. Det meiner vi er viktig. Vi meiner at vårt alternative statsbudsjett dermed legg betre til rette for økonomisk vekst og at fleire skal kunne klare seg på eiga inntekt, utan å vere avhengige av støtte frå det offentlege.

Martin Engeset (H) [15:34:46]: Manglende tilknytning til arbeidslivet er den viktigste årsaken til fattigdom. Dette blir bekreftet i rapporten fra Statistisk sentralbyrå «Veier inn i og ut av fattigdom.» Her er hovedkonklusjonen at veien ut av fattigdom går gjennom arbeid. Nettopp derfor er det så viktig at det føres en økonomisk politikk som bidrar til nye jobber, et konkurransedyktig næringsliv og lav arbeidsledighet, slik vi gjorde i hele forrige stortingsperiode da Høyre satt med finansministeren, og som gjorde at dagens rød-grønne regjering kom til dekket bord høsten 2005.

For det er et faktum at det skapes rekordmange nye arbeidsplasser for tiden, og at arbeidsledigheten synker til et rekordlavt nivå – og det faktisk lenge før den rød-grønne regjeringen har fått vedtatt sitt første egenproduserte statsbudsjett. Så årsaken må åpenbart være den politikken som ble ført gjennom forrige stortingsperiode, i kombinasjon med gode konjunkturer.

For Høyre er det et mål at hvert enkelt menneske skal være i stand til å ta ansvar for sitt eget liv og være selvhjulpent. Derfor må en aktiv fattigdomspolitikk rettes inn mot at de som kan, blir stimulert til å jobbe eller å komme seg i arbeid. Derfor er det viktig at det føres en skattepolitikk som gjør at det lønner seg å jobbe. Og derfor er det viktig at det føres en velferdspolitikk som gjør at det ikke er mer lønnsomt å gå på trygd eller stønad i stedet for å jobbe.

De som er fattige i Norge, er det på tross av at vi har gode støtte- og skjermingsordninger for alle. Da hjelper det ikke med mer av samme medisin. Derfor må tiltakene være målrettede og gjøre noe med årsakene til fattigdom.

Hva gjorde så vi da vi satt i regjering? Som den første regjeringen i nyere tid tok sentrum–Høyre-regjeringen tak

(Engeset)

i problemene og laget en egen plan for bekjempelse av fattigdom. I perioden 2002–2006 ble det satt av 4,9 milliarder kr til målrettede tiltak mot fattigdom. Aetat ble styrket med 700 stillinger, antallet tiltaksplasser for yrkeshemmede ble økt kraftig. Det ble innført en ny prøveordning der uførepensjonen i en lengre periode kan nyttes som tilskudd til arbeidsgivere som ansetter uførepensjonister. Det ble igangsatt et prosjekt som skal hjelpe tidligere langstidssosialhjelpsmottakere til å komme i jobb og utdanning. Bostøtteordningen ble forbedret kraftig for barnefamilier osv. Vi styrket legemiddelassistert rehabilitering, pluss mye, mye mer. Listen kunne vært gjort mye lengre.

Sett i lys av dette blir den handlingsplanen mot fattigdom som Regjeringen har fremmet gjennom denne budsjettbehandlingen, ganske så puslete. Selv om den inneholder flere isolert sett gode forslag, har Høyre i sitt alternative statsbudsjett funnet grunn til å lansere ytterligere tiltak som går langt utover det Regjeringen selv har kommet opp med for å bekjempe fattigdom.

Jeg registrerer med tilfredshet at Regjeringen i de saker den har kommet med til Stortinget – vel å merke på sosialpolitikkens område – legger vekt på prinsipper som målretting, brukertilpasning og skreddersøm. De hovedgrep Regjeringen tar i den såkalte velferdsmeldingen, er slik at en sosialminister fra Høyre utmerket godt kunne ha foreslått mye av det samme. Dette er bra.

Høyre er for gode sosiale ordninger, fordi vi mener at mennesker som er syke eller ikke i stand til å arbeide, skal ha et verdig livsopphold. Men vi er like klare på at mennesker som kan arbeide, skal arbeide, og ikke henvises til å leve av stønader.

Derfor har Høyre tatt til orde for at alle som er fysisk og psykisk friske og i stand til å jobbe, må få en rett og plikt til å komme i aktivitet. Det offentlige må kunne stille krav til den enkelte, og den enkelte bør kunne kreve individuell hjelp på veien tilbake til arbeidslivet. Aktivitet bidrar til å bygge opp arbeidsevne og selvfølelse. Derfor er det vel og bra at arbeids- og inkluderingsministeren har krevd at sosialklienter må «komme seg opp om mårran». Men da er det også helt avgjørende at de har noe konkret og meningsfylt å komme seg opp til.

Kommunene har i dag adgang til å stille krav om at mottakere av økonomisk sosialstønad utfører arbeid for kommunen. En del kommuner benytter seg av denne muligheten. Rett og plikt til aktivitet kan innebære alt fra å forplikte seg til å være i aktivt søk etter jobb, til å gjøre jobber i lokalsamfunnet som kommunen legger til rette for.

Vi vet av erfaring at det først og fremst er de som har lite, og de som er ressurssvake, som blir taperne dersom det går dårlig med Norge. Dersom det føres en uansvarlig økonomisk politikk hvor renten stiger, kronekursen stiger, prisene går opp, bedrifter går konkurs og arbeidsplasser tapes, vil titusener av de nordmenn som i dag klarer seg selv, miste fotfestet og bli avhengig av sosialhjelp og stønad. Det er med dette alvor vi i så gode tider som vi har nå, burde debattere hvordan den økonomiske politikken bør innrettes i 2007 og i årene fremover.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [15:40:04]: Jeg har lyst til å starte med å si at for meg har det vært særlig interessant at mange i debatten har vært opptatt av situasjonen i arbeidsmarkedet. Det har vært interessant, for det er det all grunn til å være opptatt av. Det er en veldig sterk vekst i sysselsettingen. Det siste året har 60 000 flere kommet i jobb. Ledigheten er på et svært lavt nivå – nå på 2,2 pst. Det er oppsiktsvekkende at det nå er større etterspørsel etter arbeidskraft enn antallet ordinære helt ledige, altså flere ledige jobber enn antallet ordinære helt ledige. Og viktigst: Den demografiske utviklingen tilsier at dette ikke bare er en situasjon som gjelder de høykonjunkturforholdene som i dag preger norsk økonomi. Mangel på arbeidskraft vil også kunne gjøre seg gjeldende i lavkonjunkturer. På mange måter kan man si at den viktigste begrensende faktor for norske bedrifter i dag ikke er mangel på kontrakter og oppdrag, men mangel på kompetanse og arbeidskraft. Derfor er det svært viktig å legge en langsiktig strategi for å møte disse utfordringene. Det gjør Regjeringen.

Regjeringen jobber etter to hovedstrategier. For det første: I dag, 28. november, er det 700 000 mennesker i Norge i arbeidsfør alder som ikke er på jobb, men som er hjemme og lever av en eller annen stønad. Det er uføre, syke, ledige, mennesker som er på attføring osv. Antallet vokser, og utviklingen går i feil retning. Hvis vi ikke greier å gjøre noe med disse spørsmålene, er det ikke et spørsmål *om* det går galt, men om *når* det går galt. Vi må få flere i arbeid. Vi må få færre på stønad. Derfor har det også vært svært viktig for Regjeringen å synliggjøre en strategi for det i det budsjettet vi har til behandling.

Det ligger en tung satsing i budsjettet på generelle arbeidsmarkedstiltak i en tid der ledigheten går ned. Det ligger en tung satsing på tiltak for yrkeshemmede i en tid der antall yrkeshemmede går ned. Det er full kraft i arbeidet med å gjennomføre en av våre viktigste samfunnsreformer, NAV-reformen. Det satses hundretalls av millioner på gjennomføringen, og neste år etableres det 110 nye NAV-kontor. Det ligger en tung satsing i budsjettet på handlingsplanen mot fattigdom, mer enn det som noen gang var nivået på den forrige regjeringens handlingsplaner. Fokuset er sterkt rettet inn mot arbeid. Det ligger en tung satsing på handlingsplanen for integrering og inkludering, med fokus på arbeid. Det ligger en rekke nye tiltak i budsjettet for å få ned sykefraværet.

I høst har også Regjeringen lagt fram to svært viktige stortingsmeldinger som legger grunnlaget for store samfunnsreformer, som også vil være veldig viktig i arbeidet med å nå målet om å få flere i arbeid. Jeg tenker selvsagt på pensjonsreformen, pensjonsmeldingen, og meldingen om arbeid, velferd og inkludering.

Den andre hovedstrategien som Regjeringen jobber etter for å møte utfordringene i arbeidsmarkedet, er fokus på økt arbeidsinnvandring. Så langt har vi nasjonalt hatt et veldig sterkt fokus på arbeidsinnvandring fra de tidligere østeuropeiske landene som ble medlem av EU i 2004. Det er viktig å satse videre der. Jeg tror det fortsatt ligger et potensial i mer arbeidskraft derfra, og derfor gjør vi også det. I budsjettet styrker vi NAV med 10 mill. kr for mer

aktivt rekrutteringsarbeid i Europa. Det er ikke en vanlig satsing fra en regjering, men en erkjennelse av at utfordringene i arbeidsmarkedet er betydelige. Men vi må ta høyde for økt aktivitet i forhold til arbeidsinnvandring. Vi trenger en nasjonal strategi for arbeidsinnvandring, også for områder utenfor EØS. Jeg starter derfor arbeidet med en slik strategi nå i disse dager. Med andre ord: De som sier at Regjeringen ikke tar utfordringene i arbeidsmarkedet alvorlig, tar grundig feil.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Robert Eriksson (FrP) [15:45:34]: Statsråden var i sitt innlegg så vidt inne på handlingsplanen mot fattigdom. I den politiske plattformen fra Soria Moria står det at den nye regjeringen vil bekjempe fattigdom. Der er det også ramset opp åtte punkter på hvordan det skal gjøres. Ordet minstepensjon er ikke nevnt en eneste gang i den erklæringen.

Jeg har også tidligere forsøkt å utfordre statsråden på dette temaet. I dag har vi 246 000 minstepensjonister. Statsråden har når jeg tidligere har stilt spørsmål om dette, henvist til pensjonsreformen. De 246 000 som i dag er minstepensjonister, vil ikke bli berørt av den nye pensjonsreformen. Mener statsråden at den inntekt dagens minstepensjonister har er akseptabel, eller hva er det akseptable inntektsnivået for en minstepensjonist, som statsråden i opposisjon var veldig for å øke?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [15:46:36]: Det siste er direkte feil. Arbeiderpartiet eller jeg har aldri fremmet forslag i Stortinget der vi helt konkret skulle gjøre noe med minstepensjonen, utover at vi har stått veldig hardt på for å få et system som handler om at pensjonene under det folketrygdsystemet vi har i dag, skal reguleres i tråd med lønnsutviklingen. Det førte til at vi i forrige stortingsperiode stemte ned Bondevik-regjeringens forslag til trygdeoppgjør og vedtok reguleringen av grunnbeløpet i folketrygden her i stortingssalen. Så jeg, Arbeiderpartiet og regjeringspartiene har vært de toneangivende for å få på plass et flertall her i salen som sørger for at folketrygden blir regulert i tråd med lønnsutviklingen. Det har vi i denne regjeringen fulgt opp.

For øvrig er det ikke rart at Fremskrittspartiet er opptatt av minstepensjonister, med en politikk som vil føre til at alle i framtiden vil bli minstepensjonister.

Martin Engeset (H) [15:47:54]: Statsråden var knapt nok innom Regjeringens fattigdomssatsing i sitt innlegg. Det forstår jeg i og for seg godt. Ikke det at rekruttering av nye arbeidsplasser er uviktig – det er veldig viktig.

Jeg har lyst til å bore litt mer i hvilke ambisjoner Regjeringen har knyttet til fattigdomsbekjempelse. I forbindelse med de berømmelige forhandlingene på Soria Moria under Regjeringens tilblivelsesdager gikk det ut en NTB-melding hvor det bl.a. stod følgende:

«Dagen før gikk de rødgrønne i sin regjeringserklæring fra Soria Moria høyt på banen og lovet at fattigdommen i Norge skal være bekjempet i løpet av kommende fireårsperiode.»

Så sa daværende generalsekretær Helen Bjørnøy:

«Det er jeg veldig glad for. De har lagt ambisjonsnivået så høyt at troverdigheten deres står på spill hvis de ikke klarer det. Jeg håper og tror at de vil klare det.»

Det sa altså nåværende miljøvernminister Helen Bjørnøy, som da var generalsekretær i Kirkens Bymisjon.

Hvordan er presisjonsnivået til Regjeringen? Skal man bekjempe fattigdommen, eller skal man bare redusere fattigdom?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [15:49:05]: La meg starte med at det som i hvert fall er oppsiktsvekkende, er hvis en representant for Høyre ikke er fornøyd med nivået på handlingsplanen mot fattigdom. Det ligger vel omtrent på det dobbelte av det som var nivået fra den forrige regjeringen. Da vet jeg ikke hva slags ord man skal bruke for å beskrive det den forrige regjeringen presterte på dette området, hvis man er misfornøyd med det vi nå gjør.

Denne regjeringen har en ambisjon om å avskaffe fattigdom. Det som er grunnleggende viktig med den målsettingen, er at jeg tror at når denne stortingsperioden er over, vil det fortsatt finnes fattigdom i Norge. Men jeg er helt overbevist om at en så ambisiøs målsetting vil føre til at det vil finnes færre fattige i Norge enn om Regjeringen ikke hadde hatt denne typen ambisiøse målsettinger. Det betyr at bekjempelse av fattigdom står øverst på dagsordenen for oss, det ligger på bordet vårt hver dag, og systematisk jobber vi med å bekjempe fattigdom. Jeg er helt sikker på at vi langt på vei skal lykkes på mange områder.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [15:50:18]: Slik jeg kjenner statsråden, tror jeg han hadde ønsket å tilby 27 300 tiltaksplasser til yrkeshemmede i inneværende år. Likevel ble det kuttet 172 mill. kr i revidert nasjonalbudsjett til dette formålet. Sist fredag fikk vi vite at NAV, stikk i strid med Stortingets vedtak, reduserer tiltaksnivået med 1 200 plasser i år. Dette er uakseptabelt, når vi vet at nesten 30 000 yrkeshemmede venter på kvalifiseringstiltak, slik at de kan få mulighet til arbeid.

Mitt spørsmål er, siden oppmerksomheten nå er rettet mot 2007: Hvordan vil statsråden sikre at brukerne av NAV generelt og de yrkeshemmede spesielt får hjelp, i tråd med Stortingets klare forutsetninger, i 2007? Hvilke tiltak vil bli iverksatt for å sikre at Stortingets mål for antall tiltaksplasser for yrkeshemmede nås til neste år?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [15:51:24]: La meg først starte med å si at jeg er helt enig med representanten Åse Gunhild Woie Duesund i at det som har skjedd med antall plasser for yrkeshemmede i år, ikke er akseptabelt. Derfor har jeg gjort det veldig tydelig overfor NAV. Det har ført til at det nå satses voldsomt i NAV med å komme i en situasjon der vi ved utgangen av året i alle fall når det nivået vi trenger å ha for å nå ambisjonene for neste år, som jo er svært høyt, 28 000 plasser.

Jeg kan ikke gjøre annet enn at jeg kan love at jeg skal gjøre alt som står i min makt og følge veldig nøye med på

tiltaksgjennomføringen i NAV neste år. I så måte er jeg helt sikker på at jeg kommer til å få god hjelp fra representanten Åse Gunhild Woie Duesund.

Presidenten: Dermed er replikkordskiftet over.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [15:52:35]: Etter at taler etter taler har forsøkt å skremme med konsekvensene av Fremskrittspartiets politikk, tenkte jeg at jeg skulle se litt på hvordan det står til i AS Norge pr. i dag med den velferden som man skryter så mye av, og som vi er «stolte av», slik representanten Schjøtt-Pedersen uttrykte det litt tidligere i dag, der forskjellene minker, arbeidsledigheten er liten og den offentlige velferden er så god.

Hvordan står det egentlig til? Syke mennesker står i sykehuskø. Kriminelle står i soningskø. Offentlige bygninger forfaller. Veiene er i en elendig forfatning. Forsvaret nedbygges skritt for skritt. Kunnskapsformidlingen i skolen er lav, og uroen i klasserommene er tilsvarende høy. Innvandringen er ute av kontroll, og en kostbar integreringspolitikk fungerer ikke. Kriminaliteten er økende. Respekten for autoriteter er på vikende front. 240 000 minstepensjonister lever under OECDs fattigdomsgrense. 340 000 er uføretrygdet, og vi har et rekordstort antall ansatte i offentlig sektor.

Som om ikke det var nok, har vi et av verdens høyeste skatte- og avgiftsnivåer. Og for virkelig å sette ting i perspektiv, har vi 1 713 milliarder oljekroner investert i våre konkurrentlands bedrifter gjennom Statens pensjonsfond. Velkommen til sosialdemokratiets velferdsstat!

«Norge forandres, skritt for skritt», sa representanten Schjøtt-Pedersen, Arbeiderpartiets finanspolitiske talsmann. Det er svært treffende. Sannheten er jo at jo rikere vi har blitt, jo mer ute av stand har vi blitt til å løse samfunnets utfordringer. Jeg vil våge den påstand at tryggheten og velferden på mange områder var langt bedre ivaretatt før vi hadde en eneste oljekrone. I ovennevnte analyse ligger også den mye omtalte FrP-koden: Regjeringen forstår rett og slett ikke den frustrasjon og uro folk flest føler for utviklingen i samfunnet.

Tross rød-grønn retorikk opplever vi også at forskjellene i samfunnet øker, og at stadig flere faller utenfor det regulære arbeidsmarkedet. Samtidig som den rapporterte ledigheten nå er rekordlav, går hele 11 pst. av nordmenn mellom 18 og 65 år på uføretrygd. Totalt sett er det i dag 1,1 millioner mennesker som har offentlige trygder som sin hovedinntekt.

Dersom norske sosialister har skapt den ideelle velferdsstaten, hvorfor kopieres den da ikke av andre land? Er det muligens fordi velferdsstaten ikke ser det unike i hvert enkelt menneske? Er det fordi velferdsstaten påtvinger alle den samme offentlige velferdsløsningen? Er det fordi velferdsstaten definerer stadig større grupper mennesker som svake og trengende? Er det fordi velferdsstaten gjør stadig flere avhengige av offentlige overføringer? Er det fordi velferdsstatens snillistiske innvandringspolitikk har ført til segregering og utenforskap? Er det kanskje fordi det i velferdsstaten blir stadig flere offentlig ansatte? Er det fordi andre land har oppdaget at én arbeidsplass i privat sektor må finansiere offentlig velferd for fem personer? Er det fordi velferdsstaten ikke synes i stand til å investere for fremtidig vekst i privat sektor? Eller er det rett og slett fordi tilbakemelding fra norske skoleelever, korridorpasienter, ofre for kriminalitet, bilister, gründere, kjøpmenn, lærere, offiserer, politifolk, minstepensjonister, ja rett og slett folk flest tilsier at modellen ikke bør kopieres? Med andre ord: Er det mulig at et samfunn basert på kollektive løsninger, likhet og misunnelse rett og slett ikke fungerer i en individualistisk, heterogen og global markedsøkonomi?

Det vi imidlertid vet, er at svært få land ser til Norge når de skal innrette sine velferdsmodeller. Spørsmålet som vi da burde stille oss, er selvfølgelig: Er det muligens vi som har noe å lære av andre land? Men slike tanker er selvfølgelig fånyttes i sosialdemokratiets høyborg, noe også budsjettet for 2007 stadfester. I det rød-grønne budsjettet bekrefter Regjeringen at frivillighet, privat initiativ, personlig ansvar og privat eierskap skal erstattes av offentlig byråkrati, offentlig styrte prosesser, offentlig velferd og offentlig eierskap. I en global markedsøkonomi, skreddersydd for individuelle behov og ønsker, beviser Regjeringen at den rett og slett ikke følger med i tiden.

Svein Flåtten (H) [15:57:22]: Vi har i dag hørt svært mye fra svært mange av regjeringspartienes representanter om hvordan velferden i dette landet det siste året har bredt seg som en varm lavastrøm av godhet og fellesskap inn i den fjerneste avkrok av landet.

Valget i fjor høst var det store vannskillet i velferdsutvikling, skal man forstå posisjonstalerne. De forenklede sammenhenger fra valgkampen mellom velferd og skattelettelser gjentas, uten at det blir noe mer riktig av den grunn. «Pengar er storkna mannesveitte», skrev Aasmund Olavsson Vinje i Dølen for 140 år siden. Hvis nasjonen Norge hadde kjent begrepet «velferd» den gangen, ville han ha skrevet at velferd er «storkna mannesveitte». Av og til kan det se ut som om mange er i ferd med å glemme nettopp det.

Verdiene må skapes før de kan fordeles og bli til bl.a. velferd. Det er paradoksalt at regjeringspartienes parole i debatten i dag synes å være at opposisjonen mangler 12 milliarder kr i forhold til skatteproblematikken, mens de uhemmet bruker av flere titalls milliarder i økte skatteinntekter, og bl.a. har kommet seg opp av grøfta i IA-saken nettopp på grunn av økt skatt, muliggjort av et tidligere redusert skatte- og avgiftsnivå for bedrifter og arbeidstakere.

Hvis vi har en regjering som i fullt alvor mener at skattenivå og rammebetingelser ikke spiller noen rolle for hvordan arbeidstakere og bedrifter agerer, er det grunn til engstelse. Skattenivået inspirerer og motiverer til arbeid. Det er jo enkeltmenneskets kraft, enkeltmenneskets energi og vilje til arbeid som skaper verdiene som velferdsstaten bygger på – ikke bare de materielle verdier for samfunnet og individet, men også verdien i det å få seg en jobb, det å høre til i et fellesskap, og ikke minst det å få en sjanse i dette fellesskapet. Derfor er det viktig å få flest mulig med i arbeidsstyrken. Hvis ikke, vil dette byggver-

ket som består av hvert enkelt menneske, etter hvert forvitre til fordel for troen på den allmektige stat som løser våre problemer gjennom stadig økte bevilgninger til velferd, uten at det stilles krav, og uten at det skapes muligheter for at hver enkelt tar ansvar. Dette har vi ikke hørt noe om fra regjeringspartiene i dag. Vi har ikke hørt noe om hvordan man skal få flere i jobb, hvordan man skal inspirere til arbeid, til å etablere bedrifter, til å spare. Vi har ikke hørt noe om hvorfor det var riktig å strupe all personlig sparing med et pennestrøk i mai i år gjennom å ta vekk ordningen for IPA og livrente. Nå har man rygget noe, men allikevel fikk over 800 000 mennesker uten forvarsel trædd en ny ordning ned over hodet 12. mai. Vi har hørt lite om hvorfor det er riktig å øke skatt på arbeid. I en nasjon hvor mangelen på arbeidskraft nå er i ferd med å presse både lønnsnivå og etter hvert rente, finner Regjeringen det riktig å signalisere at toppskatt på vanlige inntekter skal økes – ikke dramatisk, men det er et sterkt signal om hvilken holdning man har til dem som skaper verdiene. Vi har hørt lite og ingenting om hvorfor det er riktig nok en gang å straffe investeringer i arbeidsplasser. Når det gjelder de som sparer i aksjefond eller aksjer, er det kanskje 1 ½ million mennesker som får økt skatt – også dette i strid med målsettingen om å investere i næringslivet og å etablere arbeidsplasser.

Høyre mener at velferd bygges ved at det skal lønne seg å jobbe. Derfor reduserer vi skatten på vanlige lønnsinntekter der hvor Regjeringen øker den. Vi mener at velferd bygges ved å spare. Derfor premierer vi sparing og prøver å rette opp noe av skadevirkningene av Regjeringens forslag.

Vi mener at velferd bygges ved å investere. Derfor senker vi skatten på investeringer i norske arbeidsplasser. Men vi mener også at velferden bygges privat av hver enkelt og ved at renten, som er viktig for familieøkonomien, må være lavest mulig. Derfor bruker vi i vårt budsjett mindre oljepenger på toppen av en høykonjunktur.

Vi mener også at velferd bygges ved å investere for fremtiden: i kunnskap, i utdannelse og ikke minst i forskning. Derfor går Høyre i sitt alternative budsjett inn for å investere 1 milliard kr mer enn Regjeringen nettopp i fremtiden.

Men først og fremst mener vi at velferden bygges ved å få flere mennesker med i arbeidslivet – ved å gi mennesker en ny sjanse, først i skolesystemet, men også i arbeidsmarkedet. Det vil forsterke fundamentet for velferdssamfunnet. Det vil gi flere mennesker en mer meningsfylt tilværelse, men først og fremst vil det gi samfunnet en økt mulighet til å styrke sikkerhetsnettene for de aller svakeste blant oss.

Presidenten: Den reglementsmessige tid for formiddagsmøtet er over. Kveldsmøtet vil bli satt kl. 18.

Møtet hevet kl. 16.03.

Møte tirsdag den 28. november 2006 kl. 18

President: C a r l I . H a g e n

D a g s o r d e n :

Sakene på dagens kart (nr. 22)

Man fortsatte behandlingen av

s a k n r . 1

Finansministerens redegjørelse om stats- og nasjonalbudsjettet for 2007 i Stortingets møte 6. oktober 2006

s a k n r . 2

Innstilling fra finanskomiteen om Nasjonalbudsjettet 2007 og forslaget til statsbudsjett for 2007 (Budsjett-innst. S. I (2006-2007), jf. St.meld. nr. 1 (2006-2007), St.prp. nr. 1 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1-4 (2006-2007))

s a k n r . 3

Innstilling fra finanskomiteen om skatte-, avgifts- og tollvedtak for 2007, rammetilskudd til kommunesektoren mv. for 2007, tilfeldige utgifter og inntekter i statsbudsjettet for 2007 og statsbudsjettets kapitler som gjelder utbytte mv. for 2007 (Budsjett-innst. S. nr. 1 (2006-2007), St.meld. nr. 1 (2006-2007), St.prp. nr. 1 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 og 4 (2006-2007))

s a k n r . 4

Innstilling frå finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Ine Marie Eriksen, Gunnar Gundersen og Jan Tore Sanner om skattemessig likebehandling ved oppretting av gaveprofessorater ved universiteter og høgskoler (Innst. S. nr. 43 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:90 (2005-2006))

s a k n r . 5

Innstilling frå finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Kari Kjønaas Kjos, Anders Anundsen, Gjermund Hagesæter, Karin S. Woldseth og Harald T. Nesvik om å ivareta norske borgeres interesser i utlandet, samt bruk av norske behandlingsinstitusjoner mv. i utlandet (Innst. S. nr. 42 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:96 (2005-2006))

Eirin Kristin Sund (A) [18:00:47]: Først av alt har jeg lyst til å takke de andre rød-grønne kameratene mine i finanskomiteen og Regjeringen for veldig godt jobba budsjett.

Dette budsjettet viser at vi har en regjering og et rødgrønt flertall som prioriterer annerledes enn den forrige regjeringen. De rød-grønne prioriterer fellesskap, velferd og trygghet framfor skattelette og det at hver enkelt skal være sin egen lykkes smed.

Regjeringspartiene lovte i valget at det skulle satses på velferd og på fellesskap, og det viser de tydelig med dette budsjettet at de gjør. De snur kursen som var, og leverer rød-grønn politikk.

I tillegg til å levere på de ulike områdene viser også Regjeringen og de rød-grønne her i Stortinget at like viktig er det at folk skal ha trygghet for at det føres en økonomisk politikk som gir trygghet for hus og heim. Derfor mener Regjeringen at handlingsregelen skal følges, noe som både sentralbanksjefen og flere økonomer uttaler er viktig hvis en ikke skal få en renteoppgang som vil slå bena under flere familier og husstander. Det å ta den kontrollen som det er mulig å ta på dette området, ser de rødgrønne – med Regjeringen i spissen – på som kjempeviktig.

Jeg har selv vært i etableringsfasen og hatt rente på 16 pst. Jeg klarte så vidt å holde hodet over vannet, og det er en situasjon som jeg ikke unner noen å være i. Jeg ser at Venstre og Høyre kutter med henholdsvis ½ milliard og ca. 1 ½ milliard kr på sine alternative budsjett for å kjøle ned økonomien. Det er med respekt å melde en bitte liten dråpe i det store havet som har liten eller ingen betydning for rentenivået. Det tror jeg faktisk at de vet selv.

Det som er dramatisk, og som alle partiene burde bekymre seg over, er at Fremskrittspartiet bruker bortimot 25 milliarder kr mer enn alle oss andre. For Høyre må det være et tankekors, jf. at Høyre vurderer å samarbeide med dem ved neste korsvei. Bekymrer det ikke dem, bør det i alle fall bekymre folk ute som er opptatt av trygghet for hus og heim.

Regjeringen prioriterer barn og unge veldig høyt i dette budsjettet. Det at en endelig skal få full barnehagedekning innen utgangen av 2007, og det til en pris på rundt 2 300 kr, det er en gledelig sak. I alle år har en sagt dette, men en har ikke fått det til. Småbarnsfamilier har ventet og ventet, og vi har ventet sammen med dem. Nå kommer det endelig.

Mange av oss fikk aldri barnehageplass, og når noen av oss endelig fikk det, var prisen så høy at det var vanskelig å ta imot. Med en annen regjering ville en i dag ikke stått der en står, med full barnehagedekning ved utgangen av 2007, og med en pris som den vi nå legger opp til.

Det at Regjeringen så tydelig og klart gjør disse prioriteringene, gir småbarnsforeldrene frihet, og, som finansministeren sa i sitt innlegg tidligere i dag, det gjør også at folk kan gå ut i arbeid. Er det noe Norge AS trenger, så er det at folk går ut i arbeid. Og de kan gjøre det med trygghet og til en pris som er overkommelig.

En annen sak som jeg mener er historisk, er at vi nå skal starte jobben med å få gratis skolebøker i videregående skole. Nå skal vi ta det første trinnet i 2007, og så skal dette trappes opp og være på plass i 2009. Det er også en av de sakene som en i alle år har snakket om og snakket om og snakket om, men som det ikke er gjort noe som helst med, med unntak av Trond Giske, som klarte å gjøre bitte litt sist han var statsråd. Jeg registrerer at flere av opposisjonspartiene ikke har dette i sine budsjett.

Denne saken er utrolig viktig og betyr utrolig mye for folks lommebøker. Privat har jeg brukt 6 000–7 000 kr på

skolemateriell til min datter, som nå går i første videregående. Det er ikke synd på min familie og meg, men det er mange som dette er store summer for, som de har vanskelig for å klare å kvittere ut.

Det var en dame som ringte til meg i høst og sa at for henne stod nå valget mellom å kjøpe skolebøker til sønnen eller vinterdekk til bilen sin, som hun skulle frakte alle sine tre unger i. Hun lurte på om jeg kunne fortelle henne hva hun skulle gjøre. Hun ble stilt overfor noen vanskelige valg, som det var umulig for henne å ta. Sånn som det mener jeg at vi ikke kan ha det. Derfor vil vi at også videregående opplæring skal være gratis.

Når vi har prioritert barnehage, grunnskole og videregående opplæring, blir det ikke økning til universiteter og høyskoler denne gangen. For statens lommebok er akkurat som min lommebok – en kan bruke noe av det som er i den, men den er ikke utømmelig. Det er heller ikke staten sin. Så denne gangen prioriterer vi barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

Aldri har en noen gang satset så sterkt på kultur som en gjør nå. En økning i kulturbudsjettet med bortimot ½ milliard kr vet jeg gleder mangt et kulturhjerte over det ganske land. Jeg ser av Fremskrittspartiets alternative budsjett at de mener at kultur ikke bør være noe satsingsområde for staten. De mener også det samme lokalt. De sier at vi støtter den smale kulturen, som folk ikke vil ha. Frivillighet og engasjement skal drive kulturen mer eller mindre, sier Fremskrittspartiet.

Når Regjeringen nå øker kulturbudsjettet så utrulig mye som den gjør, så gjør den det nettopp for at hele bredden i kulturen og frivilligheten skal få rom til å vokse ytterligere. Vi ønsker nettopp å bygge opp og styrke frivilligheten, engasjementet og ildsjelene. Heller ikke – jeg holdt på si – frivilligheten klarer å leve av knapper og glansbilder om de skal kunne klare å holde dette gående.

Folk – vanlige folk hjemme hos oss – valfarter nå til Rogaland Teater for å se Bjørn Eidsvågs stykke «Skyfri himmel». Det hadde ikke vært mulig for noen, eller i alle fall veldig få, hvis det ikke hadde blitt gitt støtte til Rogaland Teater fra både stat, kommune og fylke. Så frivillighet og kulturliv skal stole på at denne regjeringen nå og videre på veien skal satse sterkt på hele kultur- og frivillighetsområdet, og sånn gi folk noe å leve for – både fotball, museum, kor og film og hele fjøla innenfor kultur.

Så er det sånn at denne regjering også gjør noe som er utrolig viktig. Den løfter blikket «ut over Færder fyr», som Thorbjørn Berntsen alltid sa det, og jeg synes det er godt sagt. Denne regjering tar ansvar for at vi skal se utover våre egne grenser, og at folk utenfor våre egne grenser skal få et bedre liv. Det viser at de rød-grønne driver solidaritet i praksis. Regjeringen har et mål om at vi skal bruke 1 pst. av BNP på bistand, og det målet er snart i sikte. Målet i seg selv er ikke viktig, men det at vi som et av verdens rikeste land tar ansvar for å være med og løfte opp det store flertallet som lever i fattigdom og nød, er utrolig viktig. Vi gir med våre bistandspenger og våre bistandsprogram håp for framtiden om at flere skal få leve verdige liv og få en bedre hverdag og nye muligheter. Da er det ikke bare vårt ansvar, men også vår plikt å gjøre det vi gjør i den sammenhengen.

I sin åpningstale til Stortinget i høst minnet president Thorbjørn Jagland oss representanter om noe som jeg synes er utrolig viktig, nemlig at vi som er valgt inn her i denne sal, har et spesielt ansvar for dem som ikke har høyest stemme, eller de som ikke har sterkest rygg. Vi har et spesielt ansvar for å tale deres sak. Jeg tror det var en viktig påminnelse. Vi som folkevalgte i denne sal har også et spesielt ansvar for av og til – jeg holdt på å si – å stikke fingeren i jorda og si at tross alt har de fleste av oss det ganske bra, og mange av oss er faktisk litt lottomillionærer hver eneste dag, i motsetning til folk i andre land.

Da jeg hørte på representanten Tybring-Gjedde i dag, dukket det opp i hodet mitt en VG-tegning som var i avisen en gang på slutten av 1990-tallet, med han tjukke mannen som lå der med nisselue og kjempestor mage og var så mett at han var helt irritert. Den bare datt ned i hodet mitt da jeg hørte på representanten Tybring-Gjeddes beskrivelse av det norske samfunn. Jeg tror ikke det er et godt bilde av hva slags samfunn vi har. Jeg tror heller ikke det er et godt bilde av hva slags samfunn vi skal ha.

Helt til slutt: Jeg mener at de rød-grønne er på god vei med en ny kurs mot de målene vi har satt oss, mot den jobben vi har startet og lovet at vi skal gjøre for å innfri våre løfter. Jeg gleder meg veldig til veien videre og arbeidet de tre neste år med videre rød-grønne budsjett.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Da passer det godt å gi ordet til Tybring-Gjedde, som er første replikant!

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [18:10:46]: Ja, vi har det så bra her i landet at vi har fått beskjed om å slutte å klage, særlig etter at den rød-grønne regjeringen tok over. Vi burde nærmest skamme oss, skal vi høre på Sund, der vi fråtser i vår rikdom. Men det er faktisk en del forhold i dette samfunnet som ikke er så bra, nemlig at mange føler utrygghet i hverdagen, mange føler seg fremmedgjort i Norge, i sitt eget nabolag, og disiplin i skolen er en mangelvare. Hva har Regjeringen tenkt å gjøre med dette? Hvordan får man disiplinen tilbake og respekt for autoriteter tilbake? Eller er det slik at man skal prøve å bevilge seg ut av alt dette, og si at velferden øker, velferden øker? Hva med de 246 000 minstepensjonistene som lever av 95 000 kr i året? Og hva med de 340 000 uføretrygdede?

Når man snakker om at alt går så bra, får man også ta ansvaret for alt som ikke går så bra. Hva har Regjeringen tenkt å gjøre spesielt med de tingene man ikke kan bevilge seg ut av?

Eirin Kristin Sund (A) [18:11:40]: Jeg prøvde å synliggjøre at jeg hadde to tanker i hodet samtidig. Det er helt rett som representanten Tybring-Gjedde sier, at det er mange i dette land som heller ikke har det bra. Men det er også noe med det av og til å løfte blikket og se hvordan det store flertallet av oss har det. De som ikke har det bra i det norske samfunnet, er nettopp noen av dem som denne regjeringen løfter opp gjennom ulike tiltak. Det gjelder

minstepensjonister, det gjelder fattigdomsbekjempelse – jeg kan ramse opp sak etter sak. Så jeg er ikke enig med representanten Tybring-Gjedde i at Regjeringen sitter med hendene i fanget og ikke ser på dem som ikke har det bra. Det er nettopp der vi setter inn vår styrke i forhold til de bevilgningene vi gir.

Peter Skovholt Gitmark (H) [18:12:27]: Jeg oppfatter at representanten Sund har et stort hjerte, et betydelig større hjerte enn det man finner hos Regjeringen, spesielt når det gjelder de fattige utenfor våre grenser. Ser ikke representanten Eirin Sund at det er et poeng å hente mennesker varig ut av fattigdom? Muligheten for å gjøre det er nettopp å kombinere målrettet bistand med handel. Høyre legger nå inn et forslag i Stortinget, med bevilgning, om å gjøre det mulig for 90 nye land utover MUL-landene å selge tollfritt til Norge. Ser Eirin Sund at det er én mulighet – og kanskje den beste muligheten, og også den muligheten som u-landene selv etterspør – for at de varig kan hentes ut av fattigdom og dermed få en bedre hverdag?

Eirin Kristin Sund (A) [18:13:17]: Jeg kan berolige representanten Gitmark med at Regjeringen ser at det er mange muligheter som den kan benytte seg av for å bekjempe fattigdom. Regjeringen diskuterer også internt saker i forhold til hvordan man skal komme seg ut av det på best mulig måte.

Nå har altså Regjeringen og de rød-grønne bestemt at en av de tingene vi ønsker å satse på for å bekjempe fattigdom ute, er bistandsmidlene. Men det jeg kan si til representanten Gitmark, er at vi til enhver tid vil være med og se med skjerpede øyne på om vi gjennom de programmene og de virkemidlene vi har for hvordan vi bruker bistandsmidlene, kan oppnå bedre resultater på en annen måte enn det vi gjør nå.

Politikken ligger fast i forhold til hva vi mener om handel.

Hans Olav Syversen (KrF) [18:14:13]: Jeg må jo si at det er forfriskende med et så entusiastisk innlegg som det representanten Sund hadde. I stil er det nærmest til 20, det må jeg virkelig si. Når det gjelder innhold, må jeg være litt mer forsiktig. Det kan jo misforstås i så mange retninger, har jeg lagt merke til før i dag.

I grunnen var det skyfri himmel over hele fjøla, for å dra sammen det representanten Sund sa. Men hun hadde noen bekymringer. Det gjaldt ikke minst rentenivået, og dermed boligutgiftene for folk flest. Tidligere i dag har vi faktisk fått den opplysning at Senterpartiet kanskje er i ferd med å vekke til live sin interesse for å begrense rentefradraget på gjeld, som mange har nytt godt av, og nyter godt av, bl.a. for å kunne betale sine boliglån. Det ville bety mye for mange hvis dette ble endret. Derfor spør jeg representanten Sund: Er det slik at også Arbeiderpartiet på ny eventuelt vil tenke på å vurdere rentefradraget på gjeld?

Eirin Kristin Sund (A) [18:15:25]: Jeg vil takke representanten Syversen for fine ord. Representanten Syversen og representanten Sund har en del til felles i forhold til de tingene som jeg tok opp, og det er jeg veldig glad for. Når det gjelder Syversens spørsmål i forhold til rentefradrag eller ei, og hva som har blitt sagt på talerstolen her tidligere i dag, vil jeg vise til Reidar Sandal, som svarte veldig godt på det spørsmålet tidligere i dag. Det ligger fast, det vi har sagt, og det skal ligge fast.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Laila Dåvøy (KrF) [18:16:18]: Foregående taler var absolutt ikke inne på helsepolitikk, men i den sektoren er det absolutt ikke skyfri himmel heller.

Målet med helsepolitikken er for Kristelig Folkeparti god helsehjelp når en trenger det, likt tilbud i landet, uavhengig av bosted, alder, utdanning, sykdom eller skade.

Kommunene må settes i stand til å møte den store økningen i antall eldre som kommer i årene framover. Vi vet også at flere eldre vil få sammensatte lidelser og alvorlig funksjonssvikt. Dessuten er tallet på yngre brukere av hjemmetjenester nesten fordoblet de siste ti årene og utgjør snart 1/3 av tjenestemottakerne.

Framtidens omsorgsutfordringer må møtes offensivt, slik at tilstrekkelig kompetanse, kvalitet og innhold sikres. Hverdagen til eldre, funksjonshemmede og kronisk syke må få et innhold der de det gjelder, kan leve et liv slik de selv ønsker.

Kristelig Folkeparti hadde forventet en mer forpliktende omsorgsplan for omsorgstjenestene da St.meld. nr. 25 for 2005-2006, om framtidas omsorgstjenester, ble lagt fram. Vi hadde også forventet at det kom konkrete bevilgninger til å styrke omsorgstjenestene i budsjettet for 2007. I forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen om framtidens omsorgsutfordringer er det avgjørende å få til et tverrpolitisk løft og en forpliktende plan.

Når det gjelder sykehusene, har Kristelig Folkeparti i sitt alternative budsjett for 2007 foreslått bevilget 250 mill. kr mer til pasientbehandling. Flere av helseforetakene er i en utfordrende situasjon, og vi ser at kutt i sykehusene nå rammer pasientene. Å styrke pasientbehandlingen i helseforetakene vil gi mer tid til omstilling og prioritering. Det er helt nødvendig at inntektssystemene og fordelingssystemene gjennomgås for å vurdere om disse er rettferdige og riktige, og at dette skjer raskt.

Rehabilitering er en viktig del av pasientbehandlingen og omsorgstilbudet. Kristelig Folkeparti har derfor fremmet forslag om å lovfeste rett til nødvendig rehabilitering. Dette vil sette fokus på at rehabilitering spiller en avgjørende rolle for at mennesker kan komme tilbake til arbeid etter sykdom, eller kan klare seg bedre i hverdagen. Dette vil øke livskvaliteten for mange, samtidig som det vil ha en samfunnsøkonomisk gunstig effekt.

Når det gjelder rehabiliteringstilbudet i helseforetakene, er dette svært skjevt fordelt. Kristelig Folkeparti foreslår derfor i sitt alternative budsjett å gi 20 mill. kr til å styrke rehabiliteringstilbudet i Helse Vest, for å sikre re-

habilitering nærmere der pasienten bor, og for å utjevne noen av de forskjellene vi ser.

Kristelig Folkeparti foreslår videre å styrke tilbudet innen psykisk helse for barn og unge med 100 mill. kr i alternativt budsjett. Regjeringen påpeker selv en del av manglene ved dagens tilbud innen psykiatrien i sitt budsjettforslag. Da er det rart at opprinnelig opptrappingsplan ikke følges.

Kristelig Folkeparti foreslår også at pårørende og barn av psykisk syke inkluderes bedre i psykiatrien. Det er disse som følger pasientene tettest, over tid. De vil derfor også ha behov for veiledning, støtte og god informasjon.

De private ideelle rusinstitusjonene må sikres en klarere rolle og funksjon. De kan spille en viktig rolle i å gi rusmiddelavhengige et verdig behandlingstilbud, og også et tilbud i påvente av behandling i spesialisthelsetjenesten samt gi godt ettervern. Kristelig Folkeparti har bidratt til å sikre 20 mill. kr mer til de rusmiddelavhengige gjennom private ideelle institusjoner. Svært mange rusmiddelavhengige blir avvist når de søker avrusingsplasser i dag. De institusjonene som nå får økt tilskudd, kan løse noe av etterspørselen etter dette.

Helt til sist vil jeg vise til at Kristelig Folkepartis alternative budsjett gir et langt bedre tilbud til syke og omsorgstrengende enn det Regjeringen legger opp til.

Statsråd Helen Bjørnøy [18:21:01]: Skal vi få til en bærekraftig utvikling, med lavere miljøbelastning og redusert ressursbruk, må miljøhensyn bli integrert i hele samfunnet. Miljøhensyn må ligge til grunn for den økonomiske politikken og for politikken i de enkelte sektorene. Regjeringens budsjettforslag for 2007 bygger på denne erkjennelsen.

De samlede miljøvernrelaterte bevilgningene i 2007-budsjettet er beregnet til vel 23 milliarder kr, mot ca. 20 milliarder kr i 2006. Dette er en økning på 15 pst. Aldri før har en regjering lagt opp til så store miljøbevilgninger som denne – i alle samfunnssektorer.

Men vi står overfor store utfordringer. La meg her konsentrere meg om to, klimapolitikken og tiltak for å redusere utslippene av NO_x.

Vi har allerede på plass et bredt virkemiddelapparat som påvirker de fleste utslippene av klimagasser. Men det kreves mer hvis vi skal klare å snu den negative utviklingen i norske klimagassutslipp. Denne regjeringen legger opp til å oppfylle Norges utslippsforpliktelser under Kyotoprotokollen, og vi skal sikre at betydelige deler av vår forpliktelse tas nasjonalt. Dette er ambisiøst, men nødvendig.

I budsjettet for 2007 tar vi et viktig skritt for å integrere klimahensyn i sektorpolitikken. Vi har satt av mellom 700 mill. kr og 800 mill. kr til CO_2-håndtering. 1. januar 2007 vil det bli opprettet et Grunnfond for energieffektivisering og fornybar energi. Fondet er på 10 milliarder kr og skal økes med nye 10 milliarder kr i 2009. Dette vil gi en årlig avkastning på 800 mill. kr som blir tilført Energifondet. Dette vil mer enn doble satsingen på energieffektivisering og fornybar energi.

Vi legger opp til en historisk høy satsing på fornying og kapasitetsutvidelser på jernbanen. På denne måten legger vi grunnlaget for å overføre mer gods- og persontransport til jernbane og redusere omfanget av miljøskadelig vegtransport. Samferdselssektoren er et nøkkelområde i arbeidet for å redusere klimagassutslippene.

Vi tar de første skritt i omleggingen av bilavgiftene i mer miljøvennlig retning. Med virkning fra 1. januar 2007 foreslår Regjeringen at CO_2-utslipp erstatter slagvolum som avgiftskomponent i engangsavgiften.

Klimainnsatsen må fortsette. Det vil kreve en stor dugnad i årene som kommer, for å få samfunnsutviklingen inn i en mer klimavennlig retning.

Regjeringen foreslår også at det innføres en avgift på utslipp av NO_x fra 1. januar 2007. Regjeringen har lagt stor vekt på at utslippene reduseres uten at den økonomiske belastningen for næringene blir unødvendig høy. Vi vil følge opp innstillingen fra Stortinget om at det etableres et unntak fra avgiftsplikten for de foretak som tilslutter seg miljøavtaler med staten om konkrete, tidfestede utslippsreduksjoner.

Våre NO_x-utslipp ligger godt over nivået som vi har forpliktet oss til etter Gøteborgprotokollen, og utslippsforpliktelsesperioden er få år unna. Det er på høy tid at vi tar tak i dette miljøproblemet.

Miljøvernpolitikk består ikke bare av bevilgninger og budsjettposter. Arbeidet for et bedre miljø omfatter også beslutninger som ikke har umiddelbare budsjettkonsekvenser. Ett slikt tiltak er å skjerpe energikravene til nye hus i byggeforskriftene. Det er også andre reformer og regelendringer som kan gjøre det lettere å ta miljøhensyn i offentlig og privat planlegging. I arbeidet med klimahandlingsplaner vil vi gå gjennom alle viktige sektorer med nettopp det for øyet: Å utløse klimatiltak utover det de brede, generelle virkemidlene får til.

Dette budsjettet og klimahandlingsplanene er viktige deler av den dugnaden vi trenger for å lage et klimavennlig samfunn i tråd med innstillingen fra Lavutslippsutvalget.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tord Lien (FrP) [18:26:37]: Regjeringens satsing for å redusere NO_x og NO_x-avgiften ber jeg om å få komme tilbake til i mitt innlegg senere i kveld.

Jeg har lyst til å minne statsråden om at sjefen, Stoltenberg, i sin regjeringserklæring sa at luftforurensningen i de store byene må reduseres. Senterpartiets Ola Borten Moe sa den 14. februar at den norske bilparken er svært miljøfiendtlig og trafikkfarlig, og at et godt tiltak i denne sammenheng er å øke vrakpanten til 5 000 kr. Slikt forslag er ikke fremmet i Regjeringens budsjett – snarere tvert imot. I et brev til energi- og miljøkomiteen sier Miljøverndepartementet at et slikt tiltak er samfunnsøkonomisk ulønnsomt og har liten miljøeffekt. Spørsmålet er: Er det å heve vrakpanten ansett for å være et godt miljøtiltak eller ikke?

Statsråd Helen Bjørnøy [18:27:48]: Det er vel slått fast at akkurat vrakpanten ikke har gitt de utslag som vi har ønsket oss i forhold til lokal luftforurensning. Det vi vet når det gjelder lokal luftforurensning i de store byene, er at den i hovedsak skyldes tre ting. Det ene er støvet på grunn av piggdekkbruk. Derfor har mange byer tatt ansvar og innført restriksjoner eller avgifter på piggdekkbruk. Det andre er fart. Farten har betydning for hvor mye støv som virvles opp. Det tredje er vedfyring. Det er de tre aller viktigste områdene som har betydning for lokal luftforurensning. Så må det selvsagt ses i sammenheng med de ulike byenes geografiske beliggenhet, for disse har selvfølgelig også betydning.

Peter Skovholt Gitmark (H) [18:28:59]: I opposisjon gikk SV svært høyt på banen, med løfter spesielt i miljøpolitikken. I sine merknader i det siste hele opposisjonsåret deres skriver SV følgende:

> «Disse medlemmer påpeker at Miljøverndepartementets budsjett er kraftig redusert de siste 10 årene. Dette går ut over kvaliteten på miljøvernarbeidet både nasjonalt, i de forskjellige fagsektorene og i kommuner og lokalmiljø. Dette er en utvikling som står i motstrid til ambisjonene i handlingsplanen for bærekraftig utvikling. Sosialistisk Venstreparti øker derfor miljødepartementets budsjett med 20 prosent i forhold til Regjeringens forslag.»

Nå er SV kommet i regjering og har til og med fått miljøvernministeren. Men hva får man nå? Jo, man får en økning på Miljøverndepartementets budsjett på om lag 1,5 pst. i realvekst. Budsjettet er kuttet på viktige miljøområder, som tiltak for opprydding i vann, grunn og sedimenter som er forurenset med farlige miljøgifter, og stans i fremdriften for bekjempelse av lakseparasitten gyrodactylus salaris. Føler SV at de med dette budsjettet innfrir sine løfter og de forventninger de har skapt på miljøområdet?

Statsråd Helen Bjørnøy [18:30:06]: Jeg tror jeg kan gi representanten bekreftelse på at det de siste ti årene i Norge har vært en ganske kraftig reduksjon i satsingen på miljø, så det er mye å ta igjen. Samtidig har det totalt sett aldri vært satset så mye på miljø som i dette budsjettet. SV og hele Regjeringen har erkjennelse av at skal vi virkelig få tatt store miljøløft i Norge, må vi ta det på mange sektorer på én gang. Derfor er det altså at vi har satset så mye på CO_2-håndtering. Vi har satset så mye på fornybar energi, på jernbane osv., som jeg også nevnte i mitt hovedinnlegg.

Det handler om å ta miljøpolitikken på alvor. Det gjenspeiles ikke på Miljøverndepartementets budsjett, men det gjenspeiles i hele miljøprofilen på budsjettet – og jeg mener det er en historisk satsing det vi nå har lagt fram i 2007-budsjettet.

Hans Olav Syversen (KrF) [18:31:17]: Miljøvernministeren brukte i sitt innlegg mye tid på klimautfordringene. Vi har også hørt før at denne statsråden handler, i motsetning til tidligere regjeringer, som ikke gjorde det.

Mitt spørsmål er knyttet til CO_2-håndteringen på Kårstø. Nå har statsråden nettopp kommet hjem fra Nairobi og på en forbilledlig, klar måte fortalt at vi ikke tåler økte CO_2-utslipp. Her hjemme sier Olje- og energidepartementet at det er stor usikkerhet knyttet til kostnadene for Kårstø-prosjektet, noe som igjen skaper usikkerhet om Regjeringens Kårstø-plan. Så mitt spørsmål er som følger: Kan statsråden bekrefte at CO_2-håndteringen på Kårstø er viktig for å nå målene for norsk klimapolitikk, og at Kårstø-prosjektet av den grunn skal stå ferdig i 2009?

Statsråd Helen Bjørnøy [18:32:20]: Klimaproblemet er verdens viktigste og vanskeligste miljøutfordring. Vi har sagt at vi satser på CO_2-håndtering på en måte som ingen regjering noen gang tidligere har gjort. Derfor har vi satt av mye penger – mellom 700 og 800 mill. kr – til CO_2-håndtering. I tillegg har vi inngått avtalen med Statoil på Mongstad.

Når det gjelder selve planleggingen for Kårstø, vil Stortinget få all den informasjon som Stortinget trenger når planene foreligger mer konkret enn de gjør i dag. Men budsjettet taler jo helt tydelig for seg: Vi har sagt at CO_2-håndtering er et satsingsområde for denne regjering.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Jørund Rytman (FrP) [18:33:36]: Det som bekymrer og irriterer meg med Regjeringens budsjettforslag, er at man ikke tar på alvor den urovekkende utviklingen når det gjelder handelslekkasjen til utlandet, noe spesielt bryggerinæringen i Norge rammes hardt av.

Tall fra Bryggeriforeningen viser at grensehandelen allerede nå ligger på 9 milliarder kr årlig, og høyst sannsynlig vil den øke til 10 milliarder kr neste år, bl.a. på grunn av særnorske ulogiske avgifter på sjokolade og sukkervarer, økning i matmomsen, tobakkavgiften, emballasjeavgiften, snusavgiften og alkoholavgiftene.

De siste tiårene har vi vært vitne til at flere norske bryggerier har måttet legges ned på grunn av økt konkurranse fra utenlandske bryggerier og norsk avgiftspolitikk.

Som drammenser er jeg naturlig nok opptatt av at Norges eldste bryggeri, Aass Bryggeri, ikke skal lide samme skjebne. Når det nå viser seg at grensehandelen og smuglingen har nådd hele 40 millioner liter øl pr. år – noe som tilsvarer produksjonen ved to norske bryggerier som Aass og Mack – er det på tide å reagere.

Dette dreier seg ikke bare om norske bryggerier, men også om andre norske næringer som taper på grensehandel. Men dette er også for meg en meget viktig prinsipiell sak: Hvorfor har vi så høye alkoholavgifter i Norge? Hvorfor er Regjeringens politikk slik at det kun er de rike som kan ta seg råd til å ta et glass rødvin hver dag, eller nyte et par pils når de har lyst? For det er jo ikke noen tvil om at høye alkoholavgifter er noe som rammer folk flest, og ikke minst de aller fattigste i landet.

Det er ikke sjelden jeg hører politiske motstandere fortelle om alt det fæle som kan skje hvis man drikker alkohol, men sjelden presiseres det da at det gjelder alkohol*misbruk* – noe som er en viktig presisering. For skulle

man avgiftsbelegge alt som kan misbrukes, hadde listen blitt veldig lang. Vi kan vel alle være enige om at for mye av det gode kan bli for mye av det gode.

På samme måte: Hvis man spiser veldig mye potetgull, er ikke det sunt, og det kan få uheldige følger. Hvis man veldig ofte spiser hamburgere, er ikke det sunt, og det kan få uheldige følger. Eller, hvis man spiser veldig mye kaker og drikker kaffe med fløte hver dag, er ikke det særlig sunt.

Så si meg – og nå håper jeg ikke at jeg gir de rød-grønne noen gode ideer: Hvorfor har man ikke da skyhøye avgifter på alt som er usunt her i Norge? Hvorfor hører man ikke om snacks-misbruk og snacks-avgift, om hamburger-misbruk og hamburger-avgift, eller om kakemisbruk og kakeavgift? For det *kan* utvilsomt gi uheldige samfunnsøkonomiske virkninger i form av dårlig helse, fedme, sykehusinnleggelser osv. Det samme gjelder for misbruk av alkohol.

Men hva med lite eller moderat bruk av alkohol? Det siste tiåret har det vært gjennomført hundrevis av undersøkelser som tyder på at et moderat alkoholforbruk kan ha en gunstig effekt på kropp og helse. Blant fjorårets anbefalinger fra amerikanske helsemyndigheter siterer man fra flere undersøkelser som viser at lett eller moderat alkoholforbruk kan knyttes til mindre fare for hjerte- og karsykdommer.

Det har lenge vært hevdet at rødvin hjelper mot Alzheimers sykdom. Forskere har konkludert med at folk som drikker noen få drinker i uken, har mindre risiko for å bli overvektige. Forskere har funnet ut at visse sammensetninger i rødvinen kan forhindre skader på tannkjøttet og stoppe bakterier i munnen i å spre seg. Det er offentliggjort forskningsresultater som viser at de som drikker fra ett glass rødvin og opp til fem flasker vin i uken, har betydelig skarpere tankeprosess enn totalavholdsmennesker, ettersom fordelen med alkohol er at den øker blodgjennomstrømmingen til hjernen.

Forskere har funnet ut at personer med måtelig alkoholkonsum løper mindre risiko for å utvikle diabetes type 2.

Dette er bare noen av de konkrete helsemessige konsekvensene av moderat bruk som forskere har kommet fram til.

Vi må ikke glemme den sosiale gevinsten. Den kan man ikke tallfeste eller beregne samfunnsøkonomisk. Men, som til og med norske psykologer sier, kan det at man i hyggelig lag nyter noen glass rødvin eller noen pils, føre til at man får venner og øker evnen til sosialt samvær. Alkoholen gir økt trivsel og er en «ice breaker», spesielt her i Norge.

Avslutningsvis vil jeg presisere at poenget mitt ikke er å rose alkoholen opp i skyene. Den kan resultere i mye negativt hvis den misbrukes. Men jeg og mine velgere vil gjerne ha friheten til å velge, uten å betale skyhøye avgifter til staten.

Peter Skovholt Gitmark (H) [18:38:57]: Foregående taler er inne på en risikosport. Han nevner en rekke områder som selvfølgelig kan avgiftsbelegges, av svært mange årsaker.

Dette budsjettet, i likhet med så mange før, gir verken frelse eller evig fortapelse. Det er «så der». Det har enkelte punkter i seg som er positive, og de har posisjonen definitivt fått belyst. Opposisjonen har kanskje ikke gjort det i like sterkt monn. Men en ting som både posisjon og opposisjon kan enes om, er at det betyr noe hvem som styrer. Vi ser nå en kursendring i norsk politikk. Stoltenberg og hans regjeringspartnere var i valgkampen spesielt opptatt av å si at kursendringen i stor grad vil foregå ved at man går bort fra kaoset og over til en styringsdyktig flertallsregjering. Men vi har vel sjelden sett så store styringsproblemer som i nettopp denne regjeringens første år.

Når Hill-Marta Solberg sier at denne budsjettbehandlingen har foregått innenfor ordnede rammer, må en kunne nevne representanten Micaelsens store seier: å få lov til å være talsmann for en dieselavgift på fritidsbåter som det aldri ble noe av, en NO_X-avgift som ville tatt livet av reketrålerdriften langs hele kysten, en godstrafikk på båt langs kysten som ville vært vesentlig mindre lønnsom, og som ville fått enda flere til å flytte gods på bil i stedet for på båt, og en sykelønnsordning som ble hentet ut av budsjettprosessen – unikt i norsk historie. Hvor den tidligere regjeringen brukte fem dager for å forhandle budsjettet med respektive Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet de to siste årene, brukte denne regjeringen seks uker på å forhandle med partene i arbeidslivet. Det har blitt kaos, og det var det i langt mindre grad tidligere.

La meg så komme inn på bilavgiftene, som det dessverre har vært hersket uenighet om innad i regjeringspartiene. Høyre er enig i at vi er nødt til å få en mer miljøvennlig og sikker bilpark. Vi ønsker et avgiftssystem som faktisk belønner en miljøvennlig og sikker bilpark. Da nytter det ikke bare å ha en CO_2-komponent i avgiftssystemet, for i en slik komponent vil – slik vi ser det nå – de mest miljøvennlige bilene, som biodrivstoffbiler, dessverre komme svært dårlig ut. Det må være et paradoks for regjeringspartiene at nettopp de mest miljøvennlige biodrivstoffbilene blir 20 000–50 000 kr dyrere. Men så lover selvfølgelig Regjeringen at dette skal den komme tilbake til og finne en løsning på, men det bygger ikke ned det kaoset og de styringsproblemene Regjeringen har hatt.

Om man tar en bil fra perioden 1980–1984 kontra en bil fra perioden 2000–2004, har man i den eldre bilen 90 pst. høyere dødsrisiko i møteulykker. Det vil man aldri kunne gjøre noe med dersom man ikke reduserer avgiftsnivået. Uten en sterk nedsettelse i avgiftsnivået vil en bare få en moderat utskifting av bilparken. Vi vet i dag at skrotingsalderen for bil i Norge i snitt er hele 19 år, noe av det høyeste vi finner i hele verden, dessverre.

Når Regjeringen samtidig trekker inn årsavgift på dieselbiler og en mulig økning framover, nettopp fordi diesel forurenser mer på partikkel og på NO_X, er det et paradoks at vinnerne i selve avgiftssystemet er nettopp dieselbilene. Når man i tillegg vet at regjeringspartiene skriver inn i budsjettdokumentene sine at det ikke er noen grunn til at det skal være en forskjell i avgiften på diesel og bensin, på drivstoff, nettopp av samme grunn, må det være nok et paradoks for avgiftssystemet totalt sett at det er dieselbiler som er den store vinneren.

La meg aller sist komme inn på kanskje en av de viktigste sakene i budsjettet, nemlig internasjonal solidaritet og det å se ut over Norges grenser. Det er noe vi i denne sal gjør altfor lite. Når man i u-land snakker om tre ting, nevner Regjeringen dessverre bare to av dem. Regjeringen skal ha ros for gjeldslette. Det er en viktig del. Den skal ha ros for bistand. Men der man totalt svikter, er på det viktigste punktet, nemlig når det gjelder handel.

Rolf Terje Klungland (A) [18:44:18]: Vi skremmer ikke med Fremskrittspartiets politikk, som representanten Tybring-Gjedde hevdet tidligere i dag. Vi forklarer virkeligheten. Hvis det er sånn at Fremskrittspartiet blir skremt av det, bør de kanskje snu, slik de politisk har snudd opp-igjennom alle år.

Jeg vil allikevel starte mitt innlegg med å snakke om en sykdomsgruppe som heter diabetikere. Diabetes er en sykdom som kan være arvelig, men som også kan være en livsstilssykdom. Det som allikevel er gjeldende, er at den varer livet ut.

Da Bondevik-regjeringen fjernet sjablongfradraget for diabetikere, var begrunnelsen at denne gruppen var den eneste som slapp å dokumentere store sykdomsutgifter. Altså var en likebehandling prinsippet, og det støttet selvfølgelig vi opp om for 2005 og framover.

Nå ser vi imidlertid at diabetesgruppen blir spesielt strengt behandlet av Skattedirektoratet og enkelte likningskontor. Noen får avslag, andre får godtatt fradraget under tvil, og atter andre får fradraget ut fra samme begrunnelse. Ja, det forekommer at mor får fradrag, mens datteren får avslag, eller omvendt. Oslo likningskontor er kanskje det verste eksemplet, som først godtok alle fradragene for så, etter nesten et halvt år, å kreve dokumentasjon. Hvis man ikke kunne dokumentere utgiftene, skulle fradraget trekkes inn igjen. Sånn kan vi i Velstands-Norge ikke behandle kronisk syke mennesker. Komiteens flertall har derfor i innstillingen vist til at Regjeringen må følge opp dette, sånn at vi får en likebehandling. Og finansministeren har gledelig nok sagt at det skal hun gjøre.

Politikere og offentlig ansatte er satt for å tjene folket. Når regjering og storting sier noe og bestemmer noe, forventer vi at det følges opp av byråkratiet – selvfølgelig – for i et demokrati er det flertallet som bestemmer. Det er derfor vi nå ser at

– arbeidsledigheten går ned når vi har en høykonjunktur
– kommunene ruster opp
– skolebygg bygges og vedlikeholdes
– verktøykassen fylles
– energisituasjonen bedres
– miljøpolitikken fylles med midler, ikke bare ord – vi skal håndtere CO_2-utslippene
– privatiseringen har stoppet
– arbeidstakernes rettigheter tas vare på og sikres
– sosial dumping skal tas på alvor og stoppes
– egenandelene reduseres, og flere egenandeler er fjernet
– ledighetstrygden igjen er økt med opptil 20 000 kr for de arbeidsledige
– lønnsplikt under permitteringer er redusert
– midler til voksenopplæring er økt – over to år får Kommune-Norge opp mot 18 milliarder kr mer å rutte med, og ettersom jeg husker, er det mer enn det den forrige regjeringen foreslo i hele perioden
– pensjonsreformen som kommer, vil bety mer til dem som har betalt inn til pensjon, mer til minstepensjonistene
– vi får endelig full barnehagedekning i Norge
– bistanden fra Norge, ett av verdens rikeste land, øker
– minstefradraget har økt
– Nasjonal transportplan følges for første gang i historien opp med penger
– industrikraftregimet kommer
– yrkeshemmede skal tilbake i arbeid
– sykefraværet skal ned – det er derfor vi kan lage en antidiskrimineringslov i forhold til funksjonshemmede
– vi skal fjerne fattigdommen.

Halleluja! (Latter i salen.)

Ja, jeg er stolt. Jeg er stolt over det samfunnet mine forgjengere har skapt. Og jeg er stolt over det samfunnet vi nå er i ferd med å bygge. Det er synd at Fremskrittspartiet aldri har bidratt til det, men vært sterkt motstander.

Harald T. Nesvik (FrP) [18:49:54]: Etter å ha hørt avslutningen på representanten Klunglands innlegg, måtte jeg kikke meg rundt for å se om jeg var i den rette salen. Man kunne få inntrykk av at man var et helt annet sted enn i Stortinget da man hørte denne prekenen fra Klungland.

Jeg skal gjøre noe som det ser ut til at flere av representantene fra regjeringspartiene har glemt, nemlig å lese fra Soria Moria-erklæringen. Etter å ha hørt på debatten i dag, synes det som om representantene fra regjeringspartiene har vært mer opptatt av å snakke om Fremskrittspartiets budsjett enn hva man faktisk selv har gjort. Jeg finner derfor grunn til å bruke denne talerstolen til nettopp å sitere fra Soria Moria-erklæringen, og så skal jeg kommentere den litt etterpå. Det står følgende å lese:

> «Når sykdom rammer skal folk oppleve at de får tilbud om behandling og pleie med kort ventetid og med størst mulig nærhet til brukeren. Våre helsetjenester skal ha tilstrekkelig med ressurser og kompetanse til å kunne yte tjenester basert på moderne, faglig oppdaterte metoder og teknologi. Pasientenes mulighet til å velge sykehus og fastlege skal understøttes gjennom god informasjon om rettigheter og tilbud. Brukerne av helsetjenester skal oppleve at tilbudet utformes på en måte som er tilpasset den enkeltes individuelle behov.»

Så kommer en del strekpunkter, og jeg vil særlig henlede oppmerksomheten mot det første og siste strekpunktet som står i Soria Moria-erklæringen under dette temaet, nemlig at Regjeringen vil:

> «–styrke sykehusenes økonomi, slik at flere pasienter behandles og ventetidene holdes lave
>
> (…)
>
> – redusere egenandeler på helsetjenester og holde dem på et lavt nivå».

Jeg vil gjerne få lov til verbalt å ta Stortinget med på en liten rundreise for å se hvordan innrapporteringen fra de

forskjellige helseforetakene nå er. Jeg vil begynne i Helse Nord-Trøndelag:

«Vikarkutt og færre leger

Helse Nord-Trøndelag må spare inn 80 millioner kroner på budsjettet for 2007.»

Så går vi litt lenger sør, til St. Olavs Hospital:

«Fjerner 300 årsverk

St. Olavs Hospital må spare inn 300 millioner kroner i 2007. Egentlig var innsparingskravet på 450 millioner kroner, men HF-et har fått utsettelse på de siste 150 millionene.»

Så går vi til Rikshospitalet-Radiumhospitalet HF:

«Vi forbereder oss på å komme i null også i 2007, sier administrerende direktør Åge Danielsen.»

Videre til Sykehuset Buskerud HF:

«For å oppnå balanse neste år, må Sykehuset Buskerud HF spare inn omtrent 105 millioner kroner.»

Og til Helse Midt-Norge:

«449 mill. i minus.»

Dette er ikke tall jeg finner på, det er tall som det står å lese 9. november 2006 i Dagens Medisin.

Videre har det nettopp vært en demonstrasjon foran Stortinget som også viser lite grann at det er et rimelig stort sprik mellom det man utad prøver å framstille det som, og det som er den faktiske virkeligheten. Vi viser til Folkebevegelsen for lokalsykehusene og diverse pasientorganisasjoner, fagbevegelser m. fl., som skriver følgende i forbindelse med en pressemelding:

«Forslaget til statsbudsjettet for 2007 er svært dramatisk for sykehusene våre. Det er veldig langt fra Soria Moria-erklæringens løfter til den virkeligheten befolkningen nå opplever.»

Videre er det grunn til også å referere fra brevet til Legeforeningens regionsutvalg Nord, som påpeker følgende:

«Hvis rammene ikke styrkes vil tjenestetilbudet måtte reduseres. Resultatet vil bli

– lengre ventetid for pasientene
– økt og kostnadsdrivende lekkasje av pasienter ut av landsdelen
– markert dårligere undervisningstilbud for studenter
– dårligere arbeidsmiljø for de ansatte.»

Når vi går gjennom det som er referert fra Soria Moria-erklæringen, viser alt det jeg har tatt opp her, at det er langt fra den eventyrverden man befant seg i oppe på Soria Moria, til det som nå er blitt resultatet etter vel et år med en rød-grønn regjering. Og når det gjelder egenandeler, gikk man jo veldig høyt på banen med det. Men hva er det som har skjedd? Nå har snart alle egenandeler i helsevesenet økt. Ja, selv egenandelstak 1 har økt. Men hva da med de tilskuddene og overføringene til barnefamilier f.eks. når det gjelder barnetrygd, når det gjelder barnetillegg – jo, der har økningen uteblitt. Da kan man faktisk ikke hevde at man bare har foretatt en prisjustering. Da må man gjøre det i begge ender, men det har man valgt å la være å gjøre.

Vi ser at ventetidene og ventelistene er i ferd med å øke. Vi ser også at etter diktat fra helseministeren blir det nå inngått færre avtaler med de private aktørene. Vi er i ferd med å miste korrektivet til det offentlige helsevesenet.

På helsesiden leverer faktisk ikke Regjeringen: Sykehuskøene øker, ventetidene øker, og egenandelene øker. Det er behov for friske midler til helseforetakene utover det Regjeringen selv har foreslått. Det er behov for bl.a. å gå inn og se på gjeldssituasjonen til foretakene og slette noe av gjelden. Gjelden til helseforetakene har nå blitt så stor at det i seg selv er en belastning for de enkelte helseforetakenes budsjett. Likviditeten er så dårlig nå i enkelte helseforetak at det må tas opp kassakredittlån for å få betalt lønnsutgiftene. Vi ser helt tydelig – og det kommer daglig rapporter – de store forskjellene, også helseforetakene imellom. Det er nå på tide igjen å vurdere å samle Helse-Norge til ett rike. Vi har fått en situasjon der det faktisk nå er bostedsadressen din som er bestemmende for hva slags tilbud du får. Slik kan vi ikke ha det når vi samtidig sier at uansett bosted i dette landet skal du ha de samme mulighetene til behandling og kompetanse – også for dem som er i distriktet.

Videre er man også i ferd med å skape en usikkerhet knyttet til noe av den mest effektive delen av helsevesenet, dvs. avtalespesialistene. Man har skapt en usikkerhet, for det er en av de tingene som nærmest er utelatt i forbindelse bl.a. med Nasjonal helseplan. Jeg håper i hvert fall at man, i tråd med det statsråden tidligere har sagt, vil gripe fatt i det. Jeg håper at så skjer.

Egenandelene i helsevesenet har alene av denne regjeringen nå fått lagt inn en økning på 160 mill. kr. Det er den samme regjeringen som i erklæringen sin sier at man skal senke egenandelene og holde dem lave. Egenandelene i helsevesenet har nå blitt så store at denne ekstraskatten på sykdom er i ferd med å gjøre at mange pasienter som har dårlig råd, faktisk må velge om de skal spise et varmt måltid eller hente medisinen sin. Dette er en alvorlig situasjon, og vi er nødt til å se på det. Jeg trodde ærlig talt at når man i hele valgkampen fortalte at egenandelene skulle ned, når man laget en regjeringserklæring og fortalte hvor viktig det er å få ned egenandelene og holde dem lave, hadde man i hvert fall vært ærlig på dette området og gjort noe med det. Men det har man faktisk ikke valgt å være.

Representanten Klungland var også inne på dette med diabetes. Da er det underlig at når vi fikk en diabetesplan så sent som 1. juli i år – 1. juli var planen ferdig – så er det eneste man har bidratt med i så henseende fra Regjeringens side, en stilling som koordinator, en 50 pst. stilling. Man har ikke fulgt opp innholdet i planen. Planen er faktisk veldig god. Planen var et initiativ som Fremskrittspartiet tok i forbindelse med forhandlinger med Bondevik II-regjeringen. Så det er det som gjør at den planen foreligger nå. Det var der den kom på banen, men den følges ikke opp med penger. Hvis man skal ha en troverdighet når man lager en plan, må man også komme med tiltak, og tiltak må følges opp med penger, hvis ikke blir det bare en masse ord på et papir, og det skaper ikke troverdighet til oss politikere.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gunn Olsen (A) [19:00:00]: I Fremskrittspartiets alternative budsjett på helseområdet står det – ikke uventet – om innsatsstyrt finansiering, ISF:

«Fremskrittspartiet ønsker å øke ISF andelen til minimum 60 %.»

Hvor høyt ønsker man egentlig å gå? Det er mulig at det kan være effektivt for sjukehus med stort pasientgrunnlag, men hva med småsjukehusene i Finnmark, sjukehuset i Kristiansund, på Rjukan, i Lærdal osv.? Tror representanten Nesvik at småsjukehus med lite pasientgrunnlag klarer å markedstilpasse seg med 1 pst. når det gjelder ISF på over 60 pst., eller har Fremskrittspartiet andre løsninger for småsjukehusenes økonomi – apropos representantens bekymring for økte køer og nærhet til sjukehus?

Harald T. Nesvik (FrP) [19:01:03]: Jeg har faktisk tro på at de lokale sykehusene og de mindre sykehusene klarer nettopp det. Hvis det er noen organisasjoner som faktisk er i stand til å snu, omstille seg og se på effektive måter å drifte på, er det faktisk de mindre sykehusene.

Jeg kan som eksempel bruke Røros sykehus, som nettopp er et lite sykehus som virkelig er blitt effektivt på sine områder. Det er kanskje blant landets fremste med hensyn til bl.a. ortopedi. Dette gjør at inntektene til sykehuset ville ha kommet, man ville ha fått stabile arbeidsforhold, og man ville faktisk ha kunnet utvikle tilbudet videre.

Det som skjer når det gjelder 40 pst. innsatsstyrt finansiering i dag, er at kostnaden ved hver enkelt behandling er høyere enn inntektene man får knyttet til behandlingen, dvs. at man må spise av basisbevilgningen hver gang. Dette gjør at pasienten blir sett på som en utgiftspost og ikke som en inntektskilde for sykehuset. Derfor er det viktig å få dette på plass.

Rolf Terje Klungland (A) [19:02:10]: Det var vel heller ikke himmelrike i sykehussektoren da Fremskrittspartiet hadde mulighet til å påvirke økonomien. Jeg husker bare at det til stadighet var snakk om nedskjæringer, nedleggelser og det som verre var. I Vest-Agder ble det lagt ned to lokalsykehus da Fremskrittspartiet var støtteparti for den forrige regjeringens budsjett.

Innlegget til representanten er jo velkjent fremskrittspartiretorikk, på lik linje med Tybring-Gjeddes tidligere i dag. Fremskrittspartiet støtter ikke opp om velferdssamfunnet. De vil ha et annet samfunn, et samfunn der en med oldemoren sin i rullestol, bestemor på rullator og ungene på ryggen skal springe rundt og shoppe velferdstilbud. Kan representanten peke på hva det er som gjør at Fremskrittspartiets samfunn, et annet enn det FN synes er verdens beste, er det rette for det norske folk?

S o l v e i g H o r n e hadde her overtatt presidentplassen.

Harald T. Nesvik (FrP) [19:03:17]: Da må vi først se på hva som er underlagsmaterialet for at Norge er det beste samfunnet. Blant annet er verdiskaping pr. innbygger ut fra nasjonalprodukt også med der. Dette gjør at vi, som oljenasjon og ut fra det næringslivet vi har, automatisk vil komme høyt opp. Så det er ikke så veldig forunderlig.

Det er åpenbart at representanten Klungland leser Fremskrittspartiets program like dårlig som han leser Soria Moria-erklæringen. Derfor finner jeg grunn til å si følgende: Pengene vil ikke bli overført til den enkelte som en åpen sjekk. De vil gå til tjenesteyter, mens den enkelte selv bl.a. skal få velge hvem han eller hun slipper inn i sitt eget hjem. Så sent som i dag var det oppslag i Aftenpostens Aften der det bl.a. vises til at vi har et system som gjør at hvis man mottar tjenester hjemme, kan man ikke engang kreve vandelsattest av den man slipper inn i sitt eget hjem.

Fremskrittspartiet vil gi makta tilbake til brukeren av tjenestene, og ikke til regjeringskontorene. Det er brukeren som skal ha makta, og det er valgfriheten til brukeren som skal settes i høysetet.

Rune J. Skjælaaen (Sp) [19:04:30]: Jeg satt på kontoret og hørte på Nesviks innlegg. Sjelden har jeg hørt en slik svartmaling av det norske helsevesenet som det han greide å tegne. Jeg synes det er ganske utrolig å høre en slik beskrivelse av et helsevesen som internasjonalt faktisk blir sett på som et av verdens beste. Jeg lurer på om det har gått representanten Nesvik forbi at det aldri har vært satset mer på norsk helsevesen. I 2006 ble det behandlet langt flere pasienter enn i 2005, og Regjeringen legger opp til at en i 2007 skal kunne videreføre den veksten som har vært i 2006.

Spørsmålet mitt er: Ser representanten Nesvik overhodet ikke at Regjeringen satser på helsevesenet, og at sykehusøkonomien er styrket?

Harald T. Nesvik (FrP) [19:05:40]: For det første må jeg bare få replisere til replikanten at jeg leste fra en artikkel i Dagens Medisin, et fagtidsskrift. Jeg har ikke gått inn og invitert verken sykehusene, helseforetakene eller andre til å komme med noe skriftlig. Jeg leste fra en artikkel, bare så det er klart.

Det som representanten her sier om å dra med seg veksten i 2006 inn i 2007, er ikke riktig. I Regjeringens statsbudsjett står det følgende: Det er den veksten som er framkommet innen første tertial 2006, man vil dra med seg inn i statsbudsjettet for 2007. Jeg tror man skal ta med seg det.

Problemet gjelder det som også representanten selv hørte da vi var på besøk i Helse Vest. Der sa man følgende: Vi må redusere aktiviteten fordi vi ikke har råd til å møte veksten. Helse Nord har rapportert om det samme. Stadig flere rapporterer at de må redusere aktiviteten fordi de ikke har råd til å opprettholde den behandlingen som nå finner sted.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

May-Helen Molvær Grimstad (KrF) [19:07:10]: Oppslaget i sommar der overlege Jens Grøgaard ved Ullevål sjukehus sa til NRK at berre ein tidel av barna som blir utsette for alvorleg mishandling i familien, blir oppdaga

og får hjelp, har fått mange til å spørje seg kvifor det er slik. Eg trur at noko av grunnen er at familievernet ofte er sterkare enn barnevernet. Privatsfæren er skjerma – på godt og vondt.

I dag er det stor spenning mellom korleis det burde vere, og korleis det er, for mange barn i familien, og vald i nære relasjonar er svært synleg på den politiske dagsordenen. Vi er smerteleg klare over at barn blir skadde for livet fordi vi ikkje nådde inn til dei bak heimens fire og i nokre tilfelle altfor lune veggar.

Men er det framleis slik at det er dei fattigaste barna som blir ramma hardast? Svært mykje av forskinga tyder på det. Sjølv om vi ikkje har tal frå vårt eige land, må vi halde oss til bl.a. britiske rapportar om at 16 gonger så mange barn nedst på stigen samanlikna med dei som er nokre trinn høgare opp, lever med vald i familien.

Vi veit at vi kan betre vernet av valdsramma barn ved å betre forholda for dei mest utsette familiane. Derfor vil Kristeleg Folkeparti ta nye steg i kampen mot fattigdom for å betre situasjonen for barna som lever med vald i familien, anten dei blir ramma direkte eller dei blir ramma ved at dei ser og høyrer valdsutøving mot andre i familien, oftast mot mødrer eller sysken. Dette er sårbare og til dels «usynlege» barn og unge som treng beskyttelse, hjelp og oppfølging i ein kvardag prega av uro og usikkerheit.

Fleire enn 39 000 barn og unge mottok tiltak frå barnevernet i 2005, noko som utgjer ein auke på om lag 4,2 pst. samanlikna med året før. Likevel er det statlege barne- og familievernet pålagt stopp i nytilsetjingar, og Regjeringa har ikkje teke stilling til om dette skal gjelde også for neste år.

I Kristeleg Folkepartis alternative statsbudsjett er det statlege barnevernet styrkt med 50 mill. kr for å unngå tilsettingsstopp i Bufetat i 2007. I tillegg foreslår Kristeleg Folkeparti 10 mill. kr til ettervern for barnevernsbarn. Vi vil også be Regjeringa vurdere lovfesta rett til ettervern for barnevernsbarn fram til 23 år.

Tilskotsordninga «Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn» er foreslått styrkt med 3 mill. kr i Kristeleg Folkepartis alternative statsbudsjett. Dette er eit målretta verkemiddel for å betre oppvekst- og levekår for barn og unge med spesielle behov. Det same er dei 10 mill. kr Kristeleg Folkeparti foreslår å øyremerkje til ettervern for barnevernsbarn. Norsk Fosterheimsforening er blant dei som har påpeikt at ettervernspraksisen er for dårleg i mange kommunar. Fleire av fosterbarna får ikkje ettervern sjølv om dei ønskjer det, og fosterforeldra får heller ikkje god nok oppfølging. Manglande ettervern kan føre til at det arbeidet barnevernet har gjort for barnet fram til det fyller 18 år, kan bli øydelagt, og mange fosterforeldre føler ei fortviling og ei avmakt i forhold til den omsorga og det arbeidet dei har lagt ned.

Dersom vi skal fange opp dei svakaste barna, må vi ta alle verkemiddel i bruk. Barnehagen er i ein del tilfelle barnas einaste trygge haldepunkt i tilværet. Dersom barn av rusmisbrukarar, psykisk sjuke eller vanskelegstilte familiar ikkje går i barnehagen på grunn av dårleg økonomi, er det mykje verre enn om alle andre familiar betaler nokre hundrelappar meir i månaden.

SSB, TNS Gallup og ECON Analyse har føreteke ei undersøking om inntektsgradert foreldrebetaling i barnehagar. Undersøkinga viser at på eitt år har ein fjerdedel av dei kommunane som har inntektsgradert foreldrebetaling, skrudd opp prisen for barnefamiliar med lågast inntekt. Kristeleg Folkeparti meiner dette er ein uheldig konsekvens av maksimalprisen. Vi ønskjer å motverke denne utviklinga og viser til Kristeleg Folkepartis alternative budsjett, der 25 mill. kr er øyremerkt inntektsgradert foreldrebetaling.

Trass i at heimen er ei terrorsone for nokre barn, er heimen heldigvis ein trygg oppvekstarena for dei aller, aller fleste. Og for dette store fleirtalet er familien det viktigaste fellesskapet og det trygge ankerfestet i ein krevjande kvardag. Kristeleg Folkeparti er glad for at Regjeringa rettar opp det kuttet i samlivskurs som først var foreslått. Det var gledeleg at ein fekk det på plass igjen som eit godt førebyggjande tiltak mot samlivsbrot.

Kristeleg Folkeparti vil styrkje familien som barnas viktigaste fellesskap og ankerfeste. Samtidig må samfunnet ta vare på alle dei barna som ikkje opplever familien som ei trygg ramme. Målet er ein trygg oppvekst – for alle.

Marianne Aasen Agdestein (A) [19:12:36]: I alle vestlige land plasserer de fleste partiene seg på en høyre–venstre-akse. Grovt sett vil høyresiden ha lavere skatter og en mer begrenset stat, mens venstresiden vil ta i bruk offentlige virkemidler og offentlig sektor mer aktivt, særlig med satsing på offentlig velferd. Dette er den store skillelinjen i alle partisystemer vokst fram i det forrige århundre. I Norge, som trolig det eneste land i verden, krysses denne skillelinjen av ett parti, av den enkle grunn at vi har et par råvarer som gjør oss ufattelig rike. Vi har tilgang på store mengder kapital fra olje- og gassproduksjon. På grunn av oljerikdommen ser vi at Fremskrittspartiet tør heve seg over denne høyre–venstre-aksen ved å ønske seg lavere skatt, samtidig som de vil ha store, offentlige budsjetter, med det for øye å løse de fleste oppgaver samtidig.

Fremskrittspartiet lar være å gjøre det vi andre gjør, nemlig å prioritere. Dette har kommet tydelig fram i dagens debatt. I en blanding av noe som virker som irritasjon og smiger har Fremskrittspartiet forsvart sin store pengebruk og ikke villet forstå at spriket vi ser på borgerlig side i økonomisk politikk, også kan ha en betydning for videre borgerlig samarbeid. Vi får høre at det ikke betyr noe, siden Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet samarbeider, til tross for sine ulike finansinnstillinger i forrige periode, altså før vi dannet regjering. Sammenligningen står seg ikke. Det er riktig at vi den gang hadde ulike prioriteringer, forslag og inndekningsforslag, men vi var enige om handlingsregelen, og vi var enige om å følge den forrige regjeringens oljepengebruk.

Til kontrast er den borgerlige siden splittet i den økonomiske politikken, og økonomisk politikk er nå engang bærebjelken i mye av politikken som helhet. Det man derfor lurer på, er hva slags økonomisk politikk som er den borgerlige. Hva kan vi vente oss med et eventuelt borgerlig flertall?

Hvis vi hører på Høyre, får vi en stram finanspolitikk med lavt offentlig forbruk og økt skattelette. Da forsvinner Fremskrittspartiets mange fanesaker, for det har man da ikke råd til.

Hvis vi hører på Fremskrittspartiet, får vi en løssluppen finanspolitikk, med høyt offentlig forbruk og økt skattelette, og med betydelig høyere rente og kronekurs på kjøpet. Og da forsvinner den ansvarlige økonomiske politikken som alltid har kjennetegnet Høyre.

Størrelsen disse to partiene har på meningsmålingene, tilsier at dette er relevante spørsmål å stille i en finansdebatt, uansett hva de selv måtte mene om det.

Vi jobber fortsatt for et rød-grønt flertall i 2009, ikke minst på grunn av den usikkerheten det er rundt opposisjonens økonomiske politikk. Det viktigste for oss som regjeringspartier må derfor være fortsatt å levere så gode budsjett som det vi skal stemme over i dag.

Nå er det lett å innrømme at jeg ikke er den første fra de rød-grønne som skryter av eget budsjett. Det er en ærlig sak å innrømme at ting kan bli bedre. Vi ønsker oss alle mer til psykiatri, til flere studentboliger, til universitetene og til forskning. Det hadde også vært bra med mer til sykehusene og til de rusavhengige eller til andre gode formål, slik flere har etterlyst i dagens debatt. Men nå har vi altså gjort den jobben det innebærer å ha regjeringsmakt og være politiker for virkeligheten – vi har foretatt prioriteringer: Vi setter fellesskap foran skattelettelser og god kommuneøkonomi foran privat rikdom, og vi satser på bekjempelse av fattigdom både her i Norge og ute i verden og en fortsatt stø kurs for å innfri løftene fra Soria Moria.

Per Sandberg (FrP) [19:16:31]: Det tar lang tid å komme seg på talerstolen. Det gjenspeiler også det norske samfunnet – det meste tar lang tid fordi det stort sett er kø. Det er det jeg skal prøve å komme inn på i mitt innlegg. Jeg registrerer at de to ordene som er brukt mest i debatten i dag fram til nå, er «historisk» – jeg vet ikke hvor mange titalls ganger det ordet er brukt fra de rød-grønne partiene – og så er det «Fremskrittspartiet», og der har jeg i alle fall mistet tellingen. Jeg tror at hvis vi summerer, vil denne debatten dele seg opp i 80 pst. på «Fremskrittspartiet» og 20 pst. på «historiske» bilder på budsjettet for 2007 fra de rød-grønne. Det viser seg så at det eneste historiske i budsjettet for 2007 er at en viderefører at folk skal stå i kø. Det er en kjensgjerning at når en beveger seg på venstresiden i norsk politikk og venstresiden generelt i politikken, forventer man at folk skal stå i kø. Det koster penger.

Derfor synes jeg det er interessant at mange av de rød-grønne partiene har hengt seg opp i Fremskrittspartiets pengebruk. Tallene har variert fra 15,7 milliarder kr opp til 37 milliarder. For meg er faktisk ikke det så viktig. En kan gjerne ta debatten om hvorvidt det er et kostnadspress i Fremskrittspartiets budsjett, og hvorvidt det gir renteøkning og økt kronekurs. Men det debatten egentlig skulle ha dreid seg om, og som den er totalt fraværende i forhold til – og jeg skjønner godt at de rød-grønne ikke ønsker å diskutere det – er hva det koster å være unnfallen, altså hva det koster ikke å ta de grepene som Fremskrittspartiet tar.

Det påstås også i et brev fra Finansdepartementet at Fremskrittspartiets budsjett legger opp til bare varige utgifter. Min påstand er at Finansdepartementet opptrer som amatører i svaret til finanskomiteen, fordi de sier ingenting om hvilken effektivitet, rasjonalisering og reduserte sykelønnsutgifter man får i forhold til når folk står i kø, ikke kommer seg ut i arbeid, de sier ingenting om at man får reduserte utgifter ved at man får færre uføre fordi det blir færre ulykker på vegene, at man får reduserte transportkostnader for offentlig og privat sektor. Det sier ikke Finansdepartementet noe om.

Men for å ta et eksempel, så gjør stamvegutredningen det når det gjelder veg og infrastruktur. Stamvegutredningen sier at hvis du investerer 230 milliarder kr på veg, vil samfunnet sannsynligvis få besparelser på 90 milliarder i året i innsparte kostnader! Gjennom å fjerne ulykker og dødsulykker på vegene, som er kostnadsberegnet til nærmere 30 milliarder pr. år, og gjennom å redusere transportkostnadene både for privat næringsliv og for offentlig sektor, vil en få innsparinger på 60 milliarder kr pr. år. Det burde debatten ha vært om. Men jeg skjønner godt at det ikke er noen som legger vekt på det.

Derfor er det veldig interessant å legge merke til at samtlige partier innenfor regjeringskonstellasjonen er historisk meget godt fornøyd med budsjettet på veg i 2007. De er så godt fornøyd at de nærmest tar bølgen, til og med Senterpartiet og representanten Lundteigen tar bølgen for budsjettet på veg for 2007.

Hva er det så som kommer på veg for 2007? Det kommer 500 millioner på vegvedlikehold. Det Regjeringen gjør i 2007, er å opprettholde standarden på vegene våre. Hva er så standarden? Jo, bare 5 pst. av stamvegene våre har god nok standard. Det historiske løftet på veg i 2007 innebærer at denne Regjeringen holder fast på at standarden skal være akseptabel bare på 5 pst. av stamvegene våre. Det er det historiske og ikke noe annet.

Jeg skjønner godt at det ikke er noen av de rød-grønne som har interesse av å se på at Fremskrittspartiets budsjett er delt opp i forskjellige områder. For den rød-grønne regjeringen spiller det ingen rolle om jeg reiser til Afrika og kjøper meg en kokosnøtt. Det har samme virkningen på norsk økonomi som om jeg hadde kjøpt kokosnøtta på Rimi. Om jeg ferierer to måneder i Thailand, har det akkurat samme virkningen på norsk økonomi som om jeg ferierer to måneder på Geilo. Det er noe av poenget fra Fremskrittspartiet. Vi vet at det tar tid å omvende noen økonomer. Men vi er låst fast i en tro på at uansett hvordan vi bruker kronene våre, har det samme virkning på norsk økonomi.

Dette sier jeg, og dette legger jeg vekt på, fordi jeg vet at innenfor Senterpartiets rekker er de helt enige med Fremskrittspartiet, og innenfor Arbeiderpartiets rekker er de helt enige med Fremskrittspartiet. Og heldigvis er det flere og flere økonomer som vurderer det akkurat på samme måte som Fremskrittspartiet. Det er dette debatten burde ha vært om.

Det som skjer med den rød-grønne regjeringens budsjett, er at de viderefører utgiftene. De ikke bare viderefører utgiftene, de viderefører økte utgifter, men så kaller de det velferd, for den rød-grønne regjeringen har ikke inn-

sparinger noe sted. De pøser jo bare penger ut i det offentlige. La os ta det som ble sagt tidligere i dag: Statsråd Giske var på talerstolen og skrøt uhemmet av at kommunesektoren nå plutselig har fått 11,5 milliarder kr i 2006. Det har selvfølgelig ingen virkning på norsk økonomi. Men det er altså 11,5 nye milliarder inn i den norske økonomien, og over halvparten av disse milliardene var jo nye midler som ingen hadde budsjettert med – men det har ingen virkning på norsk økonomi, selvfølgelig.

Men da Fremskrittspartiet foreslo 5 milliarder kr ekstra til vegsektoren i 2006, var det katastrofe. Da var det katastrofe, har vi hørt her i dag. Og noen snakker om at Fremskrittspartiet svartmaler! Ja, det blir interessant å lese referatene fra denne debatten med hensyn til Fremskrittspartiets politikk og budsjett, for maken til svartmaling fra de rød-grønne partiene når det gjelder Fremskrittspartiets opplegg, har i hvert fall ikke jeg hørt.

Og så vil jeg si: To mennesker i sykehuskø er to svarte flekker for meg. Derfor ser jeg heller ikke at jeg er nødt til å gå i fella til de rød-grønne og si at alt er lyserødt. Men jeg påberoper meg retten til å påpeke at vi fortsatt ikke har løst de samfunnsoppgavene som vi står overfor.

Men jeg registrerer, og det gjør vi med glede i Fremskrittspartiet, at vi er i fokus. Vi er veldig i fokus. Og det at alle partiene er opptatt av våre løsninger, gir oss faktisk tro på at vi vil få gjennomslag på et eller annet tidspunkt, ellers hadde vi ikke holdt på og jobbet så hardt som vi har gjort. Vi hadde heller ikke greidd å få 30 pst. oppslutning på meningsmålingene hvis ikke folk hadde trodd at våre løsninger var de rette.

Jeg registrerer at vi med vårt opplegg til og med vil rasere flyplassnettet. Det sier statsråden i dag. Vi vil rasere flyplassnettet. Ja, hvordan gjør vi det? – I hvert fall ikke ved å bevilge mindre penger. Vi vil jo bevilge mer penger, og vi vil skape forutsigbarhet i finansieringen av flyplassene våre, i motsetning til den sittende regjering som ønsker å basere det på overskuddet fra fire flyplasser. Men vi vil altså rasere fordi vi vil ha et annet system.

Jeg registrerer også at vi vil rasere jernbanen – veldig interessant, for faktum er at vårt forslag til jernbane i 2007 er like stort som den sittende regjerings forslag i 2006. Det utgjør altså én kilometer jernbanespor i forskjell, så årets budsjett på jernbane er meget bra. Men når vi i årets budsjett på jernbane kopierer regjeringspartienes budsjett på jernbane i 2006, er det en rasering. Én kilometer jernbanespor er en rasering av jernbanen!

Og vi raserer selvfølgelig kommunesektoren. Ja, den går jo med dunder og brak rett vest! Poenget er at Fremskrittspartiet har akkurat de samme bevilgningene til kommunesektoren, kanskje større enn de Regjeringen har, bare at vi har andre strukturer. Det er jo det denne type debatter skulle ha basert seg på, at vi i Norge kanskje må stikke fingeren i jorda og se muligheten for at vi kan endre struktur – forvaltningsstruktur, departementsstruktur, økonomisk struktur – for å se hvorvidt vi kanskje kan greie å få igjen noe mer for de pengene vi allerede leverer ut, både til offentlig sektor og privat sektor.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torgeir Micaelsen (A) [19:26:41]: Jeg registrerer at representanten Sandberg enten er irritert eller litt gretten over at søkelyset, lyskasterne, er blitt satt direkte på Fremskrittspartiets økonomiske politikk. Han har da tydeligvis behov for å grave fram noen bakgårdsøkonomer, som vi kaller dem i Arbeiderpartiet, som skal være sannhetsvitner med hensyn til at den økonomiske politikken Fremskrittspartiet fører, er fullt gjennomførbar. Men jeg tror nok at representanten Sandberg er enig med oss i Arbeiderpartiet i at det er en eller annen grense der ute for hvor mye oljepenger man kan bruke. For hva er – om ikke det – grunnen til at de Dokument nr. 8-forslagene, som bl.a. på representanten Sandbergs felt handler om variabel bensinpris som skal følge oljeprisen, sletting av bompengegjeld på 13 milliarder kr, tiltakspakke for fylkesveiene, kanskje anslått til 10 milliarder kr, som følges opp med 200 mill. kr, overhodet ikke er nevnt i budsjettet? Det må borge for at det er en eller annen grense der ute, også for bakgårdsøkonomene i Fremskrittspartiet.

Per Sandberg (FrP) [19:27:46]: Jeg vet ikke hva representanten legger i uttrykket bakgårdsøkonomer, men de går i hvert fall langt utenpå de økonomene som jobber i Finansdepartementet, når det gjelder å tenke nytt.

Jeg kan bare berolige representanten med at jeg er i meget godt humør. Det tror jeg at jeg gav uttrykk for også, for jeg synes det er særdeles bra at det blir fokusert på Fremskrittspartiets politikk, for da får vi synliggjort den. Men hver gang vår politikk kommer i fokus, blir vi også særdeles fornøyd i ettertid, for det viser seg at folk er meget fornuftige i dette land. Da ser de at Fremskrittspartiets løsninger faktisk er riktige.

Men når representanten utfordrer meg på alle disse Dokument nr. 8-forslagene, tror jeg ikke at han skal sitte helt rolig, for vi er fortsatt ikke ferdig med året. Vi skal også inn i 2007, og det vil etter hvert vise seg hva Fremskrittspartiet vil utfordre dette huset på, både når det gjelder bompenger, fylkesvegene osv. Vi er ikke ferdig med året ennå.

Øyvind Halleraker (H) [19:28:51]: I Fremskrittspartiets budsjettforslag er det ikke mye igjen av forliket i NTP, hvor Fremskrittspartiet tilhørte flertallet som ville satse 11 milliarder kr mer på jernbanen. De andre forlikskameratene, som utgjøres av dagens regjeringspartier, henger etter med 1 milliard kr, og Fremskrittspartiet øker dette etterslepet ytterligere med 1,9 milliarder kr bare på ett år. Dette reiser mange problemstillinger: mangel på transportkapasitet, påfølgende kaos på veiene og dyrere kollektivtransport. Det skal jeg la ligge i denne omgang.

Fremskrittspartiet og Sandberg har også uttalt at man er for moderne løsninger med høyhastighetstog, men bare hvis de kan finansieres privat, både når det gjelder infrastruktur og drift. På veisiden, derimot, har Fremskrittspartiet nærmest ubegrenset med midler og inntar det stikk motsatte standpunkt. De er imot all privat medfinansiering. Det kunne derfor være interessant å få et svar på denne tilsynelatende logiske brist når det gjelder prinsipiell tilnærming.

Per Sandberg (FrP) [19:29:54]: Først Nasjonal transportplan: Jeg synes jo det er interessant at det er en representant fra Høyre som utfordrer Fremskrittspartiet på Nasjonal transportplan, når Høyre ikke var med på forliket. Jeg kan jo berolige representanten med at vi fortsatt i hvert fall ligger over det som Høyre hadde i sitt forslag til Nasjonal transportplan. Slik sett burde Høyre være fornøyd. Det gjelder jernbane, og det gjelder i vesentlig grad veg. Vi følger opp Nasjonal transportplan til punkt og prikke når det gjelder bevilgningene til veg, og så sier vi i innstillingen for 2007 at vi ønsker å prioritere veg foran jernbane.

Vi har kommet med en hel rekke forslag i Stortinget som Høyre bl.a. har stemt imot, men som Høyre nå har kjøpt i prinsippet, i og med at Høyre foreslår et veifond på 20 milliarder kr. Vi foreslo et fond på 300 milliarder kr, som da var øremerket til å bygge jernbane, veg og kollektivtrafikk. Det fikk vi dessverre ikke flertall for, men vi håper kanskje at Høyre og også resten av Stortinget vil slutte seg til det i en senere runde. Da kan vi ta de utfordringene som ligger på den eksisterende jernbanen, i 2008.

Heikki Holmås (SV) [19:31:06]: Jeg skjønner godt hvorfor Fremskrittspartiet har behov for å pakke politikken sin inn i mye ull. Når jeg leser innstillingen med hensyn til hva Fremskrittspartiet skal ta alle de pengene fra som de skal bruke til vei, er det ganske vanskelig å få noen konkrete svar på det. Jeg leser fra innstillingen, hvor man mener

> «at dersom ulønnsomme flyplasser skal opprettholdes, må dette gjøres ved bevilgninger over statsbudsjettet og ikke gjennom et system hvor andre flypassasjerer må betale en ekstra flyplassavgift slik systemet har vært frem til i dag».

Da stiller jeg det veldig enkle spørsmålet, for jeg kan ikke se at det ligger inne mye penger til kjøp av flyplasstilbud: Hvilke flyplasser vil Fremskrittspartiet legge ned?

Og tilsvarende når det gjelder jernbane: Der sier Fremskrittspartiets medlemmer at dette er så lite effektivt at de vil kutte ut alle pengene vi bruker til kjøp av jernbanetjenester, i tillegg til å stoppe all forsert utbygging som vi legger opp til i Oslo-området og i andre deler av landet der vi trenger å få mer gods over på jernbane. Da er spørsmålet mitt: Hvilke deler av jernbanetransporten vil Fremskrittspartiet legge ned? Er det slik at Fremskrittspartiet vil kutte ut støtte til kjøp av tjenester rundt Oslo? Da skal folk få stå i kø.

Per Sandberg (FrP) [19:32:16]: Jeg vil først få lov til å si at representanten Holmås overdriver litt, da, men det skal han få lov til å gjøre, med at vi fjerner alt kjøp av tjenester, men det får bare stå for Holmås' regning.

Når vi har presisert at vi ønsker en annen finansiering av flyplassene våre, er det fordi vi frykter at det vil bli økt konkurranse framover. Det blir pålagt vesentlig nye utgifter på de eksisterende flyplassene våre, bl.a. fra den sittende regjering, som vil redusere overskudd og resultat for de eksisterende store flyplassene, som skal betale for de små flyplassene. Derfor mener vi at det er mer sikkert og forutsigbart at staten tar direkte finansiering av de små flyplassene, slik at vi også greier å forsvare og bygge opp de store flyplassene våre ut fra de nye forskriftene som kommer om sikkerhet. Det er det vi har sagt.

Når det gjelder jernbane, står det ingenting om at vi ønsker å kutte i sentrale strøk. Men jeg anbefaler representanten Holmås – når vi kommer dit – å lese faginnstillingen fra transport- og kommunikasjonskomiteen når den er avlevert den 5. desember.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Torgeir Micaelsen (A) [19:33:36]: Først må jeg bare kommentere at når representanten Sandberg blir utfordret på manglende inndekning på en hel bråte Dokument nr. 8-forslag i løpet av året, sier han at det er mye igjen av året, og at det fortsatt er mulig å komme tilbake til ting. Det minner meg om uttrykket: Festen er ikke over – det er kake igjen! Det er jo ikke slik at man kan fremme forslag om og om igjen, og når man kommer til festdagen – det er nå det er fest på huset her, det er nå vi skal vedta budsjettet – er det ikke en krone til mange av disse tiltakene. Da er det grunn til å stille spørsmålet: Er det det man sier i debatter, er det det de sier i de såkalte private Dokument nr. 8-forslagene, som gjelder? Eller er det budsjettet som nå engang gjelder, det som vil være virkeligheten for folk? Jeg velger jo å tolke det til det siste. Det er nemlig det som avgjør hvordan virkeligheten er for deg og meg og for folk flest i dette landet, ikke at man er stor i snakketøyet når man er på tv eller på talerstolen i forbindelse med private Dokument nr. 8-forslag. Men nok om det.

Dagens innstilling bærer preg av – mener i hvert fall jeg, det er litt selvskryt, og det skal man lytte til – at vi rød-grønne er godt på vei til å få gjennomført eller få satt i gang de tiltakene vi gikk til valg på. Saksordføreren for budsjettinnstillingen har redegjort for mange av disse tingene, men de kan ikke gjentas ofte nok. «Historisk» er et ord som er brukt. Ja vel, jeg mener at det fortsatt er en historisk satsing på fellesarenaen i kommunene, på gratis skolebøker til barn i videregående skole, på fattigdomssatsing innenlands og utenlands, på jernbane og på vei. Vi kan nevne mange ting. Men så er det riktig, som mange har påpekt – og der mener jeg vi i regjeringspartiene har noe å lære, også av Fremskrittspartiet, om det å være selvkritisk, samfunnskritisk, systemkritisk – at selv om vi vedtar budsjettet her i dag, vil ikke alle problemene være løst i morgen. Fortsatt vil det være altfor mange ungdommer, bl.a. i mitt hjemfylke, Buskerud, som står i kø for å få behandling for psykiske lidelser. Det vil ikke være nok penger, selv om vi nå bevilger milliarder av kroner på budsjettet til statsråd Åslaug Haga, til å løse alle oppgavene i kommunene i morgen. Dette skal vi fortsette med, men det er noe med at retningen er en helt annen enn det den var før.

Men så mener jeg også at det er en grunn til at vi får til dette. Det er to grunner til at vi kan gjøre det vi gjør i denne innstillingen vi legger fram i dag. Det ene er verdiskapingen generelt i Norge. Det er slik at elleve av tolv kro-

ner vi bruker over budsjettet, er norsk verdiskaping – det at vi står på, at vi jobber, og at bedriftene går bra. Og så er det én av tolv kroner som er oljepenger. I løpet av denne debatten har vi helt klart sett at det største skillet – i hvert fall i den økonomiske politikken – ikke går mellom å bevilge mer til det eller det. Det det handler om, er hvordan man orienterer seg i oljepengebruken i Norge. Der har vi på den ene siden dem av oss som tror på disse økonomene – det er det store, overveldende flertallet – som tror de har greie på dette, som sier det de gjør. Og så har vi dem som jeg omtaler som bakgårdsøkonomer, som er de som man klarer å lukte seg fram til og få ut i lyset for å skaffe seg noen vitner på at det man gjør, det eksperimentet man er i ferd med å prøve å få satt ut i livet etter 2009, faktisk kan være vellykket, selv om man ikke opererer innenfor de grensene de aller fleste av oss tror økonomien tåler.

Men heldigvis er det jo også slik at vi i løpet av debatten har fått greie på at det er et stort flertall – utover regjeringspartiene – som har det samme synet som oss i den økonomiske politikken. Høyre har bekreftet det. Jan Tore Sanner gikk tidligere i dag langt i å si at det nærmest var et ultimativt krav at handlingsregelen og et økonomisk forsvarlig opplegg skulle ligge til grunn for en eventuell alternativ regjering i framtiden. Venstres leder, Lars Sponheim, sa det samme, på generelt grunnlag kunne han si at det på ingen måte var aktuelt å føre en økonomisk politikk som ikke bar preg av nøkternhet, tror jeg var det ordet han brukte. Med all respekt: Nøkternhet er kanskje ikke ordet man bruker om Fremskrittspartiets budsjettopplegg i denne sal i dag. Men det vitner også om det Marianne Aasen Agdestein, tidligere taler, var innom, at det faktisk er helt betimelig å sette spørsmålstegn ved en fremadstormende borgerlig opposisjon som til de grader spriker i den økonomiske politikken. Hva vil være resultatet den dagen det verste skulle skje, at de borgelige vinner valget ved neste korsvei, i 2009? Hvor vil skjæringspunktet i den økonomiske politikken da være? Jeg er veldig redd for at med et veldig sterkt Fremskrittsparti vil det være helt andre resultater enn det vi ser i dag.

Oppsummert mener jeg at det går an å si at vi kan legge fram et budsjett vi er stolte av, og som er innenfor en økonomi hvor vi ikke konstruerer egne virkeligheter om hvordan dette faktisk fungerer, men tar del i ordskiftet med økonomer, fagfolk og sunne hverdagsmennesker som opplever at de ikke får tak i håndverkere – det tar jo et halvt år bare å få byttet en pipe om dagen. I Drammen skal vi ha en bro som for tre år siden kostet 30 mill. kr, nå koster den 70 mill. kr med de samme anbudsfolkene. Det sier noe om at vi er fryktelig nær en utnyttelse av kapasiteten i økonomien. Det må vi ta hensyn til, selv om det kanskje ikke alltid er like populært.

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [19:38:54]: Det er i gode økonomiske tider vi skal og kan investere for framtida. Norge har nå ekstremt gode tider og samtidig fantastiske muligheter til å se lenger enn ett år fram. Derfor legger vi i Høyres alternative budsjett inn en stor og veldig offensiv satsing på forskning og kunnskap. Vi styrker dette området med 1,1 milliarder kr i forhold til Regjeringas budsjettforslag.

Augusto Lopez-Claros, som er sjeføkonom i World Economic Forum, sa nylig:

> «Våre indikatorer peker på den økende betydningen av høyere utdanning og opplæring som kilder til produktivitetsvekst. Land som investerer mye i utdanning får også økende inntektsnivå, redusert fattigdom og styrket internasjonal konkurranseevne.»

Høyres forslag er bredt og variert. Vi foreslår å rette opp Regjeringas store kutt på 275 mill. kr i basisbevilgninga til universiteter og høyskoler. Det er et lite rakrygget kutt, fordi Regjeringa sjøl ikke ønsker å ta belastninga med å fortelle institusjonene hvilken del av aktivitetene det skal gå ut over. Så beskjeden til institusjonene er egentlig: Vi forventer samme aktivitet, men for 275 mill. kr mindre. Realiteten er selvfølgelig at det kommer til å bli mindre forskningsaktivitet, dårligere studie- og undervisningstilbud og et stort motivasjonstap for en sektor som har vært inne i en stor omstillingsprosess i forbindelse med Kvalitetsreformen.

Kvalitetsreformen har til nå vært fullfinansiert, nå er den ikke det lenger. Høyre foreslår å bevilge penger til 350 nye stipendiater, helt i tråd med opptrappingsplanen i forskningsmeldinga. 250 av disse skal gå til universiteter og høyskoler, 100 til frie prosjekter i regi av Forskningsrådet.

Regjeringa skriver sjøl i budsjettproposisjonen at det er et stort behov for å utdanne nye forskere i Norge. Men så trekker de den helt oppsiktsvekkende konklusjonen at det er best å stoppe opptrappinga, bryte planen og ikke legge inn penger til en eneste ny stipendiatstilling i 2007. Det er uklokt, det er lite framtidsrettet, og det er ikke smart politikk.

For at Norge skal nå det tverrpolitisk vedtatte målet om at 3 pst. av BNP skal gå til forskningsinnsats innen 2010, må handlinger følge ord. Og for at 1 pst. av de 3 pst. skal komme fra offentlige kilder, må det være åpenbart at det er nytteløst å bruke høyere utdanning og forskning som salderingspost år etter år. Det er veldig lite troverdig av statsråd Djupedal å beklage seg over at næringslivet forsker for lite, samtidig som han helt uten forvarsel og uten utredning kutter 150 mill. kr i SkatteFUNN-ordninga, som faktisk er den ordninga som får næringslivet til å forske.

I Høyres alternative budsjett legger vi inn 25 milliarder kr ekstra i Forskningsfondet. Det sikrer 1,1 milliard kr i økt avkastning til forskning i 2008, og det er penger som er øremerket til forskning. Det betyr at fondskapitalen med Høyres forslag vil være 85 milliarder kr neste år. Det er veldig viktig å sikre en stor tilgang av fondskapital, fordi det sikrer forutsigbarhet og langsiktighet, som forskninga er avhengig av. Forskning skal forberede oss på å håndtere nye utfordringer, og det er utfordringer vi ikke kjenner i dag.

Høyre foreslår også å bevilge 180 mill. kr til vitenskapelig utstyr. For Høyre er det viktig å se sammenhengen i utdanningssystemet. Hva vi gjør for de minste barna, har betydning for frafallet i videregående, og det har betydning for hva slags forskere vi får. Derfor prioriterer Høyre å styrke grunnutdanninga. Vi legger inn en ekstra time i

matematikk på barnetrinnet. Vi skal gjennomføre Kunnskapsløftet, som er den forrige regjeringas store reform for mer og bedre læring, og det skal gjøres med full kraft. Vi legger inn penger til leksehjelp, penger til forsøk med bedre rådgivningstjeneste og penger til sommerskole etter modell av et vellykket forsøk i Oslo i sommer.

For å bedre tilgangen på lærlingplasser, som er veldig viktig for å ha god fagopplæring, foreslår Høyre å redusere, dvs. halvere, arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger fra andre halvår i 2007.

Prestene i Den norske kirke gjør en viktig jobb. For å sikre at prostereformen blir gjennomført på en god måte, må det mer penger til prestestillinger. Høyre bevilger 15 mill. kr til flere prestestillinger, og av det øremerkes det til stillinger for studentprester i Oslo og i Nord-Hålogaland.

Norge skal være et kunnskapssamfunn som satser på skole, utdanning og forskning. Det er i de historisk gode tidene vi nå har, at vi har en reell sjanse til å sette avtrykk etter oss og berede grunnen for kommende generasjoner. Det er i nettopp disse tidene det blir så fullstendig ubegripelig at Regjeringa, med statsråd Djupedal i spissen, finner det fornuftig og lurt å ta et hvileskjær i forsknings- og utdanningspolitikken. Med hvileskjærretorikken har Djupedal tatt i bruk en metafor som tilhører skøytesporten for ca. 20 år siden. Et hvileskjær er som regel et varsel om dårligere rundetider, og at løperne har disponert kreftene feil. Med dette budsjettet skrur Regjeringa tida tilbake for forskning og utdanning med mange år. Det er ganske meningsløst å ta et hvileskjær i en tid da vi trenger å gi full fart.

For å holde oss til bildene fra skøytesporten: Da 1960-tallets skøytepublikum på Bislett visste at neste par ut ikke kom til å bli så veldig interessant, kalte man det gjerne et buljongpar. I buljongparet var det veldig mange hvileskjær, og sluttida ble deretter. Det er fristende å kalle statsråd Djupedal og statsminister Stoltenberg for forskningspolitikkens buljongpar. En samlet universitets- og høyskolesektor er med rette sterkt kritisk til det budsjettforslaget som nå ligger foran oss. Det kuttes i midler til universiteter og høyskoler, det kuttes i bevilgninger til studentvelferd, det kuttes i SkatteFUNN, og det legges ikke inn penger til en eneste ny stipendiatstilling. Og utenfor Regjeringas aller innerste sirkler er det knapt mulig å oppdrive noen som mener at forslaget til forskningsbudsjett ikke er begredelig lesning, og at det er langt unna løftene fra Soria Moria-erklæringa og forskningsmeldinga i 2005.

I den ene kronikken etter den andre har artikkelforfattere som er nestorer i norsk forsknings- og utdanningsliv, vært meget krasse i sine beskrivelser. Når statsråd Djupedal i tillegg da mener at dette budsjettet er uttrykk for en offensiv politikk og store ambisjoner, må det være lov til å spørre om statsråden ikke har fulgt med og fått med seg hva et samlet forsknings- og universitetsmiljø har prøvd å fortelle ham.

Kolbjørn Hagen, som er leder i Forskerforbundet, kalte budsjettframleggelsen en svart dag for norsk forskning. Men til disse kritiske røstene svarer statssekretær Maurseth i en replikk i Aftenposten den 27. november:

> «Leser man budsjettforslaget for 2007, kan det ikke herske noen tvil om Regjeringens vilje til forskning.»

For egen del er det fristende å tillegge at det etter dette budsjettforslaget ikke kan herske noen tvil om Regjeringas manglende vilje til forskning. For sannheten er jo at det over Kunnskapsdepartementets budsjett er et kutt på 159 mill. kr i rene forskningsbevilgninger.

De nåværende regjeringspartiene var så sent som i juni i fjor med på forpliktende vedtak om langt høyere forskningssatsing enn det vi ser nå. De var Høyres allierte i forsknings- og utdanningspolitikken, men så forsvant løftene og ambisjonene i tåka oppe på Soria Moria.

Regjeringas budsjett betyr tapte muligheter for Norge. Å kutte i kunnskap og forskning er å kutte i morgendagens velferd. Gode tider er åpenbart ikke nok for å få denne regjeringa til å satse på forskning og kunnskap. Men Regjeringa følger for så vidt opp sitt første budsjett. Det er ubegripelig for enhver som er oppriktig engasjert i forskning og utdanning, i framtidsinvesteringer, at denne regjeringa som et av de første politiske grep den tok, frasa seg muligheten til å videreføre Bondevik-regjeringas foreslåtte økning i Forskningsfondet på 39 milliarder kr. Det ville ha garantert mellom 800 og 900 mill. kr til forskning i 2007. Det er en gåte at ikke den muligheten ble grepet begjærlig. Den eneste forklaringen må være at Regjeringa ønsket handlefrihet til å bruke pengene på noe annet enn forskning. For følgende fakta kan Øystein Djupedal vanskelig vri seg unna: Da han tiltrådte som statsråd, lå det et budsjettforslag som ville gitt 1,4 milliarder kr i økning i direkte forskningsbevilgninger i 2006, og et forslag om 39 milliarder kr mer i fondskapital i Forskningsfondet. Etter at den rød-grønne regjeringa hadde gjort sine omprioriteringer, var økninga redusert fra 1,4 til 1,3 milliarder kr, og i tillegg var Forskningsfondets kapitaløkning redusert fra 39 til 25 milliarder kr. Og det skjer i et budsjett der Regjeringa til alt overmål øker de offentlige utgiftene med 8 milliarder kr. De 14 milliarder kr i økning var jo også bare en oppfølging av hva den forrige regjeringa varslet allerede i mars 2005, altså et drøyt halvår før Djupedal ble statsråd. Så det eneste statsråden egentlig kan skryte av, er at han ikke tok omkamp med et enstemmig storting i innstillingen.

Politikk er prioritering. Statsråd Øystein Djupedal sa til Aftenposten den 23. september i fjor at «det vi vil få til, får vi til». Statsminister Stoltenberg sa ved budsjettframleggelsen at dette budsjettet var uttrykk for en reell politisk prioritering. Da kan jeg ikke forstå annet enn at dette budsjettet for forskning og høyere utdanning er et uttrykk for denne regjeringas vilje og evne. Der Regjeringa foretar de store kuttene på de store oppgavene, velger Høyre å prioritere de store pengene til de store oppgavene.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Anniken Huitfeldt (A) [19:49:16]: Manglende vilje til forskning og åpenbart nytteløst i forskningspolitikken, kaller Eriksen Søreide Regjeringens økning i Forskningsfondet på 10 milliarder kr. Ja, hvis 10 milliarder kr er nytteløst, hvordan vil da Eriksen Søreide karakterisere sin

egen regjerings økning i Forskningsfondet i 2004 på 1 milliard kr, og i 2005 på 3,2 milliarder kr? Var Eriksen Søreide tilfreds med den økningen som skjedde de siste tre årene da den forrige regjeringen satt?

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [19:49:56]: Da jeg flyttet til et annet kontor her, gikk jeg gjennom en del gamle arkiver jeg hadde fra tida som Unge Høyre-leder. Noe av det jeg fant, var en oppskrift på krav til den nye regjeringa i 2001. Et av kravene var at forskningsfondet skulle opp til 15 milliarder kr. Det var på 10 milliarder kr da vi gikk på. Da vår regjering gikk av, var Forskningsfondet på 50 milliarder kr. Og det kunne ha vært høyere hvis ikke den regjeringa som Anniken Huitfeldt representerer, hadde valgt å kutte.

Det har vært en stor økning i fondsbevilgningene, det har vært en stor økning i de direkte forskningsbevilgningene, det har vært en stor økning i bevilgningene til universiteter og høyskoler, som indirekte gir økte bevilgninger til forskning, fordi det også forskes ved institusjonene.

Jeg er veldig godt fornøyd med den forskningssatsinga Bondevik-regjeringa la for dagen. Jeg tror ikke representanten Huitfeldt har grunn til å være like godt fornøyd med den forskningssatsinga vi nå ser.

Ole-Anton Teigen (SV) [19:51:03]: Høyre vil så mye, men får det nå ikke bestandig til. Før man blir student, og før man havner på et universitet og eventuelt skal bli forsker, må man gå på videregående.

I Regjeringens forslag til budsjett blir det brukt over 370 mill. kr til gratis læremidler til elevene i videregående, og i løpet av tre år vil alle elevene ha gratis læremidler. Dette synes ikke Høyre er noen god idé, men vil ha en behovsprøvd stipendordning, med et innslagspunkt på 210 000 kr.

Hvorfor kan ikke Høyre støtte Regjeringen, som vil gi lik mulighet til alle ungdommer til å ta videregående utdanning, uansett bosted eller familiens økonomiske ressurser?

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [19:51:46]: Høyre har gjort en helt klar prioritering. For oss er det viktigst å prioritere alle elever med dårligst økonomi før vi prioriterer ett klassetrinn. Det har også vært viktig for oss å unngå en utlånsordning, som nå både KS og andre som har vært inne til høring i komiteen, sier at dette kommer til å bli. En utlånsordning vil være veldig dumt, rett og slett fordi det hindrer at elevene kan bruke bøkene studieteknisk. Det fører til at bøkene blir gamle og ikke skiftes ut, og det fører til at elevene ikke får valgfrihet når det gjelder valg av læremiddel.

Den ordninga vi har lagt til grunn, er en utbygging av den ordninga vi fikk på plass mens vi satt i regjering. Det var en god ordning og en riktig ordning, fordi den er behovsprøvd. Den treffer dem med det største behovet. Vi øker nå utbetalingene til maksimalt 6 000 kr i året, som altså dekker mer enn det ordninga gjør i dag. Jeg er godt fornøyd med den ordninga. Jeg mener den er offensiv, og jeg mener det er målrettet og riktig.

Heikki Holmås (SV) [19:52:47]: Det er jo ikke mer valgfrihet med den ordningen som Høyre hadde. Det er tross alt slik at det er skoleutvalget ved den enkelte skole som bestemmer hva slags bøker man skal bruke. Man kan ikke bare gå ut og kjøpe hva slags bøker man vil, selv om man har pengene gjennom et stipend.

Men det er en ting som jeg tror man overser fra Høyres side når de nå sier at det er mye bedre med en stipendordning enn med en utlånsordning kombinert med materiellstipend, som det er det vi legger opp til – fylkene kan selv velge hvordan de vil gjøre dette – og det er følgende: Her i Oslo, som både Ine Marie Eriksen Søreide og jeg representerer, er det er altså sånn – jeg har en kamerat på østkanten, og jeg har vært sammen med mange lærere som alle sier det samme – at hvert år når skolen begynner, sitter halve klassen uten lærebøker, mens den andre halvparten har det. De som er uten lærebøker, er de folkene som venter på stipend. Det går gjerne én uke, to uker, tre uker, gjerne opp til en måned før de folkene har fått seg det stipendet, og dermed de lærebøkene de trenger. Det ødelegger klassemessig.

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [19:53:59]: Det er vel ingen som er forsvarer av at stipendet utbetales for sent. Men det er ikke det som er kjernen i spørsmålet. Kjernen i spørsmålet er hvorvidt man skal ha en utlånsordning, som vi altså har hatt en gang før, som fungerte veldig dårlig, og som ikke traff sosialt riktig i det hele tatt, eller om vi skal ha en stipendordning som treffer dem med det største behovet, der vi øker utbetalingene, og der vi øker innslagspunktet for foreldrenes inntekt. Vi vet det treffer dem som har de største behovene, og det er viktigst for Høyre.

Nå skal det også sies at jeg som ungdomspolitiker i noen år har reist rundt på utallige møter og skoledebatter i mange, mange år, også i de årene som Heikki Holmås' venner i Arbeiderpartiet satt med regjeringsmakt. Vi hørte om disse gratis skolebøkene i år etter år etter år, og det skjedde aldri noen ting. Det er bra at elever nå får billigere skolebøker, men det viktigste for Høyres del er å prioritere dem som er dårligst økonomisk stilt, og det gjør vi ved et behovsprøvd stipend, som sikrer valgfrihet, som sikrer utskifting av bøker, og som sikrer at vi treffer dem med de største behovene først.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Statsråd Åslaug Haga [19:55:28]: Det var en stolt dag for den rød-grønne regjeringa da finansminister Halvorsen la fram vårt første rød-grønne budsjett som vi har utviklet fra bunnen av. Vi var stolte over det budsjettet fordi det tok oss viktige skritt i retning av Soria Moria på områder som samferdsel, miljø, bistand, barnehageutbygging og distriktspolitikk, bare for å nevne noe.

Så er det sjølsagt helt riktig som representanten Agdestein sa i stad, at sjøl med et budsjett som vi er stolte av, hvor det ligger mange svært viktige satsinger inne, er vi ikke i mål, og vi er sjølsagt ikke i mål, fordi Soria Moria

er et fireårsprogram. Det som er viktig, er at vi nå har tatt mange viktige skritt i riktig retning.

Regjeringa har lovt velgerne å satse på velferd. Det lovte vi i valgkampen. Det står tindrende klart i Soria Moria-erklæringa, og det følger vi sjølsagt også opp i dette budsjettet.

Mange av velferdstjenestene ytes av kommunene. Skal vi satse på velferd, må vi velge å ruste opp kommunene til å kunne sikre den gode skolen, den gode eldreomsorgen, det levende lokale kulturlivet. Regjeringa har valgt å bruke mye av det økonomiske handlingsrommet som vi har, nettopp til å styrke lokal velferd. Veksten i samlede inntekter i år vil bli på 11,5 milliarder kr – det høyeste på 15 år – og dette betyr jo at vi daglig mottar gladmeldinger fra Kommune-Norge, som nå kan satse på nye viktige tiltak.

Tallene for tredje kvartal fra Statistisk sentralbyrå viser at veksten i særlig grad har gått til barnehager, pleie og omsorg, skole – akkurat det vi forventet at det skulle gå til. Veksten i antall årsverk i omsorgssektoren, som vi har sagt skal være 10 000 i løpet av vår stortingsperiode, er så absolutt innenfor rekkevidde. I tillegg til dette registrerer vi jo at man i mange sammenhenger sier at det nå er blitt mer meningsfylt å drive med politikk i norske kommunestyrer. Det ønsker jeg også å legge vekt på. Investering i en god kommuneøkonomi er også investering i et levende folkestyre.

I denne sal er et samlende alternativ til Regjeringas kommuneopplegg helt i det blå. Det er voldsom avstand mellom Fremskrittspartiets forslag og det økonomiske opplegget for kommunene til de tidligere regjeringspartnerne Høyre og Venstre. Mens Høyre og Venstre, i hvert fall i retorikk, vil trekke i bremsen, gir Fremskrittspartiet full gass. Mens Venstre frykter overoppheting med Regjeringas opplegg, koster fyrbøter Fremskrittspartiet på med stadig mer kull. Opposisjonspartiene er på stø kurs i hver sin retning.

Fremskrittspartiet skiller seg fra alle andre partier i sin tilnærming til kommunene. Partiet kutter i de frie inntektene til fordel for øremerking og nasjonale standardløsninger. Dette kan vanskelig tolkes som noe annet enn den fundamentale mistillit til det lokale sjølstyre. Fremskrittspartiet tryller fram penger fra Sareptas krukke, pensjonsfondet, uten den minste bekymring for framtidige generasjoner og aktiviteten i norsk økonomi, presset på renten, sysselsettinga og husholdningenes økonomi.

De eneste reelle inndekningsforslagene av betydning er på bistand, på jordbruksavtalen og kutt i Regjeringas distriktspolitikk. Når det gjelder landbruk og distrikt, er vel faktisk det det eneste området hvor opposisjonen med troverdighet viser at de går i samme retning, og den retninga er vi fundamentalt uenig i.

L o d v e S o l h o l m hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [20:00:47]: Når statsråden kommer med sine beskrivelser av Fremskrittspartiets politikk, burde hun også kanskje ta med seg at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett faktisk foreslår en styrking av kommuneøkonomien med til sammen 1 milliard kr.

Så til en sak som er veldig viktig for kommunene i Norge og for norsk kommuneøkonomi generelt, og det er ressurskrevende brukere. Jeg vil referere til et par saker hvis jeg får lov.

I november i fjor sier statsråden at man må finne bedre løsninger for å håndtere ressurskrevende brukere, bedre finansieringsordninger, og statsråden uttaler at hun skal bruke mye energi på dette framover.

I mai i år sier statsråden at man er et godt stykke på vei med å jobbe fram modeller som er robuste. De vil komme tilbake med forslag til ordninger i statsbudsjettet for 2007.

Mitt spørsmål til statsråden: Har man gått tom for energi? Når kommer løsningen, og når får vi en rettferdig ordning for ressurskrevende brukere i Norge?

Statsråd Åslaug Haga [20:01:56]: Til de første bemerkningene fra representanten Amundsen må jeg få si at med det kommuneopplegget som Fremskrittspartiet har lagt fram, som det er veldig vanskelig å dissekere, men hvor vi vet at man på totalen fører en uansvarlig økonomisk politikk, vil vi få en vekst i rentenivået som vil skade norske kommuner i betydelig grad. Den risikoen er det ikke verdt.

Når det gjelder ressurskrevende brukere, har jeg sagt mange ganger før, og jeg gjentar gjerne det, at det er en av de dårlige samvittighetene i det kommuneopplegget som er lagt fram. Vi jobber intenst med dette spørsmålet i Regjeringa. Vi begynner å tilnærme oss en ny modell. Den blir det viktig å få på plass. Vi kommer tilbake til dette spørsmålet. Jeg skulle gjerne sett at vi hadde greid å løse det i denne omgang. Det gjorde vi ikke, men det er en viktig sak.

Bent Høie (H) [20:03:09]: Statsråden snakker mye om hvor veksten i kommuneøkonomien er, og hva veksten går *til*. Jeg er helt enig med statsråden i at kommunepolitikerne finner gode, kloke løsninger på å bruke veksten i økonomien til beste for innbyggerne.

Men statsråden snakker veldig lite om hvor veksten kommer *fra*. Det er slik at det de tre siste årene har vært en betydelig vekst i kommunenes økonomi. Hvis en ser de to siste årene under ett, er to tredjedeler av økningen i kommunenes økonomi kommet fra økte skatteinntekter. Det er derfor slik at det er landets næringsliv, om det går godt eller dårlig, som er mest avgjørende for kommunenes inntekter. Derfor representerer Regjeringens politikk den største fare for framtidens velferd. I gode tider investerer ikke Regjeringen i forskning og utdanning, den gir ikke svar på Norges største utfordring som er mangel på hender og gode hoder. Den fører en politikk for en høyere rente og skattlegging for dem som ønsker å jobbe ekstra.

Hvordan kan det ha seg at en regjering som Senterpartiet er med i, ikke forstår at i gode tider må en kunne så for å kunne høste velferd i framtiden?

Statsråd Åslaug Haga [20:04:19]: Er det noe vi forstår i Senterpartiet, så er det nettopp at du må så for å høste! Det er den politikken Regjeringa fører.

I forhold til kommunene er det riktig at vi gleder oss over økte skatteinntekter. Norsk økonomi gikk godt under deler av den forrige regjeringas periode, og norsk økonomi går godt nå. Det er bra, også for norske kommuner.

Jeg får lyst til å minne om debatten i valgkampen hvor det fra høyresiden ble lagt usedvanlig mye vekt på at med en rød-grønn regjering ville norsk økonomi gå ad undas. Det har vi motbevist så til de grader. Derfor er det heldigvis slik at ja, vi kunne glede oss over gode tider i forrige periode, det kan vi også gjøre nå. Og denne regjeringa har bevist så til de grader at den greier å holde orden i sitt økonomiske hus.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [20:05:33]: I eit koseleg portrettintervju i Magasinet sist laurdag avslører Åslaug Haga at ho har ei fortid som søndagsskulelærar. Og alle søndagsskulelærarar veit at det er viktig å lesa teksten nøye og hugsa han når han skal framførast for unge tilhøyrarar.

Det vert rekna som sjølvsagt at ein partileiar kjenner til alle dei vesentlege forslaga i statsbudsjettet, både satsingar og inndekningar. Eg har stor tru på at Åslaug Haga var med på notane – eller med på teksten – i både underutval og i regjering. Likevel har det oppstått litt usikkerheit der ute om Senterpartiet var klår over kuttet i løyvingane til folkehøgskular i Regjeringas budsjettforslag. For å få ei ryddig klårgjering med omsyn til denne usikkerheita har eg følgjande spørsmål til statsråden: Når vart statsråden første gongen kjend med denne delen av forslaget i budsjettet – var det før eller etter 6. oktober?

Statsråd Åslaug Haga [20:06:29]: Jeg tar helt og fullt ansvar for det budsjettet som er lagt fram. Jeg tar ansvar for det fra a til å, og det anser jeg som helt sjølsagt at en statsråd gjør.

Det er riktig at det lå inne et kutt i bevilgningene til folkehøgskolene. Det lå inne også andre kutt i dette budsjettet som vi gjerne skulle sett var annerledes. Men vi la fram et budsjett som vi står helt oppreist på, med enormt mange gode og viktige satsinger. Så er ikke alt perfekt i dette budsjettet. Det kommer det kanskje ikke til å bli i de neste budsjettene heller, men det vi har lovt velgerne, er at vi skal nå det vi har lovt i Soria Moria-erklæringen, i løpet av denne perioden, og det står vi ved.

Presidenten: Då er replikkordskiftet over.

Kenneth Svendsen (FrP) [20:07:41]: Det hevdes med tyngde fra regjeringshold at det er stor privat rikdom i Norge, og at den offentlige fattigdommen er tilsvarende stor. Selv om mange av dem som har høyere inntekt, ikke har noe å klage på, er ikke dette bildet rett. Den som virkelig gjør det godt, er staten gjennom sine enorme inntekter fra oljevirksomheten, inntekter som man i liten grad vil dele med befolkningen. Men det som kraftigst rammer dem som har minst, er økningen i avgiftene. Dette er utgifter som rammer usosialt, og hardest dem som er nederst på rangstigen.

Den nye rød-grønne regjeringen har satt seg som mål å avskaffe fattigdommen, et mål som Fremskrittspartiet deler. Men da burde Regjeringen starte med å løfte noen byrder av skuldrene til dem som har minst. Men det er det stikk motsatte Regjeringen gjør, bl.a. ved å øke momsen på matvarer. Dette rammer ikke dem som Regjeringen så forkastelig kaller «de rike». Det rammer dem som må studere prislappen når de skal kjøpe seg litt pålegg til brødskiva. Mange som i dag har minstepensjon, sitter med en leilighet eller et hus som over tid har steget kraftig i verdi på grunn av utviklingen i boligmarkedet. Dette fører til at formuesskatten øker. Det samme gjør den usosiale skatteøkningen ved skatt på fordelen av å bo i eget hus. Dette fører ikke til fem øre i ekstra inntekt for den enkelte, men tvert imot til økte utgifter, som skal betales av minstepensjonen. Det betyr at en minstepensjonist som knapt har til livets opphold på grunn av statlige beskatninger, tvinges til enten å selge huset eller leiligheten eller gå på sosialkontoret for å få til livets opphold.

Dette er ikke en politikk Fremskrittspartiet støtter. Jeg forstår så godt at Arbeiderpartiet har sluttet å synge det verset i «Internasjonalen» som handler om at staten skal lette byrdene til befolkningen. Denne regjeringen står for det motsatte!

Det som opptar meg mest, og som jeg synes er det mest uverdige som staten gjør, er å sette minstepensjonen til den del av befolkningen som har bygd opp dette landet, de som vi langt på vei kan takke for den velstanden vi i dag nyter, til et nivå som gjør at stadig flere må gå den tunge veien til sosialkontoret for å få ekstra tilskudd til livsopphold. Når flertallet i denne salen setter minstepensjonen til et nivå som fører til slike tilstander, samtidig som staten svømmer over av penger, føler jeg at samfunnet har sviktet.

Det må være forunderlig for innbyggere i andre land som vi liker å sammenligne oss med, å konstantere at Norge, som mange hevder er verdens beste land å bo i, ikke engang har råd til å gi minstepensjonistene en pensjon som ligger innenfor EUs egen fattigdomsgrense, en pensjon som er så lav at flere og flere må gå den tunge veien til sosialkontoret.

Det er ikke slik at alle eldre har det dårlig, tvert imot. Det er mange som i dag hever pensjon, som har det godt, men det er de som har en eller annen form for tilleggspensjon. Fremskrittspartiet og jeg er opptatt av at de som ikke har denne tilleggspensjonen – husmora som var hjemme og passet ungene, noe som var vanlig for mange av de kvinner som i dag mottar minstepensjon – skal kunne leve et verdig liv med en minstepensjon. Etter mange år med underregulering av pensjonene fremmer Fremskrittspartiet derfor forslag om at minstepensjonen heves med 13 000 kr, slik at vi i det minste kommer over EUs fattigdomsgrense. Det betyr at de som i dag ikke har tilleggspensjon, skal slippe å gå den tunge veien til kommunens sosialkontor. Så mye skylder vi dem som har vokst opp med denne rikdommen, de som gav oss denne unike muligheten. Takken for dette bør ikke være at vi tenker mest

mulig på oss selv og vår framtid, og at vi skal ha en god pensjon. Jeg hadde håpet at et samlet storting kunne være med på å gi dem som bygde den rikdommen som mange i dag har, og nyter godt av, et verdig liv etter at en lang arbeidsøkt er over.

I debatten om det nye pensjonssystemet har Arbeiderpartiet og SV beskyldt Fremskrittspartiet for å ønske å gjøre alle til minstepensjonister. Alle ville få en dårligere pensjon. Det har ikke vært måte på hvor stygg Fremskrittspartiet skulle være med pensjonistene. Nå ligger realitetene på bordet, i form av et forslag om en bedre framtid for dagens minstepensjonister, de som har lavest pensjon. Det avslører Arbeiderpartiets, Senterpartiets og Sosialistisk Venstrepartis sanne ansikt. De vil ikke være med på å gi den gruppen pensjonister som i dag har den dårligste hverdagen, en bedre hverdag. Jeg konstaterer at det for disse partiene er langt fra å snakke og skrive om fattigdom til faktisk å foreslå eller å stemme for et forslag som ligger i salen, som kunne ha gitt denne gruppen et bedre og mer verdig liv.

Anniken Huitfeldt (A) [20:12:47]: Vi vet fra internasjonale undersøkelser at norske skoler har lavere forventninger til hva elevene kan prestere enn skoler i andre land. Denne regjeringen har høye ambisjoner om hva elevene kan lære, og Kunnskapsløftet handler om å stille større krav til kunnskap.

For noen dager siden kom Høyres tidligere statssekretær i Utdanningsdepartementet ut med en bok, der han skriver at den neste utdanningsministeren fra Høyre må gjøre som den forrige, nemlig sette kunnskapsskolen først, før – skriver han – full barnehagedekning, gratis skolebøker og nei til reklame i skolen. Vi ser ingen motsetning mellom barnehager til alle og kunnskap i skolen, tvert imot. Vi vet at full barnehagedekning gir alle barn en god skolestart. At Høyre nå trekker fram at full barnehagedekning står i noe slags motsetningsforhold og er negativt, vitner om at vi med en høyredominert regjering aldri hadde klart å nå ambisjonene om full barnehagedekning.

Et annet sted i boken setter den samme statssekretæren opp en motsetning mellom satsing på gratis skolebøker og satsing på lese- og skriveferdigheter for voksne. Dette er en politikk med lave ambisjoner. Vi prioriterer både skolebøker og mer til lese- og skriveopplæring for voksne. I dette budsjettet bruker ikke Høyre penger på gratis skolebøker til alle. De kutter i bevilgningene til studieforbundene, som driver mye god lese- og skriveopplæring for voksne. De prioriterer ingen av delene. Det er ingen motsetning mellom gratis skolebøker og leseopplæring for voksne. Det er ingen motsetning mellom barnehager og kunnskap i skolen. Vi velger annerledes enn høyresiden. Vi setter skole og barnehage først, før skattelette.

I kommunene ser vi nå at det er grunnlag for økt satsing på skolen. Bunnen ble nådd under den forrige regjeringen. Nå peker pilene oppover. Vi tar på alvor det høyere utdanningsinstitusjoner forteller oss, nemlig at de studentene som kommer, ikke har gode nok forkunnskaper fra videregående skole. Derfor satser vi her.

I år er ikke økningen på universitets- og høyskolesektoren blant våre viktigste prioriterte oppgaver. Mens den forrige regjering mente at det ikke er noen sammenheng mellom pengene vi bruker på skolen, og de resultatene elevene oppnår, skal liksom 1 pst. i redusert inntekt nærmest ødelegge hele Kvalitetsreformen innenfor høyere utdanning. Det er en overdrivelse. I løpet av perioden vil vi øke bevilgningene til universitets- og høyskolesektoren.

Vi hører her at når det gjelder Forskningsfondet, er det manglende vilje og åpenbart nytteløst å øke det med 10 milliarder kr, og 14 milliarder kr i fjor. Men under den forrige regjeringen økte man forskningsfondet med mye mindre: 3,2 milliarder kr i 2005 og 1 milliard kr i 2004. Hvorfor 10 milliarder kr er nytteløst, men 1 milliard kr er helt ok, det har jeg problemer med å forstå. Det å være mest raus det året du vet at du selv ikke skal betale, vitner ikke om et stort engasjement for forskning. Ekte engasjement viser man når man tar ansvar for økte forskningsbevilgninger, og det gjør denne regjeringen. Økt engasjement for forskning viser man også gjennom ikke å skape noen motsetning mellom barnehager og forskning, for vi har mye større ambisjoner i kunnskapspolitikken enn høyresiden.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [20:16:56]: Det har vært en interessant dag. Det har vært interessant å høre på debatten. Etter å ha hørt på regjeringspartiene lurer jeg på om vi burde ha foreslått å avvikle stortingsvalget i 2009, for med en så suveren regjering og et så suverent budsjett burde folket til de grader forstå det. Det burde vært en oppslutning på bortimot 110 pst. for regjeringspartiene – minst – etter den omtalen som budsjettet her har fått. Når det ikke er sånn, bør det være til ettertanke for dagens selvskrytere i særklasse, for det må jo være en overraskelse at det faktisk ikke er sånn hallelujastemning ute som det er i denne salen. Betyr det at regjeringspartiene ikke evner å kommunisere ut til velgerne, til befolkningen, hvor god man egentlig er, hvor snill man er, hvor fortreffelig man er? Eller er det rett og slett sånn at folk flest ikke kjenner Regjeringen igjen i selvskrytet på innsiden av denne salen? Svaret på det jeg nettopp har sagt, kommer ikke før i 2009, så vi får muligens ta den debatten på nytt da. Men det er etter mitt skjønn overraskende at man så til de grader tar av, samtidig som det er såpass stort avvik mellom det man gjør her, og det man, i hvert fall tilsynelatende, greier å selge ut til befolkningen.

Så noen kommentarer til justisbudsjettet, som dog ligger mitt hjerte nærmest.

Justisdepartementet har en høyt profilert statsråd med klar tale og mange gode intensjoner. Utfordringen er å greie å gjennomføre dem fra den posisjonen statsråden har. Statsråden har gjennom fire år som opposisjonspolitiker skapt store forventninger til seg selv, og mange hadde nok store forhåpninger da vedkommende kom inn og overtok. Derfor var det med en viss overraskelse jeg registrerte at da vi hadde budsjetthøring i justiskomiteen, var det et ganske stort fravær av ovasjoner overfor Regjeringen. Det var sågar kritikk mot den. Det var noe som iallfall ikke jeg hadde forventet. Man tror at nå har samtlige

etater sett lyset, for nå har Storberget tatt tak. Med respekt å melde var ikke det et faktum. Selv de som jobber i fengselsvesenet, påpekte at mye av dette var flikking, det var ikke handling, og de handlingene man foretok, var ikke det man etterspurte – jf. åpne soningsplasser kontra lukkede. Og det synes jeg var overraskende.

Samtidig skal jeg gi statsråden honnør for noe som står i budsjettet, og det er satsingen på innholdet i kriminalomsorgen, det er tilbakeføringsgarantien og det er det som statsråden skriver om DNA. Men det hele blir jo satt i et noe mystisk lys når det ikke er noen finansiering her, med unntak av litt når det gjelder innholdet i soningen. Tilbakeføringsgarantien har iallfall ikke jeg sett noen finansiering av innenfor budsjettet, og når det gjelder DNA, er det store ord og lite substans. Men jeg kan jo bli overrasket – det er jo jul snart! Statsråden nikker, så da kommer nok det til å skje.

Så til den famøse satsingen. Til neste år har jeg forstått, ut fra den store kloke boken som ligger til grunn for behandlingen i dag, at man forventer en lønnsvekst på i overkant av 4 pst. Hvis jeg nå ser på rettsvesenet i justisbudsjettet, har det en styrking på 2,1 pst. Det betyr en reell nedgang til neste år, og det er ingen grunn til ovasjoner her inne. For politiet, som på en måte kanskje er primærverktøyet ute, har man forelått en økning på 3,2 pst., som er langt under forventet lønnsvekst til neste år. Det betyr at noen må ta belastningen med dette. Og det er ingen i denne salen som gjør det, det har vi overlatt til andre. Så jeg er litt overrasket, for det er en mangel på sammenheng mellom det man forfekter utad, og det man faktisk gjør. Det denne regjeringen tilsynelatende er blitt mest kjent for, må være at den er norgesmester i soningsrabatt. I år utgjør soningsrabatt bare på framskutt prøveløslatelse anslagsvis 150 fengselsplasser. Det er så imponerende at vår nåværende justisminister slår den forrige justisministeren – og det sier ikke lite, etter mitt skjønn. Men ære være ham for det, og det bekrefter etter mitt skjønn kun at vår nåværende justisminister er de kriminelles beste venn. Jeg har sagt det før, og gjentar det gjerne herifra.

Det er vel også kanskje tiden for å kommentere ting i mer nære forhold. Da vår nåværende justisminister var opposisjonspolitiker, var han bl.a. i min nabokommune og etterlyste en spade for bygging av et eventuelt nytt fengsel i Fauske kommune i Nordland. Det har ikke skjedd noe der, og hvis det er sånn at statsråden fortsatt mangler en spade, kan ha gi beskjed, så skal jeg egenhendig skaffe ham det, hvis det er det som skal til for å få noe aktivitet der oppe.

Helt til slutt vil jeg gjøre oppmerksom på at Fremskrittspartiet kommer til å støtte forslag D fra Kristelig Folkeparti og forslag G fra Venstre, som etter mitt syn er forholdsvis like, men vi skal likevel støtte begge to.

Øyvind Halleraker (H) [20:22:06]: I dag har vi hørt mye om hildringen Soria Moria. Den ene representanten for eventyret etter den andre står fram og forteller som om de nesten tror på det selv. Og flere kommer nok etter, når jeg ser det dominerende rød-grønne skjæret i den voksende listen av Soria Moria-inspirerte treminuttersinnlegg.

Finanskomiteens leder dro opp sitt gamle bakteppe, som for øvrig begynner å bli like slitt som et Palestinakart på en vestnorsk folkeskole på 1950-tallet. Forskjellen er imidlertid at noen sannheter er evige, mens Schjøtt-Pedersens forsøk på å skrive historie gjentas til det kjedsommelige ut fra en tilsynelatende tro på at den skal bli sann. Men den blir ikke det. Bondevik II-regjeringen gav ikke bare skattelettelser til de rike. Det var i hovedsak økning av minstefradraget, lettelser i toppskatten for vanlige skattytere og boligskatten som utgjorde hoveddelen i Bondevik II-regjeringens skattelettelser, med andre ord – for vanlige folk. De samme menneskene får det atskillig tøffere under Soria Moria-hildringen. I tillegg får de høyere rentekostnader.

Den andre store avgiftslettelsen fra Bondevik II-regjeringen var bortfallet av investeringsavgiften for å sikre at norsk næringsliv investerte i Norge og dermed trygget norske arbeidsplasser. Jeg har ikke registrert at de rød-grønne har foreslått å innføre den igjen. Kanskje er det også slik at noe av den livlige veksten vi nå opplever i norsk næringsliv, kommer av nettopp dette.

Schjøtt-Pedersen uttrykker med stor pondus at de holder det de lover. Men de gjør ikke det heller. På vegsiden, som han trakk fram spesielt, ligger de 600 mill. kr etter i forhold til lovnader i Nasjonal transportplan og Soria Moria. På jernbanesatsingen ser det enda mørkere ut, der den rød-grønne regjeringen ligger nærmere 1 milliard kr på etterskudd i forhold til NTP.

I tillegg benytter denne regjeringen seg av et prokuratorknep. Av budsjettdokumentene går det fram at det er en økning i bevilgning på kun 168 mill. kr til nyinvesteringer på veg for neste år. Resten av gildet er det bompengebetalerne, kommunene og fylkeskommunene som må betale. Dette kunststykket greier de å få til fordi de trekker inn mer enn forutsatt fra de nevnte aktører, som igjen må lånefinansieres for å kompensere for manglende statlige bevilgninger. Så tilsynelatende ser dette ut som en satsing, men summen av forpliktelser overfor medfiansiørene vokser og må selvfølgelig tas inn i kommende budsjettår. Det skal det bli spennende å følge med på. I tillegg blir det altså dyrere bompenger av slikt.

Ellers så har vi i dette budsjettet vært vitne til et historisk tilbaketog. Suksessen med OPS-prosjektene ble etter hvert tung å bære for de rød-grønne. Derfor ble det nye begrepet «prosjektfinansiering» lansert med store ord og stor forventning i fjor høst. Men nei, den rød-grønne regjeringen legger selv saken død i sitt forslag til statsbudsjett. Forventningen fra oss andre er dermed desto større til Regjeringens evaluering av suksesshistorien med OPS-prosjektene. Det ser vi virkelig fram til.

En av Bondevik II-regjeringens andre suksesshistorier var satsingen på kollektivtrafikk. Over 1 ½ milliard kr mer enn ambisjonene i Sem-erklæringen ble resultatet. Et populært tiltak var belønningsordningen til byene for å stimulere til økt kollektivtrafikk. Dette er en ordning som reduseres kraftig av den sittende regjering, under påskudd av at elavgiften på offentlig transport faller bort. Det er bare den logiske brist at det bare er i Oslo man har elektrifisert kollektivtransport av noe omfang. Derfor rammer

dette kollektivbrukere i alle andre større byer i Norge. Dette er igjen et eksempel på at denne regjeringen ikke holder det den lover – altså det motsatte av Schjøtt-Pedersens fremstilling.

Statsråd Dag Terje Andersen [20:27:11]: Det er det første budsjettet som den nye regjeringen har utformet fra bunnen av, som er til behandling, og som flere har vært inne på mens jeg har sittet her, er det en tydelig ny kurs.

Ved valget sist valgte altså flertallet at de heller ville satse på felles velferd enn på ytterligere skattelettelser først og fremst til dem som har mest fra før. Det har gjort at profilen er blitt veldig klar i løpet av det første drøye året som Regjeringen har holdt på. Omsorgssektoren har fått nye bevilgninger, helsesektoren er styrket, og skoler og barnehager har fått et løft, ikke minst gjennom den sterke økningen i kommunenes økonomi. I den nordiske modellen er det slik at en sterk offentlig sektor som gir alle like muligheter, og som gir trygghet i arbeidslivet – slik som Regjeringen sørget for da vi fjernet muligheten til midlertidige ansettelser i større grad, noe som var foreslått av den forrige regjeringen – gir trygghet. Velferdssamfunnet er en ressurs for et aktivt næringsliv. Det samme gjelder fellesskapssatsingen på samferdsel, som for første gang faktisk følger opp Nasjonal transportplan.

For denne regjeringen er det viktig å skape verdier og dele verdier. Da er det viktig å holde orden i økonomien, at valutakursene er stabile og forutsigbare, og at vi holder kontroll på renteutviklingen, slik at det norske konkurranseutsatte næringslivet kan konkurrere.

I tillegg til det går denne regjeringens ambisjon og tiltak i retning av en mer aktiv næringspolitikk. Næringsnøytraliteten er erstattet av målrettet satsing. Et område som det er veldig tydelig innenfor, er maritim sektor, som var gjenstand for en interpellasjonsdebatt i slutten av forrige uke. Når vi sørget for at nettolønnsordningen for ferjerederiene ble opprettholdt, var det viktig for å beholde de arbeidsplassene, men i tillegg var det et tiltak innenfor en maritim cluster, og vi ser allerede at det har gitt resultater i form av nye investeringer. I tillegg satser også Regjeringen på forskningsmidler inn mot den samme sektoren, gjennom MARUT-programmet til Innovasjon Norge og MAROFF, som er Forskningsrådets ressurser til satsing innenfor den maritime sektoren. Sånn tenker vi cluster, sånn tenker vi sammenheng, sånn tenker vi virkemidler som drar i den samme retning. Det samme gjør utvidelsen av rammen til GIEK med 10 milliarder kr og den styrkede satsingen på romfartsteknologi, som bl.a. har med maritim navigasjon å gjøre. Det følger vi nå opp med en maritim strategi, som dokumenterer at her satser vi tungt innenfor ett av Regjeringens satsingsområder.

På samme måten som vi målretter satsingen mot marin sektor, en av de sterke distriktsnæringene i Norge med vekstpotensial og gode utviklingsmuligheter, satser vi aktivt på forskning og på investeringer innenfor energisektoren, for å satse på et område som kommer til å være viktig for Norge i framtiden. Det resultatet vi har fått til på Mongstad, er jo et typisk resultat av at vi kombinerer offensiv energipolitikk med riktig miljøpolitikk og aktiv industripolitikk, fordi vi utvikler nye industrielle produkter – altså i skjæringspunktet mellom miljø og energi.

På samme måten satser vi på reiseliv. Der er bevilgningene fordoblet i løpet av de to budsjettene som denne regjeringen har lagt fram, for å satse kraftig på den sektoren som vokser mest når det gjelder europeisk økonomi. Det er der folk i stadig større grad bruker pengene sine. Den aktiviteten vil vi ha vår del av i Norge, fordi det også er en næring som gir muligheter til hele landet.

Sånn skal vi satse målrettet område for område – gjennom forskning, gjennom tilskuddsapparatet vårt i Innovasjon Norge, gjennom det andre statlige virkemiddelapparatet – for å bidra sammen med det private næringslivet til å utvikle det næringslivet som skal gi grunnlag for at vi også i neste generasjon har muligheter økonomisk til å opprettholde velferdssamfunnet, som igjen er en nødvendig forutsetning for en god utvikling i næringslivet.

Så det er ikke sånn som enkelte framstiller det, at den offentlige sektors nivå på utgifter er et problem for næringslivet. Det er en ressurs for næringslivet, og vi skal fortsatt jobbe for å skape og dele.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Øyvind Korsberg (FrP) [20:32:31]: Statsråden sa i sitt innlegg at Regjeringen har en aktiv næringspolitikk. Sannheten er vel snarere at Regjeringen har en mangelfull og en svak næringspolitikk med mange kritikere, spesielt kritikere i egne rekker – det være seg kritikk for at man ikke har fylt verktøykassen, som er et oppslag i Dagsavisen 21. november, eller det kan også være kritikk av Regjeringen når det gjelder opsjonsavtaler.

Bare i Dagens Næringsliv i dag tar representanten Lundteigen opp at man skal splitte opp, dele opp, Telenor, som staten eier 54 pst. av, og som er et av de største selskapene på Oslo Børs. Man kan også lese i aviser, høre på radioen og se på TV at statsrådens egne på Stortinget stadig vekk kommer med forslag til hva Regjeringen bør gjøre. Hvor lenge skal statsråden være passiv og la sine egne rød-grønne på Stortinget herje med Telenor og andre børsnoterte selskaper?

Statsråd Dag Terje Andersen [20:33:37]: Jeg skal love representanten at denne statsråden ikke skal være passiv.

Når det gjelder vårt forhold til eierskapet i de selskapene som vi er deleiere i, som er de eksemplene som representanten har brukt her, skal vi selvfølgelig være ryddige i forhold til å følge de spillereglene som fins i børsnoterte selskaper. Men vi kommer til å være betydelig tydeligere enn den forrige regjering på hva vi vil med det statlige eierskapet. Det kommer til å bli lagt fram i eierskapsmeldingen. I den meldingen blir det ikke tatt til orde for verken å splitte opp eller fusjonere selskaper, men vi kommer til å uttrykke klare ambisjoner for staten som eier. Alternativet til å ha klare meninger er eventuelt å være meningsløs. Det at tidligere regjeringer ikke har hatt noen uttalte formål med eierskapet utover avkastning, synes ikke vi er en riktig aktiv eierskapspolitikk når vi vet at staten er en av de store eierne sammen med private i mange av sel-

skapene som er registrert på børsen. Vi skal være tydelige og forutsigbare i eierskapet vårt.

Elisabeth Røbekk Nørve (H) [20:34:50]: I Soria Moria-erklæringen har Regjeringen utpekt den maritime næringen som en av fem prioriterte næringer. Høyre har registrert Regjeringens politikk når det gjelder nettolønn, og vi har foreslått vår egen kompetansemodell, som også innebærer en omfattende nettolønnsordning. Dagens rederibeskatningssystem har gått ut på dato, og i budsjettet gir Regjeringen ingen avklaring på spørsmålet om beskatning, verken når det gjelder system eller framdrift. Temaet er knapt omtalt, og det er heller ikke avklart hvorvidt Regjeringen i det hele tatt har tenkt å foreslå et nytt rederiskattesystem i stortingsperioden.

Saken er ferdig utredet og klar til implementering. Spørsmålet blir: Når vil Regjeringen gi de maritime næringene et konkurransedyktig rederibeskatningssystem på linje med EU?

Statsråd Dag Terje Andersen [20:35:47]: Det er riktig som representanten sier, at saken har blitt ferdig utredet gjennom en offentlig utredning. Det betyr ikke at den er ferdig utredet i regjeringsapparatet. Men jeg kan garantere at den saken jobber Regjeringen med nå – det er Finansdepartementet som eventuelt legger fram saken – uten at jeg nå kan si noe om dato for framleggelse.

Det som er helt klart både etter Soria Moria-erklæringen og det jeg som skipsfartsminister har uttrykt gjentatte ganger, er at vår ambisjon selvfølgelig er at vi skal gi konkurransemessig gode vilkår til den norske skipsfartsnæringen. Det er jo en realitet at skipsfarten – som er en viktig del for en sjøfartsnasjon, og jeg hører til dem som mener at vi må drive med skipsfart hvis vi skal være en sjøfartsnasjon – faktisk vokser. Det kontraheres mer enn noen gang også av norske redere under norske flagg, både ved norske verft og ved utenlandske verft. Samtidig ser vi at hele sektoren rundt skipsfartsnæringen nå er i en veldig gunstig utvikling, noe som blir understreket av at vi utpeker «central expertise» på den sektoren. Her satser denne regjeringen tungt, og det er en endring i forhold til den forrige regjeringen.

Leif Helge Kongshaug (V) [20:37:10]: Dagens Næringsliv har i dag et oppslag med overskriften «Vil dele opp Telenor». Det er en av regjeringspartienes representanter, Per Olaf Lundteigen, som annonserer «det store oppgjøret med Telenor». Han vil at staten skal ta eneansvar for utbyggingen av teleinfrastrukturen i Norge. Det har da som konsekvens at investeringer på milliarder av kroner fra private selskaper opphører, i et marked som er interessant for disse i dag. Det vil igjen kreve økt offentlig innsats og utgifter på et område som markedet tar seg av slik det nå fungerer. Ifølge Lundteigen foregår det intens jobbing fra hans og Senterpartiets side for å overbevise egen regjering i denne saken. Mitt spørsmål til næringsministeren blir da: Kan statsråden bekrefte at denne intense jobbingen ikke vil føre fram, og dermed berolige både Stortinget og aktører i markedet?

Statsråd Dag Terje Andersen [20:38:19]: Jeg kan bekrefte at det kommer ikke til å komme noe forslag i eierskapsmeldingen om å dele opp Telenor. Men det er en realitet at aktørene i markedet – og det er derfor vi satser mer enn den forrige regjeringen på bredbåndsutbygging bl.a. – har behov for både tilskudd og andre ordninger i tillegg til det det private markedet kan ordne med.

Jeg gjentar at det ikke er noen planer i eierskapsmeldingen om å legge fram noe forslag om å dele opp Telenor. Det ville selvfølgelig også være umulig, for i Telenor er vi en av flere eiere, og da kommer vi selvfølgelig til å opptre ryddig og med respekt i forhold til de andre eierne. Vi sitter ikke og bestemmer enkeltsaker alene.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Anders Anundsen (FrP) [20:39:22]: Jeg merket meg med interesse at lederen av finanskomiteen slo an tonen for de sosialistiske partienes innspill fra talerstolen i dag. Han skrøt av at Regjeringens budsjett løste de aller fleste utfordringene som vi står overfor. Og selvskryt skal man lytte til, heter det, for det kommer fra hjertet. Men det blir ikke mer sant av den grunn.

Vi hørte også Anniken Huitfeldt si at «vi» – og med det regner jeg med at hun mente regjeringspartiene – «setter skole og barnehage først». Jeg er redd for at både Schjøtt-Pedersens og Huitfeldts oppfatning av hva det vil si å oppfylle løfter, avviker en del fra det som er den vanlige oppfatningen av begrepet. Regjeringen gir ikke mer penger til grunnopplæringen, mens Fremskrittspartiet øremerker 400 mill. kr til grunnskolen og 200 mill. kr til videregående opplæring. Årsaken til øremerkingen er at pengene i kommuneopplegget faktisk ikke bidrar til at det ansettes flere lærere i kommunene. Det får ikke kommunene til å prioritere skole høyere. Det hjelper ikke at statsråder og andre hevder det fra denne talerstol, når de undersøkelsene vi har så langt, faktisk viser at kommunene ikke øker lærertettheten. Ikke en eneste skoleelev i landet får en liten gulrot av denne regjeringen, selv om gratis frukt og grønt har vært en merkesak for de sosialistiske partiene. Fremskrittspartiet legger inn en startbevilgning for skolemat i grunnskolen. Gratis skolemateriell i videregående skole kommer ikke for 66 pst. av elevene i høst. Fremskrittspartiet gir gratis skolemateriell til alle i videregående skole fra og med høsten 2007, som bok- og materialkortordning, som gjør at elevene kan beholde skolemateriellet også etter endt utdanning.

Regjeringen kutter 274 mill. kr i overføringene til universiteter og høyskoler. Det er i strid med valgløftene, det er i strid med Soria Moria-erklæringen, og ikke minst er det i strid med alle valgtaler og festtaler om at Norge skal bli kunnskapseksportør. Fremskrittspartiet foreslår å fjerne kuttet. I tillegg bevilger vi 480 mill. kr til kjøp av forskningsutstyr og IKT ved universitetene og høyskolene utover Regjeringens forslag.

Regjeringen satser rekorddårlig på forskning i forhold til bruttonasjonalproduktet. Stortinget har vedtatt en forskningsinnsats som skal være på 3 pst. av BNP innen 2010. Siden målet ble vedtatt i 2003, har andelen gått ned fra

1,71 pst. av BNP til 1,5 pst. Regjeringen kjefter på næringslivet for at ikke de bruker mer på forskning og utvikling. Samtidig skjerper den inn SkatteFUNN-ordningen, som er den mest vellykkede stimuleringsordningen for privat forskningsinnsats noensinne. Nå er det for så vidt ikke underlig at Regjeringen ikke vil stimulere forskningen i nevneverdig grad. Statssekretær Lisbet Rugtvedt slapp jo for så vidt katten ut av sekken i Vårt Land i går, da hun kunne konstatere: «Det er ikke forskning som ligger til grunn for vår politikk.» Det har nok vært åpenbart for veldig mange i lang tid, selv om denne uttalelsen er gjengitt i forbindelse med isleggingen av forskning på friskolenes innvirkning på den offentlige skolen.

Fremskrittspartiet foreslår å opprettholde og utvide SkatteFUNN-ordningen, styrke fondet for forskning og utvikling med 25 milliarder kr mer enn Regjeringen, og vi foreslår at staten tar et større finansieringsansvar for å nå 3 pst.-målet, ved at den offentlige andelen økes til 1,4 pst. av BNP.

Fremskrittspartiet satser stort på hele utdanningsløpet i dette budsjettet. Særlig har det vært viktig for oss å gi begrepet «tilpasset opplæring» et konkret innhold, og særlig viktig i den sammenheng er tilrettelegging for elever med spesielle læringsutfordringer. Derfor legger Fremskrittspartiet inn ekstra midler til utvikling av bedre kompetanse og bedre tilbud i eller utenfor ordinær skole for dem som ønsker det.

Kunnskapsløftets aller, aller viktigste innsatsfaktor er lærerne. Fremskrittspartiet har foreslått i denne sal – og fått det nedstemt – et forslag om en lengre allmennlærerutdanning, med spesialisering for lærere som skal undervise fra 4. klasse og oppover. I dette budsjettet legger vi inn en ekstrapott til videre- og etterutdanning for lærere som er i skolen i dag. Dersom ikke læreren er motivert og kunnskapsrik, vil vi risikere at den viktigste kunnskapsreformen i grunnopplæringen kan bli mislykket, og den risikoen vil ikke Fremskrittspartiet ta.

Magnar Lund Bergo (SV) [20:44:17]: Da jeg som 16-åring fattet interesse for politikk, var det ut fra refleksjoner og et ønske om å gjøre noe med det jeg oppfattet som urettferdig, nemlig at det var store forskjeller i levekår. Dører som var åpne for noen, var ikke nødvendigvis det for alle, det være seg i skole, jobb og samfunnsliv. Jeg så at slik var det ikke bare i Norge, men i de fleste land jeg lærte om, for ikke å snakke om de virkelig store forskjellene som var og er mellom rike industrialiserte land og utviklingsland. Engasjementet fra ungdommen er beholdt, og lysten og viljen til å gjøre noe med urettferdigheten er fremdeles drivkraften i mitt politiske virke.

Norge har tradisjonelt vært et land med relativt små forskjeller, men det er jo ikke slik at mindre forskjell på folk er en politisk målsetting for alle partier i Norge. Det er nok av dem som mener at økte forskjeller mellom folk er nødvendig og naturlig – ja, de ser det som en viktig del av sjølve drivkraften i systemet.

Resultatet har vi sett. Vi har bak oss en fireårsperiode med høyredominert politikk, en fireårsperiode der forskjellene i samfunnet økte. Massive skattelettelser resulterte i skeivfordeling av godene. De som hadde mye, fikk mer. De som fra før hadde minst, fikk minst, og den store taperen var fellesskapet. Det ble mindre ressurser til å bekjempe fattigdom, drive omsorg og bygge barnehager og skoler. Nettopp derfor er det tilfredsstillende å være del av en rød-grønn regjering som gjør det motsatte av den forrige. Den rød-grønne regjeringa prioriterer felleskap og reduserer skattelettelser.

Nå er det likevel slik at jeg ikke tror at våre grep er store nok til å hindre at alle forskjellene i samfunnet øker. Politiske beslutninger styrer ikke alt, men det er likevel stor forskjell på å føre en politikk som aktivt ønsker å redusere forskjeller, og det å føre en politikk der økte forskjeller er et nødvendig, ønsket og beregnet resultat. Vi er i gang med en snuoperasjon for å skape en mer rettferdig fordeling i Norge. Den rød-grønne regjeringa satser på å utvikle et godt offentlig velferdstilbud som kommer alle til gode.

Et godt helsevesen med lav egenbetaling betyr at folk får behandling ut fra diagnose og ikke ut fra størrelsen på lommeboka. Full barnehagedekning til lav pris gjør barnehagen til et alternativ for alle. Bedret kommuneøkonomi betyr bedre eldreomsorg, bedre skoler og bedre muligheter for oppfølging av dem som trenger det.

For denne regjeringa er det viktig at tilbudet av velferdsgoder ikke skal være avhengig av lommebokas størrelse, men tilgjengelig for alle som har reelle behov. Dette bidrar samtidig til å forebygge fattigdom, fordi man er sikret disse godene uten at det gjør store innhogg i den enkeltes økonomi. Men i tillegg til universelle velferdsordninger som kommer alle til gode, trenger vi en ekstra innsats for dem som av ulike grunner faller utenfor. Den rød-grønne regjeringa viser i årets budsjett at den mener alvor når fattigdomsbekjempelse får den største satsinga noensinne. Handlingsplanen mot fattigdom er i kroner og ører dobbelt så stor som den forrige regjeringas.

Handlingsplanen inneholder flere tiltak som vil hjelpe dem som har det aller vanskeligst i Norge i dag. Sosialhjelpssatsene økes med 5 pst. utover prisjustering, for å bedre vilkårene til dem som i kortere eller lengre perioder står uten arbeidsinntekt og uten rett til annen støtte. I tillegg innføres det også et helt nytt kvalifiseringsprogram som gir høyere stønadsnivå og tettere oppfølging, for å få langtidsmottakere av sosialhjelp i arbeid.

Dette betyr på ingen måte at problemet med fattigdom i Norge er løst. Og ja, noen av oss vil mer på dette feltet – mye mer – men i handlingsplanen som foreligger, er det gode og riktige skritt på veien for bekjempelse av fattigdom. Kursen er lagt om. Kursen er riktig, og viljen er til stede.

For å få råd til å satse på fellesgodene og til å hjelpe dem som trenger det mest, er vi avhengige av at alle er med på spleiselaget etter evne. Et rettferdig skattesystem skaffer penger til fellesskapet og omfordeler fra dem som har mest, til dem som har minst. Det er både riktig og viktig at de som har mest, bidrar mest til fellesskapet. Dette bidrar også til å redusere forskjellene i samfunnet. Som Einar Gerhardsen sa det: De som har breiest skuldre, bør bære den tyngste børa! En slik forståelse ligger også i

bunnen for den rød-grønne regjeringa når den tar grep for et mer omfordelende skattesystem.

Skatten på høye inntekter, toppskatten, er økt, men like viktig er det å beskatte kapitalinntekter, avkastninger av formue og særlig inntekter fra aksjer. Det er herfra de rikeste får store deler av sine inntekter, ikke gjennom vanlig lønnsinntekt.

Det er også tatt grep for å endre formuesskatten for å sikre at den blir mer rettferdig. Hovedgrepet er å sikre en mer reell verdisetting av formuene kombinert med en økning av bunnfradraget. De rikeste må betale mer formuesskatt, mens pensjonister og småsparere i stor grad skjermes.

Det kjennes fint å bidra til å sikre politiske beslutninger som er i tråd med de politiske idealer jeg fikk som ung og har fremdeles.

Eirin Faldet (A) [20:49:41]: Fra mitt ståsted i transport- og kommunikasjonskomiteen er det naturlig å snakke litt om gode transport- og kommunikasjonstilbud, som er så viktig for næringslivet, for bosettingen og for utviklingen og verdiskapingen i hele landet. Regjeringen Stoltenberg har innsett dette og har derfor lagt fram et statsbudsjett med hele 2,1 milliarder kr til samferdsel. Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet stod sammen og fikk flertall, med Fremskrittspartiets stemmer og mot Høyres, Venstres og Kristelig Folkepartis stemmer, for en sterkere satsing på samferdsel da Stortinget behandlet Nasjonal transportplan i juni 2005. Da var vi i opposisjon. Nå er vi i posisjon, og vi leverer.

Aldri før har noen regjering klart å følge opp Nasjonal transportplan med penger i budsjettene. Denne regjeringen blir den første. For målsettingen i Soria Moria-erklæringen er klar: Nasjonal transportplan skal innfris over budsjettene. Forslaget til statsbudsjett for 2007 innebærer at vi er oppe på det nivået vi lovte.

Regjeringen ivaretar arbeidstakernes rettigheter. Det lovte vi også før valget. Vi har reversert endringsforslagene til arbeidsmiljøloven, bl.a. når det gjelder adgang til midlertidig ansettelse og overtidsreglene som er tilbakeført.

Et annet viktig eksempel er at vi har stoppet privatiseringen, bl.a. konkurranseutsettingen av jernbanetrafikk og Jernbaneverkets aktiviteter.

Stoltenberg-regjeringen får folk i arbeid. Ledigheten er rekordlav. Regjeringen ønsker utenlandske arbeidstakere velkommen inn i varmen – bokstavelig talt. Det norske arbeidsmarkedet er varmt for tiden. Samtidig arbeider Regjeringen aktivt for å forhindre sosial dumping. Det er svært viktig både for de norske og de tilreisende arbeidstakerne.

Vi lovte velgerne å avblåse Bondevik-regjeringens skattelette til de rikeste og heller styrke fellesskapet. Det har medvirket sterkt til at vi kan satse på barnehager, skole, helse, kultur og samferdsel i dette budsjettet og ikke minst på tiltak for å bekjempe fattigdom. Arbeid til alle er vel det aller viktigste bidraget fra samfunnet for å bekjempe fattigdommen.

Arbeiderpartiet ønsker at folk skal kunne velge hvor de vil bo, og for at kommunenes innbyggere skal kunne nå tettsteder og få tilgang til service, trenger distriktene gode kommunikasjoner. Samferdselsutfordringene er annerledes i utkantkommuner enn i de store byene, men bedre vegstandard er viktig for næringslivets konkurranseevne i alle områder. God framkommelighet er god distriktspolitikk. Og god framkommelighet og gode veier er faktisk også god miljøpolitikk.

Vei og jernbane er to svært viktige satsingsområder for den rød-grønne regjeringen. Derfor økte vi bevilgningene i budsjettet i fjor, i revidert budsjett i mai og tar nå det store løftet på 2,1 milliarder kr i budsjettet for 2007. I forhold til Bondeviks siste sjanse i budsjettforslaget for 2006 er økningen på hele 2,5 milliarder kr. Jernbanen får en av de vel to milliardene som samferdselsbudsjettet øker med. Jernbanen har opplevd årevis med etterslep på vedlikehold. Dette snus nå. Jernbanen vil bli bedre og mer pålitelig. Dette har stor betydning, spesielt for godstransport på bane.

Vedlikehold på riksveiene våre har systematisk blitt nedprioritert gjennom mange år. Her må *alle* de politiske partiene ta skylda. Men nå har opprydningsarbeidet etter tidligere unnlatelsessynder begynt. Med dette øker vedlikeholdsbudsjettet så mye at forverringen av veiene stopper. Veivedlikehold økes med hele 500 mill. kr i 2007. Utviklingen snus. Veiene vil bli bedre, både sommer og vinter.

Jeg er i likhet med alle bilbrukere, yrkessjåfører og kollektivbrukere svært glad for at dette budsjettet løfter samferdsel, slik at vi kan sikre god og trygg transport og kommunikasjon over hele landet.

Stoltenberg-regjeringen har i sitt første år gitt Norge ny politikk. I stedet for skattelette har vi valgt fellesskapsløsninger, akkurat slik vi lovte i Soria Moria-erklæringen. Med andre ord: Regjeringen leverer.

Helt til slutt har jeg lyst til å si at det er noen som står og er eplekjekke fra denne talerstol, og synes ikke vi har bevilget nok til samferdsel. Da minner jeg om hva som skjedde i løpet av forrige periode.

Presidenten: Presidenten er noko i tvil om det er parlamentarisk å seie at representantar er eplekjekke.

Tord Lien (FrP) [20:55:09]: Dagens debatt har vist at bortimot alle talere er enige om at Norge er et rikt land, og at staten har mye penger. Det har vært mye snakk om hvordan denne rikdommen skal fordeles, og som vanlig lite snakk om hvordan framtidens verdier skal skapes. Det som er sikkert, er at Norges rolle som energinasjon har lagt grunnlaget for velferden i landet.

Vannkraften la grunnlaget for industrialiseringen, og siden 1970-tallet har vi eksportert olje, kull og gass. Det er en energieksport som har gjort landet til et svært rikt land.

Dette faktum gjør det bare så fryktelig mer merkelig at landets egen energiforsyning er under press. Et stadig økende underskudd av kraft har fått utvikle seg. Dette er ikke bare Regjeringens feil. Det er et problem som har fått vokse under flere regjeringer. Dette gjør det ikke mindre

alvorlig at vi i dag behandler et budsjett som ikke bærer spor av at Regjeringen tar kraftutfordringen på alvor.

Kraftnasjonen Norge importerer altså hvert år ca. 10 pst. av all den elektriske kraften vi bruker. Mens forbruket øker med 2–3 pst. i året, er det ikke sporbar økning i produksjonen av elektrisk kraft. Dette møter flertallet med følgende tiltak: Man verner Vefsna og ti andre større vassdrag som kunne ha gitt betydelige bidrag til fornybar kraftproduksjon i Norge.

Man verner store deler av norsk skog og 25 pst. av den bioenergien som er tilgjengelig de neste 30 år. Man sier nei til grønne kraftsertifikater, som kunne blitt et stort bidrag både til kraftforsyningen og til satsingen på fornybar energi. Man gir heller ikke Statnett den nødvendige finansielle styrke til å ta de grep i forbindelse med kraftdistribusjonen som er nødvendige for å sikre energiforsyningen i framtiden.

Så legger Regjeringen på toppen av det hele en avgift på forbrenning av avfall, som vil føre til at mindre avfall går til energigjenvinning i Norge, mens mer blir kjørt i lastebiler til Sverige.

Jeg kan komme på bare ett konkret grep Regjeringen har tatt for å imøtekomme kraftkrisen så langt. Man har gitt støtte til pelletsovner. Regjeringen sier selv at denne ordningen kan frigjøre inntil 20 GWh ny energi. Det er 1 pst. av dagens kraftunderskudd, og dette kan man engang knapt kalle en god start.

Konsekvensen av denne handlingslammelsen er at forbrukerne i Midt-Norge, det være seg industri, næringsliv eller vanlige forbrukere, blir rammet og får høyere strømregning. Dette skjer til tross for at flertallet gjentatte ganger har lovt at forbrukerne i regionen ikke skulle rammes. For industrien på Helgeland, i Trøndelag og på Vestlandet vil det ikke bli gjort nye investeringer før kraftforsyningen er sikret. Jeg håper virkelig at vi får se mer handlingsvilje i løpet av det neste året enn vi har sett så langt, mer enn det vi ser sporene av i budsjettet. Hvis ikke, er jeg redd den positive utviklingen for norsk industri vil stoppe og snu.

I den sammenhengen vil jeg også peke på at norsk industri i stor grad er eid av selskaper som investerer over hele verden. Samtidig er det viktig å stille miljøkrav til norsk industri, men da på en slik måte at industrien får tid til å gjøre de nødvendige tilpasninger og ikke på en måte som gjør at konkurransevilkårene i Norge blir mye dårligere enn i de andre landene vi konkurrerer med. Fremskrittspartiet mener faktisk at norsk næringsliv har vist at de tar miljøansvar. For eksempel vil Norge innfri våre reduksjonskrav i utslippet av svovel, slik de er definert i Gøteborgprotokollen, nettopp fordi industrien i sin tid, i samarbeid med Fremskrittspartiet og Stortinget, laget det man kalte industriens miljøfond.

Fremskrittspartiet lanserte i behandlingen av revidert et forslag om å innføre et NO_x-fond etter modell av industriens miljøfond. Dette ble nedstemt, og Regjeringen kom tilbake til Stortinget med et forslag om å innføre en NO_x-avgift isteden. Maken til dårlig industri- og fiskeripolitisk håndverk har vel denne salen aldri sett før, og jeg håper vi heller ikke får se det igjen. At Regjeringen nå har snudd og sagt at de allikevel vil følge Fremskrittspartiets råd om å gå inn for en miljøfondsløsning, setter vi stor pris på, men dette burde innebære at Regjeringen også kunne ha ventet med å innføre avgiften fra 1. januar 2007, til fondet var på plass.

Helt avslutningsvis vil jeg minne om de mange lovnader vi hørte i valgkampen om støtte til infrastruktur for gass både til Grenland og til Trøndelag. Vi konstaterer at det begge steder var et utbredt valgkampløfte fra mange av flertallets representanter at å få på plass infrastruktur for gass både til Skogn og til Herøya ville være nærmest en formalitet med en rød-grønn regjering.

Vi fremmer i dag forslag om å etablere et gassinfrastrukturselskap og gir selskapet 5 milliarder kr i egenkapital. Flertallets representanter fra Telemark og Trøndelag er hjertelig velkommen til å følge opp valgkampløftene. Jeg konstaterer beklageligvis at i ettertid har enkelte av representantene fra Trøndelag sagt at det er viktigere å få Rock City til Trøndelag enn gasskraftverk. Det støtter ikke Fremskrittspartiet.

Hans Frode Kielland Asmyhr hadde her overtatt presidentplassen.

Tore Hagebakken (A) [21:00:34]: En sterk og sunn kommuneøkonomi er en forutsetning for et godt velferdstilbud i hele landet. I Soria Moria-erklæringen sa vi det krystallklart: Kommunesektorens frie inntekter skal styrkes betydelig i løpet av stortingsperioden, slik at tilbudet i skolen og eldreomsorgen kan bedres. Jeg tror ingen er i tvil om at vi har forstått hva uttrykket «betydelig» betyr.

Vi gikk høyt ut fra hoppkanten og lovte 5,4 milliarder kr mer i frie inntekter for 2006. Da budsjettet kom, var vi oppe i 5,7 milliarder kr. I dag kan vi konstatere at veksten i frie inntekter for budsjettåret 2006 vil bli på hele 9,5 milliarder kr. Regjeringen lar kommunesektoren få beholde hver eneste skattekrone som kommer ekstra dette året, fordi hver eneste krone trengs. Viktige velferdstilbud er reddet fra kutt, mange steder er det blitt rom for å bedre tilbudet, særlig overfor dem som aller mest trenger et bedre tilbud.

Apropos hoppkant: Om vi ikke helt hører Kollen-brølet, må det kunne sies at vi har vakt mer enn alminnelig begeistring rundt omkring. Ekstraordinære skatteinntekter gir også mulighet for å rette opp mye av underbalansen i kommuneøkonomien. Økningen i skatteinntekter gir også rom for å øke veksten i kommunenes frie inntekter neste år i forhold til hva som var lagt fram i kommuneproposisjonen og revidert nasjonalbudsjett. Tallet er nå økt til nærmere 3,7 milliarder kr.

Og for øvrig – som alle vi her vet: Kommunenes og fylkeskommunenes mulighet til å gi et godt tilbud handler om mer enn de frie inntekter. Egne tilskudd til barnehagesatsingen er ett eksempel på det. At sektorens økning i samlede inntekter for 2006 og 2007 utgjør mer enn om lag 18 milliarder kr, forteller om en formidabel satsing. Og vi er ikke ved veis ende. Vi har enda større ambisjoner, for å sikre enda bedre kvalitet og nødvendig kvantitet. Vi fort-

setter satsingen på vår felles velferd. Det er derfor vi er her, og det er derfor vi ville komme i flertalls- og regjeringsposisjon.

Også skattesvake kommuner vinner, gjennom inntektsutjevningen, på at kommunesektoren blir tilgodesett med økte skatteinntekter. Men fordi vi mener rammeoverføringer gir best fordelingseffekt, valgte vi å legge hele veksten på 5,7 milliarder kr ved budsjettbehandlingen i fjor inn i rammetilskuddet. Derfor kommer de kjærkomne 1 250 mill. kr i ekstra påplussing i frie inntekter neste år i form av rammetilskudd.

Alle kommuner opplever en ny tid. Likevel: Fortsatt er det kommuner, både små og store, som har det strevsomt med å få endene til å møtes. Årsakene kan være mange, og ofte illustrerer det hvor tøft mange kommuner har hatt det de siste årene. Men ikke sjelden er mye av problemet knyttet til dagens inntektssystem. Noen kommuner kommer dårlig ut på flere kriterier og føler at de ikke får sin del av veksten i kommuneøkonomien. Det akter vi å gjøre noe med.

Som mange lokalpolitikere er også vi i Arbeiderpartiet og de to andre regjeringspartiene utålmodige. Men systemet er innfløkt, og vi må gjøre godt arbeid. Dette er virkelig en sak der alt henger sammen med alt. Dessuten inviterer vi til samarbeid med alle partier i Stortinget. Vi mener det er klokt å gjøre det slik for å få til et best mulig inntektssystem som skal stå seg over tid.

I disse dager nedsetter Kommunal- og regionaldepartementet et tverrpolitisk utvalg, som skal presentere sin rapport den 15. september neste år. Utvalget består i hovedsak av lokalpolitikere fra ulike typer kommuner. Endringene skal presenteres i kommuneproposisjonen for 2008 og gjelde fra 2009.

Det byr på utfordringer å være kommune, enten den opplever sterk befolkningsvekst eller sterk nedgang. Derfor ønsker vi at vi særlig i forbindelse med gjennomgangen av inntektssystemet skal se på disse kommunenes spesielle situasjon, og se om det er grunnlag for å ha spesiell kompensasjon for disse kommunene liggende i inntektssystemet.

Helt til slutt – for å oppsummere: Vi er i rute og mer enn det. Når Regjeringen får lagt fram enda et statsbudsjett eller to, og et bedre inntektssystem er på plass, kan norske kommuner, det vil si liten og stor i dette landet, i så måte virkelig gå lyse tider i møte. Og slik skal det være, for velferd er viktigst.

Sonja Irene Sjøli (H) [21:05:54]: Det som karakteriserer deler av den rød-grønne regjeringens helsebudsjett, er mindre til dem som har minst fra før, og som trenger det mest.

Når vi blir rammet av sykdom, er det avgjørende at vi får rask helsehjelp av høy kvalitet. I dag opplever mange pasienter for lang ventetid og for dårlig organisering i helsetjenesten. I Høyres alternative budsjett har vi økt bevilgningene til helse og omsorg med 325 mill. kr utover Regjeringens forslag. Sammen med forslag om mer effektiv organisering av helsetjenesten legger Høyres budsjett opp til at det kan behandles om lag 23 000 flere pasienter enn det regjeringen Stoltenberg har foreslått. Dette vil bidra til at pasientene får raskere og bedre helsehjelp.

Høyre prioriterer først og fremst habilitering og rehabilitering i sitt alternative budsjett og setter av hele 500 mill. kr til satsing på dette området. Rehabilitering handler om å gi mennesker som er rammet av sykdom eller skade, en mulighet for å mestre hverdagen, til å komme tilbake til arbeidslivet og kunne delta aktivt i samfunnet. I dag opplever mange mennesker at de ikke får helt nødvendig rehabilitering, og at de derfor blir avhengige av andres hjelp og trygdeytelser. Selv om Regjeringen har lovet at alle som trenger det, skal få tilbud om rehabilitering og opptrening, er realiteten at antallet rehabiliteringsopphold er redusert med 16 pst. i løpet av 2006, altså en betydelig reduksjon bare på ett år.

Høyres satsing på rehabilitering er en investering i økt livskvalitet og selvhjulpenhet for mange mennesker. Samtidig gir denne satsingen grunnlag for reduserte utgifter til sykepenger og uføretrygd og er derfor også god samfunnsøkonomi.

Høyre mener det er uholdbart at pasienter venter lenge på hjelp, samtidig som det er ledig kapasitet hos private tilbydere av helsetjenester. Det er særlig alarmerende at psykisk syke barn og unge i gjennomsnitt venter mer enn tre måneder på nødvendig behandling. Regjeringens ideologiske kamp mot private tilbydere fører til lengre ventetid og et klassedelt helsevesen. Det er meningsløst at barn og unge med psykiske lidelser må stå i kø i månedsvis for å få behandling, når det er ledig kapasitet hos private psykologer og psykiatere.

Med Regjeringens politikk er de private helsetilbudene forbeholdt pasienter med god økonomi, mens andre er henvist til en lang offentlig helsekø. Høyre går derfor inn for at helseforetakene skal kjøpe flere helsetjenester fra private sykehus og spesialister, slik at alle pasienter kan benytte disse tilbudene for det offentliges regning. Vi setter av totalt 192,4 mill. kr til kjøp av helsetjenester fra private tilbydere utover det Regjeringen foreslår. Dette vil særlig bidra til raskere helsehjelp for barn og ungdom som trenger psykisk helsevern, til rusmiddelavhengige, og for pasienter som trenger rehabilitering og ortopediske operasjoner.

Høyre er svært skuffet over at Regjeringen gjør minst for dem som trenger det mest. Det er godt dokumentert at det er svikt i alle ledd innenfor rusbehandling og psykisk helsevern. Til tross for dette foreslår Regjeringen å trappe ned innsatsen på områdene i forhold til de budsjettene helseminister Ansgar Gabrielsen, fra Høyre, la fram for både 2005 og 2006. Regjeringens forslag til rusbudsjett er ifølge Fagrådet innen Rusfeltet det dårligste på åtte år. Høyre foreslår å øke bevilgningene til psykisk helsevern med til sammen 110 mill. kr i forhold til Regjeringens forslag. Innenfor denne bevilgningen er arbeidsrettede tiltak prioritert, sammen med tiltak for psykisk syke barn og unge. Høyre dobler Regjeringens forslag til satsing på rusbehandling og legger til rette for at flere kan få tilbud om behandling.

For Høyre handler det om å gi mer til dem som trenger det mest. Det er vår prioritering.

Tove Karoline Knutsen (A) [21:10:18]: Regjeringa har i statsbudsjettet for 2007 styrket satsinga i nord med 274 mill. kr innrettet på kunnskapsbygging, næringsvirksomhet, styrking av folk til folk-samarbeidet og økt samarbeid på områder som petroleum, fiskeri, miljø og helse- og sosialpolitikk.

Regjeringa prioriterer miljø- og ressursundersøkelser knyttet opp mot en helhetlig forvaltningsplan. Kartlegging og styrking av kunnskap om havbunnen skal fortsette gjennom deltakelsen i MAREANO-programmet. 80 mill. kr er bevilget til Det internasjonale polaråret 2007–2008.

I et ressurs- og miljøperspektiv er særlig Kystvaktas arbeid avgjørende for å hindre uregulert og urapportert fiske i Barentshavet, og det er gledelig at Regjeringa ytterligere har økt bevilgninga til Kystvakta med 18 mill. kr.

Regjeringa vil satse spesielt på områder knyttet til forskning og innovasjon, bl.a. gjennom SIVA og Innovasjon Norge. To nye distriktsrettede såkornfond er opprettet nordpå – et i Bodø og et i Tromsø. Fondene vil kunne tilføre kunnskapsbedrifter i nord langsiktig egenkapital og viktig, relevant kompetanse.

Det er sagt mange ganger, ikke minst av utenriksminister Jonas Gahr Støre, at folk til folk-samarbeidet skal ha prioritet i nordområdepolitikken. Folk til folk-samarbeidet innenfor mange samfunnsområder er med på å bygge videre på det gode naboforholdet mellom folkene i nord, og det er helt avgjørende for den store grad av tillit vi er avhengige av å ha for å samarbeide og leve tett på hverandre i fred og fordragelighet. Det er særlig gledelig å se hvordan kulturfeltet er tatt i bruk for mellomfolkelig samarbeid på tvers av grensene i nord. Det er derfor flott å kunne konstatere at kultur er en av de desiderte vinnerne på årets statsbudsjett. Tidenes budsjettøkning, på nesten 0,5 milliarder kr, kommer kulturlivet over hele landet til gode i 2007, og det står i grell kontrast til forslaget fra det største opposisjonspartiet, som vil kutte nesten 800 mill. kr på kulturbudsjettet for 2007. Denne Regjeringas sterke kultursatsing vil gi både det institusjonelle kulturlivet og det frie feltet godt armslag.

Kunst og kultur er først og fremst viktig i kraft av seg selv – viktig for opplevelse og erkjennelse for det enkelte menneske og for menneskene i fellesskap. Men kultur har også et potensial sett i et næringspolitisk perspektiv. Det er viktig å peke på den sammenhengen som finnes mellom et profesjonelt, rikt og mangfoldig kulturliv og en stadig større etterspørsel etter kunst- og kulturopplevelser. I Soria Moria-erklæringa sier Regjeringa dette om kultur som næring:

> «Kulturpolitikken må legge aktivt til rette for kulturbasert næringsutvikling. Kulturdepartementets bevilgninger til kulturformål vil ofte være det stabile grunnlaget kulturnæringene kan utvikles videre på.»

Her understrekes noe viktig: at offentlige kulturbevilgninger er en heilt nødvendig innsatsfaktor for å få tatt ut det næringspotensialet som finnes på kulturfeltet.

Den veksten vi har sett innen kulturnæringene de siste årene, har ikke bare skjedd i de større byene; også i distriktene finnes det gode eksempler på suksessrike satsinger. I Stryn og i Valdres har unge motedesignere bosatt seg og startet designvirksomhet inspirert av lokale tekstiltradisjoner. Andre steder har man tatt i bruk fraflyttede arenaer til kunst- og kulturformål, ofte i lokaler der annen virksomhet har gitt tapt, som f.eks. FilmCamp Målselv i Troms, med stor, internasjonalt rettet filmproduksjon i den nedlagte forsvarsleiren Holmen, og den gamle kraftstasjonen i Tyssedal i Hordaland, som nå er blitt et fantastisk kulturbygg. Dette er to svært vellykkede og spennende eksempler på kunst- og kulturfeltets muligheter både næringsmessig og når det gjelder stedsutvikling.

Det er derfor flott at Regjeringa nå er i gang med å utarbeide en egen handlingsplan for kultur og næring, en plan som vil være et viktig bidrag i arbeidet med å realisere det potensialet som finnes innen kunst- og kulturnæringene.

Det er viktig å peke på at satsinga på kulturnæringene har en både regional, nasjonal og internasjonal dimensjon. Utenriksdepartementet tar del i Regjeringas kulturløft med 75 mill. kr til kultur og bidrar med det til å fornye og forsterke det internasjonale kultursamarbeidet. 10 mill. kr av UDs kulturbudsjett inngår som et ledd i Regjeringas satsing i nord og er øremerket kultur- og informasjonstiltak i nordområdene.

Denne Regjeringas breie satsing på kunst og kultur inngår i en helhetlig politikk for å bygge kompetanse og frigjøre den skapende krafta som finnes i den enkelte og i det samfunnet vi lever i.

Borghild Tenden (V) [21:15:32]: «Handling – ikke flere ord», sier tidligere finansminister Per Kleppe fra Arbeiderpartiet, i et debattinnlegg i Dagsavisen i går. Innlegget handler om klimapolitikk. Jeg er så enig, så hjertens enig! Tenk så mange ord, så mange avisinnlegg, så mange festtaler, så mange utredninger vi har om klima og miljø. Jeg kunne ha ramset dem opp – alle rapportene, alle organisasjonene – men jeg skal spare dere.

Fire sider i gårsdagens VG var fylt av temaet klimatrussel. Dagbladet kaller den nye operaen for «Undervannsoperaen». Tabloid tok opp temaet i går – det er ikke første gangen, og det blir neppe siste gangen dette temaet blir debattert der.

Opp i alt dette kritiserer nåværende finansminister Kristin Halvorsen, ifølge media, miljøvernerne og sier at de skal komme seg ut av rollen som en slags fraksjon i SV. Og i gårsdagens Tabloid var det tydelig at miljøbevegelsen begynner å bli brysomme for miljøvernministeren, også fra SV. Og vi i Venstre, som trodde at SV var miljøgarantisten i Regjeringen. Hvem skal det ellers være?

Venstre er skuffet over Regjeringens miljøsatsing i statsbudsjettet på flere områder. Regjeringen reduserer satsingen på belønningsordningen for kollektivtrafikken. Venstre mener den heller bør styrkes. Det mente også SV i opposisjon. Og jeg har forstått det slik at SVs Hallgeir Langeland ser positivt på Venstres forslag om økning av belønningsordningen. Derfor ble jeg veldig skuffet over svaret fra Oslo-representanten Heikki Holmås i dag, da han sa at det ikke kom på tale. De økte overføringene til kommunene skulle brukes også til dette. Dette mener jeg

med respekt å melde vitner om lite kunnskap om storbyenes spesielle utfordringer.

Belønningsordningen har vært en suksess i de byene som har fått glede av denne ordningen – bare tenk på de rullende fortau, femminutters ruter i Oslo og sanntidsinformasjonen, en service til de reisende som gjør at de vet når kollektivtransporten faktisk kommer.

Med økt satsing på belønningsordningen hadde Venstre håpet på å utvide denne ordningen til flere byområder – Fredrikstad, Sarpsborg, Drammen, Grenlandsområdet og Tønsberg burde også fått støtte til kollektivtrafikken. Med Regjeringens forslag er dette dessverre ikke mulig.

Vi må legge til rette for de kollektivreisende, det er det som er suksessfaktoren! Hvordan skal vi ellers få folk til å reise kollektivt? Det er vanvittig behagelig å velge bilen, også for oss som bor i urbane strøk. Pris, punktlighet og service er viktig for å få folk til å velge å reise kollektivt. Dette krever økt satsing, ikke redusert satsing, slik nåværende regjering legger opp til.

Det neste området Regjeringen skuffer på, er bilavgiftene. Hensikten med Regjeringens omlegging av bilavgifter var at de mest miljøvennlige bilene skulle bli billigere. Slik ble det ikke. De mest miljøvennlige bilene, de som bruker miljøbensinen bioetanol, ble tvert imot dyrere. Nå varsler importørene av disse bilene at de gir opp det norske markedet. Forstår regjeringspartiene at folk føler seg lurt?

Venstre har også ved behandlingen av statsbudsjettet foreslått å påby de største oljeselskapene å omsette biodrivstoff. Biodrivstoff bidrar ikke med utslipp av CO_2 og er derfor veldig klimavennlig. Et omsetningspåbud vil gjøre det mulig for den enkelte bilkjøper å kjøre med ren samvittighet. Et omsetningspåbud er ferdig utredet av SFT, og ligger i Miljøverndepartementet. Det er bare for Helen Bjørnøy å sette det ut i livet. Det er underlig at forslaget ikke fikk tilslutning av regjeringspartiene.

Til slutt: Etter at SV i alle år har flørtet med miljøvernbevegelsen, er det litt underlig å se det som skjer nå. Med en finansminister fra SV og en miljøvernminister fra SV har partiet nå alle muligheter til å gjennomføre den politikken de så offensivt gav uttrykk for i opposisjon. Prøvesteinen for Venstre innen samferdselspolitikken er om SV støtter Venstres forslag om mer penger til belønningsordningen og et påbud om biodrivstoff.

Statsråd Knut Storberget [21:20:30]: Det er spennende å følge finansdebatten i et av verdens aller rikeste land, og spørre seg etter hvert som timene går: Er vi i nærheten av det som er de store utfordringene både for Norge og for verden? Jeg kan undres.

Når jeg har hørt en del av opposisjonens innlegg, må jeg si at det til tider begynner å bli smått. Vi har hørt betraktninger både om alkoholavgifter og andre vederheftigheter som om det skulle nærme seg verdens undergang. Vi ser det på alle de felt vi slåss for, enten vi sitter i regjering eller i Stortinget. Det er faktisk slik at det er noen hovedlinjer både i dette budsjettet som Regjeringa har lagt fram, og for så vidt i hvert enkelt departements budsjett, som bare avtegner seg som viktigere og viktigere å fokusere på, og få en ny kurs i forhold til, og jeg er glad for at Regjeringa faktisk tar tak.

For det første er noe av det jeg oppfatter som det viktigste i dette budsjettet, Regjeringas internasjonale satsing, Regjeringas internasjonale engasjement overfor de fattige som har betydelig mindre ressurser å rå over – ja, som ikke er i nærheten av å ha det fokuset vi har, enten vi tilnærmer oss veiavgifter, alkoholavgifter, sjokoladeavgifter eller avgifter på goder som andre bare kan se meget langt etter.

Det andre punktet som jeg mener Regjeringa virkelig tar tak i, er den miljøsatsingen som nå ligger i budsjettet knyttet opp mot teknologi i forhold til rensing, og andre gode og velrettede miljøtiltak som miljøvernministeren har redegjort for, og som jeg for så vidt syns er gode svar på også den foregående talers innlegg.

Det tredje punktet som jeg syns budsjettet bør ses i lys av, som svært få har tatt opp, og som også fortjener oppmerksomhet, er i hvilken grad statsbudsjett kan bidra til utjevning mellom folk her i Norge – og for så vidt også mellom folk i Norge og folk i andre land. Jeg vil særlig peke på de grep som nå gjøres når det gjelder fordeling gjennom skattemekanismen, men også de grep – både store og små – som er gjort bl.a. når det gjelder gebyrendringer. Det er med respekt å melde viktig for dem som i dag kommer i en svært sår og vanskelig økonomisk situasjon, at Regjeringa nå tar grep. Regjeringa tar grep overfor dem som utsettes for tvangsforretninger og for det som på mange måter er siste reis inn i en dårlig framtidsøkonomi: når kemneren står på døra for å frata en de eiendelene en har behov for i dagliglivet. Det at Regjeringa i dette budsjettet reduserer disse gebyrene med over 200 mill. kr., er etter min mening en betydelig og velrettet fattigdomssatsing.

Jeg vil også – som et nytt element – peke på den dimensjonen som ligger i dette budsjettet, og som jeg syns både finansministeren og det øvrige kollegiet kan være svært stolte av. Det er satsingen på å bygge opp et sosialt nettverk, et sosialt fellesskap – det å kunne bruke penger på dette fellesskapet og ikke på hver og en av oss alene. Det er viktig også i den sektoren jeg sjøl er satt til å styre gjennom Justisdepartementets virksomhet. Kanskje fokuserer vi altfor lite på nettopp dette, for bl.a. å kunne gjøre noe med kriminalitetsbildet.

Den satsingen som nå skjer ute i kommunene, gjør nettopp kommunene i stand til å føre en aktiv politikk bl.a. med hensyn til forebygging. Midler har vært prioritert bort i en tid da rammene har vært små. Det gjelder barnehager, og det gjelder integrering.

Jeg ser med skrekk og gru for meg et fremskrittspartistyrt Norge, hvor man altså kutter i bevilgninger som gjelder integrering av våre nye landsmenn – også i forhold til kriminalitetsbildet. Jeg vil rope et advarende nei til de kuttene i bevilgningene til skatteetaten og til tolletaten som særlig Fremskrittspartiet foreslår. Man foreslår dramatiske kutt, som ville ha stor effekt når det gjelder hvor mange ansatte som skal drive effektiv kontrollvirksomhet. Det igjen ville forplante seg videre som et stort problem i spørsmål som gjelder avdekking av organisert kriminali-

(**Statsråd Storberget**)
tet, økonomisk kriminalitet og grenseoverskridende kriminalitet – områder der man ellers går svært høyt på banen. Det å kutte 500–600–700 ansatte i de nevnte etatene, som Fremskrittspartiet foreslår, vil gi store virkninger. Da ville vi virkelig ha behov for de store politibevilgningene.

Derfor er jeg glad for at Regjeringa satser på dette, samtidig som man satser hardt på å kunne reagere med en godt utrustet kriminalomsorg og et godt utrustet politi når kriminelle handlinger oppstår,.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [21:25:46]: Jeg ønsker å utfordre statsråden når det gjelder følgende: Det har vært en nyanse i oppfatningen av ting. Statsråden har gått igjennom forskjellene og den bekymringen han ser fra sitt ståsted. Det samme gjorde jeg i mitt innlegg tidligere i kveld.

Men det er vel et faktum at man i Norge er enig i mesteparten av f.eks. justispolitikken. En kan godt diskutere alkoholavgifter, men da tror jeg vi har nevnt bare en liten bit av dette. Da vi i forrige sesjon behandlet politirollemeldingen, og da vi behandlet straffeloven og andre store saker, oppfattet jeg det vel slik at Stortinget var opptatt av å søke fellesskapsløsninger, slik at man hadde en felles plattform når det gjaldt dette. Det viser at om man får et regjeringsskifte, skifter politikken på en måte, men ikke 100 pst. – man viderefører en del av de store linjene.

Min utfordring er: Deler statsråden den oppfatningen at det er viktig å finne helhetlige og felles løsninger, slik at Stortinget i størst mulig grad kan stå samlet om de forslagene som fremmes?

Statsråd Knut Storberget [21:26:47]: Når det gjelder kriminalpolitikken, er mitt svar ja. Jeg tror det er utrolig viktig at vi særlig står mest mulig samlet om de metodene politiet får lov til å bruke, og de straffereaksjoner vi skal sette i verk overfor dem som begår straffbare handlinger. Det er viktig at vi sikrer både tiltro til og legitimitet for slik tvangsutøvelse. Og det fordrer enighet i størst mulig grad.

Derfor hadde jeg håpet at Fremskrittspartiet kunne ha bidratt til å skape større enighet også om det som kanskje er det aller viktigste i kriminalpolitikken, nemlig det å forebygge straffbare handlinger. De grepene som Fremskrittspartiet gjør i sitt forslag til statsbudsjett når det gjelder integrering, rusmiddelavgifter – noe som ville ha gitt oss en eksplosjon av nye voldsepisoder i både store og små byer – toll- og avgiftsetaten og skatteetaten, ville ha bidratt til et massivt behov for både mer politi og flere reaksjoner.

Ja, jeg syns vi skal kreve at man jobber for samstemmighet når det gjelder reaksjon og forebygging.

Elisabeth Aspaker (H) [21:28:03]: Justisministeren har gjort avviklingen av soningskøen til en av sine aller viktigste saker. Samtidig som antall dommer for alvorlig kriminalitet øker og politiet opplever stor mangel på varetektsplasser, er Regjeringens svar en nærmest ensidig satsing på åpne soningsplasser og utvidet og ukritisk bruk av framskutt prøveløslatelse.

I Sem fengsel har vi sett eksempel på at innsatte som under et rømningsforsøk slo ned en fengselsansatt, ble «belønnet» med ytterligere framskutt prøveløslatelse. Hvordan kan statsråden forsvare at det i slike tilfeller ikke kommer en klar reaksjon fra samfunnets side? Mener statsråden at dette er forsvarlig personalpolitikk overfor de fengselsansatte, eller er det nå kommet så langt at hensynet til å avvikle soningskøen er overordnet innsattes voldelige oppførsel og samfunnets krav om beskyttelse mot farlige kriminelle?

Statsråd Knut Storberget [21:29:00]: Avvikling av soningskøen er noe av det aller viktigste denne regjeringen jobber med i kriminalpolitikken. Jeg er glad for at hele regjeringa helhjertet har støttet opp om den strategien som Justisdepartementet har foreslått, og som nå faktisk bidrar til at soningskøen er på god vei ned – jeg sjekket de siste tallene i dag, den er nede på 2 269. Man begynner altså å nærme seg et lavere nivå enn det man har hatt på mange år – særlig det man hadde under den foregående regjeringa. Vi ser at de tiltakene som vi setter i verk, er nyttige og riktige. Jeg tror absolutt vi er på rett vei.

Så er det ikke riktig, som representanten forestiller seg, at vi ukritisk gjør bruk av tidligløslatelse. Hvis den praksis som Regjeringa nå følger, er å være ukritisk, så var praksisen til den forrige regjeringa like ukritisk, for det var akkurat den samme praksisen. Vi har ikke endret praksis – vi følger den samme. Og vi har foreslått overfor Stortinget at man ikke skal utvide bruken. Jeg har derfor vanskelig for å se at dette er en ukritisk håndtering.

Trine Skei Grande (V) [21:30:13]: Statsråden begynte med at han var justisminister i et av verdens rikeste land og med det mest rommelige budsjettet som fins. Likevel har jeg lyst til å spørre statsråden om hvorfor han da har valgt å skjære ned på penger til Kontoret for fri rettshjelp i Oslo. Ja, det er slik at statsråden argumenterer for at det må man gjøre for å beholde gatejuristen til Bymisjonen. Snakk om virkelig å sette de svakeste opp mot hverandre!

Mitt spørsmål blir da om dette gjøres bare fordi kontoret ligger i Oslo, eller om det gjøres bare fordi dette er en veldig ressurssterk gruppe som ikke trenger mer hjelp. Eller er det faktisk slik at det presset som Venstre har utøvd i Oslo, nå fører til at statsråden kanskje ser for seg at dette var litt dumt, og at man kan få til en spleis med Oslo kommune for å få dette kontoret opp og gå?

Statsråd Knut Storberget [21:31:08]: Den posten som rettshjelpskontoret i Oslo får støtte under, er en post som skal deles av mange. Det har vært viktig for Justisdepartementet – jeg tror det også var viktig for Justisdepartementet under den forrige regjering, det var derfor man iverksatte en evaluering av rettshjelpskontoret i Oslo – at disse midlene brukes målrettet, slik at det ikke blir noen

forskjellsbehandling i forhold til virkemiddelbruk og pengebruk.

Men det gleder meg å kunne fortelle representanten Skei Grande at vi i dag – for bare noen få timer siden – har sittet i forhandlinger med Oslo kommune og fått til en løsning for rettshjelpskontoret. Rettshjelpskontoret vil ha de samme budsjettrammer til neste år, med god hjelp fra Oslo kommune og fra Justisdepartementet, slik at den driften som man har hatt der, både i inneværende år og i fjoråret, vil fortsette på samme nivå. Så vi har på mange måter fått til en avtale rundt dette kontoret som bidrar til at den viktige virksomheten nå faktisk vil fortsette.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Per-Willy Amundsen (FrP) [21:32:19]: La meg først få lov til å arrestere statsråd Storberget for hans kreative, men fullstendig uredelige fremstilling av Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett når det gjelder integrering. Man må ha helheten i bunnen for vår politikk når man skal vurdere virkningene av vår integreringspolitikk. For det er klart at når Fremskrittspartiet dramatisk reduserer antallet innvandrere som kommer til Norge, er selvfølgelig behovet for penger til integrering tilsvarende mindre. Og i vårt alternative statsbudsjett reduserer vi langt mindre på integreringstiltak i forhold til antall personer som ville ha kommet som følge av vår politikk. Dermed vil altså beløpet vi bruker til integrering pr. hode, pr. innvandrer, med vårt alternative statsbudsjett være langt høyere enn med Regjeringens politikk – bare så det er helt klart.

Men jeg hadde egentlig tenkt å snakke litt om kommuneøkonomi. Jeg blir jo litt rørt når jeg hører Arbeiderpartiets, Senterpartiets og SVs representanter male sitt rosenrøde bilde av kommuneøkonomien.

Hvis vi ser litt på hva Regjeringen opprinnelig foreslo, var det altså for 2007 snakk om 2,4 milliarder kr. Men da hadde man ikke tatt hensyn til NAV-reformen, som kommer til å koste kommunene 300 mill. kr, til økte sosialhjelpssatser på 200 mill. kr, eller til innlemming av øremerkede tilskudd til minoritetsspråklige elever på 840 mill. kr – en rekke poster som ikke kom frem i de tallene. Men så var det altså slik at Regjeringen plutselig kom frem med litt ekstra penger, og den totale økningen til kommunene var på 3,7 milliarder kr.

Jeg vet ikke om dette er all verdens å skryte av, for samtidig som Regjeringen lover på vegne av kommunene, er det altså ingen forpliktelse om at pengene blir brukt slik som statsråden og Regjeringen ved en rekke anledninger hevder at de blir brukt. Derfor er det slik at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett faktisk øker bevilgningene til kommunene med 1,5 milliarder kr, vi bedrer kommuneøkonomien med 1,5 milliarder kr i forhold til Regjeringens forslag. Det gjør vi bl.a. ved å øremerke penger til eldreomsorg, til pleie og omsorg, til skole – på 600 mill. kr – og ikke minst styrker vi finansieringen av ressurskrevende brukere. Ressurskrevende brukere har vært en post som Regjeringen ved en rekke anledninger har lovt å komme tilbake til, har lovt å styrke, har lovt å gjøre noe med, for det er et fullstendig urettferdig system som slår veldig tilfeldig ut mellom kommunene. En liten kommune kan få snudd et overskudd til et underskudd bare fordi det flytter brukere til kommunen. Det er selvfølgelig et håpløst system, som det må gjøres noe med. Det har Regjeringen lenge bebudet, men Fremskrittspartiet er i sitt alternative statsbudsjett alene om å foreslå å gjøre det slik som FFO ønsker: Vi senker innslagspunktet til 600 000 kr, og vi øker statens andel til 80 pst. – nesten 1 milliard kr ekstra til kommunene bare der, og 1 milliard ekstra som faktisk betyr noe, for det er ingen rettferdighet i det systemet som finnes i dag.

Samtidig har jeg bare lyst til å komme med et lite hjertesukk. Når vi snakker om «ressurskrevende brukere», er det en formulering som ikke er spesielt heldig. Jeg skulle ønske at Regjeringen i neste omgang tar til orde for kanskje å bruke en litt annen ordlyd. Det har vært foreslått en rekke andre formuleringer her, bl.a. «ressurskrevende tjenester», «brukere med særskilte behov». Jeg tror at det er et stigmatiserende uttrykk man legger opp til der.

Uansett: Med Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett styrker vi kommunene betydelig. Vi øremerker pengene dit hvor pengene blir lovt av Regjeringen – til eldreomsorg, til skole – og vi gjør det konkret i vårt budsjett. Samtidig er det ikke til å stikke under stol at dette selvfølgelig er ett skritt på veien mot det systemet som vi virkelig ønsker oss, nemlig et differensiert stykkprissystem der behovet styrer utbetalingene fra staten.

Lise Christoffersen (A) [21:37:46]: I år som i fjor er kampen mot fattigdom en av de klare budsjettvinnerne. Det er ikke tilfeldig. Det handler om å oppfylle et av de aller, aller viktigste løftene fra Soria Moria. Nasjonalbudsjettet viser OECDs gjennomgang av hvordan ulike velferdsmodeller slår ut i sysselsetting og utjevning. Vår modell kommer godt ut. I samtaler med europeiske kolleger som sliter med høy ledighet og store sosiale forskjeller, møter vi ofte utsagnet: Det er jo ingen sak for dere, dere har jo olje!

Finansministeren påviste i finanstalen at dette ikke stemmer. Olje har vi, men det er ikke verdien av olje som er Norges viktigste formue. Det viktigste er en godt kvalifisert, høyt utdannet befolkning, resultatet av en bevisst utjevning av forskjeller mellom direktørens og arbeiderens barn – et sentralt kjennetegn ved den sosialdemokratiske velferdsmodellen. Lav ledighet er et annet, gode ytelser for dem som av ulike grunner står utenfor arbeidsmarkedet, et tredje.

Arbeiderbevegelsens krav nummer én har alltid vært arbeid. Det er ikke tilfeldig. Arbeid er nøkkelen til velstand for den enkelte, den velstanden som gjør at vi også kan ha anstendige støtteordninger for dem som trenger det. Ordningene er under press. Vi blir eldre. Flere av dem som i dag står helt eller delvis utenfor, må inn i jobb. Mange vil, men opplever seg utestengt eller utstøtt på grunn av fordommer, manglende kvalifikasjoner eller krav om å yte 110 prosent.

Sosialdemokratiets varemerke er «yte etter evne, få etter behov». Det rød-grønne flertallet har økt bevilgningene til fattigdomsbekjempelse med halvannen milliard

på to år. Men vi bryter med viktige velferdspolitiske prinsipper dersom vi lar det bli med det. Bekjempelse av fattigdom handler ikke bare om å bevilge mer penger. Bekjempelse av fattigdom handler vel så mye om å gjøre folk i stand til å tjene til livets opphold gjennom eget arbeid. Det er en menneskerett å få bidra til verdiskapningen i det fellesskapet du er en del av. Det er viktig for vår identitet. Det er viktig for vår velferd. Det er ikke for ingenting at vi har § 110 i Grunnloven, som pålegger oss å legge til rette for at enhver arbeidsdyktig person kan skaffe seg utkomme av eget arbeid.

Mange utenfor arbeidsstyrken regner seg som arbeidsdyktige eller vil gjerne bli det, helt eller delvis. Men vi må åpenbart tenke helt nytt for å hente ut ubrukte ressurser hos folk. NAV-reformen og stortingsmeldingen om arbeid, velferd og inkludering peker framover. Med fokus på mestring, kraftig forenklet regelverk og bredere sett av virkemidler skal flere få muligheten til å delta. Holdningskampanjer, aktive kvalifiseringsprogrammer og velferdskontrakter skal gi folk en ny sjanse. Ungdom som strever med å komme inn på arbeidsmarkedet, funksjonshemmede som ofte bare trenger å få vise at de faktisk kan, innvandrere med kvalifikasjoner så det holder, vi trenger dem alle.

Så har vi dem som kan og vil delvis. Dem har vi også bruk for. Her er det kanskje vel så viktig å tenke nytt i form av andre måter å organisere et arbeidsforhold på enn den tradisjonelle én til én-kontrakten mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Flere kan dele en jobb. Uløste oppgaver i offentlig og frivillig sektor står i kø.

Jeg har med undring lagt merke til siste dagers mediedebatt, der professoren, advokaten og lederskribenten har funnet hverandre: «Statens nye pekefinger», «arbeidsmas», «redusert rettssikkerhet for de svakeste i samfunnet» er begreper som brukes om det som er den største velferdsreformen på flere tiår. De som ikke kan, beholder sin rett. La det ikke herske noen tvil om det. Det nye er at gjennom forpliktende avtaler skal utstøtte og utestengte få nye muligheter. Vi skal bort fra dagens uverdige system, der folk lenge nok har vært kasteballer mellom ulike etater. Vi skal ha slutt på uverdig oppbevaring i tiltak og passiv utbetaling av stønad til det bare er sosialhjelp som står igjen. Vi skal styrke brukernes rettigheter til individuelt tilpasset opplæring. Vi skal gi dem økte ytelser mens de kvalifiserer seg.

Velferdskontrakten er forpliktende for brukeren, ja, men det viktigste og det nye er at kontrakten forplikter det offentlige på en mye, mye sterkere måte enn før til å se den enkelte, lytte og skreddersy opplegg i samarbeid med brukeren, kort og godt levere bedre kvalitet. Jeg mistenker de siste dagers skråsikre mediedebattanter for manglende nærkontakt med mennesker som kan og vil, men som ikke får slippe til. De kan neppe ha sett hva ufrivillig ledighet gjør med den enkelte og med hele familien.

Med dette budsjettet går startskuddet for et paradigmeskifte i velferdspolitikken – fra passiv mottaker til en aktiv og inkludert deltaker. De som kan og vil, skal få den sjansen de fortjener. Dette er verdighet og rettssikkerhet for de svakeste, passivisering og utstøting er det motsatte.

Lars Peder Brekk (Sp) [21:43:16]: En av de store utfordringene i klimapolitikken er avveiningen mellom miljø og næring, og ikke minst virkningen av tiltak i forhold til norsk industri. NO_x-saken anskueliggjør i tillegg en viktig problemstilling: Skal miljøavgifter først og fremst være innrettet mot å redusere utslipp, eller skal de også ha en effekt som en fiskalavgift? Og hva er akseptabel virkning for næringslivet?

Generelt er det slik at for mange norske økonomer og i mange økonomiske miljøer oppfattes ikke Kyoto-forpliktelsene som noen byrde for staten. Tvert imot vurderes disse forpliktelsene som formue på statens hånd som bør selges til næringslivet/industrien til høystbydende. Kvoteformuen for CO_2 tilsvarer f.eks. 51 millioner tonn CO_2 ganger fem års kvotepris, og hvis vi setter prisen til 150 kr, blir det til sammen 40 milliarder kr. Denne formen for økonomisk vurdering eller denne typen økonomisk politikk finner vi ikke antydning til i Europa ellers, eller knapt i noe annet land i verden. En rekke EU-land har over flere år vært aktive i å kjøpe kvoter for å dekke opp det nasjonale underskuddet.

Norsk industri må altså slite med noen problemer som industrien i våre konkurrentland slipper. Et stadig tilbakevendende problem er således at det i enkelte økonomiske miljøer og blant enkelte økonomiske miljøer i det norske embetsverket er lagt til grunn økonomiske styringsmodeller som i denne sammenhengen nærmest har en fundamentalistisk holdning til økonomisk teori.

Resonnementet om lik prissetting av en ressurs i alle sektorer vil antakelig være sunn politikk i en lukket økonomi, hvor prisovervelting til sluttforbrukeren kan gjennomføres. Det man ikke tar inn over seg, er det faktum at når samme prinsipp uten motforestillinger anvendes i en global og åpen økonomi, får vi dessverre et meningsløst resultat i form av nasjonalt produksjonsbortfall, som erstattes av industri og industrivirksomhet i andre land som ikke er pålagt de samme klimakostnadene. Miljøgevinsten blir i beste fall null. Alle andre OECD-land som også styres etter sunne markedsøkonomiske prinsipper, har innsett denne sammenhengen og gjør ikke forsøk på å ramme egen industri ut fra en slik omdiskutert bruk av økonomisk teori.

Også bruken av begrepet om at forurenser skal betale, som blir brukt som et tilleggsargument for at konkurranseutsatt industri skal betale fulle klimakostnader, skaper mye forvirring. Hensikten med avgifter eller kvotehandel er å korrigere for såkalt eksterne effekter i økonomien, i dette tilfellet redusere klimaproblemet, slik at prissignalene vrir forbruket i mer miljøvennlig retning. Når produsenten av et produkt ikke har muligheten til å overvelte klimakostnadene i salgsprisen, får heller ikke sluttforbrukeren noen prissignaler om å redusere forbruket av varen, og miljøgevinsten uteblir. Nettoresultatet er at vi rammer norsk konkurranseutsatt industri alene.

I EUs kvotehandel er det ikke slik at forurenseren betaler. Tvert imot er det slik at de største forurenserne, kraftverkene, tjener grovt på kvotehandelen og delvis fungerer som skatteoppkrevere for staten. Kvoteprisen innarbeides og øker prisen på elektrisk kraft. Sluttforbrukeren

av elektrisk kraft må betale full kvotepris og får dermed incitament til å redusere energibruken. Derimot er det uheldig at konkurranseutsatt industri som benytter energi som innsatsvare, belastes med de fulle kvotekostnader fra kraftverket. Det gir ingen miljøeffekt, fordi sluttforbrukeren ikke konfronteres med klimakostnadene på grunn av den globale konkurransen.

Den eneste måten å sikre reell effekt av klimapolitikken på og samtidig unngå svært negative effekter for norsk næringsliv og industri er således ved et nærmere samarbeid mellom næringsliv og myndigheter gjennom etablering av forpliktende miljøavtaler der både miljøhensyn og industrihensyn vektlegges.

Alternativet til NO_x-avgiften kan være en modell til etterfølgelse også når det gjelder bekjemping av klimautslipp som CO_2. NO_x-avgiften ble varslet i revidert nasjonalbudsjett i vår. I framlegget til statsbudsjett for 2007 ble det foreslått en avgift på 15 kr pr. kg fra årsskiftet for utslippskilder som representerer 55 pst. av de samlede norske NO_x-utslipp.

Myndighetene hadde nok ikke den hele og fulle oversikt over hvilke konsekvenser dette ville kunne ha for de berørte næringene. Jeg vil rose næringslivet for grundig og konstruktivt arbeid i prosessen som fulgte. Dialogen mellom representanter for departement, storting og næringsliv har vært god. Løsningen som nå ligger på bordet, gir sammen med den foreslåtte avgiften en målrettet og balansert tilnærming til Norges NO_x-forpliktelser.

For Senterpartiet er det grunnleggende at miljøavgifter skal innrettes slik at de gir størst mulig måloppnåelse, med minst mulige negative bivirkninger for et allsidig næringsliv og andre viktige samfunnsmål. Miljøavtalen som skal utarbeides fram mot revidert, er et stjerneeksempel i så måte: De berørte næringene har i samarbeid med Det Norske Veritas påbegynt en kartlegging av utslippskildene og kost–nytte-effekten ved å installere katalysatorer på ulike typer av utslippskilder. Når investeringsbehovet er identifisert, vil dette være grunnlaget for fastsettelsen av innbetalinger til et fond. Hver krone går til miljøtiltak. Ingenting forsvinner i det store sluket. Det er en bra løsning for miljøet og for næringslivet.

Asmund Kristoffersen (A) [21:48:38]: Fremskrittspartiet følte seg nesten beæret av å få så mye oppmerksomhet i innledningen til denne debatten. Som energi- og miljøtalsperson for Arbeiderpartiet i denne debatten skal jeg raskt gjøre meg ferdig med Fremskrittspartiet. I erkjennelsen av at klimaendringene er en av de største miljøutfordringene menneskeheten står overfor, tjener det Fremskrittspartiet til liten ære at de i forhold til regjeringspartiene kutter over 360 mill. kr på miljøområdet. Dette er ille!

Den gode saken er at de samlede miljørelaterte bevilgningene på dette rød-grønne statsbudsjettet øker med nesten 3 milliarder kr, fra 20,5 milliarder kr i 2006 til 23,3 milliarder kr i 2007, og det viser at vi løfter miljøsakene svært høyt.

CO_2-rensing er et av de viktigste tiltakene vi kan sette i verk for å redusere utslippene av klimagasser. Derfor er jeg meget tilfreds med at vi avsetter tilsammen 860 millioner kr til CO_2-håndtering og miljøvennlig gassteknologi – tidenes satsing i Norge og hvem vi ellers måtte sammenligne oss med!

Vi vet at klimagassutslippene fra biler er store. Derfor er det bra at f.eks. bioetanol innblandet i bensin blir fritatt for CO_2-avgift, og biodiesel innblandet i diesel fritas for både CO_2-avgift og dieselavgift.

Vi har store internasjonale forpliktelser når det gjelder å redusere utslippene av nitrogenoksider, altså NO_x. Jeg er glad for at vi har fått til et opplegg som både tar hensyn til miljøsiden og næringslivet, det siste gjennom omfattende kompensasjonsordninger til enkelte næringer som berøres av NO_x-avgiften. Dette betyr bl.a. en løsning med opptil 100 pst. statlig finansiering av NO_x-reduserende tiltak i fiskerinæringen. Dette vil redusere avgiften betydelig.

Det er òg gledelig at vi makter å følge opp handlingsplanen for miljørettet bistand med 350 mill. kr, som gjør at vi både kan berge verdifullt miljø og sikre livsgrunnlaget for mange mennesker i utviklingslandene.

Vi skal også makte å ta vare på verdifulle naturområder og dyrearter. Vi har et særlig ansvar for villreinen, som er en norsk ansvarsart. Derfor er sterk satsing på de to villreinsentrene på Hardangervidda og Dovre av vesentlig betydning.

Vi har ennå en jobb å gjøre for å sikre bedre skjøtsel og forvaltning i mange av våre nasjonalparker. Jeg mener at innsatsen må økes betydelig, noe ansvarlig departement må merke seg. Det samme gjelder også vår del av ansvaret for friluftsrådene.

Grunnstøtten til de frivillige miljøorganisasjonene øker, og det er bra. Disse organisasjonene er meget viktige i miljøarbeidet, både i kraft av de store kunnskaper de besitter, og det engasjement de utviser.

Jeg er tilfreds med at Regjeringen setter alt inn på å bedre kraftbalansen gjennom gasskraftkonsesjoner, energieffektivisering og utbygging av ny miljøvennlig kraft. Ettersom vårt kraftsystem er meget sårbart for svingninger i vannkraftproduksjonen, er det viktig at vi får til både mer produksjon, mer effektiv energibruk, overgang fra elektrisk til ny fornybar oppvarming og bedring og utbygging av nettet, slik at flaskehalser både innenlands og mellom Norge og utlandet forsvinner.

Med dette som bakgrunn er det utmerket at Regjeringen i dette budsjettet har foreslått oppretting av et energifond på 10 milliarder kr og varslet ytterligere 10 milliarder kr til fondet i 2009. Avkastningen av dette fondet vil mer enn fordoble innsatsen på ny fornybar energi. Denne satsingen på fornybar elektrisitet, fornybar varme og energieffektivisering gjennom Enova-systemet vil være med på å forbedre kraftbalansen og gjøre vårt system mer robust og mindre sårbart for lite nedbør. Den produksjonsstøtte som nylig er lagt fram, gir klarsignal til satsing på bl.a. vindkraft, bioenergi og varmeproduksjon i tillegg til støtte til infrastruktur bl.a. for vannbåren varme.

Så legges det opp til at Norge fortsatt skal være et foregangsland i utvikling av miljøvennlig teknologi innenfor gass- og oljesektoren. Dette er viktig for vår egen utnytting av ressursene, samtidig som vår høye miljømessige

standard kan komme andre olje- og gassproduserende land til gode. Vi mener det er viktig å opprettholde et høyt nivå på leteaktiviteten etter olje og gass for å legge grunnlaget for stabil og sikker produksjon.

Signe Øye (A) [21:53:59]: Vår rød-grønne regjering har lagt fram sitt første helhetlige budsjett. Med dette budsjettet tar vi store skritt på veien mot å nå målene vi har satt i Soria Moria-erklæringen. Statsbudsjettet viser at landet nå styres i en helt annen retning enn da de borgerlige styrte sammen med Fremskrittspartiet. Der høyresiden hadde fokus på skattelette for dem som hadde mest fra før, er fokuset nå på hvordan vi kan bedre eldreomsorgen, bedre sykehustilbudet, bedre skolene og øke utbyggingen av vei og jernbane. Dette er et budsjett for mer fellesskap. Vi følger opp det vi sa i valgkampen.

Også når det gjelder Forsvaret, følger Regjeringen opp ved å bevilge 31 milliarder kr i 2007. Man viderefører dermed et høyt budsjettnivå for Forsvaret. Alle dystre spådommer om at det kom til å bli lave forsvarsbudsjetter fra en rød-grønn regjering der SV var med, er dermed gjort til skamme. Ja, selv de verste kritikerne før budsjettet ble lagt fram, var helt tause da budsjettet kom. Dette kan bare oppfattes som at budsjettet er bra.

I budsjettet for 2007 styrkes den operative virksomheten i Hæren, i Sjøforsvaret, i Luftforsvaret, i Heimevernet, i Kystvakten og i Etterretningstjenesten med til sammen over 500 mill. kr. Samlet sett innebærer dette en ytterligere opptrapping av nordområdesatsingen, som er Regjeringens viktigste strategiske satsingsområde i årene framover. I tillegg styrkes vår evne til deltakelse i internasjonale operasjoner i FN- og NATO-regi.

Også i forsvarsbudsjettet spriker opposisjonen voldsomt. Fremskrittspartiet vil øke budsjettet med 1,5 milliarder kr. Høyre har reelt plusset på 275 mill. kr, mens Kristelig Folkeparti og Venstre kutter i forhold til Regjeringens forslag. At kuttet til Kristelig Folkeparti og Venstre innebærer å stoppe opp arbeidene med utvidelsen av tørrdokken ved Haakonsvern, er ganske oppsiktsvekkende. Det ville fått store konsekvenser om det ble vedtatt. I dag er den gamle dokken et enormt utsprengt krater omkranset av svære fyllmasser både til lands og til vanns. Å tilbakeføre sprengningen av fjellet ville bli et umulig puslespill. Det vet disse partiene. Derfor blir det bokstavelig talt luftmillioner – ja til og med sprengte luftmillioner – man her opererer med. Men her har nok Kristelig Folkeparti og Venstre satset på at vi nå har en flertallsregjering. De satser på at forslaget deres ikke blir vedtatt, mens de kan bruke pengene til noe helt annet.

Høyre kritiserer i finansinnstillingen at forsvarsbudsjettet for neste år ligger litt under den vedtatte langtidsplanen. Det Høyre glemmer, er at det gjennom mange år har vært et gap mellom de opprinnelige forutsetningene i langtidsplanene og de faktisk vedtatte budsjetter, uavhengig av hvem som har sittet i regjering. Slik var det også da Høyre satt i regjering, og slik var det altså for bare vel ett år siden.

At vi står overfor betydelige utfordringer når det gjelder Forsvaret i årene som kommer, er klart. Arbeiderpartiets mål er at det skal være samsvar mellom Forsvarets struktur, oppgaver og de vedtatte rammene. Dette vil vi følge opp og komme tilbake til i arbeidet med den nye langtidsplanen.

Ser vi på veksten i kommunesektoren i 2006 og 2007, innebærer det at kommunene har fått nesten 18 milliarder kr mer i inntekter. Det er også det lokalavisene skriver om for tiden. «Billigere å bo i Spydeberg» skriver Smaalenenes Avis. Ordføreren sier at 2007 blir et jubelår for innbyggerne. Budsjettet lover bedre tider. Ingen områder blir i 2007 rammet av nedskjæringer. Innsatsen på skole og eldreomsorg økes. De kan pusse opp skolebygg, bygge ny barnehage, bygge ut eldreomsorgen, noe som også vil bety flere hender til å pleie de eldre. Svært høye priser på skolefritidsordningen senkes nå med 300 kr pr. måned. Det blir billigere å trene osv.

Ja, det blir jubelår i mange kommuner – takket være den rød-grønne regjeringen som leverer det den lovet. Og det er bra etter mange år med drastiske nedskjæringer, der kommunene har hatt veldig store problemer med å få budsjettene til å gå i hop.

L o d v e S o l h o l m hadde her teke over presidentplassen.

Per Ove Width (FrP) [21:59:12]: Fremskrittspartiet ønsker en forsvarspolitikk og et forsvar som bygger på de utfordringer vi står overfor i dagens og morgendagens samfunn. Videre må Forsvaret være av en slik karakter at det lett kan tilpasses de ulike trusselbilder. Dette kan best sikres ved å beholde et grunnleggende forsvar med kjerneoppgaver på norsk jord, men med kapasiteter til å delta i operasjoner også andre steder i verden.

Forsvarssjefen holdt nylig et foredrag i Oslo Militære Samfund som skapte til dels sterk kritikk. Ja, noen forlangte sågar hans avgang. Det mest kontroversielle i hans foredrag var for noen, tydeligvis, at han påpekte konsekvensen av Regjeringens budsjettforslag. Ut fra sitt militærfaglige ståsted påpekte han at det ville få alvorlige følger, bl.a. med hensyn til å måtte gå til nedleggelse av 10–15 garnisoner, for å ta ett eksempel – for en gangs skyld, tør jeg påstå, tydelig og klar tale fra den kanten. Omtalen av budsjettet har alltid vært: Vi får gjøre det beste ut av det vi har fått. Men det er lenge siden det har vært godt nok, og det er lenge siden vi har fått tydeliggjort så klart konsekvensen av et dårlig budsjett fra en forsvarssjef.

Dette må også ses på som et resultat av en langvarig nedbygging av Forsvaret, med god hjelp av skiftende regjeringer, og ikke minst som et resultat av det forsvarspolitiske forliket mellom Arbeiderpartiet og den siste Bondevik-regjeringen i forrige periode. Forsvarssjefen tydeliggjorde at budsjettforslaget fra Regjeringen ikke engang – på grunn av prisstigning, høyere lønninger, høyere driftsutgifter osv. – vil kunne bidra til å opprettholde dagens nivå.

Fremskrittspartiet har alltid vært et forsvarsvennlig parti. Derfor tar vi disse signalene fra høyeste militærfaglige hold på alvor. Det har vi for øvrig alltid gjort. Denne gang plusser vi i vårt alternative budsjett på ca. 1,5 milli-

arder kr, primært til den spisse enden i Forsvaret, for, som jeg sa innledningsvis, best å sikre at vi skal kunne opprettholde et grunnleggende forsvar med kjerneoppgaver på norsk jord, og for å kunne ha kapasitet også til å delta i utenlandsoperasjoner.

Nord-Norge er et satsingsområde, fremholder Regjeringen i Soria-Moria- erklæringen, også militært. Men så langt har vi sett lite eller ingenting til det. Det skuffer noen hver, ikke minst befolkningen i Nord-Norge. Med det fremlagte budsjettforslaget fra Regjeringen og forsvarssjefens dystre spådommer om innskrenkinger og nedleggelser er det ingen tvil om at det i størst utstrekning vil ramme nettopp Nord-Norge.

Vår sikkerhetspolitiske situasjon kan bli kompleks med tanke på vår geopolitiske situasjon og ressursmessige forhold. I de senere år er det, som vel kjent, oppdaget store og verdifulle forekomster av olje og gass i de store havområdene som er vårt ansvarsområde – i tillegg til de rike fiskeforekomstene. Uavklarte grenseforhold øker risikoen for konflikter og kriser. Vår tilstedeværelse i nordområdene, inklusive Finnmark, er derfor av ytterste viktighet. Regjeringens budsjettforslag er derfor svært skuffende.

Bilaterale forsterkningsavtaler utgjør en viktig sikkerhets- og forsvarspolitisk hjørnestein for Norge. Spesielt viktig er det å videreføre og utvikle det strategiske partnerskap med USA. Norge som nasjon må derfor bidra til at relasjonene, ikke minst til USA, må håndteres slik at båndene styrkes. Et viktig element i dette er videreføringen av forhåndslagringen av amerikansk militært materiell og utstyr. Fremskrittspartiet vil også peke på viktigheten av å finne et troverdig forsvarspolitisk samarbeid med EU.

Fremskrittspartiet har gjennom mange statsbudsjett foreslått å gå til innkjøp av nye transportfly til erstatning for våre gamle C-130 Hercules-fly. Vi har gjennom årene fått flere gode tilbud på nye fly, men skiftende regjeringer har alltid skjøvet avgjørelsen foran seg, også denne regjeringen. Riktignok skal vi nå bytte vinger på vår aldrende C-130 park for så å forlenge levetiden på flyene. Men det er ingen varig løsning, så Regjeringen må snarest mulig komme med et forslag til nyanskaffelse. Derfor har Fremskrittspartiet nok en gang i innstillingen bl.a. foreslått dette.

Til slutt: Norge trenger et militært nærvær i de ulike deler av landet; det er viktig med tanke på å sikre våre strategiske verdier. Dette koster, midler som Fremskrittspartiet er villig til å bevilge, og som er helt fraværende i Regjeringens budsjettforslag.

Gunn Olsen (A) [22:04:31]: Også i denne debatten har norsk helsevesen vært offer for en betydelig svartmaling, i særdeleshet norske sykehus. Det er nok å vise til innlegget fra representanten Nesvik, som for øvrig er leder av Stortingets helse- og omsorgskomite.

Det må være grunn til å nevne at helsebudsjettet er på over 110 milliarder kr. 75 milliarder kr går til helseforetakene. Vi kunne sikkert brukt mer, men det er ikke så dårlig. Til sammenlikning er det betydelig mer enn det vi tar ut som avkastning på oljefondet, som er 71 milliarder kr.

Vi er et av de land i verden som bruker mest penger på helse. Gjennom de ti siste årene har vi i flokk, under ulike regjeringer, løftet vår satsing på sykehus fra å være et midt på treet-land til å bli desidert et av de beste. Og med respekt å melde: Vi har opplevd regjeringer som har vært betydelig mer gjerrig overfor sykehusene enn den rød-grønne.

Det er grunn til å være stolt av norske sykehus, av norsk helsevesen og av alle de ansatte som hver dag yter maksimalt for sine pasienter, og som fortjener en annen takk fra Stortinget enn en evinnelig svartmaling. Å være stolt av norsk helsevesen er ikke det samme som å være fornøyd med alt. For selvsagt er det utfordringer. Det kommer det alltid til å være i helsevesenet. Det er så enkelt som at vi stadig blir flinkere til å behandle, vi utvikler stadig bedre medisiner, og vi lever stadig lenger. Dermed får vi også selvsagt større behov for helsetjenester.

Fremskrittspartiet, spesielt, er opptatt av gjeldslette i sykehusene. Regjeringspartiene er i likhet med Regjeringen ikke så begeistret for det, og det er flere grunner til det. En viktig grunn er at det automatisk ikke gir mer pasientbehandling. Det er heller ikke uten videre rett å premiere dem som ikke har orden i økonomien. Det er faktisk slik at også her er det noen som er flinkere i klassen enn andre. Det er en utfordring for helseforetakene at de ikke kan fortsette med underskudd år etter år.

Regjeringen har fått støtte fra eksperthold i sin økonomistrategi på sykehussektoren. Jeg viser til professor i helseøkonomi ved NTNU Jon Magnussen, som mener det er klokt av Regjeringen å holde igjen pengesekken. Han sier:

> «Den nye regjeringen gir håp om at svarteperspillet om sykehusøkonomien opphører.»

Vi holder igjen pengesekken, ja, men sekken er slett ikke snørt igjen.

Driften av sykehusene styrkes med 1,6 milliarder kr. Vi bruker også 1 milliard på pensjonsutgifter. Det blir liksom ikke regnet med, men det er en utgift som må dekkes.

Og så har interessen for å rette opp skjevheter mellom helseforetakene dalt betydelig. Men flere hundre millioner til å rette opp skjevheter mellom helseforetakene ligger altså inne i budsjettet, hvilket var nødvendig. Dermed blir det 3,2 milliarder kr mer til sykehusene neste år. Det er også et viktig bidrag til vår garanti om at ingen lokalsykehus skal legges ned.

Gunvor Eldegard (A) [22:08:24]: Norsk næringsliv seglar i medvind. Det går godt i næringslivet, og arbeidsløysa går ned. Høge oljeprisar, låge renter og internasjonal vekst bidreg til store overskot. Aldri har det vore fleire sysselsette her i landet enn det er i dag. Norske bedriftsleiarar er optimistiske, og dei tilset fleire folk, fordi dei trur på framtida.

Dei bedriftene som staten er eigar i, opplevde ein omsetningsauke på over 20 pst. første halvår i år samanlikna med første halvår i fjor. Auken i overskotet var nesten 50 pst. i den same perioden.

Men det er ikkje berre på næringskomiteen sitt område at dette statsbudsjettet er bra. Kommunane sine inntekter har auka betrakteleg med den nye regjeringa. Dette betyr

at kommunane kan gje betre skuletilbod til barna og betre helsetilbod generelt. Eg forstår derfor godt harmen til ei rekkje ordførarar over Høgre og Venstre sine forslag i deira alternative budsjett. Her vil dei kutta i overføringane til kommunane. Eit eksempel på dette er Høgre-ordføraren i Etne kommune i Hordaland. Hans kommune ville ha fått 268 000 kr mindre om Høgre sitt forslag fekk fleirtal.

Så vil eg seia at den satsinga som er gjord på samferdsel, er historisk. Ho inneber utbygging av både veg og bane over heile landet. Me som er frå Akershus, kan glede oss over midlar til ferdigstilling av dobbeltsporet Sandvika–Lysaker, og ikkje minst oppstart av bygging av Ski stasjon og planlegging av det nye dobbeltsporet Ski–Kolbotn, noko som ikkje hadde vore mogleg med Framstegspartiet sitt alternative budsjett.

Eg vil òg nytta høvet til å seia litt om næringsretta forsking. Til næringsretta forsking over Nærings- og Handelsdepartementet sitt budsjett vert det foreslått i overkant av 1,76 milliardar kr. Det tilsvarer ein auke på om lag 170 mill. kr, eller 10,6 pst. i forhold til budsjettet for 2006. Blant dei sentrale initiativa der er romverksemd, Gassmaks-programmet, næringsretta brukarstyrt forsking og maritim forsking.

Regjeringa satsar på maritim sektor. For å sikra arbeidsplassar utvida me nettolønnsordninga for sjøfolk frå 1. juli i år, og me har fått på plass nettolønnsordning for Hurtigruta.

Innovasjon Norge er Regjeringa sitt fremste verkemiddel i næringspolitikken. I statsbudsjettet for 2007 vidarefører me den sterke satsinga på Innovasjon Norge. Regjeringa foreslår å bevilga 200 mill. kr til profilering av Noreg, både i utlandet og innanfor eigne grenser. Målet er å få fleire turistar til å feriera i Noreg. Satsinga på reiseliv byr på store moglegheiter for verdiskaping landet over.

Dette statsbudsjettet er eit godt budsjett for landbruket. Meir satsing på økologisk landbruk, beitetilskot, utviklingsprogram for grønt reiseliv og mykje anna er veldig bra. I tillegg reduserer me avgifter og gebyr under Mattilsynet. Det handlar om å tryggja busetjinga i distrikta og betra moglegheitene for verdiskaping i jordbruket og skogbruket over heile landet. Dette er godt motteke i næringa, og det kan ein forstå når ein ser opposisjonen sine budsjettforslag. Felles for Høgre, Venstre og Framstegspartiet er at dei vil kutta støtte til bøndene. Høgre sitt budsjettforslag inneheld eit forslag om å kutta landbruket med 1,5 milliardar kr. Framstegspartiet foreslår eit kutt på 5,8 milliardar kr. Venstre har kutta 500 mill. kr i budsjettet, og 199 mill. kr av dei har dei funne i jordbruksoppgjeret. Med andre ord er dei einige om at det er ok å rasera norsk landbruk.

Framstegspartiet sitt forslag betyr i praksis ei nedlegging av norsk landbruk slik me kjenner det. Kvart einaste årsverk i landbruket vil tapa 92 000 kr. Det vil òg medføra at berre dei sterkaste områda vil klara å driva jordbruk.

Det er lett å smykka seg med midlar til mange gode formål når ein i realiteten legg ned Bygde-Noreg.

Presidenten: Presidenten gjer merksam på at tida for kveldsmøtet etter reglementet er omme, og presidenten vil gjere framlegg om at vi held fram med forhandlingane til vi er ferdige med å handsame sakene på dagens kart.

– Det er vedteke.

Dei talarane som heretter får ordet, har ei taletid på inntil 3 minutt.

Per Roar Bredvold (FrP) [22:13:52]: Som tidligere er Forsvaret et av de områdene der man friskt diskuterer hvor mye penger de skal få. Noen vil redusere, mens Fremskrittspartiet ønsker et forsvarsbudsjett som står i forhold til hva Stortinget pålegger Forsvaret å gjøre.

De siste årene har dette dessverre ikke stått i forhold til hverandre, og man har fått episoder som verken Forsvaret eller de styrende organer er tjent med. For å spare penger har utstyr blitt plassert ute i all slags vær. Øvelser er innstilt, med det resultat at soldatene kanskje ikke når de mål en har. Vi har lagt ned leirer i en utrolig fart, og vi har hatt en omorganisering der en har vært mer opptatt av å nå tallmålene enn av å se hva totalresultatet ville bli – dette til stor frustrasjon for både sivile og militære ansatte.

Militært utstyr har heller ikke blitt skiftet ut med dagens, og store deler er utstyr som bærer preg av mange års bruk, bl.a. har man f.eks. samme M109G stridsvogn som jeg ble undervist på i 1976. Våre Herkules transportfly står mer enn de flyr. Slik kan jeg ramse opp eksempel etter eksempel.

Det er innkjøpt og bestilt nye fartøyer. Men nå sier flere at nok penger til drift og vedlikehold ikke finnes. Det er ikke rart at ansatte slutter eller vil bli omplassert.

I går kveld hadde USAs ambassadør, Benson K. Whitney, en tale hvor han ønsket at Norge bidrog mer når det gjelder det forsvarsmessige, og at vi økte våre rammer til 2 pst. av bruttonasjonalproduktet. I dag er Norge nr. 14 av NATO-landene, målt i forhold til bruttonasjonalproduktet. Dette tror jeg er overraskende tall for mange. Vi er ikke best her, og altså langt fra målet.

Hvis vi ikke øker Forsvarets budsjetter betraktelig, tror jeg Forsvaret står ved en skillevei. Hva skal vi beholde og bygge videre på?

Forsvarssjef Diesen har fått mye kritikk for sin tale i Oslo Militære Samfund for noen uker siden. Men Fremskrittspartiet er glad for denne talen.

Vi politikere må snart bestemme oss for om vi skal ha et forsvar, hvor stort det skal være, og av hvilken type. Det som har skjedd de siste 10–15 årene, med en økning kun tilsvarende den alminnelige prisveksten, er for dårlig.

Norge har store ressurser og et stort område å overvåke både til lands og til havs. Vi skal også bidra internasjonalt, og da trenger Forsvaret mer midler. Toppmøtet nå i Riga sier mye om dette. Foreløpig ser det ut som om kun Fremskrittspartiet er det partiet som økonomisk ivaretar også disse interesser.

Gunnar Gundersen (H) [22:16:50]: Jeg har lest mange honnørord og sett fagre målsettinger – om den generelle forskningsinnsatsen, om samarbeid mellom offentlig og privat sektor, om likebehandling av institusjoner og om brukerstyrt forskning som skal skape verdier gjennom å bli styrt av næringslivet inn mot de områder der potensia-

let for verdiskaping er størst – i de bakenforliggende dokumenter for dagens debatt. Det mangler ikke på visjonene. Men så kommer vi til praksis. «Det vi vil få til, får vi til,» sa kunnskapsministeren i fjor. Vel, på den generelle forskningsfronten må vi bare konstatere at det ikke var mye han ville.

Men praksis svikter også på andre sider av dette enn på rene bevilgninger. Regjeringen avslører med sine kutt i SkatteFUNN-ordningen at de ikke skjønner det offentliges rolle som en premissleverandør for en aktiv satsing fra næringslivet. I sin konsekvens betyr dette at man har gitt opp den nasjonale målsettingen på forskningsfronten.

Gaveprofessorat fra næringslivet til universiteter og høyskoler er en del av dette bildet. Gaveprofessorat stimulerer til utveksling av ideer, erfaringer og interesser mellom aktørene ved å bygge nettverk og kontakt. Regjeringspartiene avviser en likebehandling av private og offentlige universiteter og høyskoler når det gjelder gaveprofessorater. Begrunnelsen er manglende statlig medvirkning i styret av private institusjoner og avgrensningsproblematikk. Og jeg som trodde at vi hadde NOKUT til slikt! Det er rimelig klart hvilke institusjoner i Norge som har akkreditering fra NOKUT, og hvilke krav de da må tilfredsstille. I sin konsekvens er avvisningen en mistillit til NOKUT som akkrediteringsorgan. Nei, dette framstår nok som en leting etter en unnskyldning for å unngå likebehandling og for å unngå at gaveprofessorat blir et mer effektivt virkemiddel inn mot hele sektoren.

Norge har en ambisiøs målsetting for forskning – 3 pst. av BNP, og 2 pst. skal komme fra næringslivet. Tror de rød-grønne at dette skal komme av seg selv, at det skal komme som et resultat av en advarende og formanende pekefinger? Nei, dette kan ikke komme uten at staten systematisk søker incentiver og ordninger som aktivt stimulerer både store og små bedrifter i hele landet til fokus mot innovasjon og ny forskningsbasert verdiskaping. Internasjonalt, bl.a. i EU, går man nettopp sterkt i den retningen.

Alle honnørordene i dokumentene til tross, avvisningen av Dokument nr. 8 om gaveprofessorat avdekker en holdning som vil bli et hinder for mer forskningsbasert verdiskaping i Norge. Vi er inne i et hvileskjær som vil sette spor, dessverre.

Kari Kjønaas Kjos (FrP) [22:19:52]: Jeg vil bruke litt tid på Dokument nr. 8:96 om å ivareta norske borgeres interesser i utlandet. Saken tar opp problemstillinger rundt skole, helse, omsorg, skatt og trygd.

Stadig flere nordmenn velger å flytte utenlands, noen for kortere perioder hvert år, noen for et år eller to, mens andre igjen flytter utenlands permanent. Grunnene til utflytting er flere. For mange handler det om helse, mens andre igjen flytter i forbindelse med arbeid.

Fremskrittspartiet har fått utallige henvendelser fra fortvilede nordmenn i utlandet. Spesielt mottar vi henvendelser fra alvorlig syke eller sterkt funksjonshemmede som mister rettigheter ved utflytting. De er frustrert over at deres valg består av enten et liv i varmere strøk med bedret helse, men ingen rettigheter, eller flere rettigheter og en helse som fratar dem muligheten til å bruke disse rettighetene.

Disse og andre utflyttere har én ting felles. De sliter med å finne ut av regelverket. De mener at det regelverket som finnes, er vanskelig å forstå. De får ulike svar når de henvender seg til de offentlige kontorene, og flere av regelverkene oppleves svært urimelige.

Jeg konstaterer at Venstre, Høyre og Kristelig Folkeparti uttaler at de ser at det kan være behov for mer informasjon på ulike områder, og at de vil komme tilbake til dette i relevante sammenhenger.

Bortsett fra denne merknaden står alle partiene, unntatt Fremskrittspartiet, samlet om at de problemstillinger som Fremskrittspartiet har framsatt, ikke anses som noe problem.

I takt med økt flytting til utlandet øker antall barn som trenger et skoletilbud. Fremskrittspartiet mener det er nødvendig å avklare det norske ansvaret for å gi norske barn i utlandet et tilbud som gir en forsvarlig skolegang. Ifølge flertallsmerknadene vil Regjeringen komme tilbake til dette våren 2007, da den vil fremme forslag om omfattende endringer i friskoleloven.

Når det gjelder de nye skattereglene som ble innført for inntektsåret 2004, uttaler finansministeren i sitt brev av 29. september 2006:

> «Så langt foreligger det ingen særskilte tilbakemeldinger fra verken skattytere eller ligningsmyndigheter om at de nye reglene ikke fungerer i praksis.»

Videre sier finansministeren i samme brev:

> « (…) har personer som ønsker å emigrere fått klare og entydige regler å forholde seg til.»

Det sies også:

> «Det er heller ikke spesielt problematisk at mange utflyttede nordmenn en tid blir skattepliktige (…) både i Norge og i tilflyttingsstaten.»

Jeg stiller meg undrende til disse utsagnene. De henvendelser vi i Fremskrittspartiet mottar, viser klart det motsatte. Disse menneskene sier også at de har klaget på regelverket og systemet til de andre politiske partiene og til likningsmyndighetene. Og ærlig talt, selvfølgelig oppfattes det som et stort problem for den enkelte at han må betale skatt av sine inntekter to ganger. Jeg konstaterer at Regjeringen har en ute av syne, ute av sinn-holdning overfor en rekke svært viktige problemstillinger som flere tusen nordmenn opplever.

Arne Sortevik (FrP) [22:23:27]: Tidligere i dag har vi hørt skrekkhistorier fra finanskomiteens leder, fra Arbeiderpartiet, om hvor ille det vil gå folk flest dersom Fremskrittspartiets budsjett blir vedtatt. Det er selvsagt ikke riktig. Det blir heller ikke riktig når Arbeiderpartiets representanter gjentar uriktige påstander, med eller uten sentralbanksjefen som kilde. Det som er riktig, er at i dagens Norge finner vi flere fundamentale og uakseptable feil og mangler i velferdssystemet, feil og mangler som denne regjering ikke vil rette opp.

Denne regjeringen mener åpenbart at det blir inflasjon og høyere renter av å behandle syke mennesker. Det mener ikke Fremskrittspartiet. Fremskrittspartiet mener det

er solidarisk viktig, økonomisk forsvarlig og økonomisk lønnsomt å utnytte den kapasiteten som faktisk finnes i våre statlige sykehus, og gjøre det i samarbeid med private sykehus og klinikker, slik at pasienter som trenger sykehusbehandling, faktisk får det på en verdig måte.

Selvsagt blir det ikke inflasjon om dagens bemanning på sykehusene brukes til full drift på avdelingene, og i full uke. Det gir flere pasienter behandlet i stedet for færre, kortere ventetid i stedet for lengre ventetid og et behandlingstilbud til flere viktige pasientgrupper, ikke til færre.

Denne regjeringen mener åpenbart at det blir inflasjon og høyere rente av å bygge bedre veier. Det mener ikke Fremskrittspartiet. Veibygging er en investering. Veier varer i 50 år. Anleggsentreprenørene har ledig kapasitet. Det er gjentatt og gjentatt – senest i forrige uke. Hos Regjeringen blir budskapet åpenbart mottatt med lukkede ører. Der lar man seg ikke forstyrre av fakta.

Investering i bedre stam- og riksveier gir ikke inflasjon. Vi har ledig byggekapasitet innenlands, og vi kan, slik Fremskrittspartiet foreslår, også bruke utenlandske entreprenører betalt via et utenlandsbudsjett til å bygge bedre veier i Norge. Vi er ikke alene om å mene at det er mulig. Mange ordførere fra både Arbeiderpartiet og Senterpartiet er inderlig enige med Fremskrittspartiet om dette. Bedre veier gir bedre effektivitet og høy samfunnsøkonomisk avkastning, reduserte utslipp, reduserte ulykker og reduserte transportkostnader. Det er ikke nok å skryte av at Nasjonal transportplan er oppfylt, når den faktisk heller ikke er det. Vedlikeholdsetterslepet på riksveiene er 15 milliarder kr. Vi trenger 230 milliarder kr for å bygge et godt stamveinett.

Disse oppgavene må også løses. Norge har råd – synd at Regjeringen sier et usolidarisk nei til dette, uforståelig at Regjeringen kan begrunne sitt nei med at mer penger til pasientbehandling og mer penger til veibygging vil ødelegge norsk økonomi.

Jan Sahl (KrF) [22:26:46]: Å møte utfordringer og muligheter i nordområdene er Norges viktigste strategiske satsing i årene som kommer, skriver regjeringspartiene i Soria Moria-erklæringen. Det kunne ikke vært sagt bedre, selv ikke av Kristelig Folkeparti. Men den budsjettmessige oppfølgingen er sørgelig svak, ja så svak at selv Regjeringens stortingsrepresentanter på Nord-Norge-benken innrømmer at dette ikke er godt nok. Etter at budsjettkapitlene er saumfart, har man skrapt sammen 274 mill. kr som kan relateres til nordområdesatsing. Dersom dette er det nivået de rød-grønne legger seg på, må man trygt kunne si at de får rett som fryktet at det på nytt blir bare ord og atter ord.

NRK Troms fikk tak i en foreløpig rapport av Regjeringens helhetlige nordområdestrategi, som skal presenteres i Tromsø 1. desember. Jeg ble ikke mer optimistisk på nordområdenes vegne av å lese de 38 sidene med svært mye gjentakelse av ting som tidligere er skrevet. Her skriver Regjeringen at de har innledet en langsiktig, styrket satsing ved å øke bevilgningene til nordområderelaterte tiltak med 274 mill. kr. En langsiktig, styrket satsing må etter Kristelig Folkepartis syn være noe mer enn det som man normalt forventer å finne i de årlige budsjettene. I så måte er det knyttet stor forventning til den endelige framleggelsen av nordområdestrategien i Tromsø 1. desember.

Jeg forutsetter at Regjeringen der knytter økonomi til de mange gode tiltak som er opplistet under overskriften: Den nye arbeidsdagen begynner. Den nye arbeidsdagen må inneholde en tydelig satsing på fiskeri og havbruk. Vi har nå levd et helt år med en fiskeripolitikk på vent, og i det siste har vi sett at selv fiskerne i Finnmark, som spesielt skulle nyte godt av den nye regjeringens snuoperasjon, har mistet tålmodigheten, og ber om mer av den forrige regjeringens fiskeriregime.

Styrking av universitet og høyskoler samt økt forskningsaktivitet må også ligge inne. Her kommer vi ikke utenom Universitetet i Tromsø og de øvrige høyskolene i landsdelen. Det minner ikke om mye nordområdesatsing når en kutter i bevilgningene til disse viktige institusjonene i Nord-Norge. På mandag var det universitetskonferanse i Bodø, og i Kristelig Folkeparti forventer vi at Bodø får sitt universitet når oppgraderingen er gjennomført.

Jeg tror også at det kan være bra med en helhetlig tilnærming til forskning. Det ville vært spennende å få utviklet et helhetlig nordområdeprogram som tar hensyn til at olje og gass bare er en del av en helhetlig nordområdestrategi. Her må både arktisk landbruk, turisme, infrastruktur og Forsvarets plass i landsdelen være prioritert.

Poenget i denne sammenheng er at Norge vil ha liten troverdighet når det gjelder å fremme mulighetene i nord, dersom vi ikke også viser tydelig vilje til selv å satse nasjonalt. Først da kan vi gå ut og få partnere med oss i utviklingen av nordområdene.

Ingrid Heggø (A) [22:30:01]: I Soria Moria-erklæringa la Regjeringa rammene for ei aktiv, heilskapleg kriminalitetsnedkjemping. Målet er å førebyggja betre, oppklara meir, reagera raskare og rehabilitera betre. Vi førebyggjer bl.a. ved politiråd. Vi førebyggjer betre ved at kommunane har fått eit historisk lyft, der vi har gitt rom for å styrkja skulen, styrkja barnevernet og opna opp igjen stengde ungdomsklubbar. Vi legg til rette for å oppklara meir ved å utvida bruken av DNA-analysar og ved å utdanna fleire politifolk. Vi skal dømma smartare, bruka meir samfunnsteneste og bruka andre alternative straffeformer, som t.d. narkotikaprogram og promilleprogram.

Vi har ikkje berre innført ei kursendring i justispolitikken og i den førebyggjande politikken. Vi har òg skapt eit temposkifte.

Dei siste åra har det vore ein uhaldbar situasjon, ein vond sirkel der dømde vert gåande i årevis og venta på å koma inn til soning. Dei får ikkje jobb. Dei får ikkje bustad. Dei får ikkje sjansen til å gjera opp for seg og koma vidare i livet. Soningskøen gjer også noko med rettsoppfatninga til folk, særleg dersom den dømde gjer nye kriminelle handlingar medan han ventar på å koma inn til soning. I fjor lova justisministeren 100 nye soningsplassar. Det løftet braut han. Vi har levert 250! Soningskøen er på veg ned, men målet er at soningskøane skal bort.

Regjeringa si samla satsing på kriminalomsorga manglar sidestykke i Noreg. Skuletilbodet er utvida med ein auke på nesten 50 pst. Bibliotektenesta er styrkt, og ikkje

minst er helsetilboda og rusbehandlinga styrkt. 80 pst. av auken i justissektoren går til kriminalomsorga. I tillegg jobbar Regjeringa med ein tilbakeføringsgaranti for at det skal verta slutt på at ein av to er attende i fengsel i løpet av fem år.

Reduksjon i soningskø og heilskapleg satsing på førebygging og rehabilitering fører også til at vi får auka politikraft. Her har vi også auka innsatsen, særleg mot gjengkriminalitet og økonomisk kriminalitet. Regjeringa har også sett søkjelyset på vald i nære relasjonar. Å oppleva den private og normalt trygge sfæren som farleg, er ei stor påkjenning. Slikt kan ikkje samfunnet akseptera.

Gjennom å få ned soningskøane, hindra at kriminelle gjer nye lovbrot medan dei ventar på å få sona, gjennom betre rehabilitering i fengsla, rusbehandling og satsing på politiet reduserer vi valden og kriminaliteten i samfunnet. Gjennom å endra lovverket og gi domstolane betre føresetnader for å sikra ofra si stilling ser vi no ei klår kursendring og eit temposkifte i justispolitikken. Vi er på veg mot eit tryggare samfunn.

Janne Sjelmo Nordås (Sp) [22:33:17]: Å møte utfordringer og muligheter i nordområdene er «Norges viktigste strategiske satsingsområde i årene som kommer». Dette er igjen et sitat fra Soria Moria-erklæringen.

Senterpartiet mener en helhetlig strategi er viktig i globaliseringens tidsalder, hvor nasjonale og internasjonale utviklingstrekk virker sammen og visker ut noe av det tradisjonelle skillet mellom innenriks- og utenrikspolitikk. Nordområdepolitikken må derfor være en langsiktig og helhetlig politikk som skaper bærekraftig vekst og utvikling i området.

Norge har mye å forsvare i nord. Derfor er økt tilstedeværelse svært viktig, noe Regjeringen også legger opp til.

Senterpartiet vil advare mot en for ensidig fokusering på petroleum i nord. Ja, vi skal ha geologisk kartlegging. Ja, vi skal ha en aktiv tildelingspolitikk, og ja, vi skal helt klart sikre ringvirkninger i nord, men vi skal også legge forholdene til rette, slik at lokalsamfunnene i nord ikke forvitrer, spille på de næringer vi har, skape nye arbeidsplasser gjennom bedre økonomi i kommunene, gi gode helse- og skoletilbud, og gjennom massiv satsing på infrastruktur redusere innbyggernes og næringslivets avstandsulemper.

Senterpartiet ser et spesielt behov for en styrking av forsknings- og utviklingsmiljøet i nord. Gjennom forskning for nord, av miljøet i nord, kan vi sikre kompetanseoppbygging, som vil være en sterk faktor for å lykkes i den strategiske satsingen.

Jeg vil også peke på behovet for en ansvarlig fiskeripolitikk, og at en rekke tiltak for bekjempelse av ulovlig fiske må komme på plass. Videre må vi ha en reiselivspolitikk der de gode opplevelsene står i sentrum, bl.a. gjennom satsing på arktisk mat, kulturelt mangfold og flotte naturopplevelser.

Forbedret infrastruktur er nødvendig, nord–sør- og øst–vestforbindelser må få et kraftig løft, både når det gjelder bredbånd, jernbane, vei, havner og flyforbindelser. Regjeringen har startet dette løftet, og det er med tilfredshet Senterpartiet kan se at rammene i Nasjonal transportplan for første gang oppfylles.

I dette budsjettet ser vi begynnelsen på Regjeringens strategiske satsing. Det er bra! Men Senterpartiet er utålmodig på nordområdenes vegne, for det er enorme behov. Samtidig er det behov for en langsiktig politikk, hvis vi skal lykkes i å gjøre nordområdene til Norges viktigste strategiske satsingsområde i årene som kommer – og det skal vi lykkes med.

Steinar Gullvåg (A) [22:36:19]: Forleden var jeg til stede på et møte i Tromsø, der fiskebåtredere klynget seg til Fremskrittspartiets fiskeripolitikk. Det er jo ikke det minste rart. Fiskebåtrederne har blikket stivt festet på egne lommebøker og sier rett ut at de ikke føler noe ansvar for liv og bosetting i de mange fiskeriavhengige samfunnene langs kysten vår. De er imot distriktskvoter, fordi de tror at de kan komme til å tape noe på det selv. De er imot leveringsplikt, fordi de tror at det kan redusere egen fortjeneste. De kjemper for fri omsetning av fiskekvoter, for det er til fordel for de mest kapitalsterke utøverne i næringen, nemlig dem selv. Fiskebåtrederne er seg selv mer enn nok! Er det rart at de tiltrekkes av et parti som nettopp appellerer til grådigheten, og som gladelig ofrer våre mange små og fiskeriavhengige samfunn for markedet? Fremskrittspartiets fiskeripolitikk er jo svaret på fiskebåtrednes holdninger og meninger. Fremskrittspartiet synes liberaliseringen av fiskeripolitikken går for sent. De vil fjerne de distriktspolitiske virkemidlene, og de vil ha fri etableringsrett i havbruksnæringen. Gjett hvem som vil ha størst fordel av det?

I en tankevekkende kronikk refererer redaktør Ivan Kristoffersen til at Island gjorde sine fiskeripolitiske valg på 1980-tallet, da Islands egne fiskeressurser var i klar tilbakegang. Fiskekvoter ble kjøpt av 100 familier, som seinere ble rikere enn noensinne. Resultatet var at kapitalen flyttet fra kysten og over i bank- og finansvesenet og industrien. I 2005 var 50 pst. av Islands totale kvoter i hendene på ti store fiskeriselskap. Dette er et fiskeripolitisk bokholderi betalt med en rekke små lokalsamfunn som har mistet inntjeningen fra fiskerinæringen, skriver Ivan Kristoffersen. Han kunne gjerne lagt til at dette er speilbildet av Fremskrittspartiets fiskeripolitikk. Det vil knapt overraske noen at Fremskrittspartiet kutter fiskeribudsjettet på en sånn måte at det svekker vårt fiskeripolitiske samarbeid med Russland og reduserer Fiskeridirektoratets mulighet til å drive kontroll med ulovlig, urapportert og uregistrert fiske.

Motstykket til dette er en politikk som slår ring om våre mange fiskeriavhengige samfunn, som sørger for et lønnsomt og bærekraftig fiske og en lønnsom sjømatindustri som har god, og, ikke minst, forutsigbar råvaretilgang. Motstykket til kortsiktig profitt for noen er langsiktig og miljømessig forsvarlig verdiskaping og en god fordeling av fiskeressursene der fellesskapets eierskap til fisken i havet er sikret. Motstykket til ytterligere liberalisering og avregulering er samfunnsmessig styring og kontroll.

Sist fiskeribefolkningen gjorde valget mellom samfunnsmessig styring og marked, var i 2005.

Åge Starheim (FrP) [22:39:44]: I dag har representantane frå regjeringspartia framstilt neste års budsjett som eit stort glansbilete. Eit glansbilete har også ei baksida, og ho ønskjer eg å avdekkje ein liten flik av her og no. Den fulle sanninga vil gå opp for folk etter kvart utover i 2007.

Den vesle fliken eg ønskjer å ta no, synleggjer regjeringspartia si satsing på helse.

I Sogn og Fjordane må fødeavdelinga i Lærdal og på Nordfjordeid stengje i jula, i dei store høgtidene og kanskje i sommarferien neste år. Grunngjevinga for styret i Helse Førde er at dei er pålagde å spare pengar på grunn av at Regjeringa ikkje vil gje nok pengar til fullverdig drift av sjukehusa. Sanninga er at sannsynlegvis sparer ikkje Helse Førde ei einaste krone på dette sparetiltaket – tvert imot.

Det som kan verte resultatet av denne stenginga, er at ho forverrar fødselsstatistikken for desse sjukehusa, som i neste omgang kan verte brukt imot dei, med det formål å leggje ned fødeavdelingane. Dermed er driftsgrunnlaget fullstendig borte.

I Framstegspartiets alternative budsjettframlegg ligg m.a. sanering av den tyngjande gjelda til helseføretaka, som ville ha resultert i at dei fødande i Sogn og Fjordane kunne gå ei trygg julehelg i møte. Når regjeringspartia ikkje vil slette denne gjelda, kan ikkje det vere på grunn av inflasjonsfaren. Gjeld til føretak som f.eks. Gardermobana har staten sletta tidlegare, utan at dette har resultert i inflasjon.

Når Regjeringa i statsbudsjettet for 2007 ikkje vil slette gjelda til helseføretaka, trekkjer eg den konklusjonen at helseministeren og Regjeringa brukar manglande løyvingar til sletting av denne gjelda som eit verktøy til å sentralisere viktige sjukehusfunksjonar.

Det glødande engasjementet og vallovnadene som regjeringspartia generelt og Senterpartiet spesielt la for dagen i valkampen før siste stortingsval, har eg på ingen måte sett igjen i dei framlagde budsjetta frå Regjeringa.

Hadde eg hatt nok tid i denne debatten, kunne eg ha stått her og teke for meg felt for felt og vist den same falma baksida av glansbiletet av Regjeringa sitt budsjettframlegg.

Men når vi kjem til budsjettinnstillinga frå kommunal- og forvaltningskomiteen, får eg på ny høve til å ta for meg fleire sider av denne saka. Då ønskjer eg å avdekkje baksida av glansbiletet Regjeringa har forsøkt å teikne av satsinga på Kommune-Noreg.

Arild Stokkan-Grande (A) [22:42:31]: Vi husker alle sammen opptøyene i Frankrike for en tid tilbake. Hvis vi hadde ønsket å skape en sånn situasjon her i Norge, hvordan skulle vi da ha gått fram? For å finne svaret på det, må vi finne bakgrunnen for denne situasjonen. Mange av opprørerne hadde falt ut av skolesystemet. De manglet jobb. De var overlatt til å klare seg selv ute i forstedene. Raseri over egen ulykke og det faktum at myndighetene verken så dem eller brydde seg særlig om dem, fikk det til slutt til å koke over for mange. Frankrike førte en politikk for ulykke. Dette måtte også franske myndigheter til slutt innse, og nå skal de gjennomføre en satsing på skole, stipender, bedre boliger og jobbtrening.

Vi kjenner altså nå oppskriften på konflikt. Dermed kan det være lettere å finne en annen vei. Jeg tror det er tre hovedgrep vi må fokusere på for å skape et godt samfunn hvor alle er med.

Det første er en god offentlig skole hvor alle går sammen, hvor barn kan trene seg på å leve i en sammensatt verden sammen med andre. En god fellesskole er en forutsetning for at vi kan opparbeide oss en kulturell forståelse, noe som vil være svært viktig i framtidssamfunnet.

Det andre er en sosial boligpolitikk. Hvis vi ser på innbyggersammensetningen i Oslo, ser vi at andelen minoritetsspråklige øker omvendt proporsjonalt med boligprisene. Alle som mener at dette er en uheldig utvikling, må se i øynene at vi trenger en sosial boligpolitikk i dette landet. Det har vært en mangelvare i Oslo som høyresiden, som jo har styrt byen i en årrekke, må bære hovedansvaret for.

Det tredje er at vi må ha en politikk som sikrer folk et arbeid å gå til, og her følger Regjeringen så til de grader opp. Man skulle tro at alle ville lære av franskmennenes feil – men den gang ei! Fremskrittspartiet vil gjenta feilene. De tar penger fra asylmottakene, noe som vil kunne bidra til at vi får flere med ulovlig opphold i landet. De tar penger fra bosettingstiltak, noe som vil føre til flere sosialhjelpsmottakere. De tar penger fra norskopplæring – det er jo ubegripelig. Og de tar penger fra alle frivillige organisasjoner som driver med viktig arbeid overfor vanskeligstilt ungdom med innvandrerbakgrunn. Dette vil føre til større forskjeller, høyere konfliktnivå og dypere kløfter i vårt samfunn. Dette er en politikk for ulykke.

Arbeiderpartiet vil ha et annet samfunn. Vi vil at alle skal ha like muligheter til selv å skape sin egen framtid. Vi vil bidra til dette fra samfunnets side. Vi vil ha et samfunn preget av toleranse, respekt og medmenneskelighet. Mens noen bare fokuserer på plikter og andre bare fokuserer på rettigheter, har vi vårt budskap til alle som vil leve i dette landet: Gjør din plikt, krev din rett.

Johannes Rindal (Sp) [22:45:57]: For en kunnskapsnasjon som Norge er det avgjørende å satse på læring også utenom det ordinære utdanningsløpet. Jeg ønsker derfor å bruke mine 3 minutter til å prate om den gledelige satsinga som Regjeringa har lagt opp til når det gjelder voksenopplæring og livslang læring.

OECD har kåret Norge til verdensmester i livslang læring. Det er gledelig, men det stiller krav til oss som land dersom vi ønsker å inneha denne posisjonen også om 15 år. Dette er langsiktig arbeid, der det må jobbes målrettet og systematisk.

Det er i budsjettet satt av over 140 mill. kr til å delta i EUs handlingsprogram for livslang læring, LLP. Her er fokuset på kvalitet i utdanninga sentralt. Tilslutning til LLP vil stimulere til faglig utvikling og internasjonalisering. Gjennom utvekslingsprogrammene Comenius, Erasmus og Leonardo da Vinci får norske elever og studenter mulighet til å ta deler av utdannelsen utenlands, med økt kompetanse i språk og kultur som resultat. Begge deler er

viktig når norsk arbeidskraft skal være kvalifisert for et stadig mer internasjonalt rettet arbeidsliv. Senterpartiet ser derfor positivt på Regjeringas forslag om å delta i LLP, og ser fram til debatten om dette når proposisjonen legges fram for Stortinget.

Å være best på livslang læring betyr at en lykkes i å bygge kunnskap både i og utenfor klasserommet. Som stortingspolitikere har vi vel alle vært med i en studiering eller to. Det å samles over en kaffekopp og et studiehefte var noe rundt 15 pst. av Norges befolkning gjorde i 2005, og det til tross for Bondevik II-regjeringas drastiske kutt i voksenopplæringa.

Mye av denne voksenopplæringa finner sted gjennom studieforbundene, som er sammenslutninger av godkjente medlemsorganisasjoner. Studieforbundene står for et lavterskeltilbud som bidrar til å ufarliggjøre læring, bl.a. ved å gi alternative tilbud til voksne som har stått utenfor arbeidslivet i lengre perioder.

Fordelen med studieforbundene er at de har en fleksibel og ubyråkratisk oppbygging. De tar raskt hensyn til endringer i behovet for kompetanse og kunnskap og innretter kursene på en slik måte at læringsutbyttet til enhver tid er relevant for det behovet som fins i samfunnet.

Kurs gjennom studieforbundene har også en egenverdi utover det å gi økt kunnskap. Kursene er en unik mulighet for deltakerne til å danne nettverk med andre mennesker i samme situasjon. Dette kan motivere til økt innsats og utvikling for den enkelte og gi sjøltillit og en følelse av mestring.

Det er på sin plass å gi honnør til Regjeringa for økninga på 58 mill. kr til voksenopplæring, og det er gledelig å konstatere at livslang læring med dette budsjettet har fått det fokuset det fortjener, og som er nødvendig for at Norge om 15 år fremdeles skal kunne kalle seg verdensmester på dette området.

Jorodd Asphjell (A) [22:49:11]: Vi har nå snart lagt bak oss en lang debatt og en lang dag med ordkrig om neste års statsbudsjett. De aller fleste innleggene vi har hørt fra opposisjonen, har dreid seg om hvor elendig dette budsjettet er, og ikke minst om hvor fælt vi har det i dette landet.

Denne elendighetsbeskrivelsen har vært en ørkesløs vandring mot dommedag, hvor en skulle tro at det var store folkevandringer på gang for å berge både liv og helse.

Soria Moria blir av enkelte beskrevet som et eventyr. Ja, det denne regjeringen har gjort, er nesten som et eventyr. Aldri før har kommunene fått større overføringer enn nå, og aldri før har en regjering fått flere klapp på skuldra fra ordførere fra borgerlige partier rundt omkring i hele landet. Økte frie inntekter på hele 9,4 milliarder kr siden høsten 2005 har gitt kommunesektoren det løftet som den forrige regjeringen ikke maktet og evnet – frie inntekter som kan brukes på våre barn, inntekter som kan brukes på våre ungdommer, inntekter som kan brukes på våre eldre, og inntekter som kan brukes til å utvikle gode lokalsamfunn.

I flere år på rad har Norge vært kåret av FN som verdens beste land å bo i. På tross av dette viste en undersøkelse nylig at vi ikke er særlig fornøyde. Det var som den karikaturtegningen som en av landets hovedstadsaviser viste, av den kraftige nordmannen som lå på ryggen og var god og mett: Nå er jeg så mett at jeg er skikkelig irritert.

Det er stor forskjell på å fremme forslag i opposisjon og i posisjon. Jeg ser at Høyre nå har sendt ut en pressemelding om hvor fortreffelig deres forslag til budsjett er. Nå i opposisjon har Høyre og de øvrige borgerlige partiene penger som de ikke hadde da de selv satt i regjering.

Aldri før har noen regjering satset så mye på helse som denne regjeringen. Det første den gjorde, var å bevilge 600 mill. kr mer til pasientbehandling i 2006 og ytterligere 390 mill. kr for 2007. Aldri før har det vært behandlet flere pasienter ved norske sykehus, aldri før har det arbeidet flere i norsk helsevesen, og aldri før har vi brukt mer penger i norsk helsevesen. Denne regjeringen har også kvittert ut den forrige regjeringens forslag til skjevfordeling – ett år før den tiden de selv ønsket og selv foreslo.

Fra 2008 økes avskrivningene fra 60 pst. til 80 pst., noe som gjør at en kan investere 1 milliard kr mer i norsk helsevesen. Etterlengtede prosjekt innenfor sykehus kan bli realisert tidligere enn den andre regjeringen foreslo.

Slik kan jeg fra område til område ramse opp gode satsinger for folk flest fra denne regjeringen.

Den elendighetsbeskrivelsen vi hører, har ikke rot i virkeligheten. Gjennom Soria Moria ser vi at viktige velferdstilbud utvikles og gir folk trygghet – trygghet for å møte framtiden og trygghet for arbeid og inntekt.

Ola Borten Moe (Sp) [22:52:53]: Det er ingen tvil om at den økonomiske situasjonen Norge befinner seg i, gir oss et handlingsrom mange misunner oss. Det er noe vi skal ha med oss som nasjon og som folk i et større perspektiv, og spesielt de av oss som har vært så heldige at man har fått vært ute og reist det siste året i embets medfør og sett hvilke utfordringer andre folk, andre land og andre samfunn møter. Da kan det å overvære en budsjettdebatt i Det norske storting med et halvt øre bli noe – i hvert fall av og til – perspektivløst. Vi skal ha med oss det perspektivet at det er mange som står foran enorme utfordringer når det gjelder å trekke sine samfunn ut av dyp fattigdom og komme seg framover. Selv om vi gjør mer i dette budsjettet enn vi noen gang har gjort tidligere akkurat for å hjelpe andre, har vi ennå en lang vei å gå, og jeg er heller ikke i tvil om at vi kunne gjort alvorlig mye bedre.

Når det er sagt, vil jeg si at Regjeringen leverer det den gikk til valg på, i dette budsjettet, og jeg synes man leverer solid, og man leverer på områder der vi delvis ble latterliggjort under valgkampen i fjor. Man leverer på kommuneøkonomi i en grad som jeg tror få trodde var mulig bare for et drøyt år siden. Vi leverer på samferdsel. Et og et halvt år etter at transportplanen ble behandlet og Høyres leder i samferdselskomiteen sa at dette aldri kom til å skje, leverer man faktisk og er den første regjeringen som innfrir løftene som er gitt i Nasjonal transportplan. Man leverer på kultur. Det er viktig. Ikke bare kommer dette det spesialiserte kulturlivet til gode, men pengene blir distribuert over hele landet og kommer det brede, frie kulturlivet til gode rundt omkring i by og bygd.

Jeg synes også at næringspolitikken på sett og vis er gjenreist på en del viktige områder gjennom dette statsbudsjettet, ikke minst gjennom den spesifikke satsingen som Regjeringen har fått på plass på skog, der man gjennom skogfondsordningen nå legger aktivt til rette for en økt avvirkning, en politikk som Stortinget tidligere har ønsket, men som det ikke er noen regjering som har klart å gjennomføre ennå.

Man har doblet satsingen på reiseliv. Det er en av de viktigste næringene i Distrikts-Norge, en næring som er i voldsom vekst. Man har fått på plass nettolønn på Hurtigruta. Det er et viktig tiltak for å opprettholde en avgjørende infrastruktur langs kysten. Og ikke minst har man tatt tak i strukturproblematikken for fiskeriene, for derigjennom å sørge for at verdiene blir der de skapes.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [22:56:07]: Mange unge kvinner som har potensial og lyst til å starte egen bedrift, vegrer seg fordi selvstendig næringsvirksomhet kan være vanskelig å kombinere med familieliv og små barn. Dette er lett å skjønne. Det krever både mot, innsats og vilje til risiko å starte for seg selv. Kvinner har mye å tilføre næringslivet, som pr. i dag etter min mening er vel maskulint. Derfor er det viktig at samfunnet tilrettelegger slik at risikoen ved å være selvstendig næringsdrivende blir mindre.

De rød-grønne partiene erkjenner at vi i Norge har langt igjen før kvinner og menn reelt sett har like muligheter. I Soria Moria-erklæringen står det uttrykkelig at Regjeringen «vil føre en politikk som gir kvinner og menn like muligheter og reell likestilling» – fine ord, men hva betyr så dette i konkrete politiske initiativ? Etter min mening har Regjeringen gjort lite for å legge forholdene til rette for kvinnelige gründere. Dette er skuffende.

Kristelig Folkepartis tidligere likestillingsminister Laila Dåvøy sendte sommeren 2005 på høring flere forslag om likestilling mellom selvstendig næringsdrivende og andre arbeidstakere ved svangerskap, fødsel og barneomsorg. Arbeidet var dermed kommet langt da Karita Bekkemellem overtok statsrådsstolen. Likevel har Regjeringen ikke gjort noe med saken siden regjeringsskiftet i fjor høst.

I Kristelig Folkepartis alternative forslag til statsbudsjett går vi inn for en likestilling allerede neste år av selvstendig næringsdrivendes rett til sykepenger under svangerskap, svangeskapspenger, fødselspenger, adopsjonspenger, omsorgspenger samt pleie- og opplæringspenger.

Vi er utålmodige på de kvinnelige gründernes vegne. Vi vil at deres rammebetingelser for deltakelse i næringslivet skal være så likestilte som mulig. I Kristelig Folkeparti er vi overbevist om at en likestilling av rettighetene ved svangerskap, fødsel og barneomsorg bl.a. vil bidra til flere kvinnelige gründere, økt verdiskaping, økt likestilling og flere arbeidsplasser. Vi tror at en slik likestilling vil gjøre situasjonen for kvinnelige næringsdrivende lettere, og derfor beklager vi at regjeringspartiene i dag stemmer imot forslagene som kunne ha bidratt til dette.

Regjeringspartiene har ikke gitt noen konkrete svar på hva de vil gjøre for at vi skal få flere kvinnelige gründere i dette landet. Jeg undres på om det skyldes at de ennå ikke har utmeislet en helhetlig næringspolitikk.

Torfinn Opheim (A) [22:59:11]: Budsjettet vårt er gigantisk, nesten uforståelig stort for noen hver av oss. Det inneholder enormt mye og dekker mange behov og ønsker rundt om i hele landet. Det vi bestemmer her, legger forholdene til rette ikke minst i fylker og kommuner, slik at de igjen kan produsere velferdsgoder for sine innbyggere. Dette er velstand for oss som bor her i landet, og blir av de fleste av oss sett på som en selvfølge. Generelt sett er vi utrolig heldige.

Jeg er fullstendig klar over at velstanden ikke er likt fordelt i Norge, og vi må aldri glemme det. Vi må stadig jobbe intenst for at de som ikke har det så bra i Norge, kan få det bedre. Men hvis vi løfter blikket bort fra vår egen navle, får vi fort øye på at vi sitter på den grønne grein, og vi må innse at vi må dele på vår enorme velstand. Det handler om nestekjærlighet. Hvis vi ser utover verden, møter våre blikk mennesker som lider. Noen lider med bakgrunn i konflikter og krig, andre lider med bakgrunn i katastrofer, mens andre igjen lider som følge av tørke og derav sult. Og sist, men ikke minst er det noen som lider på grunn av en kombinasjon av alt dette. Bare i Afrika finner vi katastrofer og konflikter som bør ha vår oppmerksomhet, ikke minst i Darfur i Sudan. Her skriker hundretusener av barn, kvinner og menn etter hjelp. Styresmaktene i Khartoum vil ikke ta imot hjelp fra FN, og mens denne diskusjonen pågår, dør mennesker.

Jeg var tidligere i høst i New York, som delegat til FN. På Manhattan, der FN-bygningen ligger, bor det 8 millioner mennesker. I en slik sammenheng blir Norge et lite land. Men når en møter representanter fra de forskjellige programmene i FN, det være seg UNDP, UNFPA eller UNICEF, for å nevne noen, ja da er Norge en kjempestor nasjon, en nasjon som tydelig, konkret og med klare mål bidrar i stort monn til utviklingsfond, barnefond, bekjempelse av fattigdom og ikke minst for å nå tusenårsmålene. Selv om vi er en miniputtstat, blir vi lyttet til, og når vi er i møte med de forskjellige programmene, får vi bekreftet at det nytter. I slutten av perioden min i FN kunne jeg fortelle at Regjeringen ville foreslå overfor Stortinget å øke budsjettet for bistand, noe som selvsagt ble svært godt mottatt. Dette er i grunnen ikke så fantastisk. Heldigvis har de fleste av oss en tradisjon for å tenke slik i Norge, og det skulle bare mangle.

Tidligere i dag har mange fra denne talerstolen sagt at vi er i en unik situasjon i dette landet. Inntektene til Pensjonsfondet øker, og næringslivet går så bra at skatteinntektene også øker. Hvis jeg da skulle stå her og forsvare et kutt i vår bistand til de fattige i andre deler av verden, hadde jeg hatt en vond smak i munnen. Heldigvis slipper jeg det. Jeg er stolt av å representere Arbeiderpartiet, som sammen med SV og Senterpartiet kan foreslå en historisk satsing over bistandsbudsjettet.

Henning Skumsvoll (FrP) [23:02:21]: Stortinget har bestemt hvilket forsvar Norge skal ha. Store omorganiseringer fra et mobiliseringsforsvar til et innsatsforsvar er

godt i gjenge. Imidlertid er det store skyer på den politiske horisont hva angår vårt framtidige forsvar og derfor også vår forsvarsevne. Dette skyldes i stor grad at politikernes målsetting med Forsvaret ikke møtes av tilstrekkelig store budsjetter.

Fremskrittspartiets alternative budsjett øker bevilgningene med 1,53 milliarder kr til 31,9 milliarder kr. Videre foreslår Fremskrittspartiet å bruke 2 milliarder kr til utenlandsinnkjøp av utstyr til Forsvaret.

Forsvarssjef Diesens foredrag i Oslo Militære Samfund om Forsvarets utfordringer skapte store politiske bølger blant de rød-grønne. Stor spalteplass ble viet forsvarssjefens foredrag, og mangt et innlegg gikk ut på at Stoltenberg burde fjerne forsvarssjefen.

Fremskrittspartiet gir forsvarssjefen full støtte for hans foredrag om Forsvarets utfordringer. Dersom Forsvaret ikke kan nå målsettingen som Stortinget tidligere har vedtatt, er det hans plikt å si fra. Unnlatelse av å rapportere den virkelighet som råder i Forsvaret, ville være en tjenesteforsømmelse. Forsvarssjef Diesens foredrag var meget berettiget.

Med dagens regjering er det lett å forstå det dilemmaet som nå råder, med et SV som ikke ønsker å styrke Forsvaret, og Senterpartiet, som vil møte store protester fra sine grasrotvelgere ved å legge ned 10–15 baser i det ganske land. Uten styrking av forsvarsbudsjettet må forsvarssjefen få frihet til å legge ned de baser som han finner nødvendig i sin anstrengelse for et fullgodt innsatsforsvar, et forsvar som kan møte NATOs behov både hjemme og i deltakelse i internasjonale operasjoner.

Spørsmålene om Norge skal ha et luftforsvar og utstyre dette med moderne jagerfly, skaper uenighet i Regjeringen. Mens Arbeiderpartiet og Senterpartiet ønsker nye fly, vil SV oppgradere de gamle F-16-flyene som ble bestilt for 34 år siden. I 1972 bestilte Norge 72 F-16-fly uten at vi hadde et oljefond på 2 000 milliarder kr å støtte oss på. Statssekretær Barth Eide har opplyst at antall jagerfly Regjeringen ønsker å kjøpe, kanskje blir bare 24, og ikke 48, slik Forsvaret ønsker seg.

De to forsvarsstudiene som kommer i 2007, vil være retningsgivende for det Forsvaret Stortinget skal vedta målene for. Uten vesentlige økninger i framtidige budsjetter kan det allerede nå fastslås at vi får et minimumsforsvar i Norge. Fremskrittspartiet vil arbeide for at forsvarsbudsjettet i de nærmeste år blir så stort at vi kan få et troverdig forsvar hvor alle forsvarsgrener blir opprettholdt.

Ole-Anton Teigen (SV) [23:05:40]: Vi som bor ute i distriktene og prøver å drive et aktivt og moderne næringsliv, kan igjen gå framtida litt lysere i møte. Vi har ei regjering og et stortingsflertall som tar oss på alvor, og som legger til rette for at vi kan utvikle våre arbeidsplasser på en mye mer offensiv måte enn tidligere.

Regjeringa driver en aktiv distriktspolitikk. Dette fikk vi klar beskjed om gjennom den framlagte distriktsmeldinga «Hjarte for heile landet», som ble lagt fram i juni. Nå er det bare for oss på Stortinget å lage realpolitikk og dermed sette den ut i livet. Jeg tror at dersom vi tar de riktige politiske grepene, vil igjen de tusen blomster blomstre i Distrikts-Norge.

Finansminister Halvorsens statsbudsjett har en innretning som viser at vi er på rett vei. Her er det satsing på miljø, barn og unge, moderne og framtidsrettet kompetanse, forskning, samferdsel, næringsliv og kultur for alle, i alle deler av Norge.

Fiskeripolitikken er i endring. Kystbefolkningen og småskalafiskeri vil igjen bli satt i førersetet. Eiendomsretten til fisken i havet tilhører kystbefolkningen og ikke fiskeindustrien, hav- og fabrikktrålerne eller Røkke & co.

Regjeringspartiene vil også utmeisle en ny og moderne landbrukspolitikk, der det atter slås fast at vi skal ta hele landet i bruk. Stortingspresident Thorbjørn Jagland har gått i spissen for at det skal settes ned en landbrukspolitisk kommisjon, som skal være en av flere premissleverandører for en ny landbrukspolitikk. SV har bl.a. nedsatt et landbrukspolitisk utvalg. Det skal forfatte et landbrukspolitisk dokument som skal være en av flere premisser for den videre debatt i partiet om den nye landbrukspolitikken til den rød-grønne regjeringa.

Nordområdene og dets unike muligheter er satt på dagsordenen. Utenriksminister Jonas Gahr Støre har forstått at dette er framtidas mulighetsområde, og her må vi sette inn de store pengene til forskning, næringsutvikling og kompetansebygging i alle ledd og til alle dem som bor i nord, og driver verdiskaping i privat og offentlig sektor.

Slik kunne jeg fortsette med punkt etter punkt som viser at vi har fått en rød-grønn regjering som er handlekraftig, og som vil at det skal bo folk i hele landet. Men folk skal ikke bare bo. De skal også kunne ha sin arbeidsplass der de bor. Ut fra det er det nå lagt til rette for at vi kan drive moderne, kunnskapsbaserte og framtidsrettede arbeidsplasser i hele landet. Samtidig styrker vi de allerede etablerte arbeidsplassene med gode og forutsigbare rammebetingelser.

Så kom ikke her og si at vi ikke handler i tråd med Soria Moria-erklæringa, og ikke leverer de varene som vi har sagt vi skal levere. Vi er godt i gang, men ennå har vi tre år igjen av denne stortingsperioden. Fortsetter vi å levere varene de neste årene, kan vi spørre høsten 2009: Er det noen som vil bytte bort fru Halvorsen med en annen finansminister? La meg bare tippe, jeg trur svaret blir høyt og klart: Vi vil ha fru Halvorsen – ja, fru Halvorsen vil vi ha.

Bent Høie (H) [23:08:53]: Dette innlegget blir historien om brutte løfter.

Vi går tilbake til valgkampen 2005. Sosialistisk Venstreparti sliter på meningsmålingene, og mandatet for Rogaland er utsatt. 16. august kom partileder Kristin Halvorsen på besøk til Universitetet i Stavanger sammen med partifelle Langeland. Rogalendingene skal få høre at deres nyvunne stolthet, Universitetet i Stavanger, med SV i regjering ikke skal finansieres som en høyskole, men løftes opp i elitedivisjonen. Alle vet at en slik uttalelse fra en partileder vil bli lagt merke til. Stavanger Aftenblad gir en smilende Kristin Halvorsen førstesiden dagen etterpå. Hun har lovet 40 mill. kr.

Om dette reddet Langelands mandat, skal ikke sies, men at det hadde betydning, er det ingen tvil om. Ingenting skjer i budsjettet for 2006. Det hadde heller ingen ventet. Men 13. juni i år kom den nye kunnskapsministeren på besøk til Universitetet i Stavanger. Alle vet at Regjeringen jobber med budsjettet for 2007, så han ble konfrontert med uttalelsene til Halvorsen fra valgkampen. Når skal Regjeringen levere? Svaret sjokkerer tilhørerne.

Dagen etter kan Stavanger Aftenblad melde at kunnskapsministeren mener å vite at partilederen aldri har lovet penger, men bare «ville være positivt innstilt». Det var derimot ikke kunnskapsministeren. Han slo tvert imot fast at det ikke skulle tas hensyn til at en høyskole er blitt et universitet.

De som hadde vært til stede på møtet med Halvorsen, trodde ikke det de hørte. Partifelle Langeland kunne ikke la være å fortelle sannheten. Han sa til Stavanger Aftenblad dagen etterpå:

> «Det er ingen tvil om at Kristin lovet UiS 40 millioner kroner mer.»

Denne uttalelsen førte til at finansministeren måtte sende sin statssekretær ut for å presisere. Hun snur ikke, men svinger litt:

> «Hun vil følge opp saken og komme tilbake til den i framtidige budsjetter.»

Håpet var igjen tent i Stavanger. Jeg fant imidlertid at det kunne være fornuftig å få finansministerens nye sving i form av et offentlig svar til Stortinget, og stilte spørsmål til ministeren. Svaret kom 28. juni.

> «Det er ikke korrekt, slik det implisitt framgår av spørsmålet, at jeg ved besøket på Universitetet i Stavanger gav tallfestede løfter om bevilgninger til UiS.»

Igjen gjøres Universitetets ledelse, studenter, presse og hennes egen stortingsrepresentant til personer som ikke snakker sant.

Men håpet tennes i avslutningen i svaret:

> «Regjeringens ambisjon er at bevilgningene til forskning skal økes betydelig i årene fremover. (…) En del av denne økningen vil komme også Universitetet i Stavanger til gode. (…) Regjeringen vil presentere forslag til omfang og innretning av bevilgninger til forskning i 2007 i statsbudsjettet til høsten.»

Vi kjenner nå resultatet. Økningen er gjort til kutt. Kuttene har rammet Universitetet i Stavanger sterkere enn andre universiteter. Dette var drømmen om Soria Moria sett fra Rogaland.

Robert Eriksson (FrP) [23:12:09]: I dagens debatt har vi hørt en rekke flotte festtaler fra de rød-grønne representantene. Vi har hørt dem si at dette er et budsjett med en klar profil, der man sier nei til skattelette og ja til en bedre velferd.

Vi opplever videre at de rød-grønne slår seg på brystet og viser til økte overføringer til kommunene, og at dette skal sikre velferd rundt omkring i det ganske land.

Men hva er realitetene i en rekke kommuner? Ingen økt satsing på skoler. Bassenger som skulle fylles, står fortsatt tomme, og sykehjemsplasser stenges og legges ned.

Vi hørte statsministeren si i valgkampen at det ville ikke bli gitt en eneste krone i skattelette før vi hadde en skinnende eldreomsorg. Men i dag er det, som Fremskrittspartiet har påpekt en rekke ganger, ingen garanti for at de økte overføringene blir brukt til å styrke eldreomsorgen.

La meg ta et eksempel fra min egen hjemkommune, Verdal, som er styrt av Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Hvordan har de brukt de økte overføringene? For inneværende år har man lagt ned fire institusjonsplasser. I budsjettet for 2007 foreslår det samme flertallet å legge ned elleve institusjonsplasser og stenge en hel avdeling ved sykehjemmet. Samtidig prioriterer man – det samme flertallet – å bruke penger på å slette gjeld til ett av kommunens to kulturhus, det kulturhuset som har økt omsetningen, og som har hatt en rekordstor omsetning de siste to årene. Man bruker også mer penger på det andre kulturhuset. Det er prioriteringen i praksis fra de rød-grønne, både i denne salen og ute i Kommune-Norge.

Når man blir syk i Trøndelag, trenger behandling og må på sykehus, kommer man tilbake til ventekøen, en ventekø som bare øker og øker. Ja, en kommer til en helseregion som så til de grader er underfinansiert. Kan noen fra de rød-grønne fortelle meg i klare ord: Hvorfor er det slik at folk fra Midt-Norge som blir syke, er mindre verdt enn andre folk som blir syke, og som kommer fra andre plasser i landet?

Fremskrittspartiet fremmet forslag like før sommeren om at man skulle rette opp hele underfinansieringen på dette området. Visstnok skal det være et utvalg som er i gang med et arbeid. Jeg håper at det utvalget kommer tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, slik at man kan få gå gjennom denne situasjonen grundig og ordentlig.

La meg avslutningsvis vise til at Regjeringen i dag har snakket mye om at man skal bekjempe fattigdom. I den forbindelse nevner ikke Regjeringen minstepensjonistene med et eneste ord. Hvorfor synes Regjeringen det er helt greitt at 246 000 minstepensjonister fortsatt skal ha en inntekt som er langt under fattigdomsgrensen? Hvorfor synes de ikke at det er viktig å bekjempe fattigdom blant eldre? Hvorfor er det helt ok at 6 pst. av sosialhjelpsmottakerne er enslige minstepensjonister? Dessverre er det kun Fremskrittspartiet som tar denne fattigdommen på alvor.

Gerd Janne Kristoffersen (A) [23:15:17]: Forslaget til neste års budsjett og innstillingen fra finanskomiteen viser at det flertallet som nå styrer kongeriket, vil ha verdiskaping i hele landet. Det er svært gledelig for den som kommer fra et distriktsfylke der tradisjonelle næringer som landbruk og industri står for en stor del av verdiskaping og sysselsetting. Dette er viktige satsingsområder for dagens flertallsregjering.

Landbruket i fylket hvor jeg kommer fra, er optimistisk og utviklingsorientert. De sitter aldeles ikke og henger med hodet, men er svært aktive som matprodusenter og opplevelsesprodusenter. For landbruket representerer ikke bare matproduksjon. Det er også en viktig aktør for

at vi skal kunne utvikle nye næringer innenfor f.eks. reiseliv. Det åpne kulturlandskapet, gårdene som produserer og selger gårdsmat, og gårdene som tar i bruk sine mange bygninger og er vertskap for dem som kommer på besøk, representerer et mangfold og en kreativitet vi kan savne mange andre steder. Mange gårder åpner også opp for aktiviteter som Grønn omsorg eller «Inn på tunet», som tiltaket nå heter, der barn fra skoler i kommunen kan komme og få undervisning i ulike fag. Jeg kunne ha nevnt flere eksempler, men det får holde.

Når jeg leser Fremskrittspartiets forslag til statsbudsjett, blir jeg mer enn forundret. Hvordan tenker det partiet seg at det skal se ut på norske bygder – eller skal vi si i ulike landsdeler – med sitt forslag til kutt i jordbruksavtalen? Med et kutt i jordbruksavtalen fra et år til et annet på 6,7 milliarder kr ville dramatikken blitt stor for det norske landbruket. Det ville nok ikke bare blitt slutt på matproduksjonen på gårdene og i næringsmiddelindustrien, men bosettingen i store deler av landet vårt ville endret seg radikalt. Det åpne kulturlandskapet vi så stolt viser fram, ville nok bare eksistert på bilder fra gamle dager. Et slikt forslag har ingen rot i virkeligheten, og en kan undres over at det fremmes i ei tid da Fremskrittspartiet tar mål av seg til å være en regjeringspartner på borgerlig side i 2009.

Et annet satsningsområde for den rød-grønne koalisjonen er, som representanten Borten Moe også var innom, skogbruk. I mitt fylke representerer skogen den aller største eksportnæringen vi har. Størst er papirindustrien, men også trelastindustrien står for viktig verdiskaping. Under Bondevik II hadde skognæringen trange kår, og skogeierne så seg ikke tjent med å avvirke skogen. Nå er det ny optimisme i skogbruksnæringen, og de ønsker atter å bidra med tømmer til Norske Skog og til trelastnæringen.

Når vi plusser på satsing på øking i overføringene til kommunene, utbygging av bredbånd, småsamfunnssatsing, gjennomføring av Kulturløftet osv., er dette et budsjett som sprer optimisme i hele landet. Ungdommen forstår at det går an å bo og arbeide også utenfor de største byene våre, at det faktisk går an å arbeide og leve det gode liv hvor som helst om en ønsker det, og det legges til rette for det. Det tror jeg gagner oss alle sammen.

Per-Willy Amundsen (FrP) [23:18:34]: De av oss som lyttet til Arbeiderpartiets Arild Stokkan-Grandes innlegg her for noen minutter siden, kunne nesten få inntrykk av at Fremskrittspartiet er skyld i den mislykkede integreringspolitikken i Norge. Ja, Stokkan-Grande gikk så langt som til nesten å trekke paralleller mellom Fremskrittspartiets politikk og opptøyene i Frankrike, ved å antyde at vår politikk ville ende ut i noe slikt.

Det er jo selvfølgelig feil, for Fremskrittspartiet har aldri har styrt Norge – dessverre. Med Fremskrittspartiets politikk ville selvfølgelig alt sett ganske annerledes ut. For det er nemlig ikke Fremskrittspartiets feil at under 30 pst. av førstegenerasjonsinnvandrere fra Somalia ikke deltar i arbeidslivet. Det er ikke Fremskrittspartiets feil at en rekke innvandrergrupper har en ti ganger så høy kriminalitetsrate som den øvrige befolkningen. Det er ikke Fremskrittspartiets feil at mange innvandrergrupper, opptil 75 pst., henter ektefelle i opprinnelseslandet og dermed forhindrer god integrering. Det er ikke Fremskrittspartiets feil at integreringspolitikken har slått feil i Norge, for vi har ikke styrt.

Man må ikke trekke paralleller til de kuttene som vi gjør i budsjettet. Det er helt riktig: Fremskrittspartiet gjør noen mindre kutt på integreringssiden i budsjettet. Vi kutter integreringstilskuddene til kommunene med 14 pst. Vi kutter norskopplæringen med tett under 10 pst. Men med Fremskrittspartiets politikk hadde vi også mer enn halvert innvandringen til Norge. Da sier det seg selv at da hadde også behovet for offentlig finansiering av disse postene gått langt mer ned enn våre kutt i alternativt statsbudsjett legger opp til.

Problemet i forhold til integreringspolitikken er imidlertid at man hele tiden snakker om penger og altfor lite om de tiltakene som kan bidra til at mennesker går ut i arbeidslivet, holder seg unna kriminalitet og blir aktive samfunnsborgere og godt integrerte i det norske samfunnet. For det er ikke først og fremst et spørsmål om penger. Det er et spørsmål om å behandle mennesker fair og redelig. Da skal man også kunne stille krav til dem.

Men først og fremst er det jo helt utrolig at denne salen gang på gang diskuterer integreringsproblematikk og problemstillinger rundt integrering uten at man ser på kjernen i problemet. For det er klart at innvandringspolitikken er det som skaper fundamentet for integreringspolitikken. All den tid denne sal ikke tar konsekvensen av det og gjør noe med innvandringspolitikken, kommer vi heller ikke videre på integreringssiden.

Kari Lise Holmberg (H) [23:21:59]: Nok er nok! En lang dag og kveld med skryt og eventyrfortellinger fra regjeringspartiene har faktisk blitt i overkant. Presidenten satte dagens møte, men sannelig var det finanskomiteens leder som fra første stund satte tonen. Framover «vil vi se de klare linjene», sa Karl Eirik Schjøtt-Pedersen og svartmalte alt annet enn Regjeringens egen politikk. Både statsråder og representanter har fulgt opp. «Profilen er veldig klar», sier næringsministeren.

Jeg ønsker meg verken Regjeringens klare linjer eller profil, snarere tvert imot. Både Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet forherliger de faktiske forhold. Riktignok får kommunene økte ressurser, og det setter Høyre pris på. Men partiene unnlater å nevne at de frie inntektene i stor grad er bundet opp av alle løftene som skal innfris, og av alle tiltak som Soria Moria-erklæringen skal innføre. Det blir ikke mye frie inntekter av slikt. Dessuten er det merkverdig stille om at svært mye av de økte kommuneinntektene kommer av økt skatteinngang, som bl.a. skyldes at Høyre i regjering førte en ansvarlig økonomisk politikk, med skattelettelser og stimuleringer for næringslivet som bærebjelke. Dette har ført til økte skatteinntekter i stort monn. Lavere skatt stimulerer til økt aktivitet. Det blir mer skatt til kommunene og mer penger til velferd. Det er god Høyre-politikk.

Regjeringspartienes allergi mot alt som smaker av konkurranse er direkte hemmende for landet vårt. Alle erfa-

(Holmberg)
ringer tilsier at konkurranse er sunt og virker stimulerende. Det er både passiviserende og dårlig ressursutnyttelse når alt av prinsipp skal utføres i offentlig regi. Det virker meningsløst når Regjeringen stopper et vellykket prosjekt der fangetransporten i fem fylker delvis ble satt ut til et eget selskap. Det samme gjelder OPS-prosjektene, som ville ført til framskynding av viktig og etterlengtet veibygging. Det er uforståelig at Regjeringen kan sette foten ned for dette.

Regjeringens manglende investering innen utdanning og forskning har fått mang en kritisk røst til å heve seg. Forskningen har både et langsiktig og et kortsiktig perspektiv. Det er svært viktig å ta vare på begge perspektivene. Gir vi bevilgninger i dag, gir vi bevilgninger for framtiden. Det er tragisk og et svært dårlig signal når Regjeringen i stedet for satsing innfører et hvileskjær.

Da Høyre var i regjering, satset vi på forskning og nyskaping. Det gjør vi fortsatt. Derved vil vi sikre at investeringene fortsetter og at eksporten fortsatt er høy. Dette er viktig, fordi skaperevnen i landet vårt er en forutsetning for hele vår velferd. Og det er svært viktig at vi både videreutvikler og bevarer den.

C a r l I . H a g e n hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Dag Ole Teigen (A) [23:25:26]: Som representant for Arbeiderpartiet har det vært spennende å se om Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett klarte å finne inndekning for det de selv tidligere har foreslått.

I vår foreslo Fremskrittspartiet å rette opp alle skjevhetene i helseregionenes økonomi. Kostnaden ble anslått til rundt 3 milliarder kr. I sitt eget alternative budsjett legger Fremskrittspartiet inn bare 50 mill. kr til dette.

Fremskrittspartiet har foreslått å slette gjelden til bompengeselskap. Kostnaden er mellom 10 og 13 milliarder kr. I budsjettet legger Fremskrittspartiet ikke inn penger.

Fremskrittspartiet har også foreslått å bruke rundt 10 milliarder kr på vedlikehold av fylkesveger. I budsjettet foreslår de 200 mill. kr til en grusvegpakke.

Representantforslagene fra Fremskrittspartiet og de samme representantenes forslag til alternativt statsbudsjett er to forskjellige verdener. Hvordan skal velgerne kunne stole på at Fremskrittspartiet i framtiden vil følge opp sine egne forslag? Svaret er: Velgerne kan ikke stole på det.

Regjeringens budsjettforslag viser en annen retning. Vi holder løftene om å satse på velferd framfor skattelette. I statsbudsjettet for 2007 styrker Regjeringen innsatsen for skole og eldreomsorg gjennom et historisk løft for kommuneøkonomien. Både sykehusene og bistanden styrkes med 2,2 milliarder kr hver, og vi styrker transport med 2,1 milliarder kr. I tillegg øker Regjeringen satsingene på kultur og justis og innfører gratis læremidler i den videregående skolen.

Fremskrittspartiet sier retorisk at de vil satse *både* på velferd og på skattelettelser. Det gjør de med en økonomisk politikk som ville gitt tusenvis av boliglåntakere betalingsproblemer og ført ansatte i konkurranseutsatt industri ut i arbeidsledighet.

Men på tross av den hemningsløse pengebruken ser vi hvordan Fremskrittspartiet prioriterer. Når de foreslår å bruke 25 milliarder kr til skattelette og f.eks. bare 1,3 milliarder kr til sykehus, ser vi at det ene er mye viktigere enn det andre. Hvordan kan velgerne vite at Fremskrittspartiet vil prioritere helse i eventuelle forhandlinger med andre partier? Svaret er: Velgerne kan ikke vite det.

I Regjeringens budsjettforslag trappes bistanden videre opp og økes med over 2 milliarder kr. Dette er en satsing som bidrar til fattigdomsbekjempelse, til utvikling og vekst, en satsing som redder liv.

I Fremskrittspartiets budsjettforslag kuttes over 10 milliarder kr i bistand til verdens fattigste, fordi de mener bistanden ikke virker. Fattigdommen er brutal, og mange trenger mer hjelp. Det er ikke et argument for at bistanden ikke virker, men for at vi må gi mer. Nettopp derfor øker vi bistanden for å nå fram til flere, ikke minst i Afrika. Det er pussig hvis Fremskrittspartiet mener at mindre bistand gir mer hjelp.

Hvordan skal velgerne kunne stole på at Fremskrittspartiet er opptatt av utviklingsarbeid når de ikke engang vil ha en styrt nedtrapping av bistanden, men kutter halvparten tvert over fra ett år til neste? Vi vet svaret: Velgerne kan ikke stole på det. Fremskrittspartikoden er å snakke om de svakeste, men prioritere dem som har mest.

Truls Wickholm (A) [23:28:33]: Fremskrittspartiets medlem i finanskomiteen, Christian Tybring-Gjedde, har i dag delt sin analyse av den norske velferdsstaten med oss. Den er, som mye annet fra Fremskrittspartiet, ikke treffende, akkurat som Fremskrittspartiets forslag til løsning av problemet med bilkø inn og ut av Oslo er at vi må fjerne støtten til NSB, slik at lokaltogene måtte ha blitt lagt ned. Derfor er det selvfølgelig helt feil når Tybring-Gjedde også påstår at den norske og dermed den nordiske velferdsmodellen ikke er ettertraktet.

Alt er selvfølgelig ikke helt perfekt, men det har vist seg i nyere forskning og gjennom internasjonale rapporter at det er de nordiske systemene som har klart seg best i den globaliserte økonomien.

World Economic Forum, som vel ikke akkurat kan sies å være en lokalavdeling i Det norske Arbeiderparti, har lagt fram en rapport som viser at Sverige, Finland, Danmark, Island og Norge alle er på topp ti blant land i verden som har størst konkurransekraft. Ved presentasjonen av rapporten i september 2005 sa forumets sjefsøkonom Augusto Lopez-Claros at de nordiske landene deler en rekke karakteristikker som gjør dem ekstremt konkurransedyktige.

Gjennom vår velferdsmodell og vår velferdsstat har vi skapt et fundament som skaper trygge, innovative og selvsikre individer.

Det er trist at Tybring-Gjedde ikke har fått med seg at den nordiske modellen er noe av det hotteste som diskuteres i Europa og i resten av verden. Kanskje burde han følge stortingspresidentens råd om å reise mer for å lære,

og ikke bare koke sammen egne teorier uten rot i virkeligheten.

Velferdsstaten er ikke perfekt. Derfor har vi, som Schjøtt-Pedersen har sagt her i dag, lagt fram et budsjett for å gjøre den enda bedre. Vi gjør som Schjøtt-Pedersen sier, forandrer Norge skritt for skritt. Vi gjør Norge bedre!

Jan Tore Sanner (H) [23:30:48]: Jeg var nesten i tvil om jeg skulle ta ordet, for jeg følte meg litt hensatt til et vekkelsesmøte. Nå har nesten hele Arbeiderpartiets stortingsgruppe i tur og orden vært oppe på talerstolen og forklart oss hvilket forjettet land vi har kommet til ett år etter at de rød-grønne partiene har inntatt regjeringskontorene. Fra den groveste svartmaling har vi nå opplevd en rosenrød maling. Jeg tror nok at regjeringspartiene ville stått seg på en noe mer nøktern fremstilling både av hvilke resultater man har oppnådd, og ikke minst av hvilke utfordringer Norge og norsk økonomi står overfor.

Forrige taler viste til en rapport fra World Economic Forum. Når man først siterer fra rapporter, bør man ha lest hele. Da bør man også se hva de skriver om behovet for å satse på høyere utdanning og forskning. Vi har en regjering som nedprioriterer høyere utdanning og forskning. Det er også lagt frem en annen rapport i dag, som jeg er litt overrasket over at finansministeren ikke benyttet anledningen til å henvise til, nemlig OECDs vurdering av norsk økonomi. Hva er det OECD skriver om norsk økonomi? Jo, til neste år nedjusterer de vekstanslagene – fra 3,7 pst. i år til 3 pst. neste år. De påpeker at Norge nå er i ferd med å få en overopphetet økonomi med flaskehalser, med høy risiko for lønnsvekst, at det er behov for et strammere finanspolitisk opplegg, og at det er behov for reformer for å øke arbeidstilbudet.

Når jeg trekker dette inn på slutten av debatten, er det fordi dette er problemstillinger som Regjeringen kommer til å bale med utover i 2007. Det betyr at den finanspolitiske debatten vi har hatt i dag, hvor alt bare er rosenrødt, kommer til å se litt annerledes ut når vi kommer inn i 2007. Vi vil oppleve økende rente, stadig mangel på arbeidskraft og press på lønningene – med de konsekvenser det kan få.

La meg også helt til slutt si at mange talere har brukt mye tid på å beskrive forskjellene mellom Høyre og Fremskrittspartiet. Jeg har ikke noe behov for verken å forklare eller å bortforklare forskjellene i økonomisk politikk mellom Høyre og Fremskrittspartiet, for de er der. La meg bare minne om at i 2002 var både Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mot pengepolitikken. Senterpartiet var også mot handlingsregelen. Både Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slo inn på en tryggere vei frem mot valget i 2005. Og i den grad jeg skal komme med et vennligsinnet råd til Fremskrittspartiet på slutten av denne debatten, vil det kanskje være at man fulgte det eksemplet.

Rolf Terje Klungland (A) [23:33:55]: Det var representanten Amundsen fra Fremskrittspartiet som fikk meg til å ta ordet, for jeg følte at han ikke fikk fullføre listen sin.

Det er ikke Fremskrittspartiets feil at kassettavgiften ble fjernet – det er vel heller CD-ens feil. Det er heller ikke Fremskrittspartiets feil at det er pitbull-forbud i Norge. Det er ikke Fremskrittspartiets feil at vi ikke har offentlige bordeller. Det er ikke Fremskrittspartiets feil at nordlendinger kommer inn på Stortinget i et forholdstall som gjør at det er flere av dem enn det burde være ut fra Fremskrittspartiets mening. Det er ikke Fremskrittspartiets feil at enslige mødre har et hjelpeapparat. Det er ikke Fremskrittspartiets feil at arbeidstakerne har en landsorganisasjon for å sikre sine lønnsbetingelser. Det er ikke Fremskrittspartiets feil at Regjeringen følger opp Nasjonal transportplan på veisektoren. Det er ikke Fremskrittspartiets feil at vi har et velferdssamfunn. Det er heller ikke Fremskrittspartiets feil at vi i det hele tatt har en integreringspolitikk i Norge.

Men gjennom Fremskrittspartiets valg og tillitsvotum i Stortinget til den forrige regjeringen har Fremskrittspartiet ansvar for nedlagte lokalsykehus, nedleggelse av skoler, kutt i eldreomsorgen, dårligere veier, kutt til dem på attføring, kutt til de arbeidsledige og til de funksjonshemmede, og dyrere og høyere egenandeler for pensjonister.

Sånn er virkeligheten, og jeg er fantastisk glad for at folket, flertallet i Norge, befinner seg i den virkeligheten og ikke i Fremskrittspartiets drømmeverden.

Hans Olav Syversen (KrF) [23:36:21]: I den grad representanten Jan Tore Sanner skulle være i tvil om han befant seg på et vekkelsesmøte eller ikke, regner jeg med at den tvilen er fjernet etter representanten Klunglands innlegg. (Latter i salen) Og hvis det først er et vekkelsesmøte, synes selvfølgelig undertegnede at det er naturlig å komme med et aldri så lite vitnesbyrd mot slutten av denne debatten.

Det er ikke tvil om at regjeringspartiene virkelig har solt seg i glansen av sitt eget budsjett og dets fortreffelighet. Ja, hr. Klungland avsluttet vel tidligere i dag sitt innlegg med et halleluja, så vidt jeg husker. Samtidig står det i sterk kontrast til de utspill vi har fått de siste dagene, hvor Senterpartiets finanspolitiske talsmann gjerne vil regulere Telenor tilbake til det gamle Televerket. Det er mulig det da også er snakk om at prisen på tellerskrittene skal bestemmes her i huset for framtiden.

I dag har også Senterpartiet på ny tatt opp debatten om man skal begrense retten til rentefradrag – og må skytes ned av diverse talere fra Arbeiderpartiet. Så snakker altså disse tre partiene om sprik i opposisjonens alternative budsjetter! Ja, da må det være fordi man har et enormt behov for å unngå å få en debatt om det spriket som til stadighet viser seg innenfor regjeringspartiene selv.

Avslutningsvis synes jeg det er en kortslutning, dessverre, blant regjeringspartienes representanter når det er snakk om skattelettelser. Vi har nå 12 milliarder kr mer til disposisjon enn det de tidligere regjeringspartiene ville hatt dersom de hadde fått lov til å fortsette. Det har vært en gjennomgangsmelodi. Men poenget er at hvis vi skal se på skattepolitikken på en slik måte at det er prosenter og, hva skal vi si, nivåer på skatten som er avgjørende, så kommer vi helt galt av sted. Det avgjørende må jo være

om vi har en økonomisk politikk som genererer skatteinntekter. Og hvis skatteletter i en gitt situasjon, ikke minst for næringslivet, på lang sikt genererer skatteinntekter, så regner jeg også med at det er en politikk som regjeringspartiene bør se nærmere på.

Ulf Leirstein (FrP) [23:39:35]: Det har vært en interessant opplevelse å ha hatt gleden av å følge debatten stort sett i hele dag. Vi har hørt gjentatte innlegg fra regjeringspartienes representanter som – veldig mange av dem – har valgt å berøre Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett. Det er veldig gledelig at man faktisk velger å fokusere på en konkurrents politiske og økonomiske politikk framfor å legge fram det man faktisk selv her i dag etterpå kommer til å vedta. Det kan vitne om flere ting. Det kan enten vitne om at man mener at det fins elementer av Fremskrittspartiets politikk som er positive, men det har vi ikke hørt mye om i dag fra disse representantene. Det er jo slik at man velger ut fra eget hode å omtale det man selv synes er fornuftig, ut fra en politisk retorikk.

Tidlig i debatten fikk Fremskrittspartiet sterk kritikk for at vi angivelig bruker så mye mer penger enn alle andre. Fremskrittspartiet bruker mer penger – som altså tilsvarer 3 pst. av statsbudsjettet. Det er det vi faktisk snakker om. Mens flertallet kommer til å vedta en overføring til oljefondet på rundt 390 milliarder kr for neste år, er Fremskrittspartiets forslag ca. 366 milliarder kr i overføring til det samme fondet. Det er de forskjellene vi snakker om. Men grunnen til at det er en viktig forskjell, er selvfølgelig at Femskrittspartiet ser at det er områder i samfunnet hvor vi faktisk har gjort for lite. Veldig mange representanter for de rød-grønne skryter av hvor fantastisk Norge er. Fremskrittspartiet sier også at det er mange områder hvor det er bra, og hvor veldig mange mennesker opplever at man har det bra. Men det var jo faktisk de rødgrønne partiene som i valgkampen valgte å gjøre det til en hovedsak å snakke om bekjempelse av fattigdommen, og det har Fremskrittspartiet valgt å følge opp med konkrete forslag, f.eks. vårt forslag om at minstepensjonistene skal få en økning i sin pensjon fra neste år med 13 000 kr, et helt konkret forslag som kunne løfte veldig mange mennesker – faktisk 246 000 – ut av fattigdomskøen. Det hadde vært et konkret forslag for å ta Regjeringen på alvor. Men jeg konstaterer at Regjeringen ikke er interessert i å følge dette opp her i dag.

Vi har altså fått mye kritikk for at vi bruker for mye penger. Men mot slutten av debatten får vi kritikk for at vi angivelig kutter så mye. Vi hørte representanten Klungland, som skyter både i den ene og den andre retningen og snakker om alt vi angivelig har kuttet opp gjennom årene. Nå må han nesten bestemme seg. Er det slik at Fremskrittspartiet bruker for mye penger på å prioritere disse områdene, eller er det slik at Fremskrittspartiet er det partiet som kutter på disse områdene? Det hadde vært greit å ha én retning på kritikken, ellers blir den ganske håpløs.

Jeg konstaterer også at vi får skylden for en rekke forslag vi ikke har framlagt. Jeg minner om hva Per Sandberg sa tidligere i debatten, at dette året er faktisk ikke omme. Det kommer også en nysaldering, og Fremskrittspartiet kommer til å følge opp flere forslag i tråd med hvordan flertallet tidligere også har valgt å dekke inn forslag i denne salen.

Per Sandberg (FrP) [23:42:54]: Egentlig synes jeg at debatten kunne vært avsluttet med representanten Klunglands ypperlige og flotte innlegg, som endelig gav honnør til Fremskrittspartiet og slo fast at vi ikke hadde skylden for alt som var feil – på tross av at vi da ikke har vært i posisjon overhodet. Jeg kunne ha forlenget den listen til representanten Klungland, for jeg mener at Fremskrittspartiet heller ikke har skylden for at folk dør i sykehuskø. Fremskrittspartiet har heller ikke skylden for at vi får elendige resultater i skolene våre. Fremskrittspartiet har heller ikke skylden for at folk opplever lidelser på vegene våre, at folk dør og blir hardt skadet. Jeg skal ikke gå så langt som å plassere dette ansvaret noe sted, jeg bare presiserer at Arbeiderpartiet har styrt i 50–55, ja i nesten 60 år, siden 2. verdenskrig, så de må jo ha litt ansvar for den utviklingen vi har sett.

Når det gjelder nordlendinger, tror jeg faktisk at Fremskrittspartiet bør endre sin politikk – vi må sørge for at det kommer flest mulig nordlendinger inn i denne salen. For de har jo virkelig forstått det. Det er jo de regionene hvor nordlendingene hører til, som lider mest under denne regjeringens politikk. Det registrerer jeg også når representanten Eldegard, fra Akershus, fra talerstolen skryter uhemmet av Regjeringens samferdselspolitikk og presiserer at det som er det svære med dette, er det dobbeltsporet som skal etableres. Ja, det vil særlig trøndere og nordlendinger og folk fra Troms og Finnmark nyte godt av! Ja, alle – resten av landet, og særlig kystsamfunnene – vil nyte veldig godt av at denne regjeringen satser på jernbane, men kutter på veg. For det nytter ikke å forklare seg bort fra at når man bare har 500 mill. kr til vedlikehold på veg, vil det ramme distriktene. Det vil ramme kystsamfunnene, det vil ramme de fire nordligste fylkene, og det greier ikke denne regjeringen å vri seg bort fra.

Jeg synes det er noe som på en måte presiserer forskjellen mellom Regjeringen og Fremskrittspartiet – det er nevnt flere ganger i denne debatten: Flere fra de rødgrønne partiene har klart og tydelig sagt at de ikke aksepterer at folk i dette landet overlates til seg selv. Det er dette det dreier seg om. Den sittende regjering ønsker fra ende til annen å ha styring på folk, og dens verste fiende er valgfrihet. Her er det et stort skille mellom Fremskrittspartiet og Regjeringen. Vi har fortsatt tiltro til at folk selv greier å ta ansvar for eget liv og styre sine egne behov – i mye større grad enn det finansminister Kristin Halvorsen har.

Lars Peder Brekk (Sp) [23:46:13]: Også jeg reagerte på representanten Sanners beskrivelse av regjeringspartienes debattinnlegg. Han brukte begrep som «vekkelsesmøte, «forjettet land», «rosenrød maling» osv.

Jeg er oppvokst i Namdalen. Der har vi ikke så mye av slikt, men jeg tror den beskrivelsen er uriktig. Den dekker ikke det som regjeringspartiene har gått inn for og har sagt i denne debatten.

Når Sanner karakteriserer regjeringspartiene, har jeg lyst til å spørre: Hva innledet han med selv? Jo, i sitt innlegg sa han at alt som var bra i dette samfunnet, alt som gikk bra i dette landet nå, var den tidligere regjeringens fortjeneste. Det er en måte å beskrive virkeligheten på som kanskje er litt fortegnet. Det er vel slik at utviklingen i økonomien i dette landet er en konsekvens av ulike regjeringers innsats – også av denne regjeringens jobbing. Jeg synes en må være litt mer nøktern i beskrivelsene av hverandre i denne salen. Det tror jeg vil lønne seg for alle.

OECD og de varslene som OECD gir når det gjelder norsk økonomi, er blitt nevnt. En kunne da rent retorisk også spørre representanten Sanner: Når det, som han sa innledningsvis, var den forrige regjeringens ansvar at det gikk så bra, er det da, når det nå går så bra at det blir såkalt overoppheting, regjeringspartiene som plutselig har ansvar for dette – eller er det slik at også den forrige regjeringen har ansvaret for en del av denne politikken? Jeg synes det som går på argumentasjonen i de ulike innlegg og i de ulike sammenhenger, må henge i hop.

Videre er det blitt nevnt at Senterpartiet har skiftet synspunkt når det gjelder handlingsregelen. Det er helt feil. Vi har holdt oss til handlingsregelen hele tiden. På samme måte som Høyre har vi hatt ulike tolkninger av handlingsregelen. I forrige regjeringsperiode brukte regjeringen – så vidt jeg vet – til sammen ca. 150 milliarder kr mer enn handlingsregelen tilsier. Og det var under en finansminister fra Høyre. Også her er tolkingen på sett og vis blitt preget av øynene som ser.

Mitt utgangspunkt er at det lønner seg å fortelle historien riktig. Det lønner seg for dagens regjering, og det lønner seg ikke minst også for de forrige regjeringspartiene.

Lars Sponheim (V) [23:49:28]: Jeg kan starte med å si at det var godt å høre i forrige innlegg en sindig trønder som mante til nøkternhet og til kanskje et litt mer nyansert syn enn det jeg synes har kommet fram i denne debatten – ikke minst fra regjeringssiden.

Jeg synes på mange vis det har vært en slagordpreget debatt. Det har vært en debatt som nettopp har manglet mange av de nyansene som både opposisjonen og posisjonen kanskje burde ha hatt når det gjelder de vanskelige oppgavene vi står overfor, i et år da vi kanskje er helt på toppen av en høykonjunktur og de fleste burde ha vært opptatt av hvordan vi skal lande en slik høykonjunktur på en måte som ikke gir oss for store sjokkopplevelser i økonomien.

Som jeg har gitt uttrykk for i mitt innlegg – og som andre fra Venstre har gitt uttrykk for i innlegg tidligere i dag – tror jeg vi bør se mer nyansert på hverandres politikk, så å si. Jeg har i dag gitt ros til Regjeringen for viktige områder som bl.a. bistand, men jeg har selvsagt også gitt ris der vi mener det er nødvendig. Jeg synes litt av dette har manglet fra regjeringshold – man har vært ganske besvergende og ikke alltid helt ærlig når det gjelder hva den foregående regjeringen har gjort, og hva den sittende regjeringen har gjort.

Det jeg må si jeg er urolig over, er hvor skråsikkert mange fra regjeringssiden har turt å uttale seg med hensyn til hvor riktig dette budsjettet er dosert, og hvor bra det på alle måter vil gå. Vi kommer til å sitte sammen i denne salen de neste tre årene, vi kommer til å huske disse debattene, vi kommer til å lese referatene, og vi kommer til å konfrontere hverandre med det som har skjedd. Da burde en kanskje ha vært noe mer nøktern og nyansert, slik representanten Brekk helt på slutten av debatten mante til.

Det er en renteusikkerhet. Renten kommer til å stige – jeg hadde nær sagt at det ville den ha gjort uansett hvilken regjering vi har, på grunn av internasjonale forhold. Det benekter jeg ikke. Jeg er urolig for at den sittende regjering nå lager et særnorsk jag når det gjelder denne renten. Dette vil vi helt sikkert få anledning til å diskutere mange ganger i løpet av det neste året – og de neste årene. Det burde flere ha tatt høyde for, tror jeg.

Vi vil nok allerede på fredag få en særdebatt om Senterpartiets innspill i dagens debatt når det gjelder det å skape usikkerhet om hvorvidt det skal være rentefradrag eller ikke.

Så er det spørsmålet om kampen om arbeidskraft, som er så åpenbart i den norske økonomien nå om dagen. Ingenting er en hardere driver i retning av sentralisering og utflytting av bedrifter – og kanskje også en særnorsk renteøkning, endring av kronekurs og andre forandringer i det norske samfunn som mange ikke ønsker. Flere burde vært mer ydmyke overfor den utfordringen. Det har jeg heller ikke hørt i debatten.

Til slutt vil jeg si at alle som har lest innstillingen, ser at de tidligere regjeringspartiene med letthet kunne ha kommet fram til ett alternativt budsjett. Det som det er grunn til å avvente, er hvor Fremskrittspartiet har tenkt å plassere seg i den økonomiske politikken i årene som kommer. Det kan bli et ganske avgjørende spørsmål.

Presidenten: Jan Tore Sanner har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 60 sekunder – ikke 61.

Jan Tore Sanner (H) [23:52:49]: Jeg må først si at jeg er glad for at Lars Peder Brekk maner til forsiktighet og nøkternhet i debatten. La meg da bare henvise til finansinnstillingen for 2002–2003, side 205, hvor Senterpartiets medlem faktisk slår fast at man vil endre handlingsregelen for bruk av oljepenger. Med andre ord er det riktig det jeg sa, at Senterpartiet var imot handlingsregelen slik den var utformet i begynnelsen av forrige periode. Jeg registrerer at Senterpartiet justerte seg i løpet av den perioden, og jeg håper at også andre gjør det i løpet av denne.

La meg til slutt slutte meg til Lars Sponheim, som pekte på likheten mellom de tre borgerlige partienes budsjettopplegg, som har svært mange fellespunkter. Jeg vil også understreke at vi ikke ville hatt store problemer med å kunne enes om det.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 1–5, og debatten er avsluttet.

(Voteringer, se sidene 721, 727, 759 og 760)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Vi går da til votering i sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Presidenten foreslår at finansministerens redegjørelse i Stortingets møte 6. oktober 2006 om stats- og nasjonalbudsjettet for 2007 vedlegges protokollen.

– Det anses vedtatt.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Sak nr. 2 gjelder budsjettinnstilling S I. Til denne sak er det satt fram i alt 29 forslag. Det er

– forslag nr. 1, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
– forslag nr. 2, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre
– forslagene nr. 3–22, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet
– forslagene nr. 23 og 24, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre
– forslag nr. 25, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti
– forslagene nr. 26–29, fra Lars Sponheim på vegne av Venstre

Det voteres først over forslagene nr. 26–29, fra Venstre.

Forslag nr. 26 lyder:

«A

Rammevedtak

For Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2007 fastsettes følgende rammer for bevilgningen i samsvar med inndelingen i rammeområder vedtatt av Stortinget 19. oktober 2006 og supplert 14. november 2006:

Nr.	Betegnelse	Kroner
1	Statsforvaltning	11 732 898 000
2	Familie og forbruker	49 965 187 000
3	Kultur	4 684 575 000
4	Utenriks	24 680 017 000
5	Justis	13 111 836 000
6	Innvandring, regional utvikling og bolig	9 793 663 000
7	Dagpenger mv.	6 965 000 000
8	Forsvar	30 157 506 000
9	Næring	2 900 819 000
10	Fiskeri	572 245 000
11	Landbruk	12 668 781 000
12	Olje og energi	-121 811 021 000
13	Miljø	2 934 886 000
14	Konstitusjonelle institusjoner	1 361 097 000
15	Arbeid og sosial	225 136 010 000
16	Helse	106 411 953 000
17	Kirke, utdanning og forskning	39 060 039 000
18	Samferdsel	23 356 784 000
19	Rammetilskudd mv. til kommunesektoren	56 931 105 000
20	Tilfeldige utgifter og inntekter	9 168 801 000
21	Eksportgarantier mv.	-688 800 000
22	Finansadministrasjon mv.	24 029 596 000
23	Skatter og avgifter	-817 296 625 000
24	Utbytte mv.	-27 077 352 000
	Sum før lånetransaksjoner og overføring til og fra Statens pensjonsfond – Utland	-311 251 000 000

B

Stortinget ber Regjeringen komme med forslag til økning i rammen til GIEKs U-landsordning fra 2,1 mrd. kroner til 3 mrd. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007.

C

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endring i forskriftene for produksjonstilskudd for aviser slik at det blir satt et maksimaltak på kr 30 000 000 for hvor mye en enkeltavis kan motta i produksjonstilskudd.

D

Stortinget ber Regjeringen snarest, og senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2007, fremme nødvendige endringer i tollpreferansesystemet som gjør at lavinntektsland, som ikke er definert som MUL- land, får samme toll- og kvotefrie adgang til eksport til Norge som det som gjelder for MUL-landene.

E

Stortinget ber Regjeringen iverksette en prøveordning i regi av den nye arbeids- og velferdsetaten som gir langtidsmottagere av sosialhjelp rett til en borgerlønn

på 2 G. I første omgang bør prøveprosjektet utføres i 10 ulike kommuner innenfor en ramme på 60 mill. kroner i året.

F

Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak for Stortinget med de nødvendige lovtekniske endringer for å gi selvstendig næringsdrivende rett til 100 pst. dekning av hhv. sykepenger under svangerskap, svangerskapspenger, fødsels- og adopsjonspenger, pleiepenger og opplæringspenger (inntil 6 G) innen virkedatoen 8. mars 2007.

G

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget, senest i Revidert nasjonalbudsjettet for 2007, med en konkret og forpliktende fremdriftsplan for fengsel i Indre Salten/Fauske, særlig med hensyn til klargjøring av tomt.

H

Stortinget ber Regjeringen om å etablere et prosjekt under NAV som skal ha som formål aktivt å rekruttere kvalifisert arbeidskraft utenfor EØS. I tilknytning til tiltaket arrangeres norskkurs for aktuelle kandidater i utlandet.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2007, legge fram en egen sak om forbedring av vilkårene for enslige mindreårige asylsøkere, herunder en mulig overføring av ansvaret for disse til barnevernet, hvilke krav dette stiller til kompetansen i barnevernet og hvilke ressurser som må tilføres barnevernet for å utøve ansvaret på en tilstrekkelig god måte.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere en ordning hvor kvalifiserte bedrifter innenfor bestemte rammer kan gi utenlandske arbeidstakere midlertidig arbeidstillatelse i påvente av ferdigbehandling av søknad.»

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en opptrappingsplan for innføring av offentlig finansiering av tannhelsen.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Venstre ble med 95 mot 10 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.01.09)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 25, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«A

Rammevedtak

For Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2007 fastsettes følgende rammer for bevilgningen i samsvar med inndelingen i rammeområder vedtatt av Stortinget 19. oktober 2006 og supplert 14. november 2006:

Nr.	Betegnelse	Kroner
1	Statsforvaltning	11 566 898 000
2	Familie og forbruker	50 225 212 000
3	Kultur	4 707 075 000
4	Utenriks	24 685 017 000
5	Justis	13 188 636 000
6	Innvandring, regional utvikling og bolig	9 762 763 000
7	Dagpenger mv.	7 104 500 000
8	Forsvar	30 120 506 000
9	Næring	3 286 519 000
10	Fiskeri	490 745 000
11	Landbruk	12 668 681 000
12	Olje og energi	-121 856 521 000
13	Miljø	2 816 486 000
14	Konstitusjonelle institusjoner	1 356 097 000
15	Arbeid og sosial	225 251 010 000
16	Helse	106 621 053 000
17	Kirke, utdanning og forskning	37 951 639 000
18	Samferdsel	23 216 284 000
19	Rammetilskudd mv. til kommunesektoren	57 683 305 000
20	Tilfeldige utgifter og inntekter	9 287 501 000
21	Eksportgarantier mv.	-688 800 000
22	Finansadministrasjon mv.	24 139 296 000
23	Skatter og avgifter	-817 507 925 000
24	Utbytte mv.	-27 053 752 000
	Sum før lånetransaksjoner og overføring til og fra Statens pensjonsfond – Utland	-310 977 775 000

B

Stortinget ber Regjeringen komme med forslag til økning i rammen til GIEKs U-landsordning fra 2,1 mrd. kroner til 3 mrd. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007.

C

Stortinget ber Regjeringen øke investeringsrammen i rentekompensasjonsordningen for kirkebygg med 500 mill. kroner til 1,5 mrd. kroner.

D

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget, senest i Revidert nasjonalbudsjett for 2007 med en konkret og forpliktende fremdriftsplan for fengsel i Indre Salten/Fauske, særlig med hensyn til klargjøring av tomt.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 99 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.01.32)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 23 og 24, fra Høyre.

Forslag nr. 23 lyder:

«A

Rammevedtak

For Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2007 fastsettes følgende rammer for bevilgningen i samsvar med inndelingen i rammeområder vedtatt av Stortinget 19. oktober 2006 og supplert 14. november 2006:

Nr.	Betegnelse	Kroner
1	Statsforvaltning	11 190 083 000
2	Familie og forbruker	49 840 187 000
3	Kultur	4 581 650 000
4	Utenriks	23 372 432 000
5	Justis	13 155 136 000
6	Innvandring, regional utvikling og bolig	9 571 663 000
7	Dagpenger mv.	7 125 000 000
8	Forsvar	30 652 506 000
9	Næring	3 171 819 000
10	Fiskeri	515 845 000
11	Landbruk	10 829 213 000
12	Olje og energi	-121 686 021 000
13	Miljø	2 734 286 000
14	Konstitusjonelle institusjoner	1 321 739 000
15	Arbeid og sosial	225 107 565 000
16	Helse	106 888 453 000
17	Kirke, utdanning og forskning	38 437 875 000
18	Samferdsel	23 790 784 000
19	Rammetilskudd mv. til kommunesektoren	56 355 005 000
20	Tilfeldige utgifter og inntekter	8 785 146 000
21	Eksportgarantier mv.	-688 800 000
22	Finansadministrasjon mv.	24 014 361 000
23	Skatter og avgifter	-814 015 775 000
24	Utbytte mv.	-27 101 152 000
	Sum før lånetransaksjoner og overføring til og fra Statens pensjonsfond – Utland	-312 051 000 000

B

Stortinget ber Regjeringen komme med forslag til økning i rammen til GIEKs U-landsordning fra 2,1 mrd. kroner til 3 mrd. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007.

C

Stortinget ber Regjeringen oppheve overgangsreglene som gjelder for arbeidstakere fra de nye EU- landene, og ikke innføre nye overgangsregler for arbeidstakere fra Bulgaria og Romania.

D

Stortinget ber Regjeringen foreslå for Stortinget de nødvendige lovendringer slik at personer mellom 67 og 70 år kan beholde sine pensjoner uavkortet uansett størrelsen på arbeidsinntekten og at endringen gjennomføres fra og med inntektsåret 2007.

E

Stortinget ber Regjeringen gjøre import fra land i kolonne 1 tollfri fra 1. januar 2007 og kolonne 2 og 3 fra 1. august 2007, slik kolonnene fremgår av departementets svar på spørsmål nr. 48, fra finanskomiteen/ Høyres fraksjon, av 11. oktober 2006, vedrørende statsbudsjettet for 2007.

F

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at bedrifter, eller bedrifter i fellesskap kan benytte seg av attføringsmidler tidligere i sykmeldingsperioden for å få arbeidstakere raskere tilbake i jobb.

G

Stortinget ber Regjeringen om å utvide ordningen med uføretrygd som lønnstilskudd i tråd med forslag i Dokument nr. 8:40 (2005-2006), jf. Innst. S. nr. 128 (2005-2006).

H

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å gi selvstendig næringsdrivende, uavhengig av om tilleggsforsikring er tegnet, fra 8. mars 2007 rett til:

- 100 pst. dekning av sykepenger under svangerskap (inntil 6 G)
- 100 pst. dekning av svangerskapspenger (inntil 6 G)
- 100 pst. dekning av fødsels- og adopsjonspenger (inntil 6 G)
- 100 pst. dekning av omsorgspenger fra 1. dag (inntil 6 G)
- 100 pst. dekning av pleiepenger og opplæringspenger (inntil 6 G)

Samtlige endringer gjennomføres uten at trygdeavgiften for selvstendig næringsdrivende økes.

I

Stortinget ber Regjeringen etablere et veifond på 20 mrd. kroner. Den årlige avkastningen skal komme i tillegg til ordinære bevilgninger, og benyttes til å møte utfordringene med det store etterslepet på vedlikehold av riksveiene og for å øke bevilgningene til å bygge nye veier i årene som kommer.

J

Stortinget ber Regjeringen om å etablere et prosjekt under NAV som skal ha som formål å aktivt rekruttere kvalifisert arbeidskraft utenfor EØS. I tilknytning til tiltaket arrangeres norskkurs for aktuelle kandidater i utlandet.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere en ordning hvor kvalifiserte bedrifter innenfor bestemte rammer kan gi utenlandske arbeidstakere midlertidig arbeidstillatelse i påvente av ferdigbehandling av søknad.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre ble med 91 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.01.50)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 3–22, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 3 lyder:

«A

Rammevedtak

For Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2007 fastsettes følgende rammer for bevilgningen i samsvar med inndelingen i rammeområder vedtatt av Stortinget 19. oktober 2006 og supplert 14. november 2006:

Nr.	Betegnelse	Kroner
1	Statsforvaltning	11 770 498 000
2	Familie og forbruker	50 060 532 000
3	Kultur	3 901 925 000
4	Utenriks	14 634 689 000
5	Justis	14 143 636 000
6	Innvandring, regional utvikling og bolig	7 529 253 000
7	Dagpenger mv.	6 277 600 000
8	Forsvar	31 911 506 000
9	Næring	3 397 419 000
10	Fiskeri	524 170 000
11	Landbruk	6 851 681 000
12	Olje og energi	-122 764 421 000
13	Miljø	2 392 140 000
14	Konstitusjonelle institusjoner	1 361 097 000
15	Arbeid og sosial	226 469 040 000
16	Helse	109 068 768 000
17	Kirke, utdanning og forskning	38 363 670 000
18	Samferdsel	25 916 584 000
19	Rammetilskudd mv. til kommunesektoren	58 266 805 000
20	Tilfeldige utgifter og inntekter	9 727 001 000
21	Eksportgarantier mv.	-688 800 000
22	Finansadministrasjon mv.	23 221 191 000
23	Skatter og avgifter	-791 962 425 000
24	Utbytte mv.	-25 394 552 000
	Sum før lånetransaksjoner og overføring til og fra Statens pensjonsfond – Utland	-295 020 993 000

B

Stortinget ber Regjeringen komme med forslag til økning i rammen til GIEKs U-landsordning fra 2,1 mrd. kroner til 3 mrd. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007.

C

Stortinget ber Regjeringen igangsette planlegging og prosjektering av kapasitetsøkning ved Skien Fengsel og komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett med eventuelle oppstartsbevilgninger.

D

Stortinget ber Regjeringen avikle bruken av fremskutt prøveløslatelse. Det igangsettes ikke nye tiltak med soningsrabatter.

E

Stortinget ber Regjeringen igangsette et prøveprosjekt med bruk av ikke- dødelige elektrosjokk våpen i politiet.

F

Stortinget ber Regjeringen opprette et eget ombud for kriminalitetsofre og pårørende til de som har vært utsatt for alvorlig kriminalitet.

G

Stortinget ber Regjeringen sikre tilstrekkelig egenkapital til et statlig selskap, som har i oppgave å delta sammen med andre investorer i langsiktige investeringer i infrastruktur for transport av naturgass. Selskapet får garantier om at det skal tilføres 5 mrd. kroner i egenkapital innen utbygging av hovedinfrastruktur for gass iverksettes.

H

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å opprette et energi- og petroleumsforskningsfond på 10 mrd. kroner, hvor avkastningen benyttes til teknologisk forskning for å bedre utvinningsgraden, økonomien og sikkerheten på kontinentalsokkelen, samt andre relevante energiforskningsprosjekter.

I

Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om økt vrakpant på 5 000 kroner.

J

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007 fremme forslag om en nedtrappingsplan slik at funksjonshemmede som har biler gjennom bilordningen får skiftet til ny bil etter maksimalt 8 år.

K

Stortinget ber Regjeringen legge frem en plan for en nedtrapping av avkortingen av grunnpensjonen til gifte/samboende pensjonister i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007.

L

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007 legge frem en egen sak om gravferdsstønad der effekten av dagens ordning gjennomgås. Det bes videre om at man i saken får belyst de faktiske kostnader for en verdig minimumsbegravelse, samt om det eksisterer store kostnadsforskjeller i forhold til hvor man måtte være bosatt.

M

Stortinget ber Regjeringen overføre finansieringsansvaret for TNF-hemmere og tilsvarende legemidler fra de regionale helseforetakene, og over til NAV.

N

Stortinget ber Regjeringen om å innføre et finansieringssystem i grunnskole, videregående opplæring og fagskoler basert på at staten betaler skolepenger direkte til den skolen som eleven selv velger. Det legges til grunn en økonomisk likebehandling av offentlige og private skoler. Stykkprisen skal innrettes etter størrelse på skolen og differensieres etter elevenes individuelle behov for tilpasset opplæring.

O

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007 etablere en ordning med investeringsramme for ekstra veivedlikehold i fylkeskommuner og kommuner med rentekompensasjon tilsvarende den ordning som gjelder for skolebygg. Ordningen startes opp i 2007 med en ramme på 2 mrd. kroner til fylker og 2 mrd. kroner til kommuner og med en rentekompensasjon fra staten.

P

Stortinget ber Regjeringen selge Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS) til høystbydende, og tilbakeføre et eventuelt overskudd av salget uavkortet til posten for tilskudd til høyhastighetskommunikasjon.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremlegge for Stortinget spørsmålet om fornyelse/videreføring eller oppsigelse av konvensjoner og traktater, innen de nødvendige respektive frister som gjelder, slik at Stortinget aktivt kan ta stilling til spørsmålet om konvensjonene skal sies opp eller videreføres. Hvor det er mulig å si opp traktater eller konvensjoner uten at noen bestemte tidsfrister er angitt, gis det en melding til Stortinget i løpet av hver stortingsperiode om disse traktater og konvensjoner.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremlegge en egen stortingsmelding hvor man går gjennom kostnytteeffekten i forhold til bruk av ressurser innen de forskjellige deler av justissektoren.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å utarbeide en nasjonal strategi for økt kompetanse i kommunal sektor for å bekjempe korrupsjon og økonomisk kriminalitet.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomgå politiets rutiner når det gjelder innkjøp og investeringer. Herunder PDMTs rolle og funksjon.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en utvidelse av Argentum-modellen både i form av flere fond og som omfatter både venture- og Private Equity- fasen.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vedta de nødvendige endringer i forskrifter og fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre at norske miljøkrav for næ-

ringslivet tilpasses samme rammebetingelser som i EU og andre konkurrentland.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede effekter og kostnader ved ulike tilnærminger til å oppfylle de norske Kyoto-forpliktelsene. Utredningen skal vurdere og sammenligne økonomiske og miljømessige effekter av blant annet investering i CO_2-rensing, investeringer i klimatiltak i utlandet, inklusiv potensialet for salg av norsk teknologi, og kvotekjøp.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede muligheten for å erstatte de regionale helseforetakene med et statlig sykehusdirektorat, med den hensikt å samle Norge til ett helserike.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget med oppjustering til 100 pst. tilskudd til friskolenes drift og med opptrappingsplan for dette knyttet til den årlige budsjettbehandlingen.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endret studiefinansiering, slik at staten garanterer for studielån i ordinære banker. Statens lånekasse for utdanning omstruktureres til kun å håndtere stipendordninger for elever og studenter, samt administrering av garantiordningen. Dimensjoneringen av Statens lånekasse for utdanning reduseres i samsvar med overstående.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem egen sak om byggvedlikehold innenfor universitets- og høyskoleområdet med vurdering og forslag mht. museale bygg spesielt samt rehabilitering, normalvedlikehold og behov for nybygg. Stortinget ber om at en tilsvarende ordning med rentekompensasjon som brukes for skolebygg også vurderes for denne sektoren. Stortinget forutsetter også at spørsmål knyttet til husleie for nye byggprosjekter behandles og avklares i saken.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen opprette en ordning med kjøp av vitenskapelig utstyr til forskningsinnsats ved universitet og høyskoler for å gjennomføre en nødvendig oppgradering i løpet av en periode på 5 år og med finansiering over et eget utenlandsbudsjett.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget om å justere målene for forskningsandel av BNP til henholdsvis 1,4 pst. for staten og 1,6 pst. for de private.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gå igjennom forvaltningsformen til Fondet for forskning og nyskapning med sikte på å vurdere andre forvaltningsmodeller og deretter legge frem sak for Stortinget om dette.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om endring i budsjettsystemet slik at bygging av infrastruktur innenfor samferdselsområdet behandles som investering og ikke som årlig utgift, for å sikre at vedtatt Nasjonal transportplan også omfatter flerårig finansieringsvedtak.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i løpet av første halvår 2007 legge frem egen sak om utbygging og finansiering av utbyggingen av stamveinettet i Norge.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om opprettelsen av et Statens Transporttilsyn som skal ha totalansvar for tilsyn og kontroll innenfor samferdselssektoren.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om nedbetaling av all gjeld i bompengefinansierte prosjekter med statlige midler. Dette skal omfatte gjenstående bompengegjeld på prosjekter som er ferdigstilt og tatt i bruk, men som ikke er nedbetalt, og bompengefinansiering av prosjekter som er godkjent av Stortinget, men ennå ikke påbegynt eller tatt i bruk pr. 31. desember 2006.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen opprette en ordning med øremerket avkastning fra den finansielle plassering av oljeformuen i utlandet til utbygging av samferdselsnett innenlands i Norge.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 82 mot 24 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.02.08)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at ordningen for kjøp av helse- og rehabiliteringstjenester legges til Arbeids- og velferdsetaten. Det legges til grunn at ledig kapasitet ved private institusjoner benyttes ved bruk av ordningen.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre ble med 62 mot 44 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.02.26)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2008 legge frem en sak om den økonomiske fordelingen mellom helseforetakene for å sikre et mer likeverdig behandlingstilbud i hele landet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 62 mot 44 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.02.50)

Presidenten: Det voteres så over innstillingens forslag til vedtak.

Komiteen hadde innstilt:

I

Rammevedtak

Nr.	Betegnelse	Kroner
1	Statsforvaltning	11 796 898 000
2	Familie og forbruker	50 206 187 000
3	Kultur	4 687 675 000
4	Utenriks	24 680 017 000
5	Justis	13 158 636 000
6	Innvandring, regional utvikling og bolig	9 752 163 000
7	Dagpenger mv.	7 214 600 000
8	Forsvar	30 377 506 000
9	Næring	3 309 819 000
10	Fiskeri	528 245 000
11	Landbruk	12 669 681 000
12	Olje og energi	-121 776 021 000
13	Miljø	2 757 286 000
14	Konstitusjonelle institusjoner	1 361 097 000
15	Arbeid og sosial	225 400 010 000
16	Helse	106 183 453 000
17	Kirke, utdanning og forskning	37 542 639 000
18	Samferdsel	23 176 784 000
19	Rammetilskudd mv. til kommunesektoren	57 715 805 000
20	Tilfeldige utgifter og inntekter	9 621 901 000
21	Eksportgarantier mv.	-688 800 000
22	Finansadministrasjon mv.	24 068 796 000
23	Skatter og avgifter	-817 666 425 000
24	Utbytte mv.	-26 828 952 000
	Sum før lånetransaksjoner og overføring til og fra Statens pensjonsfond – Utland	-310 751 000 000

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 56 mot 50 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 00.03.23)

Videre var innstilt:

II

St.meld. nr. 1 (2006-2007) – Nasjonalbudsjettet for 2007 – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Saken gjelder Budsjett-innstilling S 1.

Til denne saken er det satt fram i alt 31 forslag. Det er

- forslagene nr. 1, 5, 9, 13, 20–22 og 29, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet
- forslagene nr. 2, 6, 10, 14 og 30, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre
- forslagene nr. 3, 7, 11, 15, 25, 26 og 31, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 4, 8, 12, 16, 27 og 28, fra Lars Sponheim på vegne av Venstre
- forslagene nr. 17–19, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslagene nr. 23 og 24, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre og Venstre

Når det gjelder den videre voteringen, vil presidenten henvise til § 19 i Stortingets forretningsorden. Der går det frem at når det er gjort vedtak om beløpsrammer for de 24 rammeområdene som budsjettet er delt inn i, kan ikke de vedtatte beløp fravikes ved den videre behandling av rammeområdene. Slikt vedtak ble gjort under foregående sak, og av dette følger at en del av de fremsatte mindretallsforslag som nå foreligger, ikke vil komme til votering og følgelig vil bortfalle, fordi de bygger på andre rammebeløp enn de vedtatte. Det gjelder forslagene nr. 1–16 i den innstillingen som det nå skal voteres over, og angår rammeområdene 19, 20, 23 og 24 samt forslagene nr. 29, 30 og 31, som er korrigerende forslag til henholdsvis nr. 1, 2 og 3.

Forslagene nr. 17–28 er rammeuavhengige, så disse vil det bli votert over.

Presidenten vil da først ta opp til votering de rammeuavhengige mindretallsforslagene.

Det voteres over forslagene nr. 27 og 28 fra Venstre.

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre et omsetningspåbud for biodrivstoff for de største oljeselskapene, slik at omsetningen av biodrivstoff kan øke til hhv. 2 pst. i 2008 og 4 pst. i 2010.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å legge fram en tiltakspakke for å øke bruken av biodrivstoff, spesielt med fokus på tilrettelegging for bruk av E85 og fleksifuel-kjøretøyer.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Venstre ble med 97 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.05.56)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 25 og 26, fra Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2007 drøfte og utrede en modell for fritak av formuesskatt på næringsformue (arbeidende kapital).»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen videreføre dialogen med bransjeorganisasjoner om en alternativ utforming av engangsavgiften for campingbiler og kombibiler som kan motvirke avgiftsmotiverte ombygginger av personbiler og minibusser, og komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2007 med et nytt forslag.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kristelig Folkeparti ble med 98 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.06.17)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 23 og 24, fra Høyre og Venstre.

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomføre provenyberegninger på ulike sjablonmessige fratrekk i engangsavgiften for fleksi-fuel-biler, og komme tilbake til Stortinget med dette på egnet måte, med hensyn på å få til en avgiftsmessig endring for nye fabrikkbygde etanolbiler i forbindelse med stortingsbehandlingen av Revidert nasjonalbudsjett for 2007.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007, med et opplegg som sørger for at kjøpere som velger partikkelfiltre til nye dieselbiler, ikke straffes økonomisk eller avgiftsmessig for dette.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre og Venstre ble med 84 mot 20 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.06.37)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 20–22, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en ny og grundig utredning med sikte på å gi faste tekniske installasjoner høyere avskrivningssatser enn selve bygningskroppen og legge saken frem for Stortinget i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett for 2007.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede forslag om å fjerne merverdiavgift på digitale læremidler i grunnopplæringen og i høyere utdanning.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget om samme merverdiavgift på drikkevann fra springen, som for vann som kjøpes i butikker.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 81 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.06.57)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 17–19, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem et nytt tonnasjeskattesystem for skipsfartsbeskatningen. Systemet skal være etter mønster av og fullt ut konkurransedyktig med tonnasjeskattesystemer i EU, og med utgangspunkt i forslagene fra mindretallet i Rederiskatteutvalget.

Regjeringen bes snarest mulig og senest i Revidert nasjonalbudsjett for 2007, å legge frem og utforme forslag til innhold i et slikt system. Forslaget må inneholde løsninger på behandling av opparbeidede skattekreditter, virksomhetsbegrensninger innenfor et nytt system og bindingstider. Det skal tas sikte på at et nytt system skal tre i kraft snarest mulig og senest innen 1. januar 2008.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2007 fremlegge en gjennomgang av avgiftssatsene med en vurdering av disses betydning for grensehandel og ulovlig import av varer.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til forhandlinger med berørte parter med sikte på å fremforhandle en miljøavtale mellom myndigheter og de omfattede utslippskilder med sikte på en reduksjon av norske NO_x-utslipp for å bidra til å oppfylle våre forpliktelser i henhold til Gøteborg-protokollen.

Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007 med resultatet av disse forhandlingene. Utslippskilder som omfattes av slik miljøavtale skal fritas fra NO_x-avgift.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 67 mot 37 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 00.07.20)

Presidenten: Vi skal så votere over innstillingens forslag til vedtak, og vi starter med rammeområde 19.

Til dette rammeområdet foreligger det fire mindretallsforslag. Det er forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet med korrigerende forslag nr. 29, forslag nr. 2, fra Høyre med korrigerende forslag nr. 30, nr. 3, fra Kristelig Folkeparti med korrigerende forslag nr. 31, og forslag nr. 4, fra Venstre.

Som presidenten har redegjort for, bortfaller disse forslagene i tråd med bestemmelsen i § 19 i Stortingets forretningsorden.

Komiteen hadde innstilt:

A. Rammeområde 19
Rammetilskudd mv. til kommunesektoren

I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		U t g i f t e r		
571		Rammetilskudd til kommuner		
	21	Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet, *kan overføres*	7 400 000	
	60	Innbyggertilskudd	34 382 548 000	
	62	Nord-Norge-tilskudd	1 220 161 000	
	63	Regionaltilskudd	824 414 000	
	64	Skjønnstilskudd, *kan nyttes under kap. 572 post 64*	1 497 042 000	
	69	Kommunal selskapsskatt, *kan nyttes under post 60*	5 160 036 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner		
	60	Innbyggertilskudd	12 829 455 000	
	62	Nord-Norge-tilskudd	460 724 000	
	64	Skjønnstilskudd, *kan nyttes under kap. 571 post 64*	864 884 000	
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd	469 141 000	
		Totale utgifter		57 715 805 000

II

Omdisponeringsfullmakter i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i kommunene

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2007 i samråd med Arbeids- og inkluderingsdepartementet i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i kommunene Bergen, Båtsfjord, Kristiansand, Stavanger og Oslo får adgang til å omdisponere mellom bevilgningen under kap. 571 Rammetilskudd til kommuner post 60 Innbyggertilskudd og bevilgningen under:

1. kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner post 60 Innbyggertilskudd.
2. kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten post 1 Driftsutgifter.
3. kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak post 70 Ordinære arbeidsmarkedstiltak.

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 55 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 00.08.25)

Presidenten: Til rammeområde 20 foreligger det også fire mindretallsforslag. Det er forslag nr. 5, fra Fremskrittspartiet, forslag nr. 6, fra Høyre, forslag nr. 7, fra Kristelig Folkeparti, og forslag nr. 8, fra Venstre – som alle nå bortfaller.

Komiteen hadde innstilt:

B. Rammeområde 20
Tilfeldige utgifter og inntekter

I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		U t g i f t e r		
2309		Tilfeldige utgifter		
	1	Driftsutgifter	9 674 684 000	
		Totale utgifter		9 674 684 000
		I n n t e k t e r		
5309		Tilfeldige inntekter		
	29	Ymse	52 783 000	
		Totale inntekter		52 783 000

II
Inntekter ved tildeling av konsesjoner
(kap. 5309 post 29)

§ 1

For 2007 kan departementet innhente inntekter ved tildeling av konsesjoner for frekvenser.

§ 2

Inntektene innhentes ved tildeling av konsesjoner. Beløpet skal innbetales til statskassen.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om innbetaling og oppkreving av beløpet.

Presidenten: Presidenten antar også her at Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 56 mot 48 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 00.09.06)

Presidenten: Vi har nå kommet til rammeområde 23, og det er under dette området Stortinget skal vedta skatte- og avgiftsreglene og inntektene av disse for neste år. Rammeområde 23 er omfattende, og vi skal altså votere samlet over dette.

Til rammeområde 23 foreligger mindretallsforslagene nr. 9, fra Fremskrittspartiet, nr. 10, fra Høyre, nr. 11, fra Kristelig Folkeparti, og nr. 12, fra Venstre. Også disse forslagene bortfaller.

Komiteen hadde innstilt:

C. Rammeområde 23
Skatter og avgifter

I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		I n n t e k t e r		
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Toppskatt mv.	19 400 000 000	
	72	Fellesskatt	134 118 000 000	
5506		Avgift av arv og gaver		
	70	Avgift	1 963 000 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	84 400 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter	139 370 000 000	
	74	Arealavgift mv.	900 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO_2 i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	3 500 000 000	
5509		Avgift på utslipp av NO_x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	630 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5511		Tollinntekter		
	70	Toll	1 664 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	80 000 000	
5521		Merverdiavgift		
	70	Avgift	171 200 000 000	
5526		Avgift på alkohol		
	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer	10 109 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer		
	70	Avgift	6 907 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.		
	71	Engangsavgift på motorvogner mv.	19 030 000 000	
	72	Årsavgift	7 992 000 000	
	73	Vektårsavgift	381 000 000	
	75	Omregistreringsavgift	2 120 000 000	
	76	Avgift på bensin	8 930 000 000	
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåt (dieselavgift)	6 115 000 000	
5537		Avgifter på båter mv.		
	71	Avgift på båtmotorer	347 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft		
	70	Forbruksavgift	6 481 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.		
	70	Avgift på mineralolje	700 000 000	
	71	Avgift på smøreolje	91 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.		
	70	CO_2-avgift	4 556 000 000	
	71	Svovelavgift	124 000 000	
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall		
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	589 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier		
	70	Trikloreten (TRI)	3 000 000	
	71	Tetrakloreten (PER)	3 000 000	
5548		Miljøavgift på klimagasser		
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK)	207 000 000	
5549		Avgift på utslipp av NO_x		
	70	Avgift på utslipp av NO_x	845 000 000	
5555		Sjokolade- og sukkervareavgift		
	70	Avgift	1 114 000 000	
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.		
	70	Avgift	1 090 000 000	
5557		Avgift på sukker		
	70	Avgift	204 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5559		Avgift på drikkevareemballasje		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	572 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	352 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	89 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	121 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	46 000 000	
5565		Dokumentavgift		
	70	Avgift	5 005 000 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	70	Legemiddelomsetningsavgift	156 025 000	
	71	Vinmonopolavgift	31 600 000	
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet		
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	184 800 000	
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser		
	70	Inntekter fra telesektoren	167 000 000	
5700		Folketrygdens inntekter		
	71	Trygdeavgift	72 600 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	103 179 000 000	
		Totale inntekter		817 666 425 000

II
Avgift på legemiddelomsetning

Stortinget samtykker i at det av avgiftspliktig omsetning for legemiddelgrossister i 2007 skal betales avgift tilsvarende 1,3 pst.

III
Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2007
Kapittel 1 – Generelt

§ 1-1. Vedtakets anvendelsesområde

Dette vedtaket gjelder forskuddsutskriving og endelig utskriving av skatt på inntekt og formue.

Utskriving av statsskatt og skatt til kommunene og fylkeskommunene skjer for skattyterne etter de satser som følger av dette vedtak.

§ 1-2. Forholdet til skattelovgivningen

Så langt dette vedtak ikke bestemmer noe annet, legges lovgivningen om skatt på formue og inntekt til grunn ved anvendelsen av vedtaket.

§ 1-3. Klasseansettelse

Reglene om klasseansettelse i skatteloven § 15-4 gjelder tilsvarende for skatt etter dette vedtaket.

Personer og boer som ikke har krav på personfradrag, skal settes i skatteklasse 0. Personer som må bo i utlandet på grunn av tjeneste i den norske stat, følger samme regler om klasseansettelse som personer bosatt i Norge.

§ 1-4. Forskuddsutskriving

Skattyter som nevnt i skattebetalingsloven § 1, jf. § 2, skal betale forskudd på formues- og inntektsskatt til staten for inntektsåret 2007. Ved beregningen og innbetalingen gjelder reglene i dette vedtaket og i skattebetalingsloven.

Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., og skattyteren ikke skal svare terminskatt etter samme lov § 7.

Plikten til å betale forskudd på inntektsskatt omfatter også person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat.

Kapittel 2 – Formuesskatt til staten og kommunene

§ 2-1. Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den del av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 220 000 kroner. Satsen skal være 0,2 pst. av de første 320 000 kroner, og 0,4 pst. av det overskytende beløp.

Ektefeller som lignes under ett for begges formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den del av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 440 000 kroner. Satsen skal være 0,2 pst. av de første 640 000 kroner, og 0,4 pst. av det overskytende beløp.

§ 2-2. Formuesskatt til staten – upersonlig skattyter

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt

etter skatteloven kap. 2, svarer formuesskatt til staten med 0,3 pst. Formue under 10 000 kroner er skattefri.

§ 2-3. Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kap. 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15-4 skal ha et fradrag i formuen på 220 000 kroner. For ektefeller som lignes under ett for begges formue, jf. skatteloven § 2-10, skal fradraget være 440 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4-30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.

Kapittel 3 – Inntektsskatt til staten og kommunene, det felleskommunale skattefondet og fylkeskommunene

§ 3-1. Toppskatt

Personlig skattyter skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare toppskatt til staten med 9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 400 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 650 000 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Personlig skattyter i en kommune i Finnmark, eller i kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal likevel bare svare toppskatt til staten av inntekt som nevnt i første ledd med 7 pst. av den inntekten som overstiger 400 000 kroner, og med 12 pst. for den delen av inntekten som overstiger 650 000 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2-3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 3-2. Fellesskatt

Enhver som plikter å betale inntektsskatt til kommunen etter skatteloven skal betale fellesskatt til staten. Fellesskatten skal beregnes på samme grunnlag som inntektsskatten til kommunene.

Satsen for fellesskatt skal være:

– For personlig skattepliktig og dødsbo i Finnmark og kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke: 9,55 pst.
– For personlig skattepliktig og dødsbo ellers: 13,05 pst.

§ 3-3.Skatt til staten og det felleskommunale skattefondet for selskaper og innretninger

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, svarer skatt til staten med 28 pst. og til det felleskommunale skattefondet med 0 pst. av inntekten, fastsatt etter reglene i skatteloven.

§ 3-4. Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak

Av grunnrenteinntekt i vannkraftverk fastsatt i medhold av skatteloven § 18-3 svares grunnrenteskatt til staten med 27 pst.

§ 3-5. Skatt til staten for person bosatt og selskap hjemmehørende i utlandet

Skattyter som nevnt i skatteloven § 2-3 første ledd bokstav h, skal i tillegg til å svare skatt etter bestemmelsene foran i dette vedtaket svare skatt til staten med 28 pst. av inntekten. De regler som ellers gjelder ved beregning av inntektsskatt til kommunen gis tilsvarende anvendelse.

Person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat, skal av denne inntekt svare fellesskatt til staten etter satsen for personlig skattyter og dødsbo i dette vedtaket § 3-2 annet ledd annet strekpunkt, samt toppskatt som nevnt i § 3-1 første ledd. Bestemmelsene i skatteloven § 16-20 til § 16-28 gjelder tilsvarende for skattytere som nevnt i dette ledd.

Av aksjeutbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten med 25 pst. eller i tilfelle den sats som følger av skatteavtale med fremmed stat. Det samme gjelder renter på grunnfondsbevis som utdeles til skattyter hjemmehørende i utlandet.

§ 3-6. Skatt til staten på honorar til utenlandske artister mv.

Skattepliktig etter lov om skatt på honorar til utenlandske artister mv., skal svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten.

§ 3-7. Skattesats for utbetalinger fra individuell pensjonsavtale til bo

Skattesatsen for utbetaling fra individuell pensjonsavtale og etter innskuddspensjonsloven til bo, som omhandlet i skatteloven § 5-40 fjerde ledd, skal være 45 pst.

§ 3-8. Skattefri inntekt

Inntekt under 1 000 kroner er skattefri ved beregning av skatt til staten. I utlandet bosatt aksjonær (parthaver) i aksjeselskap, allmennaksjeselskap og dermed likestilt selskap ilignes skatt når inntekten – fastsatt under ett for samtlige aksjonærer – utgjør minst 100 kroner.

§ 3-9. Inntektsskatt til kommunene og fylkeskommunene

Den fylkeskommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsboer skal være maksimum 2,7 pst. Den kommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsboer skal være maksimum 12,25 pst.

Maksimumssatsene skal gjelde med mindre fylkestinget eller kommunestyret vedtar lavere satser.

Kapittel 4 – Skatt etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-1. Ordinære skatter

Skattyter som har formue knyttet til eller inntekt vunnet ved petroleumsutvinning og rørledningstransport, jf. § 2 annet ledd i lov om skattlegging av undersjøiske pe-

troleumsforekomster m.v., skal av slik formue og inntekt, i tillegg til de skatter som følger av bestemmelsene foran, svare skatt til staten etter reglene og satsene nedenfor. Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av nevnte lov.

Av formue som tilhører andre skattytere enn selskaper, svares skatt med 0,7 pst. De regler som ellers gjelder for beregning av formuesskatt til kommunen, gis tilsvarende anvendelse.

Av inntekt svares skatt med 28 pst., med mindre det skal svares skatt på inntekten etter dette vedtaket § 3-3. Skatten blir å utligne i samsvar med bestemmelsene i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. De regler som ellers gjelder ved beregning av inntektsskatt av alminnelig inntekt gis tilsvarende anvendelse.

§ 4-2. Særskatt

Av inntekt vunnet ved petroleumsutvinning, behandling og rørledningstransport som nevnt i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. § 5, skal det svares særskatt med 50 pst.

§ 4-3. Terminskatt

Terminskatt for inntektsåret 2007 skrives ut og betales i samsvar med lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. § 7. Ved utskrivingen av terminskatt benyttes satsene ovenfor.

§ 4-4. Utbytte utdelt til utenlandsk eierselskap

Det svares ikke skatt til staten av aksjeutbytte som utdeles fra i riket hjemmehørende aksjeselskap og allmennaksjeselskap som er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. § 5, til selskap hjemmehørende i utlandet som direkte eier minst 25 pst. av kapitalen i det utdelende selskap. Dersom det i riket hjemmehørende selskap også har inntekt som ikke er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. § 5, svares skatt til staten etter de alminnelige regler for aksjeutbytte som fordeles til slik inntekt. Aksjeutbytte fordeles mellom særskattepliktig inntekt og annen inntekt på grunnlag av alminnelig inntekt fratrukket skatter for henholdsvis særskattepliktig inntekt og annen inntekt.

Kapittel 5 – Tonnasjeskatt

§ 5-1. Tonnasjeskatt

Aksjeselskap og allmennaksjeselskap som nevnt i skatteloven § 8-10, skal svare tonnasjeskatt, jf. skatteloven § 8-16, etter følgende satser:

– 0 kroner for de første 1 000 nettotonn, deretter
– 18 kroner pr. dag pr. 1 000 nettotonn opp til 10 000 nettotonn, deretter
– 12 kroner pr. dag pr. 1 000 nettotonn opp til 25 000 nettotonn, deretter
– 6 kroner pr. dag pr. 1 000 nettotonn.

Satsene i første ledd kan reduseres etter nærmere bestemmelser fastsatt av departementet, jf. skatteloven § 8-16 første ledd.

Kapittel 6 – Skattested

§ 6-1. Skattested for forskuddsutskrivingen

Forskuddsutskrivingen foretas i den kommune hvor den forskuddspliktige er bosatt, jf. skatteloven § 3-1. Her medtas også forskudd på skatt av formue og inntekt som nevnt i skatteloven § 3-3. For boer gjelder bestemmelsene i skatteloven § 3-1 fjerde ledd.

For person som ikke er bosatt i riket, skal den kommunen som er angitt i skatteloven § 3-4 første, fjerde eller femte ledd eller i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 6 nr. 2, utskrive skatten.

Første og annet ledd gjelder i den utstrekning annet ikke er bestemt i medhold av skattebetalingsloven § 8 nr. 4 og § 18 nr. 4.

Utskriving av forskudd som omhandlet i dette vedtaket § 1-4 tredje ledd foretas i Oslo.

§ 6-2. Skattested for ligningen

Statsskatteligningen for personer og dødsbo foregår i den kommune hvor skattyteren etter bestemmelsene i skatteloven § 3-1 og § 3-4 blir å iligne kommuneskatt. Ved ligningen medtas formue og inntekt som skattlegges etter bestemmelsene i skatteloven § 3-3 og § 18-7.

Statsskatteligningen for selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, foregår i kontorkommunen, jf. skatteloven § 3-2.

Ved utligning av skatt for skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v., gjelder § 6 i denne loven.

I utlandet hjemmehørende mottaker av godtgjørelse, tantieme, gratiale og lignende fra selskap eller innretning som er hjemmehørende her i riket (skatteloven § 3-4 tredje ledd), skattlegges i den kommune der selskapet har sitt kontor (hovedkontor) eller styret har sitt sete. Det samme gjelder selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl.

Skattlegging av inntekt som nevnt i dette vedtaket § 3-5 annet ledd foretas i Oslo.

Kapittel 7 – Særlige bestemmelser om skattegrunnlag, beløpsgrenser og satser mv.

§ 7-1. Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke settes høyere enn 63 800 kroner.

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 53 400 kroner.

§ 7-2. Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6-48 skal ikke settes høyere enn 25 000 kroner for ett barn. Fradragsgrensen økes med inntil 5 000 kroner for hvert ytterligere barn.

§ 7-3. Personfradrag

Fradrag etter skatteloven § 15-4 er 37 000 kroner i klasse 1 og 74 000 kroner i klasse 2.

§ 7-4. Skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 17-1 første ledd skal være 99 600 kroner for enslige og 163 300 kroner for ektepar og samboere som går inn under skatteloven § 2-16.

Kapittel 8 – Forskriftskompetanse mv.

§ 8-1. Avrundingsregler og utfyllende regler

Departementet kan gi nærmere forskrift om gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i dette vedtak, herunder regler om avrunding av inntekts- og formuesposter, samt fradragsposter.

§ 8-2. Adgang til å fravike reglene i vedtaket

Reglene i dette vedtaket kan fravikes på vilkår som nevnt i skattebetalingsloven § 56 nr. 5.

IV

Fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007

For året 2007 svares folketrygdavgifter etter følgende satser:

§ 1 Arbeidsgiveravgift

a) For arbeidsgiveravgift av inntekt som blir skattlagt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard, er satsen 0 pst.

b) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i sone V, er satsen 0 pst. Denne sonen omfatter:
- Finnmark fylke,
- kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen i Troms fylke.

c) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone IV, er satsen 5,1 pst. Denne sonen omfatter:
- Troms fylke, med unntak av de kommuner som er nevnt i bokstav b og kommunen Tromsø,
- Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,
- kommunene Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Flatanger, Vikna, Nærøy, Leka, Fosnes, Overhalla, Namsos i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Frøya, Hitra, Åfjord, Roan, Osen i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.

d) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone IVa, er satsen 7,9 pst. Denne sonen omfatter:
- kommunen Tromsø i Troms fylke,
- kommunen Bodø i Nordland fylke.

e) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone III, er satsen 6,4 pst. Denne sonen omfatter:
- kommunen Snåsa i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Hemne, Snillfjord, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Tydal i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Surnadal, Rindal, Aure, Halsa i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang i Oppland fylke,
- kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os i Hedmark fylke.

f) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone II, er satsen 10,6 pst. Denne sonen omfatter:
- kommunene Meråker, Mosvik, Verran i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Norddal, Stranda, Rauma, Tingvoll, Sunndal, Sandøy i Møre og Romsdal fylke.
- Sogn og Fjordane fylke med unntak av kommunene Flora, Førde, Sogndal,
- kommunene Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Masfjorden, Fedje i Hordaland fylke,
- kommunene Hjelmeland, Suldal, Utsira, Kvitsøy i Rogaland fylke,
- kommunene Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle i Aust-Agder fylke,
- kommunene Tinn, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke, Vinje i Telemark fylke,
- kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Nore og Uvdal i Buskerud fylke,
- kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu i Oppland fylke,
- kommunen Trysil i Hedmark fylke.

g) (1) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone Ia, er satsen 14,1 pst. Denne sonen omfatter:
- kommunene Frosta, Leksvik i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Agdenes, Bjugn, Meldal, Midtre Gauldal, Rissa, Selbu, Ørland i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Aukra, Eide, Gjemnes, Haram, Herøy, Midsund, Nesset, Sande, Stordal, Vanylven i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Flora, Førde, Sogndal i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Etne, Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Kvam, Modalen, Bømlo i Hordaland fylke,
- kommunene Sauda, Vindafjord, Finnøy i Rogaland fylke,
- kommunene Audnedal, Åseral, Hægebostad, Sirdal i Vest-Agder fylke,
- kommunene Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Iveland i Aust-Agder fylke,
- kommunene Drangedal, Nome, Hjartdal i Telemark fylke,
- kommunene Sigdal, Rollag i Buskerud fylke,
- kommunene Gausdal, Søndre Land, Nordre Land i Oppland fylke,

– kommunene Nord-Odal, Eidskog, Grue, Våler, Åsnes, Åmot i Hedmark fylke.

(2) Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 14,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 10,6 pst. overstiger 530 000 kroner for foretaket i 2007, er satsen likevel 10,6 pst. Dette gjelder ikke for transportforetak, for statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven § 24-5 tredje ledd og for foretak som omfattes av helseforetaksloven.

h) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en annen kommune enn dem som nevnt i bokstavene b til g, er satsen 14,1 pst. Dette området kalles sone I. Andre arbeidsgivere beregner avgiften etter satsen som gjelder for sone I hvis ikke annet følger av dette vedtak.

i) (1) En arbeidsgiver anses å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket er registrert.

(2) Har foretaket registrerte underenheter, jf. forskrift av 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret § 10, anses hver underenhet som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift.

(3) Dersom arbeidstakeren utfører hoveddelen av sitt arbeid i en annen sone enn i den sonen virksomheten er registrert, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens karakter ikke tillater registrering av underenhet i sonen hvor arbeidet utføres, skal satsen i den sonen hvor arbeidet utføres benyttes på de av arbeidstakerens lønnskostnader som knytter seg til dette arbeidet.

j) (1) Denne bokstav gjelder foretak som

1. er beskjeftiget i produksjon av stålproduktene opplistet i Annex I til kapittel 25B om regionalstøtte i ESAs retningslinjer for statsstøtte.
2. bygger eller reparerer selvdrevet, sjøgående kommersielt fartøy. Med slikt fartøy forstås følgende:
   – fartøy på minst 100 BRT for transport av passasjerer eller gods,
   – fartøy på minst 100 BRT til særlige formål,
   – slepebåt på minst 365 kW,
   – flytende og flyttbart uferdig skrog av ovennevnte fartøy. Dette omfatter også foretak som foretar vesentlig ombygging av fartøy som nevnt ovenfor, dersom fartøyet er over 1 000 BRT.

(2) Slike foretak skal beregne avgift etter satsen på 14,1 pst. uansett hvor foretaket er hjemmehørende.

(3) Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av satsen på 14,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av

– en sats på 0 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav b,
– en sats på 5,1 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav c,
– en sats på 7,9 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav d,
– en sats på 6,4 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav e,
– en sats på 10,6 pst. når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstavene f og g overstiger 530 000 kroner for foretaket i 2007, er satsene likevel i:
  – sone V: 0 pst.
  – sone IV: 5,1 pst.
  – sone IVa: 7,9 pst.
  – sone III: 6,4 pst.
  – sone II og Ia: 10,6 pst.

(4) For foretak med blandet virksomhet og som har et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd nr. 1 eller 2 og annen type virksomhet, kan det kreves at arbeidsgiveravgiften beregnes etter satsene i bokstavene b til f for den del av virksomheten som ikke er omfattet av første ledd nr. 1 og 2.

k) (1) Denne bokstav gjelder foretak som driver virksomhet innenfor de følgende næringsgrupperingene i sone Ia eller sone IVa:

01.1 Dyrking av jordbruks- og hagebruksvekster
01.2 Husdyrhold
01.3 Kombinert husdyrhold og planteproduksjon
01.4 Tjenester tilknyttet jordbruk og husdyrhold, unntatt veterinærtjenester og beplantning og vedlikehold av hager og parkanlegg
01.5 Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell
02.01 Skogbruk
02.02 Tjenester tilknyttet skogbruk, med unntak av tømmermåling
05.01 Fiske og fangst
05.02 Fiskeoppdrett og klekkerier
15.1 Produksjon, bearbeiding og konservering av kjøtt og kjøttvarer
15.2 Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer
15.3 Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker
15.4 Produksjon av vegetabilske og animalske oljer og fettstoffer
15.5 Produksjon av meierivarer og iskrem
15.6 Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter
15.7 Produksjon av fôr
51.2 Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr
51.31 Engroshandel med frukt og grønnsaker
51.32 Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer
51.33 Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett
51.381 Engroshandel med fisk og skalldyr
61.103 Innenriks sjøtransport, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter
63.12 Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer,

hvor virksomheten er begrenset til å omfatte produkter som ikke faller inn under EØS-avtalen, jf. avtalens artikkel 8.

(2) Slike foretak skal beregne arbeidsgiveravgift etter følgende satser når virksomheten drives i
– en kommune i sone IVa: 5,1 pst.
– en kommune i sone Ia: 10,6 pst.

(3) For foretak med blandet virksomhet og som har et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd og annen type virksomhet, kan det kreves at arbeidsgiveravgiften beregnes etter satsene i annet ledd for den del av virksomheten som er omfattet av første ledd og etter satsene i bokstavene b til g for den øvrige virksomheten.

l) Når et foretak beregner arbeidsgiveravgift etter bokstav g annet ledd og bokstav j tredje ledd, kan ikke samlet fordel av bagatellmessig støtte i form av redusert arbeidsgiveravgift og annen bagatellmessig støtte til foretaket overstige 530 000 kroner i 2007, jf. forordning (EF) nr. 69/2001 om bagatellmessig støtte inntatt i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 88/2002.

m) Satsen på 14,1 pst. skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt i kongelig resolusjon med hjemmel i § 4 nedenfor.

§ 2 Trygdeavgift

a) Av pensjon, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, utbetalinger under individuell pensjonsavtale etter skatteloven § 6-47 bokstav c, utbetalinger etter innskuddspensjonsloven og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 1: 3 pst.

b) Av lønnsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 2: 7,8 pst.

c) Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 3: 10,7 pst.

d) Avgift av næringsinntekt (annen ervervsinntekt) i jord- og skogbruk samt reindrift som overstiger 7,8 pst. av inntekten, skal dekkes med tilskudd knyttet til næringsavtalene i landbruket. Næringsinntekt i jordbruk er i denne sammenhengen inntekt som nevnt i Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 8-1-11. Inntekt av skogbruk og reindrift i denne sammenheng omfatter også inntekter som nevnt i forskriften § 8-1-11 nr. 1 annet ledd og nr. 2.

§ 3 Tilskudd fra kommunene og fylkeskommunene som nevnt i folketrygdloven § 23-9 annet ledd

a) I kommuner: 0 pst.

b) I fylkeskommuner: 0 pst.

§ 4 Forskriftsfullmakt

Kongen gir regler om grunnlag og satser for avgifter og tilskudd etter folketrygdloven § 23-4 for visse grupper av medlemmer i trygden. Departementet gir regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i § 1.

V

CO_2-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjetterminen 2007

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO_2 i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO_2-avgift til statskassen etter følgende satser:

a) for gass 80 øre pr. standardkubikkmeter

b) for olje eller kondensat 80 øre pr. liter

For mineralske produkter som omfattes av bokstav b, og som er avgiftsbelagt etter Stortingets vedtak om CO_2-avgift på mineralske produkter, skal satsen være 26 øre pr. liter.

VI

Produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2007

Med hjemmel i folketrygdloven § 23-5 annet ledd fastsettes:

I

I 2007 skal følgende avgifter til folketrygden dekkes ved en produktavgift på omsetning av fisk, hval og sel, og produkter av disse, fra fartøy som har drevet egen fangstvirksomhet innenfor det aktuelle kalenderår:

1. Trygdeavgift over 7,8 pst. av pensjonsgivende inntekt fra fiske, hval- og selfangst i inntektsåret.
2. Arbeidsgiveravgift på hyre til mannskapet på fiske-, hvalfangst- og selfangstfartøy.
3. Premie til kollektiv yrkesskadetrygd for fiskere, hval- og selfangere.
4. Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har med stønad til arbeidsløse fiskere, hval- og selfangere.
5. Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har i forbindelse med ordningen med frivillig tilleggstrygd for sykepenger til manntallsførte fiskere, hval- og selfangere.

II

Produktavgiften skal være 2,8 pst. for 2007.

Avgift på omsetning av råfisk, råfiskprodukter, hval og hvalprodukter innkreves av godkjente salgslag, jf. lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 3. Ved fiske på fjerne farvann der omsetningen foregår utenom salgslag og ved omsetning av sel og produkter av sel, skal den avgiftspliktige innbetale produktavgiften til Fiskeridirektoratet.

VII

Avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 2007

§ 1

Av arv og gaver som er avgiftspliktige etter lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver, skal det fra 1. januar 2007 svares avgift til statskassen etter reglene i dette vedtaket.

§ 2

Fradrag etter arveavgiftsloven § 15 annet ledd for begravelsesomkostninger, skifteomkostninger og utgifter til gravsted settes til 35 000 kroner, hvis ikke høyere utgifter er legitimert.

Utgifter til dokumentavgift og tinglysing kommer særskilt til fradrag.

Fradrag etter arveavgiftsloven § 17 for avgiftspliktig som ikke har fylt 21 år settes til 50 000 kroner pr. år.

§ 3

Avgiftsgrunnlaget rundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 1 000.

§ 4

Av arv og gaver til arvelaterens/giverens barn, fosterbarn – herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren/giveren – og foreldre, svares:

Av de første 250 000 kroner	intet
Av de neste 300 000 kroner	8 pst.
Av overskytende beløp	20 pst.

§ 5

Av arv og gaver som ikke går inn under § 4, svares:

Av de første 250 000 kroner	intet
Av de neste 300 000 kroner	10 pst.
Av overskytende beløp	30 pst.

VIII
Merverdiavgift for budsjetterminen 2007 (kap. 5521 post 70)

§ 1

1. Fra 1. januar 2007 skal det betales 25 pst. avgift etter bestemmelsene i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.
2. Fra 1. januar 2007 skal det betales 11,11 pst. avgift av omsetning som nevnt i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 39 og godtgjørelse som nevnt i samme lov § 41.

§ 2

Fra 1. januar 2007 skal det betales 14 pst. avgift etter bestemmelsene i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift for næringsmidler. Som næringsmidler anses enhver mat- eller drikkevare og enhver annen vare som er bestemt til å konsumeres av mennesker, unntatt:

a) legemidler,
b) vann fra vannverk,
c) tobakkvarer,
d) alkoholholdige drikkevarer.

§ 3

Fra 1. januar 2007 skal det betales 8 pst. avgift etter bestemmelsene i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift for:

a) kringkastingsselskap under utøvelse av allmennkringkasting som er finansiert av kringkastingsavgift som nevnt i kringkastingsloven § 6-4,
b) tjenester som gjelder persontransport,
c) utleie av rom, herunder utleie av konferanse- og møtelokaler mv., i hotellvirksomhet og lignende virksomhet, utleie av fast eiendom til camping samt utleie av hytter, ferieleiligheter og annen fritidseiendom i tilknytning til slik virksomhet,
d) transport av kjøretøy på ferge eller annet fartøy på innenlands veisamband,
e) tjenester i form av rett til å overvære kinoforestillinger,
f) formidling av tjenester som nevnt i bokstavene b og c.

§ 4

Departementet kan gi nærmere forskrifter om avgrensing av avgiftsplikten.

IX
Særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2007
Avgift på alkohol (kap. 5526 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlandsk tilvirking av sprit, brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl mv. med følgende beløp:

A) Brennevinsbasert drikk med alkoholstyrke over 0,7 volumprosent: kr 5,74 pr. volumprosent og liter.
B) Annen alkoholholdig drikk:
   1. med alkoholstyrke over 4,7 til og med 22 volumprosent alkohol: kr 3,74 pr. volumprosent og liter.
   2. med alkoholstyrke:
      a) til og med 0,7 volumprosent alkohol avgiftslegges etter regelverket for alkoholfrie drikkevarer,
      b) over 0,7 til og med 2,7 volumprosent alkohol: kr 2,56 pr. liter,
      c) over 2,7 til og med 3,7 volumprosent alkohol: kr 9,68 pr. liter,
      d) over 3,7 til og med 4,7 volumprosent alkohol: kr 16,76 pr. liter.
C) Etanol til teknisk bruk med alkoholstyrke over 0,7 volumprosent: samme satser som for tilsvarende alkoholholdig drikk i bokstavene A og B. Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av avgiftsplikten.

Departementet kan gi forskrifter om den avgiftspliktige alkoholstyrken. Departementet kan bestemme at det skal betales avgift på alkohol også i varer som ikke er avgiftspliktige etter første ledd.

Satsene i avsnittene foran gjelder også varer som ved kjøp eller som gave innføres med samtykke gitt i medhold av alkohollovgivningen.

Departementet kan gi forskrifter om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
c) fra tilvirkers eller importørs lager
   1. utføres til utlandet,
   2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
   3. kommer i retur,
d) leveres til teknisk, vitenskapelig eller medisinsk bruk og som er gjort utjenlig til drikk (denaturert) eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk,
e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
f) brukes som råstoff eller hjelpemiddel ved vareproduksjon,
g) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
h) fremstilles ved ikke ervervsmessig produksjon. Fritaket gjelder kun drikk etter § 1 B som er til eget bruk.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på tobakkvarer (kap. 5531 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen etter følgende satser av:

a) *Sigarer:* kr 1,87 pr. gram av pakningens nettovekt. Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.
b) *Sigaretter:* kr 1,87 pr. stk. Med en sigarett menes en sigarett som har en lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over 90 mm, men maks 180 mm, osv. Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.
c) *Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning:* kr 1,87 pr. gram av pakningens nettovekt.
d) *Skråtobakk*: kr 0,60 pr. gram av pakningens nettovekt.
e) *Snus:* kr 0,60 pr. gram av pakningens nettovekt.
f) *Sigarettpapir og sigaretthylser:* kr 0,0286 pr. stk. av innholdet i pakningen.

Departementet kan gi forskrifter om en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2

Varer som er ment – eller som departementet finner er tjenlig – som erstatning for forannevnte varer, kan undergis avgiftsplikt etter nærmere bestemmelse av departementet. Når slik avgiftsplikt blir pålagt, skal avgiften svares med beløp som så vidt mulig motsvarer avgiften etter § 1 for tilsvarende tobakkvare.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
c) fra/til tilvirkers eller importørs lager
   1. utføres til utlandet,
   2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
   3. kommer i retur,
d) kvalitetsprøves og forbrukes i fabrikker eller på lager,
e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var

overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing og utfylling av bestemmelsene i §§ 1 og 2.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på motorvogner mv. (kap. 5536)
I. Engangsavgift på motorvogner mv. (kap. 5536 post 71)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen:

1. ved første gangs registrering av motorvogner i det sentrale motorvognregisteret,
2. når betingelsene for avgiftsfrihet eller avgiftsnedsettelse ved første gangs registrering ikke lenger er oppfylt,
3. når en motorvogn som ikke tidligere er registrert her i landet urettmessig tas i bruk uten slik registrering,
4. når oppbygget motorvogn tas i bruk før ny registrering.

§ 2

Avgiften betales etter følgende avgiftsgrupper og satser:

Avgiftsgruppe a:

1. Personbiler,
2. varebiler klasse 1 og
3. busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser:

A. Motorvogner som omfattes av plikten til å dokumentere drivstofforbruk og CO_2-utslipp etter forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) kapittel 49:

kr 33,16	pr. kg av de første 1 150 kg av egenvekten,
kr 72,27	pr. kg av de neste 250 kg av egenvekten,
kr 144,55	pr. kg av de neste 100 kg av egenvekten,
kr 168,11	pr. kg av resten (vektavgift),
dessuten:	
kr 120,59	pr. kW av de første 65 kW av motoreffekten,
kr 502,47	pr. kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
kr 1 205,92	pr. kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
kr 2 512,33	pr. kW av resten (motoreffektavgift),
dessuten:	
kr 40,20	pr. g/km av de første 120 g av CO_2-utslippet,
kr 190,94	pr. g/km av de neste 20 g av CO_2-utslippet,
kr 502,47	pr. g/km av de neste 40 g av CO_2-utslippet,
kr 1 406,90	pr. g/km av resten (utslippsavgift).

B. Bensindrevne motorvogner som ikke omfattes av plikten til å dokumentere drivstofforbruk og CO_2-utslipp etter forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) kapittel 49:

kr 33,16	pr. kg av de første 1 150 kg av egenvekten,
kr 72,27	pr. kg av de neste 250 kg av egenvekten,
kr 144,55	pr. kg av de neste 100 kg av egenvekten,
kr 168,11	pr. kg av resten (vektavgift),
dessuten:	
kr 120,59	pr. kW av de første 65 kW av motor-effekten,
kr 502,47	pr. kW av de neste 25 kW av motor-effekten,
kr 1 205,92	pr. kW av de neste 40 kW av motor-effekten,
kr 2 512,33	pr. kW av resten (motoreffektavgift),
dessuten:	
kr 12,88	pr. cm^3 av de første 1 200 cm^3 av slagvolumet,
kr 33,71	pr. cm^3 av de neste 600 cm^3 av slagvolumet,
kr 79,30	pr. cm^3 av de neste 400 cm^3 av slagvolumet,
kr 99,05	pr. cm^3 av resten (slagvolumavgift).

C. Motorvogner som benytter annet drivstoff enn bensin og som ikke omfattes av plikten til å dokumentere drivstofforbruk og CO_2-utslipp etter forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) kapittel 49:

kr 33,16	pr. kg av de første 1 150 kg av egenvekten,
kr 72,27	pr. kg av de neste 250 kg av egenvekten,
kr 144,55	pr. kg av de neste 100 kg av egenvekten,
kr 168,11	pr. kg av resten (vektavgift),
dessuten:	
kr 120,59	pr. kW av de første 65 kW av motoreffekten,
kr 502,47	pr. kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
kr 1 205,92	pr. kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
kr 2 512,33	pr. kW av resten (motoreffektavgift),
dessuten:	
kr 9,87	pr. cm^3 av de første 1 200 cm^3 av slagvolumet,
kr 25,85	pr. cm^3 av de neste 600 cm^3 av slagvolumet,
kr 60,80	pr. cm^3 av de neste 400 cm^3 av slagvolumet,
kr 75,94	pr. cm^3 av resten (slagvolumavgift).

Avgiftsgruppe b:

1. Varebiler klasse 2 og
2. lastebiler med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm og bredde under 190 cm:

22 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe c:

Campingbiler:

22 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe d:

- – -

Avgiftsgruppe e:

Beltebiler:

36 pst. av verdiavgiftsgrunnlaget.

Avgiftsgruppe f:

Motorsykler:

kr 9 558 pr. stk. (stykkavgift),

dessuten:

kr 0,00	pr. cm^3 av de første 125 cm^3 av slagvolumet,
kr 32,83	pr. cm^3 av de neste 775 cm^3 av slagvolumet,
kr 71,99	pr. cm^3 av resten (slagvolumavgift),
dessuten:	
kr 0,00	pr. kW av de første 11 kW av motoreffekten,
kr 425,36	pr. kW av resten (motoreffektavgift).

Avgiftsgruppe g:

Beltemotorsykler (snøscootere):

kr 13,47	pr. kg av de første 100 kg av egenvekten,
kr 26,95	pr. kg av de neste 100 kg av egenvekten,
kr 53,87	pr. kg av resten (vektavgift),
dessuten:	
kr 2,82	pr. cm^3 av de første 200 cm^3 av slagvolumet,
kr 5,61	pr. cm^3 av de neste 200 cm^3 av slagvolumet,
kr 11,22	pr. cm^3 av resten (slagvolumavgift),
dessuten:	
kr 35,93	pr. kW av de første 20 kW av motoreffekten,
kr 71,82	pr. kW av neste 20 kW av motoreffekten,
kr 143,65	pr. kW av resten (motoreffektavgift).

Avgiftsgruppe h:

Motorvogner i avgiftsgruppe a, som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på løyveinnehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede:

40 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe i:

Avgiftspliktige motorvogner som er 30 år eller eldre:

kr 3 147 pr. stk.

Avgiftsgruppe j:

Busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen:

40 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

§ 3

Av motorvogner i avgiftsgruppe a – c og g – j skal det i tillegg til avgiften under § 2 svares en vrakpantavgift på kr 1 300 pr. motorvogn. Avgiften inngår ikke i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Departementet kan gi forskrifter om refusjon av vrakpantavgift for motorvogn som utføres til utlandet.

§ 4

Ved beregning av avgift basert på egenvekt, CO_2- utslipp, slagvolum og motoreffekt benyttes de tekniske data som skal fastsettes i forbindelse med motorvognens typegodkjenning og/eller skal fremkomme i motorvognens norske vognkort.

Verdiavgiftsgrunnlag er ved innenlandsk tilvirkning prisen fra produsent og ved innførsel tollverdien.

Fra de nevnte regler gjøres det unntak for følgende grupper:

1. Motorvogner som har vært registrert i utlandet før registrering her i landet.
2. Motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler) til framdrift. For slike motorvogner inngår verken effekten knyttet til den elektriske motoren eller vekten av elektromotor og batteripakke i avgiftsgrunnlaget.

Departementet kan gi forskrifter om fastsettelse av avgiften for disse grupper og om fradrag for bruk og lignende.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om hvilken avgiftsgruppe den enkelte motorvogn skal henføres under.

Oppstår det avgiftsmessig tvil om hvilken avgiftsgruppe den enkelte motorvogn skal henføres under, avgjøres dette av departementet med bindende virkning.

§ 6

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på:

1. motorvogner som registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
2. motorvogner registrert på Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
3. motorvogner som registreres på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
4. lett pansrete motorvogner til offentlig bruk,
5. motorvogner til bruk utelukkende som banekjøretøy og i rally, samt motorsykler til bruk utelukkende i trial- og endurukonkurransekjøring,
6. ambulanser,
7. begravelseskjøretøy,
8. beltemotorsykler som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på humanitær institusjon som skal nytte kjøretøyet i ambulansetjeneste,
9. motorvogner som bare bruker elektrisitet til framdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselsceller. Fritaket omfatter ikke tilfeller hvor batteri under kjøring tilføres strøm ved bruk av en ekstern stempeldrevet forbrenningsmotor,
10. busser som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på:
    a) innehaver av løyve etter §§ 6 eller 9 i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy, eller som er utleiet på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Fritaket gjel-

der også busser som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som innehar slikt ruteløyve,

b) institusjon eller organisasjon som tilbyr transport av funksjonshemmede mv.,

11. motorvogner som innføres som arvegods,
12. beltevogner til Forsvaret,
13. spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet,
14. motorvogner som til framdrift benytter stempeldrevet forbrenningsmotor som kun kan benytte hydrogen som drivstoff. Dette gjelder også kjøretøy som til framdrift benytter slik motor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler).

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om tilbakebetaling av tilskuddsbeløp og om tilleggsberegning av særavgift og merverdiavgift hvor det:

1. innen 3 år regnet fra registreringen skjer opphør av bruken av bil som drosje eller for transport av funksjonshemmede, jf. § 2 avgiftsgruppe h,
2. innen 1 år regnet fra registreringen skjer opphør av bruken av buss i tilfelle som er gitt avgiftsfritak etter § 6 nr. 10.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgifter ved endring av en motorvogns avgiftsmessige status til en avgiftsgruppe med høyere avgiftssats, og om hva som skal anses som slik endring.

Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgifter dersom det foretas endringer av en motorvogn som har betydning for grunnlaget for beregning av avgiften, og om hva som skal anses som en slik endring.

§ 9

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 10

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 11

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning eller også ellers en klart urimelig virkning.

§ 12

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

II. Årsavgift (kap. 5536 post 72)

§ 1

For 2007 betales i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter, årsavgift til statskassen for innenlandsregistrerte kjøretøy med tillatt totalvekt mindre enn 7 500 kg etter følgende satser:

1. kr 2 915 av:
   a) personbiler,
   b) varebiler,
   c) campingbiler,
   d) busser,
   e) kombinerte biler,
   f) lastebiler,
   g) trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3 500 kg,
   h) årsprøvekjennemerker for kjøretøy.
2. kr 970 av campingtilhengere med egenvekt over 350 kg.
3. kr 1 645 av motorsykler; trehjuls, lette, mellomtunge og tunge.
4. kr 370 av:
   a) motorvogn som er registrert på innehaver av løyve etter § 9 i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy som drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede,
   b) motorvogn som er registrert på innehaver av løyve etter § 6 i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy, eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Dette gjelder også motorvogn som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som innehar slikt ruteløyve,
   c) motorvogn som er godkjent og registrert som ambulanse eller som er registrert som begravelseskjøretøy på begravelsesbyrå og lignende,
   d) kjøretøy som er registrert på kjennemerker som lysegule typer på sort bunn,
   e) motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller,
   f) motorredskap,
   g) beltekjøretøy,
   h) trekkbiler som ikke faller inn under nr. 1 bokstav g,
   i) mopeder,
   j) traktorer,
   k) motorvogner som er 30 år eller eldre.

§ 2

Unntatt fra avgiftsplikt er:

a) kjøretøy som er registrert på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
b) motorvogn som er registrert på Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,

c) motorvogn som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
d) kjøretøy registrert til bruk på Svalbard,
e) campingtilhengere som er 30 år eller eldre.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

For kjøretøy som er registrert pr. 1. januar eller som blir registrert i 1. halvår, og for årsprøvekjennemerker som er tildelt pr. 1. januar eller som blir tildelt i 1. halvår, skal det svares full avgift.

Det skal ikke svares avgift for kjøretøy som dokumenteres levert senest innen avgiftens forfall til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopphuggeri for vraking/hugging.

På vilkår departementet kan fastsette, skal det svares halv avgift på kjøretøy som:

1. dokumenteres levert til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopphuggeri for vraking/hugging i første halvår, men etter avgiftens forfall,
2. registreres eller tildeles årsprøvekjennemerker i annet halvår.

§ 4

Avgift som ikke er betalt innen forfall, forhøyes med kr 250. For kjøretøy som nevnt i § 1 nr. 4 forhøyes avgiften med kr 50. Departementet kan gi forskrifter om innkreving av tilleggsavgiften.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at betalt årsavgift kan refunderes i tilfelle der motorkjøretøy stjeles i løpet av avgiftsåret.

III. Vektårsavgift (kap. 5536 post 73)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales årsavgift til statskassen på innenlandsregistrerte kjøretøy på minst 7 500 kg etter følgende satser (kroner):

1. Vektgradert årsavgift

A. Motorkjøretøy

Avgiftsgruppe	Luftfjæring	Annet fjæringssystem
2 eller flere aksler		
7 500 – 11 999 kg	371	371
2 aksler		
12 000 – 12 999 kg	371	664
13 000 – 13 999 kg	664	1 185
14 000 – 14 999 kg	1 185	1 515
15 000 kg – og over	1 515	2 963
3 aksler		
12 000 – 14 999 kg	371	371
15 000 – 16 999 kg	664	882
17 000 – 18 999 kg	882	1 421
19 000 – 20 999 kg	1 421	1 733
21 000 – 22 999 kg	1 733	2 470
23 000 kg – og over	2 470	3 634
Minst 4 aksler		
12 000 – 24 999 kg	1 733	1 752
25 000 – 26 999 kg	1 752	2 529
27 000 – 28 999 kg	2 529	3 794
29 000 kg – og over	3 794	5 449

B. Kombinasjoner av kjøretøy (vogntog)

Avgiftsgruppe	Luftfjæring	Annet fjæringssystem
2 + 1 aksler		
7 500 – 13 999 kg	371	371
14 000 – 15 999 kg	371	371
16 000 – 17 999 kg	371	502
18 000 – 19 999 kg	502	672
20 000 – 21 999 kg	672	1 079
22 000 – 22 999 kg	1 079	1 288
23 000 – 24 999 kg	1 288	2 026
25 000 – 27 999 kg	2 026	3 273
28 000 kg og over	3 273	5 465
2 + 2 aksler		
16 000 – 24 999 kg	655	1 030
25 000 – 25 999 kg	1 030	1 458
26 000 – 27 999 kg	1 458	1 970
28 000 – 28 999 kg	1 970	2 301
29 000 – 30 999 kg	2 301	3 541
31 000 – 32 999 kg	3 541	4 769
33 000 kg og over	4 769	7 049
2 + minst 3 aksler		
16 000 – 37 999 kg	3 869	5 243
38 000 – 40 000 kg	5 243	6 993
Over 40 000 kg	6 993	9 367
Minst 3 + 1 aksler		
16 000 – 24 999 kg	655	1 030
25 000 – 25 999 kg	1 030	1 458
26 000 – 27 999 kg	1 458	1 970
28 000 – 28 999 kg	1 970	2 301
29 000 – 30 999 kg	2 301	3 541
31 000 – 32 999 kg	3 541	4 769
33 000 kg og over	4 769	7 049
Minst 3 + 2 aksler		
16 000 – 37 999 kg	3 464	4 667
38 000 – 40 000 kg	4 667	6 312
Over 40 000 kg	6 312	9 159
Minst 3 + minst 3 aksler		
16 000 – 37 999 kg	2 130	2 500
38 000 – 40 000 kg	2 500	3 549
Over 40 000 kg	3 549	5 433

og

2. Miljødifferensiert årsavgift for dieseldrevne kjøretøy

	Avgasskravnivå						
Vektklasser	Ikke EURO	EURO I	EURO II	EURO III	EURO IV	EURO V	0-utslipp
7 500 – 11 999 kg	3 796	2 109	1 476	900	474	295	0
12 000 – 19 999 kg	6 229	3 461	2 422	1 476	779	484	0
20 000 kg og over	11 076	6 345	4 500	2 706	1 428	887	0

§ 2

Departementet kan gi forskrifter om hvilke fjæringssystemer som kan likestilles med luftfjæring og om fastsettelse av avgasskravnivå, herunder om krav til dokumentasjon for registreringsår og avgasskravnivå.

Departementet kan også gi forskrifter om etterberegning av avgift dersom det viser seg at et kjøretøy ikke oppfyller de krav til avgassutslipp som lå til grunn for beregning av avgiften.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgift for utenlandsregistrerte kjøretøy etter antall døgn de befinner seg i Norge (døgnavgift), herunder fastsette høyere døgnavgift for kjøretøy som er registrert i et land som krever høyere bruksavgifter av norske kjøretøy enn av dette lands kjøretøy, samt treffe gjensidige avtaler med andre land om fritak for eller nedsettelse av døgnavgiften.

§ 4

Grunnlaget for avgiften er den vekt som er oppgitt som tillatt totalvekt i motorvognregisteret, for semitrailere den del av totalvekten som faller på semitrailerens aksler. Departementet kan gi forskrifter om at avgiftsgrunnlaget kan settes lavere enn kjøretøyets tillatte totalvekt.

Hvis kjøretøyets totalvekt ikke direkte går frem av vognkortet, settes totalvekten til summen av kjøretøyets egenvekt og tillatt (registrert) lasteevne.

§ 5

Følgende kjøretøy er fritatt fra vektgradert og miljødifferensiert årsavgift:

a) traktorer,
b) kjøretøy registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
c) motorredskaper,
d) kjøretøy som er 30 år eller eldre. Fritaket gjelder ikke tilhengere,
e) kjøretøy som i forbindelse med transport av gods fraktes på jernbane (kombinert godstransport),
f) kjøretøy som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om utskriving av avgiften i flere terminer, og om forholdsmessig beregning av avgiften ved avregistrering, vraking og omregistrering.

Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgift basert på en dagsats på 2 pst. av full vektårsavgift med et fastsatt minstebeløp.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 8

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 9

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 10

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

IV. Omregistreringsavgift (kap. 5536 post 75)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved omregistrering av nedenfor nevnte, tidligere her i landet registrerte motorvogner og tilhengere med følgende beløp:

	Registreringsår				
	2007 og 2006 kr	2005 kr	2004 kr	2003 til 1996 kr	1995 og eldre kr
a. Mopeder. Motorsykler. Beltemotorsykler.					
1. Mopeder	582	582	582	582	582
2. Motorsykler og beltemotorsykler med motor til og med 250 cm^3 slagvolum, samt elektrisk drevne motorsykler	1 661	1 661	1 661	1 661	1 447
3. Motorsykler og beltemotorsykler med motor over 250 cm^3 slagvolum	2 769	2 769	2 769	2 769	1 447
b. Personbiler. Busser.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 800 kg	8 133	6 161	4 644	3 104	1 447

	Registreringsår				
	2007 og 2006 kr	2005 kr	2004 kr	2003 til 1996 kr	1995 og eldre kr
2. over 800 kg t.o.m. 1 200 kg	11 105	8 636	6 392	4 431	1 447
3. over 1 200 kg t.o.m. 1 600 kg	15 968	12 403	9 067	6 161	1 447
4. over 1 600 kg	20 681	15 968	11 675	7 970	1 447
c. Lastebiler. Trekkbiler. Varebiler. Kombinerte biler. Campingbiler. Beltebiler.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 1 000 kg	6 605	5 083	3 986	2 539	1 447
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	10 083	8 191	6 098	4 209	1 447
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	13 282	10 623	7 886	5 394	1 447
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	18 284	14 621	10 965	7 364	7 364
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	23 509	18 755	14 098	9 400	9 400
6. over 5 000 kg	28 382	22 751	17 005	11 436	11 436
d. Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt over 350 kg.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. over 350 kg t.o.m. 1 000 kg	6 599	5 082	3 986	2 539	2 539
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	7 620	6 098	4 644	2 977	2 977
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	9 230	7 427	5 570	3 716	3 716
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	12 275	9 748	7 504	4 877	4 877
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	17 301	13 927	10 449	6 909	6 909
6. over 5 000 kg	22 840	17 934	13 412	8 939	8 939

§ 2

Det gis fritak eller refusjon av avgift ved omregistrering av kjøretøy:

1. ved ren navneendring (bevilling for/registrering av navnebytte må foreligge),
2. på ektefelle,
3. mellom foreldre og barn som arv (fullt skifte),
4. som er 30 år eller eldre,
5. som utloddes og som tidligere har vært registrert på utlodderen,
6. som skal registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
7. på NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
8. som registreres på Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
9. som har vært registrert på samme eier i 2 måneder eller mindre (samlet påskiltings-/registreringstid),
10. som tas tilbake av selger som følge av hevet kjøp etter kjøpslovens bestemmelser,
11. ved fusjon mellom aksjeselskaper,
12. ved omdannelse av virksomheter når tidligere og ny(e) eier(e) er identiske,
13. ved sletting av registrert eier eller medeier i motorvognregisteret.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

V. Avgift på bensin (kap. 5536 post 76)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

a) for svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 4,17,
b) for lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 4,21,
c) for annen bensin: kr 4,21.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO_2-avgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensing og utfylling av reglene i denne bestemmelsen. Departementet kan videre gi forskrifter om at det skal betales avgift av annet flytende brennstoff som anses anvendelig som motordrivstoff. Departementet avgjør hva som er anvendelig som motordrivstoff.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på bensin til følgende anvendelsesområder:

a) utføres til utlandet,
b) fly, unntatt Forsvarets fly,
c) diplomater mv.,
d) nødvendig bruk i Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet,
e) teknisk og medisinsk formål,
f) som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense,
g) båter og snøscootere i veiløse strøk,
h) legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
i) reisegods og reiseutstyr,
j) motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor der den benyttede bensin har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
k) bensin gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit),
l) NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
m) kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

I tilfelle misbruk kan departementet nekte avgiftsfritak eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

VI. Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) (kap. 5536 post 77)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på mineralolje til framdrift av motorvogn. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

a) for svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,02,
b) for lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,07,
c) for annen mineralolje: kr 3,07.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensing og utfylling av reglene i denne bestemmelsen. Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO_2- og svovelavgift på mineralske produkter.

§ 2

Når oljer er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal det ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd.

Departementet kan i særskilte enkeltstående tilfeller bestemme at:

a) fritak for avgiftsplikten kan skje på annen måte enn bruk av merket olje, eller
b) avgift skal betales ved bruk av merket olje.

§ 3

På vilkår fastsatt av departementet kan det benyttes merket olje:

1. I følgende motorvogner:
   a) traktorer,
   b) motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
   c) motorredskaper,
   d) tilhørende Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
   e) tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
2. Til annen bruk enn framdrift av motorvogn.

§ 4

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på mineralolje:

a) som bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
b) for andel av biodiesel i mineraloljen,
c) til motorvogner tilhørende fremmede lands diplomatiske tjenestemenn som er tilsatt her og er offisielt anmeldt. Det samme gjelder for mineralolje til framdrift av motorvogn og fritidsbåter som nyttes av utsendt generalkonsul, konsul og visekonsul i den utstrekning tilsvarende norske tjenestemenn nyter samme fordel i vedkommende fremmede land,
d) til motorvogner tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende

vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på båtmotorer (kap. 5537 post 71)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved import og innenlandsk tilvirking av båtmotorer (framdriftsmotorer) med kr 140,00 pr. hk. Som båtmotor anses også motorblokker til slike.

Avgiftsplikten gjelder båtmotorer på minst 9 hk.

Elektriske motorer er unntatt fra avgiftsplikt.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing og utfylling av denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på båtmotorer som:

a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
b) er nødvendig for Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet,
c) fra tilvirkers, importørs eller forhandlers lager,
   1. utføres til utlandet,
   2. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
   3. leveres til bruk i fartøy registrert i registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster. Fritaket gjelder likevel ikke utenbordsmotorer og hekkaggregater,
   4. leveres til bruk i fartøy mv. registrert i skipsregisteret, med unntak av fritidsbåter,
   5. kommer i retur,
d) innføres tollfritt i medhold av tolltariffens innledende bestemmelser § 11 pkt. 10, 12, 13 eller 14 e,
e) benyttes i Forsvarets marinefartøy,
f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Forbruksavgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 10,23 øre pr. kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

En redusert sats på 0,45 øre pr. kWh benyttes for levering av kraft:

a) til industri, bergverk, produksjon av fjernvarme og arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen, og
b) i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

Avgift skal også betales ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk.

Departementet kan gi forskrifter om nærmere avgrensing av avgiftsplikten.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på kraft som:

a) er produsert ved energigjenvinningsanlegg og leveres direkte til sluttbruker,
b) er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA og leveres direkte til sluttbruker,
c) er produsert i nødstrømsaggregat i tilfeller hvor den normale elektrisitetsforsyning har sviktet,

d) leveres til NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
e) leveres til Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet,
f) brukes til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
g) leveres energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram. Fritaket gjelder kraft etter § 1 annet ledd bokstav a,
h) leveres veksthusnæringen,
i) leveres til bruk i driften av verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
j) er produsert i mottrykksanlegg,
k) leveres husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord,
l) leveres til andre enn husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord, såfremt fordelen av fritaket sammen med bagatellmessig støtte gitt i vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007 ikke overstiger 270 000 kroner i 2007,
m) leveres i direkte sammenheng med produksjon av elektrisk kraft,
n) leveres til bruk til framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet. Fritaket omfatter også trolleybuss.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Grunnavgift på fyringsolje mv. (kap. 5542 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på mineralolje med kr 0,429 pr. liter.

§ 2

Unntatt fra avgiftsplikt er:
a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
b) olje som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift).

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på mineralolje til følgende anvendelsesområder:
1. utføres til utlandet,
2. skip i utenriks fart,
3. gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart,
4. fiske og fangst i nære farvann,
5. fiske og fangst i fjerne farvann,
6. anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
7. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
8. benyttes som råstoff i industriell virksomhet dersom mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
9. innføres som reisegods eller reiseutstyr,
10. verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
11. NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
12. treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien,
13. nødvendig bruk i Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet,
14. kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 4

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Miljøavgifter på mineralske produkter mv.
A. CO_2-avgift på mineralske produkter
(kap. 5543 post 70)

I

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO_2-avgift til statskassen på følgende mineralske produkter etter følgende satser:

a) Mineralolje: kr 0,54 pr. liter. For treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien er satsen kr 0,27 pr. liter.
b) Bensin: kr 0,80 pr. liter.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensing og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på produkter til følgende anvendelsesområder:

1. Generelle fritak for produkter som
   a) utføres til utlandet,
   b) legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
   c) innføres som reisegods og reiseutstyr,
   d) benyttes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft eller utslippet er vesentlig lavere enn den benyttede mengde råstoff skulle tilsi,
   e) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
   f) selges til eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
   g) kommer i retur til registrert virksomhets lager.
2. Mineralolje til bruk i
   a) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
   b) skip i utenriks fart,
   c) fiske og fangst i fjerne farvann,
   d) fiske og fangst i nære farvann,
   e) verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
   f) fly i utenriks fart,
3. Bensin til bruk for
   a) diplomater mv.,
   b) tekniske og medisinske formål,
   c) motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor der den benyttede bensin har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
   d) bensin gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit),
   e) fly i utenriks fart.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av:

a) biodiesel i mineraloljen,
b) bioetanol i bensinen.

Departementet kan fastsette forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritaket.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Departementet kan ved overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

II

Fra 1. juli 2007 gjøres følgende endringer:

A

§ 1 første ledd nye bokstaver c og d skal lyde:

c) Naturgass: kr 0,47 pr. standardkubikkmeter.
d) LPG: kr 0,60 pr. kg.

B

§ 2 første ledd ny nr. 4 skal lyde:

4. Gass til annen bruk enn oppvarming mv. i boliger og næringsbygg.

B. Svovelavgift (kap. 5543 post 71)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelavgift til statskassen på mineralolje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel med 7 øre pr. liter for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensing og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på produkter til følgende anvendelsesområder:

a) utføres til utlandet,
b) skip i utenriks fart,
c) fiske og fangst i fjerne farvann,
d) fly i utenriks fart,
e) legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
f) reisegods og reiseutstyr,
g) utslippet av svovel til atmosfæren er mindre enn det som svovelinnholdet i de benyttede produkter skulle tilsi,
h) verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
i) NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
j) nødvendig bruk i Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet,
k) kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan fastsette forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Departementet kan ved overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

C. Avgift på smøreolje mv. (kap. 5542 post 71)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på smøreolje mv. med kr 1,68 pr. liter.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensing og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på smøreolje mv. til følgende anvendelsesområder:

a) utføres til utlandet,
b) utenriks fart,
c) fiske og fangst i fjerne farvann,
d) anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
e) legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
f) er påfylt kjøretøy, maskiner o.l. ved innførsel eller utførsel,
g) fly, unntatt olje til Forsvarets fly,
h) råstoff i industriell virksomhet som i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
i) omsettes i detaljforpakninger med innhold mindre enn 0,15 liter,
j) verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
k) NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
l) kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Departementet kan ved overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på sluttbehandling av avfall (kap. 5546 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen for sluttbehandling av avfall etter de satser som fremkommer av §§ 2 og 3. Departementet kan gi forskrifter om avgrensing og utfylling av disse bestemmelsene.

§ 2

Ved innlevering av avfall til deponi skal det betales avgift etter følgende satser pr. tonn avfall:

1. kr 423 for anlegg
   a) som oppfyller kravene til dobbel bunn- og sidetetting i forskrift 21. mars 2002 nr. 375 om deponering av avfall (deponiforskriften) vedlegg I punkt 3.1-3.3, eller
   b) der det etter en risikovurdering er lempet på kravene til bunn- og sidetetting i henhold til deponiforskriften vedlegg I punkt 3.4.
2. kr 552 for anlegg som ikke oppfyller kravene i nr. 1.

§ 3

Ved forbrenning av avfall skal det betales avgift ved utslipp av følgende stoffer etter følgende satser:

Støv	HF	HCl	NO_x	SO_2	Hg	Cd
kr 0,622 pr. gram	kr 21,98 pr. gram	kr 0,110 pr. gram	kr 0,0162 pr. gram	kr 0,0183 pr. gram	kr 29,74 pr. gram	kr 57,22 pr. gram
Pb	Cr	Cu	Mn	As	Ni	dioksiner
kr 68,32 pr. gram	kr 40,07 pr. gram	kr 0,331 pr. gram	kr 102,38 pr. gram	kr 10,46 pr. gram	kr 10,02 pr. gram	kr 2 532 500 pr. gram

For utslipp av CO_2 skal det betales avgift med kr 59,00 pr. tonn innlevert avfall.

§ 4

1. Ved innlevering av avfall til sluttbehandling på deponi gis det fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på avfall som:
   a) innleveres til særskilt behandling etter forskrift 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall,
   b) innleveres til anlegg for ombruk, gjenvinning eller sortering for gjenvinning,
   c) består av uorganisk materiale og som legges på særskilt opplagsplass,
   d) er restavfall fra utnyttelse av returfiber i treforedlingsindustrien,
   e) består av forurensede jord- og løsmasser, herunder avfall fra nedlagte avfallsdeponi.
2. Ved forbrenning av avfall gis det fritak, refusjon eller ytes tilskudd for CO_2-avgift for avfall som nevnt i nr. 1. Anlegg som ikke brenner avfall som inneholder fossilt materiale skal ikke betale avgift for utslipp av CO_2.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om avgiftsplikten avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp eller tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER) (kap. 5547 post 70 og 71)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på

trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER), herunder gjenvunnet TRI og PER.

Avgift etter første ledd omfatter også TRI og PER som inngår som bestanddel i andre produkter. Avgift betales bare dersom andelen TRI er over 1 vektprosent av produktets totale vekt eller andelen PER er over 0,1 vektprosent av produktets totale vekt.

Avgift svares av produktet etter følgende intervaller og satser:

Innhold TRI/PER		kr pr. kg	
Pst.		TRI	PER
1.	Over 0,1 t.o.m. 1		0,58
2.	Over 1 t.o.m. 5	2,88	2,88
3.	Over 5 t.o.m. 10	5,77	5,77
4.	Over 10 t.o.m. 30	17,31	17,31
5.	Over 30 t.o.m. 60	34,61	34,61
6.	Over 60 t.o.m. 100	57,69	57,69

Ved beregning av avgift benyttes den høyeste av enten faktisk eller oppgitt andel TRI/PER.

Departementet kan gi forskrifter om hva som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensing og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

a) utføres til utlandet,
b) legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
c) gjenvinnes til eget bruk,
d) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
e) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
f) kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) (kap. 5548 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlands produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK.

Avgiftsplikten etter første ledd omfatter også HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer. Departementet kan gi bestemmelser om at avgifter på HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, fastsettes på annen måte enn etter vekt og at avgiften i slike tilfeller skal betales etter sjablonsatser.

§ 2

Avgiften beregnes etter følgende satser:

Produkttyper	Kjemisk formel	Avgiftssats (kr/kg)
HFK:		
HFK-23	CHF_3	2 270
HFK-32	CH_2F_2	126
HFK-41	CH_3F	29
HFK-43-10mee	$C_5H_22F_{10}$	252
HFK-125	C_2HF_5	543
HFK-134	$C_2H_2F_4$	194
HFK-134a	CH_2FCF_3	252
HFK-152a	$C_2H_4F_2$	27
HFK-143	$C_2H_3F_3$	58
HFK-143a	$C_2H_3F_3$	737
HFK-227ea	C_3HF_7	563
HFK-236fa	$C_3H_2F_6$	1 222
HFK-245ca	$C_3H_3F_5$	109
PFK:		
Perfluormetan	CF_4	1 261
Perfluoretan	C_2F_6	1 785
Perfluorpropan	C_3F_8	1 358
Perfluorbutan	C_4F_{10}	1 358
Perfluorcyklobutan	c-C_4F_8	1 688
Perfluorpentan	C_5F_{12}	1 455
Perfluorheksan	C_6F_{14}	1 435

Hvis produkttypen er ukjent benyttes den høyeste avgiftssats av de produkttyper det kan være. Ved gassblandinger beregnes avgiften for den enkelte produkttype i blandingen. Er blandingsforholdet ukjent benyttes satsen for produkttypen med høyest sats for hele vekten.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing og utfylling av denne bestemmelsen.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

a) utføres til utlandet,
b) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
c) legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
d) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
e) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
f) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
g) gjenvinnes,
h) kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på utslipp av NO_x (kap. 5549 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 15 pr. kg utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ved energiproduksjon fra følgende kilder:

a) framdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt på mer enn 750 kW,
b) motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW, og
c) fakler på offshoreinstallasjoner og anlegg på land.

For NO_x-utslipp ved avgiftspliktig forbrenning av avfall betales avgift etter Stortingets vedtak om avgift på sluttbehandling av avfall.

Departementet kan gi forskrifter om hva som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensing og utfylling av denne bestemmelsen.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på utslipp av NO_x fra følgende kilder:

a) fartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk havn, eller luftfartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk lufthavn,
b) fartøy som brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,
c) verneverdige fartøyer, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
d) utslippskilder omfattet av miljøavtale med staten om gjennomføring av NO_x-reduserende tiltak i samsvar med et fastsatt miljømål.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om avgiftsplikten avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp eller tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. (kap. 5555 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sjokolade- og sukkervarer mv. med kr 16,36 pr. kg av varens avgiftspliktige vekt. Det skal også betales avgift av slike varer uten tilsetning av sukker eller søtningsmiddel. Departementet kan gi forskrifter om hva som skal anses som avgiftspliktige sjokolade- og sukkervarer.

§ 2

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens virksomhet,

c) fra/til tilvirkers eller importørs lager
   1. utføres til utlandet,
   2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
   3. kommer i retur,
d) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
e) brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer,
f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. (kap. 5556 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på:

a) alkoholfrie drikkevarer som er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff, pr. liter salgsvare: kr 1,64,
b) sirup som er tilsatt sukker eller kunstig søtstoff som nyttes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener o.l., pr. liter salgsvare: kr 9,99.

Med alkoholfrie drikkevarer likestilles i dette regelverket også drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol, jf. Stortingets vedtak om avgift på alkohol § 1 første ledd bokstav b nr. 2 bokstav a.

§ 2

Unntatt fra avgiftsplikten er varer i pulverform.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
c) fra tilvirkers eller importørs lager:
   1. utføres til utlandet,
   2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
   3. kommer i retur,
d) nyttes til ervervsmessig fremstilling av annet enn drikkevarer,
e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing og utfylling av bestemmelsene i §§ 1 og 2.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på sukker mv. (kap. 5557 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sukker mv. med kr 6,34 pr. kg av varens avgiftspliktige vekt.

§ 2

Avgiftsplikten omfatter:

1. Sukker (roe-/bete- og rørsukker).
2. Sirup og sukkeroppløsning av nevnte varer.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på sukker som:

a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
c) fra tilvirkers eller importørs lager
   1. utføres til utlandet,
   2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
   3. kommer i retur,
d) nyttes til ervervsmessig fremstilling av varer,
e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
g) nyttes til biavl.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om hvilken ervervsmessig fremstilling av varer som faller inn under § 3 bokstav d.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing og utfylling av bestemmelsene i §§ 1 og 2.

§ 9

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgifter på drikkevareemballasje
(kap. 5559 post 70-74)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales miljøavgift og grunnavgift til statskassen på følgende drikkevareemballasje og etter følgende satser pr. emballasjeenhet:

1. Miljøavgift

a)	Glass og metall	kr 4,62
b)	Plast	kr 2,79
c)	Kartong og papp	kr 1,15

Departementet kan på nærmere vilkår frita for, sette ned eller refundere miljøavgiften dersom emballasjen inngår i et retursystem.

2. Grunnavgift

Engangsemballasje	kr 0,95

Som engangsemballasje anses emballasje som ikke kan gjenbrukes i sin opprinnelige form.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2

Unntatt fra grunnavgiften er emballasje som inneholder følgende alkohol- og kullsyrefrie drikkevarer:

a) melk, melkeprodukter,
b) drikkevarer fremstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette,
c) varer i pulverform,
d) korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter,
e) morsmelkerstatning.

For miljøavgiften gjelder bokstavene c og e tilsvarende.

§ 3

Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for miljø- og grunnavgift på drikkevareemballasje:

a) med rominnhold på minst 4 liter,
b) som selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
c) som selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
d) som fra registrert virksomhets eller importørs lager:
   1. utføres til utlandet,
   2. leveres direkte eller via tollager til slik bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24,
   3. kommer i retur,
e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrift om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 4

Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

§ 8

Departementet kan vurdere overgangsordninger ved systemomlegging av avgiften i enkelttilfeller og etter en særskilt vurdering.

Dokumentavgift (kap. 5565 post 70)

§ 1

Fra 1. januar 2007 skal det i henhold til lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift betales avgift til statskassen ved tinglysing av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom, herunder bygning på fremmed grunn og tilhørende festerett til tomta. Avgiften utgjør 2,5 pst. av avgiftsgrunnlaget, men minst kr 250.

Ved tinglysing av første gangs overføring av hjemmel til eierseksjon eller til fysisk del av eiendom i forbindelse med oppløsning av borettslag og boligaksjeselskaper betales avgift med kr 1 000 pr. hjemmelsoverføring.

§ 2

Fritatt for avgift er:

a) gaveandel i dokument som inneholder gave og lignende til det offentlige eller til stiftelser og legater med allmennyttige formål, eller til foreninger med allmennyttige formål som har styresete her i landet,
b) dokument som overfører rettigheter til fast eiendom til utenlandske diplomatiske og konsulære misjoner,
c) overføring av hjemmel til fast eiendom til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
d) egen sameieandel ved overtagelse av fast eiendom ved oppløsning av sameie,
e) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller,
f) ideell arveandel etter loven i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom på skifte eller fra uskiftet bo. Forskudd på arv regnes ikke som arveandel og heller ikke testamentsarv i den utstrekning den overstiger lovens arveandel,
g) overføring av hjemmel til fast eiendom til forrige hjemmelshaver eller dennes ektefelle, i forbindelse med salg etter reglene om tvangssalg,
h) overføring av hjemmel til fast eiendom til NATO eller NATOs hovedkvarter i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av,
i) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom den krets av kongefamilien som har arve- og gaveavgiftsfritak, jf. lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 1 femte ledd.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3

Ved førstegangsoverføring av en selvstendig og i sin helhet nyoppført bygning som ikke er tatt i bruk, og overføring av bygg under arbeid betales avgift bare av salgsverdien av tomta dersom det blir tinglyst hjemmelsoverføring til denne.

§ 4

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

X

Avgift på frekvenser (kap. 5583 post 70)

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2007 kan:

1. fastsette en avgift knyttet til disponering av frekvenser til drift av annen og tredje generasjons system for mobilkommunikasjon,
2. forestå salg av 5-sifrede telefonnummer,
3. fastsette nærmere bestemmelser om beregning og oppkreving av avgiftene.

XI

Tollavgifter for budsjetterminen 2007

I

Tolltariffen slik den gjelder 31. desember 2006, herunder tolltariffens innledende bestemmelser, skal fortsatt gjelde fra 1. januar 2007 med følgende endringer:

A

I tolltariffens innledende bestemmelser gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 3 første, annet og tredje ledd skal lyde:

3. Varer som er omfattet av en frihandelsavtale inngått mellom Norge og fremmed stat eller gruppe av stater kan innenfor rammen av slike avtaler innføres med redusert toll, tollfritt eller med annen tollmessig justering. Preferansetollbehandling innvilges under forutsetning av at opprinnelsesreglene til den aktuelle frihandelsavtalen er oppfylt.

Følgende frihandelsavtaler er virksomme pr. 1. januar 2007:

– Avtalen om opprettelse av Det Europeiske Økonomiske Samarbeidsområde, EØS-avtalen
– Konvensjonen om opprettelse av Det Europeiske Frihandelsforbund
– Handelsavtalen EF – Norge
– Frihandelsavtalen EFTA – Tyrkia
– Frihandelsavtalen EFTA – Israel
– Frihandelsavtalen Norge – Færøyene
– Interim frihandelsavtale EFTA – PLO på vegne av Den palestinske selvstyremyndighet
– Frihandelsavtalen EFTA – Marokko
– Frihandelsavtalen EFTA – Mexico
– Frihandelsavtalen EFTA – Makedonia
– Frihandelsavtalen EFTA – Jordan
– Frihandelsavtalen EFTA – Kroatia
– Frihandelsavtalen EFTA – Singapore
– Frihandelsavtalen EFTA – Chile
– Frihandelsavtalen EFTA – Tunisia
– Frihandelsavtalen EFTA – Sør-Korea

Tollpreferanser gis under samme forutsetninger også for varer som er omfattet av bilaterale eller unilaterale erklæringer inngått i tilknytning til disse frihandelsavtalene.

B

Tolltariffen gis nye oppdelinger og tollsatsene endres for enkelte landbruksprodukter. Endringene framgår av vedlegg 3 til St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

II

Finansdepartementet gis fullmakt til å iverksette de tollmessige sider ved eventuelle frihandelsavtaler som inngås i 2007 mellom EFTA-landene og henholdsvis Canada, Egypt, Libanon, Thailand og SACU (Sør- Afrika, Botswana, Namibia, Lesotho og Swaziland).

Finansdepartementet gis tilsvarende fullmakt til å iverksette bilaterale landbruksavtaler inngått under de nevnte frihandelsavtaler.

III

Finansdepartementet gis fullmakt til å innarbeide tekniske endringer i tolltariffen, herunder endringer som følger av revisjonen av tollnomenklaturen til konvensjonen om Det harmoniserte system for beskrivelse og koding av varer.

Presidenten: Presidenten antar også her at Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å stemme mot. Presidenten er spent på om avstemningsresultatet blir det samme hele tiden.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 55 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 00.10.23)

Presidenten: Da gjenstår det å votere over rammeområde 24.

Her foreligger det også mindretallsforslag, og det er forslag nr. 13, fra Fremskrittspartiet, forslag nr. 14, fra Høyre, forslag nr. 15, fra Kristelig Folkeparti, og forslag nr. 16, fra Venstre. Disse forslagene bortfaller.

Komiteen hadde innstilt:

D. Rammeområde 24
Utbytte mv.

I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		Inntekter		
5611		Aksjer i NSB AS		
	85	Utbytte	328 000 000	
5616		Aksjeutbytte i Kommunalbanken AS		
	85	Aksjeutbytte	21 200 000	
5618		Aksjer i Posten Norge AS		
	85	Utbytte	471 000 000	
5622		Aksjer i Avinor AS		
	85	Utbytte	339 000 000	
5623		Aksjer i BaneService AS		
	80	Renter	1 400 000	
	85	Utbytte	3 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge		
	80	Renter på lån fra statskassen	417 000 000	
	81	Rentemargin, risikolåneordningen	2 000 000	
5630		Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as		
	85	Utbytte	6 800 000	
5631		Aksjer i A/S Vinmonopolet		
	85	Statens overskuddsandel	37 000 000	
	86	Utbytte	2 000	
5651		Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet		
	85	Utbytte	750 000	
5652		Innskuddskapital i Statskog SF		
	85	Utbytte	8 500 000	
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning		
	85	Utbytte	12 472 900 000	
5680		Innskuddskapital i Statnett SF		
	85	Utbytte	45 500 000	
5685		Aksjer i Statoil ASA		
	85	Utbytte	12 593 000 000	
5692		Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank		
	85	Utbytte	81 900 000	
		Totale inntekter		26 828 952 000

II

Fullmakt

Stortinget samtykker i at statens andel i 2007 av driftsoverskuddet til AS Vinmonopolet fastsettes til 40 pst. av resultatet i 2006, før ekstraordinære poster og etter vinmonopolavgiften.

Presidenten: Presidenten antar også her at Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å stemme mot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 55 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 00.11.08)

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Under debatten har Ulf Leirstein satt frem et forslag på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for skattemessig likebehandling ved opprettelse av gaveprofessorater ved institusjoner innenfor høyere utdanning, under forutsetning av at vedkommende institusjon er akkreditert av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen).»

Det vil bli votert alternativt mellom dette forslaget og innstillingen fra komiteen.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:90 (2005-2006) – forslag fra stortingsrepresentantene Ine Marie Eriksen, Gunnar Gundersen og Jan Tore Sanner om skattemessig likebehandling ved opprettelse av gaveprofessorater ved universiteter og høyskoler – blir ikkje vedteke.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteen innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble innstillingen bifalt med 55 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 00.11.56)

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Under debatten har Ulf Leirstein satt frem tre forslag på vegne av Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sette i gang en offentlig utredning, og deretter fremme forslag om en gjennomarbeidet helhetspolitikk for norske bosettinger i andre EØS-land og de utfordringer dette medfører for det norske samfunn og dets lover, regler og ordninger. Det bes spesielt om at det ses på praksis og regler rundt utflytting.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for tilstrekkelig og god informasjon til norske borgere som er bosatt i andre EØS-land deler av året, når det gjelder deres rettigheter og plikter i forhold til Norge. Spesielt gjelder dette hvordan man skal kunne benytte stemmeretten, men også grunnleggende pensjons- og trygderettigheter. De som vurderer permanent utflytting, bør få lettfattelig og god informasjon om hvilke følger det har i forhold til rettigheter og plikter i Norge.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en gjennomgang av samtlige skatteavtaler med sikte på å avdekke uklarheter om hvordan skattemessig bopel fastsettes, samt utbedre disse i samarbeid med de respektive land.»

Det vil bli votert alternativt mellom disse forslagene og innstillingen fra komiteen.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:96 (2005-2006) – forslag fra stortingsrepresentantene Kari Kjønaas Kjos, Anders Anundsen, Gjermund Hagesæter, Karin S. Woldseth og Harald T. Nesvik om å ivareta norske borgeres interesser i utlandet, samt bruk av norske behandlingsinstitusjoner mv. i utlandet – blir ikkje vedteke.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslagene fra Fremskrittspartiet ble innstillingen bifalt med 80 mot 23 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 00.12.47)

S a k n r . 6

Referat

1. (60) Endringar av løyvingar på statsbudsjettet for 2006 under Arbeids- og inkluderingsdepartementet (St.prp. nr. 14 (2006-2007))

   Enst.: Sendes arbeids- og sosialkomiteen, unntatt romertall I kap. 651, 690, 3651 og 3690 og romertall II kap. 691 og 3691 og romertall IV punkt 3,4 og 5, som sendes kommunal- og forvaltningskomiteen
2. (61) Endringer på statsbudsjettet for 2006 under kapitler administrert av Miljøverndepartementet (St.prp. nr. 24 (2006-2007))
3. (62) Endringar av løyvingar på statsbudsjettet for 2006 m.m. under Olje- og energidepartementet (St.prp. nr. 22 (2006-2007))
4. (63) Støtteordningen for elektrisitetsproduksjon fra fornybare energikilder (fornybar elektrisitet) (St.meld. nr. 11 (2006-2007))
5. (64) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Line Henriette Holten Hjemdal og Jan Sahl om å styrke innsatsen for å utvikle og ta i bruk biodrivstoff i Norge (Dokument nr. 8:15 (2006-2007))

   Enst.: Nr. 2–5 sendes energi- og miljøkomiteen
6. (65) Samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 92/2006 av 7. juli 2006 om innlemming i EØS-avtala av forordning (EF) nr. 2006/2004 av 27. oktober 2004 om samarbeid mellom nasjonale styresmakter med ansvar for handheving av forbrukarvernlovgjeving (St.prp. nr. 13 (2006-2007))

   Enst.: Sendes familie- og kulturkomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenrikskomiteen til uttalelse før innstilling avgis
7. (66) Endringar av løyvingar på statsbudsjettet 2006 under Barne- og likestillingsdepartementet (St.prp. nr. 18 (2006-2007))

   Enst: Sendes familie- og kulturkomiteen
8. (67) Endring i bevilgninger under Kultur- og kirkedepartementets budsjett for 2006 (St.prp. nr. 25 (2006-2007))

   Enst.: Sendes familie- og kulturkomiteen, unntatt romertall 1 kap. 310, 342 og 3342, som sendes kirke-, utdannings- og forskningskomiteen
9. (68) Endringar i løyvingar o.a. i forsvarsbudsjettet for 2006 (St.prp. nr. 19 (2006-2007))
10. (69) Oppstart av LOS-programmet i Forsvaret – Økonomiprosjektet (St.prp. nr. 20 (2006-2007))

    Enst.: Nr. 9 og 10 sendes forsvarskomiteen
11. (70) Endringer under enkelte kapitler på statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2006 under Helse- og omsorgsdepartementet (St.prp. nr. 15 (2006-2007))
12. (71) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Laila Dåvøy, Åse Gunhild Woie Duesund, Line Henriette Holten Hjemdal og May-Helen Molvær Grimstad om lovfestet rett til rehabilitering (Dokument nr. 8:16 (2006-2007))

    Enst.: Nr. 11 og 12 sendes helse- og omsorgskomiteen
13. (72) Endringar på statsbudsjettet for 2006 under diverse kapittel administrerte av Justis- og politidepartementet (St.prp. nr. 12 (2006-2007))
14. (73) Representantforslag fra stortingsrepresentantene André Oktay Dahl, Elisabeth Aspaker og Torbjørn Hansen om skjerpet kontroll med private vaktselskaper (Dokument nr. 8:19 (2006-2007))

    Enst.: Nr. 13 og 14 sendes justiskomiteen
15. (74) Endringer på statsbudsjettet for 2006 under kapitler administrert av Kunnskapsdepartementet (St.prp. nr. 21 (2006-2007))

    Enst.: Sendes kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, unntatt romertall I kap. 231, som sendes familie- og kulturkomiteen

16. (75) Endringar av løyvingar i 2006 på Fiskeri- og kystdepartementet sitt område mv. (St.prp. nr. 29 (2006-2007))

    Enst.: Sendes kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, unntatt romertall I kap. 1070, 4062 og 4070 samt punkt 3 «orienteringssak til Stortinget», som sendes transport- og kommunikasjonskomiteen
17. (76) Endringer i statsbudsjettet 2006 under Kommunal- og regionaldepartementets forvaltningsområde (St.prp. nr. 26 (2006-2007))

    Enst.: Sendes kommunal- og forvaltningskomiteen, unntatt romertall I kap. 571, 572, 3571, som sendes finanskomiteen
18. (77) Endringer på statsbudsjettet 2006 under Fornyings- og administrasjonsdepartementet (St.prp. nr. 28 (2006-2007))

    Enst.: Sendes kommunal- og forvaltningskomiteen
19. (78) Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjetterminen 2005 (Dokument nr. 1 (2006-2007))
20. (79) Riksrevisjonens oppfølging av forvaltningsrevisjoner behandlet av Stortinget (Dokument nr. 3:1 (2006-2007))
21. (80) Riksrevisjonens undersøkelse av Entra Eiendom AS (Dokument nr. 3:2 (2006-2007))

    Enst.: Nr. 19– 21 sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen
22. (81) Endringer av bevilgninger på statsbudsjettet for 2006 under Landbruks- og matdepartementet (St.prp. nr. 16 (2006-2007))

    Enst.: Sendes næringskomiteen, unntatt romertall I kap. 5545, 5571 og 5651, som sendes finanskomiteen
23. (82) Endringar av løyvingar på statsbudsjettet 2006 under Nærings- og handelsdepartementet (St.prp. nr. 23 (2006-2007))

    Enst.: Sendes næringskomiteen, unntatt romertall I kap. 920, som sendes kirke-, utdannings- og forskningskomiteen
24. (83) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Frode Kielland Asmyhr, Øyvind Korsberg og Kåre Fostervold om tiltak for økt konkurranse i meierisektoren (Dokument nr. 8:17 (2006-2007))
25. (84) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Hansen, Svein Flåtten, Elisabeth Røbekk Nørve og Finn Martin Vallersnes om tiltak for å bedre rekrutteringssituasjonen i fiskeri- og skipsfartsnæringen (Dokument nr. 8:18 (2006-2007))

    Enst.: Nr. 24 og 25 sendes næringskomiteen
26. (85) Samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 64/2006 av 2. juni 2006 om innlemming i EØS-avtala av direktiv 2003/59/EF av 15. juli 2003 om grunnleggjande kvalifisering og regelmessig opplæring av førarar av visse veggåande køyretøy for transport av gods eller passasjerar (St.prp. nr. 11 (2006-2007))

    Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenrikskomiteen før innstilling avgis
27. (86) Endring av løyvingar mv. for 2006 på Samferdselsdepartementets område (St.prp. nr. 27 (2006-2007))

    Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen
28. (87) Samtykke til ratifikasjon av Den internasjonale avtale om tropisk tømmer, vedtatt i Genève 27. januar 2006 (St.prp. nr. 10 (2006-2007))
29. (88) Endringar i statsbudsjettet for 2006 under kapittel administrerte av Utanriksdepartementet (St.prp. nr. 17 (2006-2007))

    Enst.: Nr. 28 og 29 sendes utenrikskomiteen.

Presidenten: Forlanger noen ordet etter forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 00.16.